

Paweł Dudziński

Współpraca Tomasz Lissowski

Historia szachów na ziemi ostrowskiej

80 lat szachów klubowych w Ostrowie Wielkopolskim 1930 - 2010

Paweł Dudziński

Współpraca: Tomasz Lissowski

Historia szachów na ziemi ostrowskiej

80 lat szachów klubowych w Ostrowie Wielkopolskim 1930 - 2010

Ostrów Wielkopolski 2010

XXXIX Tom Biblioteki Ostrowskiej

Wydawca: Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego
Ostrowskie Towarzystwo Szachowe

Książka dotowana ze środków Urzędu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego

Copyright ©: Paweł Dudziński

Korekta: Kinga Dudzińska

Skład i druk: Zakład Wydawniczo-Drukarski Poligrafia ZWD s.c.

Nakład: 300 egz.

Wydanie I. Ostrow Wielkopolski 2010

ISBN 978-83-88480-59-1

WSTĘP

Tematyką historii ostrowskich szachów zainteresowałem się w listopadzie 2008 r. Jako szachista, trener i działacz od lat związany z szachami w Ostrowie Wielkopolskim, czułem się w obowiązku do stworzenia profesjonalnego opracowania sumującego dokonania szachistów ostrowskich. Tym bardziej, iż w tamtym czasie powstała strona internetowa Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego i chciałem, aby znalazł się na niej dobrze opracowany i udokumentowany dział historyczny.

Na początku skontaktowałem się więc ze wszystkimi szachistami, którzy mogliby mi cokolwiek powiedzieć o minionych latach. Uzyskałem dzięki temu kilka punktów zaczepienia, ale powiedzmy sobie szczerze, iż większych rewelacji nie było. Wciąż niezbadanym przeze mnie okresem pozostawały lata przedwojenne. Jedyną informacją jaką dysponowałem w tym zakresie było to, iż: „przed wojną mieliśmy w Ostrowie silnych szachistów”. Wspominał o tym nieżyjący już wówczas od kilku lat Franciszek Drabas.

Udałem się więc do Muzeum Miasta Ostrowa z myślą, iż może tam znajdę ważne informacje o szachach ostrowskich. Okazało się, że jedynym eksponatem szachowym, który znajdował się w zbiorach muzealnych był medal Maksymiliana Wałczyka. Nazwisko to nie było mi zupełnie obce, gdyż o szachiście tym wspominał w swojej książce „Szachy w Poznaniu” prof. Andrzej Kwilecki, prekursor historycznych badań na temat szachów w Wielkopolsce. Maksymilian Wałczyk był bowiem w latach 50 – tych XX wieku pierwszym mistrzem w Korespondencyjnych Mistrzostwach Wielkopolski.

Postanowiłem odnaleźć jego rodzinę w nadziei, iż pozostały po nim jakiegokolwiek materiały szachowe. Pomysł ten okazał się strzałem w „10”. Radosław Dankiewicz - wnuk Maksymiliana Wałczyka zachował po dziadku notatki, zapisy, dyplomy i zdjęcia szachowe. Był to więc kolejny punkt zaczepienia, od którego rozpocząłem swoje dalsze poszukiwania. W międzyczasie udało mi się połączyć dwa fakty: obecność Arthura Rhode w Ostrowie z jego działalnością szachową.

O pastarze Arthurze Rhode oprócz prof. Kwileckiego pisał m. in. Tomasz Lissowski z Warszawy, autor wielu książek i artykułów z zakresu historii polskich szachów. W związku ze swoimi odkryciami skontaktowałem się z tymi historykami. Niestety prof. Kwilecki nie potrafił mi pomóc, gdyż historią szachów już od dawna się nie zajmował. Podarował mi za to egzemplarz „Partii i kombinacji szachistów poznańskich” swojej kolejnej z tego tematu książki, wraz z dedykacją i życzeniami sukcesu w moich poszukiwaniach.

Jeżeli chodzi o Tomasza Lissowskiego, to od początku naszych kontaktów służył mi on radą, pomocą i swoim doświadczeniem. Dla podwyższenia rangi i prestiżu niniejszej książki poprosiłem więc go o możliwość wymienienia jego nazwiska na karcie tytułowej, na co przystał.

Podczas swoich badań przeprowadziłem kwerendę przedwojennej prasy ostrowskiej znajdującej się w zbiorach Biblioteki Publicznej im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim, Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, Biblioteki Uniwersyteckiej

Politechniki Poznańskiej w Poznaniu oraz na stronie internetowej Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej.

Wybrałem się też do Archiwum Państwowego w Kaliszu, aby przejrzeć tamtejsze zbiory. Zawartość archiwów w Poznaniu zbadał z kolei dla mnie prezes Ostrowskiego Towarzystwa Genealogicznego Maciej Kowalczyk. Badania archiwalne nie przyniosły jednak spodziewanych efektów.

Już w trakcie prac nad książką uzyskałem informację od prof. Tadeusza Wolszy (autora m. in. „Słownika biograficznego szachistów polskich”) o tym, iż w poczet szachistów związanych z Ostrowem należy włączyć także gen. Kazimierza Głabisza, przedwojennego działacza sportowego, szachistę i absolwenta Gimnazjum w Ostrowie. W międzyczasie odkryłem również, że w szachy grywał pierwszy burmistrz niepodległego Ostrowa Stefan Rowiński.

Układ książki podzieliłem na cztery główne rozdziały według kryterium chronologicznego.

I rozdział zawiera wiadomości o najdawniejszym okresie w ostrowskich szachach. Czytelnik znajdzie w nim informacje m. in. o pierwszym ostrowskim klubie – Ostrowskim Klubie Szachistów 1930 „Skoczek”. Rozdział ten kończy się na 1945 r.

W II rozdziale przedstawiłem okres lat powojennych ze szczególnym uwzględnieniem „dekady upowszechniania” w latach 50 – tych.

Rozdział III zaczyna się w 1972, kiedy to reaktywowana zostaje Sekcja Szachowa „Ostrovii”. W rozdziale tym oddzielnie opisano także szachy młodzieżowe i szkolne w Ostrowie, począwszy od lat 50 - tych aż do roku 1996 r.

Ostatni IV rozdział to czasy Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego. Obecnie jednego z największych i najsilniejszych klubów w całej Wielkopolsce. Na samym końcu tego rozdziału zamieściłem anegdoty szachowe niezwykle sympatycznego szachisty ostrowskiego Franciszka Juzła.

Zdecydowana większość zawartych w książce faktów opublikowana została po raz pierwszy. Mglista wiedza o opisywanych wydarzeniach istniała jedynie w świadomości kilku najstarszych ostrowskich szachistów. Dlatego też wiodącą metodą badawczą, której użyłem była analiza dokumentów. Metodę tę uzupełniłem wywiadami przeprowadzonymi z osobami, które w jakikolwiek sposób mogły mi pomóc w kwestii moich poszukiwań. Podziękowania dla tych osób zamieściłem na końcu książki.

Życzę przyjemnej lektury!

Paweł Dudziński

I POCZĄTKI

1.1. Szachy w Wielkopolsce

W szachy grano w Polsce od dawna, dotarły tu one najprawdopodobniej już około X wieku, kiedy to Polska była ważnym punktem przecięcia się szlaków handlowych Wschodu z Zachodem.¹ W XII wieku w czasach **Bolesława Krzywoustego** szachy są już popularną rozrywką w kręgach rycerstwa i możnowładców. W XVI wieku powstał słynny poemat **Jana Kochanowskiego** „Szachy”, nawiązujący do poematu łacińskiego „Scaccia ludus” **Marka Hieronima Vidy**. W wieku XVII wojewoda poznański **Jan Ostroróg** wydał pierwszy polski podręcznik szachowy, którego ostatni zachowany egzemplarz spłonął niestety podczas Powstania Warszawskiego w 1944 roku.

W XIX wieku szachy stają się rozrywką mieszczańską, powstają pierwsze polskie kluby i stowarzyszenia szachistów w takich ośrodkach jak Kraków, Poznań, Warszawa i Lwów. W latach 1839-1840 odbywa się mecz pomiędzy klubami szachowymi w Poznaniu i Berlinie – to pierwszy ślad istnienia zorganizowanego życia szachowego na ziemiach polskich. Nieco później odbyły się mecze korespondencyjne Poznań – Gniezno (zapis nie został utrwalony) i Kórnik – Środa. W 1864 roku poznański asesor **Antoni Jeżewski** opublikował pracę „Do ontologii szachów”.

Warto tu przypomnieć, że przez sto lat z okładem, Wielkopolska w wyniku rozbiorów była częścią Prus – a potem Niemiec. Rozwój szachów był zatem wspólnym osiągnięciem Polaków, Niemców i Żydów, którzy bardziej lub mniej zgodnie mieszkali obok siebie na tej ziemi.

1.2. Przełom XIX i XX wieku w Ostrowie – pastor Arthur Rhode, gen. Kazimierz Głabisz i burmistrz Ostrowa Stefan Rowiński

Ostrów Wielkopolski (do 1920 r. Ostrów, łac. Ostrovia, niem. Ostrowo) jest miastem położonym w południowej części Wielkopolski nad Ołobokiem. Prawa miejskie posiadał

Komplet starych szachów
Andrzeja Ziółkowskiego z Ostrowa.

¹ J. Giżycki, *Z szachami przez wieki i kraje*, Warszawa 1984, s. 32-33.

już w 1404 r. Nazwa miasta to archaizm, który oznacza „wyspę” lub „kępę wśród mokradel”. Najstarsze znaleziska poświadczające obecność człowieka na tym terenie pochodzą z epoki mezolitu (ok. 6000 lat p. n. e.).² Obecnie Ostrów liczy ponad 70 tysięcy mieszkańców. Patronem miasta od 2004 r. jest **św. Stanisław Biskup Męczennik**.

Niewątpliwie szachy były znane w Ostrowie wcześniej, ale pierwszy udokumentowany ślad związany jest z osobą pastora **Arthura Rhode** (na zdjęciu), urodzonego 13 grudnia 1868 r. w Podzamczu nad Prosną niedaleko Kępna.

Uczestniczył on w VI Kongresie Niemieckiego Związku Szachowego we Wrocławiu w 1889 roku, gdzie grali również tacy wybitni szachiści, jak **Siegbert Tarrasch** i późniejszy mistrz świata **Emanuel Lasker**.³

Arthur Rhode mieszkał w Ostrowie w latach 1884-1886, kiedy to uczęszczał do Królewskiego Katolickiego Gimnazjum (zał. w 1845 r.). Przyjeżdżał do Ostrowa na ferie podczas studiów (1886-1889). Następnie przez rok (1889-1890) mieszkał u matki przygotowując się do swojego pierwszego egzaminu teologicznego. Przyjeżdżał również do matki na ferie, gdy pracował jako guwernant w Perzowie koło Sycowa (1891-1892). W 1893 r. przez pewien czas pełnił posługę duchową u swojego przyszłego teścia **Bertholda Harhausena** (pastor kościoła ewangelickiego w Ostrowie w latach 1893 - 1907). W Ostrowie wziął też ślub. W latach 1900 – 1920, gdy mieszkał już w Ostrzeszowie, bardzo często przyjeżdżał do Ostrowa wraz z żoną.⁴

W 1920 roku przeniósł się do Poznania, gdzie pełnił funkcję superintendenta okręgu kościelnego i tam kontynuował swoją karierę szachową, trzykrotnie zdobywając mistrzostwo Poznańskiego Klubu Szachistów i reprezentując województwo poznańskie na pierwszych Drużynowych Mistrzostwach Polski w 1929 i 1934 r. (był on jedynym Niemcem spośród kilkudziesięciu graczy uczestniczących w tych rozgrywkach).

Rhode był postacią niezwykle barwną. Świetnie władał językiem polskim, a przy tym był miłośnikiem poezji - w zaciszu domowym tworzył sonety sławiące piękno pogranicza śląsko - wielkopolskiego. Te walory oraz towarzyszące mu do końca życia zainteresowanie szachami sprawiło, iż jako pierwszy przetłumaczył na język niemiecki wspomniany wcześniej poemat „Szachy” i opublikował w 1926 r. w miesięczniku „Deutsche Schachzeitung”. Rhode napisał również kilka cennych prac z historii kościoła ewangelickiego na ziemiach polskich. Od 1931 roku posiadał doktorat *honoris causa* Wydziału Teologii Ewangelickiej Uniwersytetu w Tybindze.⁵ W uznaniu zasług Poznański Klub Szachistów nadał mu zaszczytną godność członka honorowego. W 1945 roku wyjechał z Polski do Niemiec. Do późnego wieku kontynuował pracę pisarską i grę w szachy - podobno w wieku 85 lat wygrał mistrzostwa Osnabrück! Zmarł w 1967 roku w Wolterf (Dolna Saksonia) w otoczeniu dzieci i wnuków.⁶

² W. Banach, *Ostrów Wielkopolski w pigułce*, Ostrów Wlkp. 2003, s. 4.

³ A. Kwilecki, *Szachy w Poznaniu*, Poznań 1990, s. 46.

⁴ A. Rhode, *Ostrowoer Erinnerungen. Wspomnienia ostrowskie*, Ostrów Wlkp. 2008, s. 29-32.

⁵ A. Kwilecki, *Szachy w Poznaniu*, Poznań 1990, s. 45.

⁶ T. Lissowski, *Thumacz Jana Kochanowskiego* [online][dostęp 1 styczeń 2009]. Dostępny w World Wide Web: http://www.astercity.net/~vistula/meissenburg_egberg.htm.

Jego wspomnienia z czasów, kiedy przebywał w Ostrowie, ukazały się nakładem Biblioteki Publicznej im. Stefana Rowińskiego w 2008 roku pod tytułem: „Ostrowoer Erinnerungen. Wspomnienia ostrowskie”.⁷

Poniżej jedna z partii korespondencyjnych **Arthura Rhode**:⁸

A. Rhode – G. Schlossarek, 1892

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.e5 Sfd7 5.f4 e5 6.dxc5 Sxc5 7.Ge3 Sc6 8.Sf3 Gd7 9.g3 a6 10.a3 f5 11.exf6 Hxf6 12.Sd4 b5 13.b4 Sb7 14.Gg2 Wc8 15.Hd3 Sd6 16.0-0 Ge7 [Po spokojnym 16...Sc4 (wisi biała figura) czarne stoją zadowolająco – T. Lissowski.] (patrz diagram) 17.f5 (Rozstrzygające! - Arthur Rhode.) 17...exf5 18.Sxd5 Hf7 19.Sb6 Se5 20.He2 Wb8 21.Sxd7 Sxd7 22.Gf4 Wb6 23.Gxd6 Wxd6 24.Sxf5 i czarne poddały się (1-0).

Arthur Rhode nie był jedynym szachistą w Ostrowie na przełomie XIX i XX wieku, jednak był on na pewno najsilniejszym graczem, który w tamtych czasach stąpał po ostrowskiej ziemi.

Kolejną wielką indywidualnością grającą w szachy i związaną z Ostrowem był inny absolwent ostrowskiego Gimnazjum (matura w 1913 r.) generał brygady Wojska Polskiego i działacz sportowy **Kazimierz Głabisz** (ur. w 1893 r. w Odolanowie), stały partner od gry innego słynnego miłośnika szachów Marszałka **Józefa Piłsudskiego**.

Jak pisał prof. dr hab. **Tadeusz Wolsza** w jednej z recenzji na łamach „Dziejów Najnowszych”,⁹ **Kazimierz Głabisz** był w dziejach Polski, zwłaszcza w okresie dwudziestolecia międzywojennego, postacią niewątpliwie wyjątkową. Brał on udział w działaniach wojennych już podczas I wojny światowej, następnie przerodził się w powstańca

⁷ A. Rhode, *Ostrowoer Erinnerungen. Wspomnienia ostrowskie*, Ostrów Wlkp. 2008.

⁸ Komentarz: A. Rhode, rubryka szachowa nr 74 z „Breslauer Zeitung” 1892, Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, sygn. 1096585 III.

⁹ T. Wolsza, „General Kazimierz Głabisz (1893-1981). Służba wojskowa, działalność sportowa i publicystyczna w kraju i na obczyźnie, pod red. Marka Szczerbińskiego i Andrzeja Suchcitz, Gorzów Wielkopolski 1999, ss. 122” (recenzja), *Dzieje Najnowsze* 1999, Nr 4, Rok XXXI, s. 247-249.

wielkopolskiego, wreszcie za sprawą **Józefa Piłsudskiego** wcielił się w postać cenionego oficera sztabowego, zajmującego się problematyką niemiecką. W pierwszych latach II Rzeczypospolitej kpt. **Glabisz** pełnił funkcję pierwszego oficera do zleceń specjalnych. Z Komendantem odbył też kilka podróży, również poza granice kraju. Wrażenia z tych peregrinacji opisał na łamach „Orła Białego”¹⁰

Portret gen. Kazimierza Glabisza.
Mal. prof. Tadeusz Gaworzewski.

Jeżeli chodzi o działalność sportową **Kazimierza Glabisza**, to geneza zjawiska sięga czasów gimnazjalnych, gdy był on aktywnym członkiem, a nawet jednym ze współzałożycieli klubu sportowego „Venetia” w Ostrowie Wielkopolskim w 1908 r. **Kazimierz Glabisz** działał na polu sportowym w szkole już od 1904 r., a działalność tę przerwała dopiero matura i ukończenie szkoły w 1913 r.

Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę, **Glabisz** piął się po szczeblach kariery działacza sportowego, realizując przy tym politykę zakreśloną przez Marszałka **Piłsudskiego**. Wszedł m. in. w skład zarządu Polskiego Związku Lawn-Tenisowego i Polskiego Związku Piłki Nożnej. Został też przewodniczącym Polskiego Komitetu Olimpijskiego. To z jego osobą należy wiązać pierwsze olimpijskie sukcesy polskich sportowców.

W rzeczonyj recenzji prof. **Tadeusz Wolsza** zwraca uwagę na szerokie kontakty **Kazimierza Glabisza** ze środowiskiem szachistów i władzami Polskiego Związku Szachowego. Jak wspomniano, **Glabisz** był stałym partnerem szachowym Marszałka **Józefa Piłsudskiego**, w otoczeniu którego szachy cieszyły się wielkim uznaniem.¹¹ W latach trzydziestych włączył się też do prac organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem Polskiego Związku Szachowego. W 1935 r. jego nazwisko można było odszukać wśród członków Komitetu Organizacyjnego VI Olimpiady Szachowej w Warszawie. Ponadto przez kierownictwo związku został doceniony nadaniem godności prezesa honorowego Polskiego Związku Szachowego.¹² Podobnego zaszczytu dostąpili jedynie **Józef Piłsudski**, gen. **Kazimierz Sosnkowski** i **Kazimierz Piłsudski**. W 1939 r. w towarzystwie m. in. gen. **Kazimierza Sosnkowskiego**, płk. dypl. dr. **Mariana Steifera**, ministra **Witolda Grabowskiego** i dr. **Henryka Grubera** znalazł się w gronie współtwórców Rady Naczelnej PZSzach.

Wybuch II wojny światowej przerwał działalność sportową płk. **Kazimierza Glabisza**. W kampanii wrześniowej dowodził on zaimprovizowaną grupą „Kielce”. Na emigrację do Szkocji dotarł zaś dopiero w 1941 r. Tam objął dowództwo, na początku 2. Dywizji Grenadierów, a później 4. Dywizji Piechoty. Już po zakończeniu działań

¹⁰ K. Glabisz, *Podróże z Marszałkiem*, Orzeł Biały 1975, nr 129.

¹¹ T. Wolsza, *Szachy w życiu Józefa Piłsudskiego*, (w:) *Marszałek Józef Piłsudski – patron Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie*, pod red. K. Hądzelka, Warszawa 1998, s. 42.

¹² T. Wolsza, *Arcymistrzowie, mistrzowie, amatorzy... Słownik biograficzny szachistów polskich*, t. 3, s. 116.

wojennych w Europie prezydent RP **Władysław Raczkiewicz** mianował go 1 czerwca 1945 r. generałem brygady.

Ze względu na postępującą sowietyzację i represje komunistyczne, generał nie zdecydował się na powrót do kraju. Na emigracji został m. in. pierwszym przewodniczącym Rady Wychowania Fizycznego i Sportu w Londynie i znanym działaczem polonijnym. Z rzadka przemawiał jeszcze na falach Radia Wolna Europa do kibiców i sportowców w Polsce. Generał **Kazimierz Głabisz** zmarł w 1981 r. w słusznym wieku 88 lat, a jego szczątki spoczywają obecnie w Odolanowie.

Hobbystycznie grywał w szachy także **Stefan Rowiński** (ur. w 1875 r. w Mirkowie pod Kępem), pierwszy polski burmistrz Ostrowa po wyzwoleniu, a wcześniej księgarz i działacz niepodległościowy.¹³ W szachy grywano także w prowadzonym przez niego ostrowskim oddziale Towarzystwa Czytelni Ludowych (od 1904 r.). Podobno gra królewska stanowiła nawet czasami przykrywkę do działalności konspiracyjnej przeciwko zaborcy pruskiemu.

Stefan Rowiński był postacią nietuzinkową. Kształcił się najpierw w Kępnie, a następnie, podobnie jak **Rhode** i **Głabisz**, w Królewskim Katolickim Gimnazjum w Ostrowie, nazywanym z czasem Polskimi Atenami lub też Wielkopolską Szkołą Edukacji Narodowej.

Stefan Rowiński

Będąc jeszcze bardzo młodym człowiekiem przesował tajemnie Towarzystwu Tomasz Zana, a w 1898 r. doprowadził do zjednoczenia pod wspólne kierownictwo wszystkich kół TTZ z Wielkopolski i Pomorza. Za pośrednictwem **Witolda Leitgebera** uczestniczył też w przemycie z Galicji zakazanych w zaborze pruskim polskich druków i gazet.

W trakcie zdawania matury w 1900 r., po rewizji w jego mieszkaniu, został aresztowany i wydalony ze szkoły z zakazem pobierania nauki w całym państwie pruskim. Po zwolnieniu z więzienia uczył się najpierw księgarstwa, a następnie studiował w Wyższej Szkole Handlowej.

W 1903 r. po powrocie do Ostrowa ożenił się z **Kazimierą Poturalską**, córką kupca i rozpoczął wydawanie „Gazety Ostrowskiej”. W jego księgarni w zakazane podręczniki wciąż zaopatrywali się ostrowscy gimnazjaliści.

Poza działalnością w Towarzystwie Czytelni Ludowych i Komitecie Odczytów Ludowych, wymyślił także tzw. bibliobus, który jeździł po okolicznych wsiach i wymieniał szafki z książkami.

W czasie I wojny światowej został aresztowany za „działalność na szkodę Prus”. Był inicjatorem i współautorem słynnej rezolucji z 10 listopada 1918 r., która mówiła, że „miasto i powiat Ostrów są polskim terytorium”. Był to początek wydarzeń tzw. Republiki Ostrowskiej.

1 stycznia 1919 r. **Rowiński** zasiadł w fotelu burmistrza. Dzięki niemu powstała w Ostrowie m. in. fabryka „Wagon”.

Stefan Rowiński do końca swoich dni działał dla dobra mieszkańców Ostrowa, udzielając się publicznie w wielu organizacjach społecznych. Zmarł 27 listopada 1943 r.

W 2009 r. na ostrowskim rynku postawiony został pomnik **Stefana Rowińskiego**, siedzącego przy stoliku, na którym rozłożona jest szachownica.

¹³ Wywiad z Marianem Sobczakiem – zięciem Stefana Rowińskiego.

Mniej znani od wyżej wymienionych szachowi pasjonaci z Ostrowa z przełomu XIX i XX wieku, wzorem mistrzów ze słynnej Café de la Régence w Paryżu, spotykali się w kawiarniach, restauracjach, parkach czy skwerkach, jak np. w restauracji „u Grzędy” mieszczącej się w budynku przy ul. Raszkowskiej. W późniejszym czasie miejscem szachowych spotkań w Ostrowie stał się Hotel Europejski przy ul. Kolejowej (ob. Empik), którego właścicielem był **Herman Klatt**, przychylnie patrzący na szachistów. To właśnie w tym budynku zawiązał się pierwszy ostrowski klub szachowy Ostrowski Klub Szachistów 1930, znany później również pod nazwą Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 „Skoczek”.

Już w 1927 roku swoją działalność na polu szachowym rozpoczął także mieszkaniec Ostrowa Wielkopolskiego **Maksymilian Walczyk** (na zdjęciu obok, ur. 1908 r. w Berlinie, zm. 2004 r. w Ostrowie Wlkp.). W latach 1929 – 1931 przebywa on w wojsku, gdzie zdobywa m. in. I miejsce w Mistrzostwach 7 Batalionu Telegraficznego w Poznaniu.

1.3. Ostrowski Klub Szachistów 1930 „Skoczek”, KPW Ostrów Wlkp. i inne sekcje szachowe na terenie miasta

Ostrowski Klub Szachistów 1930, jak sama nazwa wskazuje, powstał w 1930 roku, a dokładniej rzecz biorąc, na samym początku tegoż roku w styczniu. „Orędownik Ostrowski” podawał wtedy: „*Jak nas informują zawiązał się w Ostrowie klub szachistów. Lokal klubu mieści się w Hotelu Europejskim, a zgłoszenia przyjmuje właściciel tegoż p. Klatt. Tę nową placówkę, mającą na względzie tylko godziwą rozrywkę umysłową, należy powitać z wielkim uznaniem*”.¹⁴ Klub posiadał wówczas swoją salę do gry i gablotę ogłoszeniową.¹⁵

Hotel Europejski w 1930 r. – pierwsza siedziba Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930. Po lewej stronie na piętrze widoczna nazwa hotelu.¹⁶

¹⁴ *Klub szachistów*, Orędownik Ostrowski 1930, Nr. 3, Rok 79.

¹⁵ *Ostrowski Klub Szachistów 1930*, Orędownik Ostrowski 1930, Nr. 25, Rok 79.

¹⁶ Pocztaówka ze zbiorów Piotra Maślińskiego.

Pierwsze wzmianki o rozgrywkach Ostrowskiego Klubu Szachistów pochodzą już z lat 1930 – 1931, kiedy to zorganizowano w siedzibie klubu w Hotelu Europejskim rozgrywki klubowe odbywające się w piątki od godz. 20 – tej (początek 31 października 1930 r.)¹⁷ oraz o indywidualne Mistrzostwo Ostrowa Wielkopolskiego (początek 4 kwietnia 1931 r.).¹⁸ Niestety, jak dotychczas, nie udało się odnaleźć jakichkolwiek wyników z obu tych turniejów.

Pod koniec 1931 r. ostrowscy szachiści rozgrywają jeszcze „turniej partii szachowej za pomocą korespondencji” z reprezentacją powiatu krotoszyńskiego, „*poddając się dobrowolnie w 23 ciągnięciu*”¹⁹

Z niewiadomych do końca przyczyn Ostrowski Klub Szachistów 1930 po początkowym okresie swojej wzmożonej aktywności zawiesił działalność, zaś członkowie klubu wstąpili w szeregi nowopowstałej sekcji szachowej KPW (Kolejowe Przystosobienie Wojskowe) Ostrów Wlkp. Ognisko I, która najpóźniej od 1933 r. prowadziła już własne spotkania szachowe.²⁰

Wpływ na tę decyzję mogło mieć kilka czynników. Po pierwsze, KPW udostępniało salę do gry (świetlica KPW przy dworcu), co w tamtych czasach nie było łatwą do załatwienia sprawą. Na posiadanie własnego lokalu mogło sobie pozwolić tylko kilka najbardziej zamożnych klubów szachowych w Polsce. Po drugie, KPW jako organizacja o charakterze ogólnopolskim, skupiająca swego czasu ponad 100 tysięcy członków, liczyć mogła na pomoc finansową ze strony państwa. Po trzecie, Hotel Europejski znajdował się wówczas w przebudowie, co również mogło mieć negatywny wpływ na spotkania szachistów w tymże budynku. Wreszcie po czwarte, liczył się także aspekt sportowy, kapewiaczy prowadzili bowiem własne rozgrywki, tak towarzyskie, jak i o Mistrzostwo Okręgu, czy nawet o Mistrzostwo Polski.

Działalność Kolejowego Przystosobienia Wojskowego postępowała zasadniczo w dwóch kierunkach:

1. Wyszkołeniu wojskowo – kolejowym, ze szczególnym uwzględnieniem wychowania fizycznego i strzelectwa;
2. Wychowaniu obywatelskim, w głównej mierze polegającym na szerzeniu zainteresowania zagadnieniami ogólnie – państwowymi i kulturalno – oświatowymi.²¹

Do zadań KPW należało także w tamtym czasie m. in. prowadzenie świetlic, bibliotek, klubów sportowych, utrzymywanie stadionów, licznych zespołów teatralnych, orkiestr, chórów, sekcji itd. Słowem, trudno przecenić jak duży wpływ na rozwój kultury i sportu w okresie międzywojennym miała ta właśnie organizacja, w której miejsce dla siebie znaleźli również i szachiści.

Sekcja Szachowa KPW Ostrów Wlkp. Ognisko I swoją aktywność zawieszała na czas wakacji letnich. Jednakże corocznie we wrześniu lub w październiku ponownie

¹⁷ *Ostrowski Klub Szachistów 1930*, Orędownik Ostrowski 1930, Nr 85, Rok 79.

¹⁸ *Baczność szachiści!!*, Orędownik Ostrowski 1931, Nr 26, Rok 80.

¹⁹ Orędownik Ostrowski 1931, Nr 100, Rok 80.

²⁰ Orędownik Ostrowski 1933, Nr 75, Rok 82.

²¹ *Przodujące stanowisko w pracy nad potęgą Rzeczypospolitej zajmuje Kolejowe Przystosobienie Wojskowe. Gen. Rydz – Śmigły na walnym zjeździe K.P.W.*, Orędownik Ostrowski 1936, Nr. 133, Rok 4, s. 5.

spotykano się w gronie szachowym w świetlicy KPW, aby rozpocząć kolejny sezon rozgrywek szachowych.

W styczniu 1934 roku KPW Ostrów Wlkp. rozgrywa mecz z KPW Poznań zakończony nieznaczoną porażką w stosunku 3 : 5. Kolejne spotkania to już jednak pasmo sukcesów ostrowskich graczy. Pokonują oni: KPW Gniezno 13 : 3, KPW Jarocin 5 : 3 („po zaciętej walce”) i KPW Katowice 8 : 0!²² W lutym tegoż roku KPW Ostrów Wlkp. rozgrywa także mecz z kolejną powstałą w tym czasie ostrowską sekcją szachową – SMP (Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej) im. Jana Kochanowskiego w Ostrowie Wielkopolskim. Wynik meczu brzmiał 10,5 : 1,5 dla KPW.²³

Mecz KPW Ostrów – KPW Poznań w świetlicy KPW Ostrów Wlkp. przy dworcu. Szachiści ostrowscy siedzą pod ścianą. Na pierwszej szachownicy w głębi gra Maksymilian Wałczyk, obok niego (na środku) siedzi inż. Stanisław Matuszewski – prezes KPW Ostrów Wlkp., trzeci od prawej młody Stefan Fluder. Styczeń 1934 r.

W kwietniu 1935 r. rozpoczęto rozgrywki eliminacyjne do Mistrzostw Ostrowa Wielkopolskiego.²⁴

W lutym 1936 r. w lokalu Grand Café zorganizowany zostaje „konkurs szachowy o cenne nagrody” dla „miłośników szachów”.²⁵

1 marca 1936 roku KPW Ostrów Wlkp. rozgrywa mecz m. in. z KPW Główne Warsztaty I Klasy Poznań, pokonując rywali 4 : 2, o czym mieszkańców Ostrowa poinformował Dziennik Ostrowski pod znamienym tytułem „Piękny sukces szachistów ostrowskich”.²⁶

²² Orędownik Ostrowski 1934, 20 kwietnia 1934, Rok 83.

²³ Orędownik Ostrowski 1934, 27 lutego, Rok 83.

²⁴ Orędownik Ostrowski 1935, Nr 30, Rok 84.

²⁵ *Dla amatorów gry szachowej*, Dziennik Ostrowski 1936, Nr 37, Rok 4, s. 6.

²⁶ *Piękny sukces szachistów ostrowskich*, Dziennik Ostrowski 1936, 4 marca 1936, Rok 4.

Na poszczególnych szachownicach grali (ostrowscy zawodnicy wymienieni na pierwszym miejscu): **Miś – Zenker** remis, **Walczyk – Baksalary** remis, **Fluder – Bartkowiak** 1 : 0, **Szczodrowski – Nytschke** 1 : 0, **Kończal – Michałowski** 1 : 0, **Boguta – Augustyniak** 0 : 1. „Patronem” (kapitanem) drużyny był **Maksymilian Walczyk**.

Mecz KPW Ostrów – KPW Główne Warsztaty Poznań. Wynik: 4:2. Ostrowscy szachiści siedzą po lewej stronie. W głębi pierwsza szachownica, na której swój bój toczy aktualny wówczas mistrz Ostrowa Bolesław Miś. Tuż obok niego siedzą Maksymilian Walczyk i Stefan Fluder. Świetlica KPW Ostrów Wlkp. przy dworcu PKP, 1 marca 1936 r.

Żądni rewanżu gracze poznańscy wzmocnieni **Janem Dempczyńskim** (mistrzem KPW Główne Warsztaty Poznań) wkrótce powrócili do Ostrowa Wielkopolskiego na mecz z powstałą na bazie SMP im. Jana Kochanowskiego Sekcją Szachową KSMM (Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej) pod wezwaniem św. Stanisława Kostki.²⁷ KSMM z kolei wzmocniło się grającym już wcześniej w barwach KPW Ostrów Wlkp. **Bolesławem Misiem**, który był wtedy mistrzem Ostrowa.

Rewanż ten wyszedł im nieszczerólnie, gdyż przegrali tym razem aż 5 : 1. Na poszczególnych szachownicach padły następujące wyniki: **Miś – Dempczyński** 1 : 0, **Pisula – Zenker** 1 : 0, **Szczegółski – Baksalary** 1 : 0, **Sobala – Bartoszak** 1 : 0, **Janowski – Nytschke** 0 : 1, **Matuszak – Michałowski** 1 : 0.²⁸

Przy okazji tych zwycięstw warto wspomnieć, iż jak podaje prof. **Andrzej Kwiłecki** w książce „Szachy w Poznaniu” reprezentacja KPW Poznań (m. in. z **Janem Dempczyńskim**, **Leonem Zenkerem** i **Baksalarem** w składzie) w 1937 r. odniosła

²⁷ *Amatorzy gry królewskiej*, Dziennik Ostrowski 1936, Nr 81, Rok 4, s. 6.

²⁸ *Szachiści ostrowscy górą*, Dziennik Ostrowski 1936, Nr 84, Rok 4, s. 6.

jedyny przed wojną sukces spośród wszystkich drużyn poznańskich w rozgrywkach ogólnopolskich, zajmując II miejsce (za Wilnem) w Mistrzostwach Kolarzy zorganizowanych w Warszawie.²⁹

W październiku 1936 r. Sekcja Szachowa KPW Ostrów Wlkp. organizuje cykl rozgrywek szachowych, jak również „kurs dla początkujących zawodników”.³⁰ Zapewne były to jedne z pierwszych zorganizowanych szkoleń szachowych w Ostrowie.

30 września 1937 r. odbywa się zebranie KPW. Na zebraniu tym wybrane zostają nowe władze, natomiast zawodnicy bezzwłocznie przystępują do rozgrywek o „nagrody, o mistrzostwo i inne”.³¹ Kierownikiem zostaje **Błaszczyk**, zastępcą **Jędrysiak**, kapitanem zawiad. Rejonu Budynków **Karpiński**.³²

Z drużyny KPW odeszło w tamtym czasie kilku czołowych zawodników i działaczy, którzy postanowili przywrócić do życia swój pierwszy szachowy klub - Ostrowski Klub Szachistów 1930.

Owa reaktywacja miała miejsce 16 listopada 1937 r. o godz. 20.00 w Hotelu Polonia na rynku.³³ Dziennik Ostrowski informował wtedy: „*W dniu 16 bm. odbyło się zebranie reorganizacyjne Klubu Szachowego „Skoczek” rok 1931 (zapewne błąd redaktorów – chodziło o rok 1930 – dop. P. D.), który z dniem tym został znowu powołany do życia.*

Zarząd Klubu Szachowego ukonstytuował się w następującym składzie: prezes p. Fr. Bociński, wiceprezes p. M. Walczyk; sekretarz p. S. Fluder, skarbnik p. S. Pilarczyk, kierownik drużyn p. T. Pisula.

Zebranie miesięczne klubu, na którym ustalony zostanie zarazem program rozgrywek, odbędzie się dn. 3 grudnia br. o godz. 20 – tej w lokalu klubowym u p. Klatta I ptr., na które wszystkich członków i sympatyków zaprasza Zarząd.

Należy wyrazić nadzieję, iż nowy zarząd przystąpi z energią do zreorganizowania życia szachowego w Ostrowie. W mieście naszym bowiem jest bardzo dużo zapalonych amatorów gry szachowej. Obecnie mają okazję by wraz z powołanym na nowo do życia klubem rozwinąć ożywioną działalność, a mianowicie urządzić najrozmaitsze rozgrywki, turnieje, czy mistrzostwa. Jak dotąd bowiem zorganizowaną sekcję szachową miało jedynie Kol. Przysp. Wojsk.”³⁴

Wszyscy najsilniejsi wówczas ostrowscy szachiści wstąpili w szeregi „Skoczka”. Miało to swoje odbicie na wynikach Sekcji Szachowej KPW, która przed wybuchem wojny nie osiągnęła już znaczących wyników.

W styczniu 1938 r. odbywają się rozgrywki eliminacyjne turnieju o Mistrzostwo Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930, które toczą się już w lokalu klubowym „Bristol” przy ul. Wrocławskiej 11.³⁵

2 lutego 1938 r. KPW Ostrów Wlkp. Ognisko I podejmuje mistrza szachowego Okręgu Katowickiego KPW Tarnowskie Góry, z którym rozegrano spotkanie „meczu i rewanż” na 10 szachownicach. Odmłodzona sekcja, która „po raz pierwszy występuje

²⁹ A. Kwilecki, *Szachy w Poznaniu*, Poznań 1990, s. 84.

³⁰ Dodatek Orędownika Ostrowskiego 1936, Nr 1987, Rok 85.

³¹ *Z życia szachowego!*, Dziennik Ostrowski 1937, Nr 226, Rok 5, s. 5.

³² *Sekcja Szachowa KPW*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 25, Rok 6, s. 5.

³³ *Z życia szachowego w Ostrowie*, Dziennik Ostrowski 1937, Nr 262, Rok 5, s. 5.

³⁴ *Z życia szachowego w Ostrowie*, Dziennik Ostrowski 1937, Nr 270, Rok 5, s. 5.

³⁵ *Z życia szachowego w Ostrowie*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 8, Rok 6, s. 5.

na zewnątrz³⁶ przegrywa po walce 15 : 5, a jedyne punkty uzyskują: inż. **Kabciz 2**, **Błaszczuk 1**, **Sitko 1**, **Rogalka 1**.

Po tygodniu b – klasowe rezerwy Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 „Skoczek” wysoko wygrywają z KPW Ognisko I 4 : 1. Punkty dla „Skoczka” zdobywają: **Edmund Tasiemski**, **Jan Patryas**, **Edward Mielcarek** i **Stefan Kowalski**.³⁷

15 lutego 1938 r. odbywa się Nadzwyczajne Walne Zebranie Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 w lokalu klubowym „Bristol”. Po uchwaleniu statutu oraz sprawozdaniu prezesa **Franciszka Bocińskiego** z dotychczasowej działalności klubu, dokonano wyboru nowych władz. Skład zarządu pozostał praktycznie bez większych zmian: prezes – **Franciszek Bociński**, wiceprezesa – **Link** i **Pitka**, sekretarz – **Stefan Fluder**, zastępca – **Schmidt**, skarbnik – **Stefan Pilarczyk** i kierownik gier szachowych – **Tadeusz Pisula**.³⁸ Ze składu poprzedniego zarządu zabrakło tylko **Maksymiliana Wałczyka**.

W niecały tydzień później 21 lutego 1938 r. Ostrowski Klub Szachistów 1930 „Skoczek” podejmuje u siebie inną ostrowską drużynę, a mianowicie Sekcję Szachową Stowarzyszenia Urzędników Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego Oddział w Ostrowie Wielkopolskim.

Spotkanie kończy się wysokim zwycięstwem „Skoczka” w stosunku 5 : 1, a na poszczególnych szachownicach padają następujące wyniki: **Wincenty Szumacher** – inż. **Tadeusz Mieloch** 1 : 0, **Edmund Tasiemski** – **Piechowiak** 0 : 1, **Mieczysław Gałęcki** – **Borycza** 1 : 0, **Kończal** – **Nowackiewicz** 1 : 0, **Matuszak** – **Jeziński** 1 : 0 oraz **Władysław Stencel** – bud. **K. Wypych** 1 : 0.

6 marca 1938 r. a – klasowy (w tamtych czasach praktycznie najwyższa liga) Ostrowski Klub Szachistów 1930 podejmuje drużynowego wicemistrza Poznania KPW Poznań Ognisko Dyrekcja z byłym mistrzem Torunia **Rożańskim** na czele.³⁹ Ostrowianie przegrywają 3,5 : 1,5. Wynik remisowy „bardziej odpowiadałby stosunkowi sił”,⁴⁰ a niektóre partie „były bardzo ciekawe”,⁴¹ jak pisze wówczas prasa ostrowska.

Na poszczególnych szachownicach grali: **Rożański B.** – **Fluder S.** 1 : 0, **Sianowski M.** – **Pisula T.** 0,5 : 0,5, **Górecki T.** – **Stencel W.** 1 : 0, **Wietrzykowski** – **Gałęcki M.** 0,5 : 0,5, **Radojewski Z.** – **Szumacher** 0,5 : 0,5.

30 marca 1938 r. w „Bristolu” odbyło się zakończenie turnieju o mistrzostwo klubu i klasy B) Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 „Skoczek”. Poprzedzony eliminacjami turniej zakończył się następującymi wynikami: I – II **Fluder** i **Szumacher** po 6,5 pkt., III – V **Gałęcki**, **Pisula** i **Stencel** po 3 pkt., VI **Pilarczyk** 1 pkt., VII **Matuszak** 0 pkt., VIII **Marciniak** – z powodu choroby nie brał udziału. Mistrzostwo klubu zdobył **Stefan Fluder**, który w dogrywce pokonał **Wincentego Szumachera** 3 : 0. Mistrzostwo klasy B) wywalczył z kolei **Kończal**. Po zakończeniu tego turnieju Ostrowski Klub Szachistów, celem podniesienia poziomu gry, ogłosił rozpoczęcie wykładów teoretycznych w piątki od godz. 20.30 w lokalu klubowym.⁴²

³⁶ *Z życia szachowego K.P.W. Ognisko I*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 29, Rok 6, s. 5.

³⁷ *Ostrowski Klub Szachistów 1930 – K. P. W. Og. I. 4:1*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 29, Rok 6, s. 6.

³⁸ *Z życia szachowego*, Orędownik Ostrowski 1938, Nr 24, Rok 87.

³⁹ *Mecz szachowy z wicemistrzem drużynowym m. Poznania*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 51, Rok 6, s. 5.

⁴⁰ *Wiadomości szachowe*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 56, Rok 6, s. 5.

⁴¹ *Zwycięstwo szachistów poznańskich*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 54, Rok 6, s. 5.

⁴² *Nowi mistrzowie Ostrowskiego Klubu Szachistów*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 82, Rok 6, s. 6.

15 maja 1938 r. mają zakończenie rozgrywki o Mistrzostwo Okręgu Drużyn Kolejowego Przystosowania Wojskowego. Choć KPW Ostrów Wlkp. wystawia w tych zawodach aż dwie drużyny, to jednak nie odnosi w nich większych sukcesów.⁴³

Z kolei Ostrowski Klub Szachistów 1930 rozgrywa mecz na sześciu szachownicach z reprezentacją powiatu krotoszyńskiego, nieznacznie przegrywając 5,5 : 6,5.⁴⁴ Na poszczególnych szachownicach grali: **Fluder Stefan – Hedrych Jan 1 : 1**, **Pisula Tadeusz – Kokociński Jan 1 : 1**, **Stencel Władysław – Pauter 0,5 : 1,5**, **Gałęcki Mieczysław – Witkowski Kazimierz 2 : 0**, **Pilarczyk Stefan – Kokociński Dragomir 1 : 1**, **Patryas Jan – Cieloch Władysław 0 : 2**.⁴⁵

Szachista 4/1938 z pieczętką Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930.

Po wakacyjnej przerwie, 1 września 1938 r., ponownie otwarta zostaje świetlica KPW, która posiadała wtedy „czasopisma – tygodniki i ilustrowane, radio, szachy, warcaby itp.”⁴⁶ Jeżeli jednak chodzi o drużynę KPW, to w roku 1939 w rozgrywkach kapewiaków spisuje się ona już źle, wysoko przegrywając m. in. z KPW Jarocin.

22 listopada 1938 r. w nowym lokalu klubowym „Grand Café” przy ul. Wrocławskiej 26 zainaugurowane zostały kolejne pojedynki o miano najlepszego zawodnika Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930. „Jedyny na tutejszym terenie oficjalny klub szachowy”, jak pisano wówczas o „Skoczku”, rozpoczął też przymiarki do organizacji rozgrywek o tytuł mistrza Ostrowa Wielkopolskiego na rok 1939.

Tymczasem 22 stycznia 1939 r. o godz. 10.00 w Grand Café doszło do ponownego pojedynku pomiędzy Ostrowskim Klubem Szachistów 1930, a reprezentacją powiatu krotoszyńskiego. Ostrowianie pomni honorowej porażki sprzed kilku miesięcy, o której rozpisywał się nawet lwowski

„Szachista”, tym razem nie dali zaprzyjaźnionemu klubowi zza między żadnych szans, gromiąc rywala aż 9,5 : 2,5. Indywidualnie padły następujące wyniki: **Fluder – Pauter 2 : 0**, **Pisula – Hedrych 2 : 0**, **Gałęcki – Witkowski 2 : 0**, **Stencel – Cieloch 2 : 0**, **Szumacher – Danielak 0 : 2**, **Pilarczyk – Rogaliński 1,5 : 0,5**.⁴⁷

28 lutego 1939 r. w lokalu klubowym w Grand Café odbyło się doroczne walne zebranie klubu. Na zebraniu podsumowano: „Klub w okresie sprawozdawczym rozegrał 5 spotkań towarzyskich, z czego 3 wygrał; urządził turniej o mistrzostwo Klubu oraz mecz korespondencyjny z Krotoszyńskim Klubem Szachistów, który dotąd trwa.”⁴⁸

⁴³ *Szachiści K. P. W. u mety*, Szachista 1938, Nr 7-8, s. 111.

⁴⁴ *Wiadomości z kraju : Krotoszyn*, Szachista 1938, Nr 10, s. 136.

⁴⁵ *Wiadomości szachowe*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 141, Rok 6, s. 5.

⁴⁶ Dziennik Ostrowski 1938, Nr 197, Rok 6, s. 6.

⁴⁷ *Mecz szachowy*, Orędownik Ostrowski 1939, Nr 9, Rok 88.

⁴⁸ *Z życia Ostrowskiego Klubu Szachistów 1938* (1938 zamiast 1930 to błąd redaktorów – P. D.), Orędownik Ostrowski 1939, Nr 31, Rok 88.

Podczas zebrania wiceprezes **Pitka** ogłosił wyniki ukończonego turnieju o mistrzostwo klubu i rozdał nagrody. Mistrzem Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 ponownie został **Stefan Fluder**, jednakże tym razem uzyskał on fenomenalny wręcz rezultat 29,5 pkt. z 30 partii!!! Aż o 5,5 pkt. mniej uzyskał drugi w tabeli **Tadeusz Pisula** – 24 pkt. Dalej byli: 3. **Władysław Stencel** – 23 pkt., 4. **Wincenty Szumacher** – 22,5 pkt., 5. **Mieczysław Gałęcki** – 21,5 pkt., 6. inż. **Tadeusz Mieloch** – 20,5 pkt., 7. **Jagielski** – 18 pkt., 8. **Mielcarek** – 17 pkt., 9-10. **Stefan Pilarczyk** i **Pitka** – obaj po 14,5 pkt. Startowało 16 uczestników.

W wyborach zarząd klubu ukonstytuował się w następujący sposób: prezes – bud. **K. Wypych**, pierwszy wiceprezes – **Pitka**, drugi wiceprezes – **Maksymilian Walczyk**, sekretarz – **Stefan Fluder**, skarbnik – **Tadeusz Pisula** i kierownik gier – **Tomiak**.

Członkowie Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 „Skoczek” nie pozostawali obojętni wobec zagrożenia, jakie dla obronności Polski stwarzały hitlerowskie Niemcy. Czując patriotyczną potrzebę działania, w celu zgromadzenia funduszy na formację Obrony Narodowej, urządzili oni w ogródku Grand Café 6 sierpnia 1939 r. „wielką zabawę latową”. Orędownik Ostrowski podawał: „*Organizatorzy przygotowali szereg wspaniałych urozmaiceń. Niewątpliwie Obywatelstwo poprze wydatnie imprezę klubu. W niedzielę więc po południu wszyscy do „Grandki”*”⁴⁹

Jeżeli chodzi o spotkania drużynowe, to największym wydarzeniem było spotkanie Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 z reprezentacją miasta Poznania 20 sierpnia 1939 r. o godz. 14.30 w Grand Café. Mecz ten rozegrano na 8 szachownicach.⁵⁰ Ostatecznie zwyciężyła reprezentacja Poznania 5 : 3. Poszczególne wyniki były następujące: **Widermański – Fluder 1 : 0**, **Rożański – Walczyk 1 : 0**, **Wesołowski – inż. Mieloch 1 : 0**, **Wesołowski – Pisula 1 : 0**, **Sianowski – Pauter 0 : 1**, **Gabryelewicz – Gałęcki 0 : 1**, **Gromadzki – Stencel 1 : 0**, walkower – **Szumacher 0 : 1**.

Dziennik Ostrowski relacjonował: „*Wynik dla szachistów ostrowskich mógł być jeszcze lepszy, gdyż Fluder miał murowaną wygraną partię z mistrzem Wielkopolski Widermańskim, lecz w ostatniej chwili po pięć i półgodzinnej grze zrobił kardynalny błąd i partię poddał. Również partia Rożański – Walczyk i Wesołowski – Pisula przez cały czas gry były wyrównane, lecz szachiści poznańscy rutyną turniejową szachistów ostrowskich nieznacznie przewyższyli, co wystarczyło do wygrania meczu. Mimo powyższego wynik dla szachistów ostrowskich uważać można za zaszczytny jeśli się zważy, że to był pierwszy mecz z tak poważną drużyną. Skoro tylko warunki na to pozwolą, możemy spodziewać się w Ostrowie dobrych drużyn.*”⁵¹ Plany te niestety pokrzyżował, już w tydzień po ukazaniu się powyższego artykułu, wybuch II wojny światowej.

Warto jeszcze zasygnalizować, iż w drużynie Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 wystąpił w tym meczu niejaki **Pauter**. Szachista o tym nazwisku reprezentował wcześniej powiat krotoszyński w meczu z OKS „Skoczek”, będąc najlepszym zawodnikiem w tej drużynie. Wcześniej udało mu się też awansować do pierwszego w historii finału Mistrzostw Polski w Szachach Korespondencyjnych na lata 1934/1936, w którym to zajął 8. miejsce.

⁴⁹ *Ostrowski Klub Szachistów wspiera formację Obrony Narodowej*, Orędownik Ostrowski 1939, Nr 91 i 93, Rok 88.

⁵⁰ *Mecz Poznań – Ostrów*, Dziennik Ostrowski 1939, Nr 189, Rok 7, s. 6.

⁵¹ *Szachy w Ostrowie*, Dziennik Ostrowski 1939, Nr 193, Rok 7, s. 6.

1.4. Turnieje o Indywidualne Mistrzostwo Ostrowa Wielkopolskiego

„*Bacność szachiści!! Niezadługo rozpoczną się rozgrywki o mistrzostwo miasta Ostrowa. Zgłoszenia przyjmuje Hotel Europejski do soboty dnia 4 kwietnia. Zarząd Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930.*”⁵² Niniejsza notka prasowa z końca marca 1931 r. w Orędowniku Ostrowskim stanowi najstarszy ślad rozgrywek o tytuł mistrza Ostrowa Wielkopolskiego.

Niestety nie zachowały się żadne wyniki z tego turnieju. Istnieje nawet pewne prawdopodobieństwo, iż mistrzostwa te w ogóle się nie odbyły. Z pewnością tutejsze środowisko szachowe skupione wokół Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 podjęło wysiłki w celu zorganizowania otwartych dla szerszego ogółu zawodników mistrzostw miasta, nie wiadomo jednak na ile były one skuteczne. W tamtych czasach wszak wiele turniejów nie dotrwało do końca...

Na przełomie 1935 i 1936 r. prężna w tamtym czasie Sekcja Szachowa Kolejowego Przystosobienia Wojskowego organizuje kolejne Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego. Rozgrywki zakończone 27 stycznia 1936 r. zgromadziły na starcie 15 finalistów wyłonionych wcześniej na drodze eliminacji. W ciągu gry „ustąpiło” 7 z nich. „*Przebieg turnieju był bardzo miły i koleżeński, a drobne kwestie sporne załatwiał na miejscu kierownik turnieju p. Boguta*”.⁵³

Pierwsze miejsce i tytuł „*Mistrza*” wywalczył **Bolesław Miś**, drugi był **Maksymilian Walczyk**, zaś trzeci **Stefan Fluder**. Dalsze miejsca zajęli **Bolesław Szczodrowski** i **Tadeusz Pisula**.

Dyplomy i nagrody uczestnicy otrzymali 17 lutego podczas ceremonii zakończenia turnieju od prezesa KPW Ostrow Wlkp. inż. **Stanisława Matuszewskiego** i kierownika referatu kulturalno – oświatowego KPW I Ostrow Wlkp. p. **Szeremata**. Zakończenie miało swoje miejsce oczywiście w świetlicy KPW przy dworcu.

Wacław Cegiela
(ur. 1887 r. - zm. 1966 r.).
Burmistrz Ostrowa
Wielkopolskiego
w latach 1930 - 1939.
Patron Mistrzostw
Ostrowa w szachach
w 1939 r.

W 1938 r. ostrowskie sekcje szachowe rozpoczęły przygotowania do przeprowadzenia kolejnych rozgrywek o tytuł mistrza Ostrowa. Problem tkwił jednak w tym, iż zarówno KSMM pod wezwaniem św. Stanisława Kostki, jak i KPW Ostrow Wlkp. Ognisko I czyniły to na własną rękę, największe zaś prawo honorowe do organizacji tego typu turnieju miał najsilniejszy wówczas klub w Ostrowie, świeżo reaktywowany Ostrowski Klub Szachistów 1930 „Skoczek”.

Na łamach ostrowskiej prasy dwie sekcje zapraszały do udziału w organizowanych przez siebie mistrzostwach. Ostatecznie Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego na rok 1938 zostały odwołane z powodu „*zbyt nikłej ilości zgłoszeń zainteresowanych*”.⁵⁴

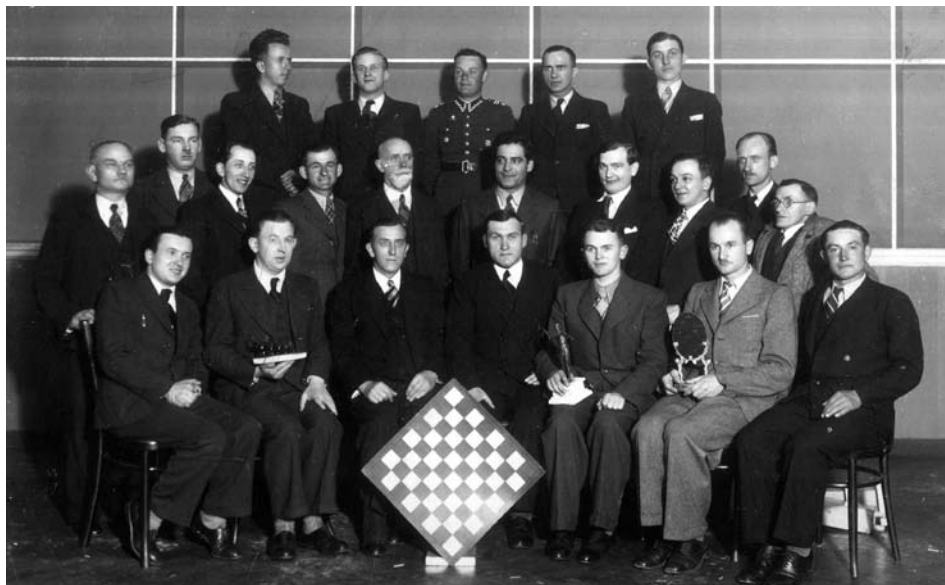
Wreszcie w 1939 roku mistrzostwa zorganizował, podobnie jak pierwsze historyczne, Ostrowski Klub Szachistów 1930. Rozpoczęty w marcu turniej miał wysoką rangę i zgromadził elitę 17 ostrowskich szachistów. Protektorat nad mistrzostwami objął sam burmistrz Ostrowa Wielkopolskiego **Wacław Cegiela**.

⁵² *Bacność szachiści!!*, Orędownik Ostrowski 1931, Nr 26, Rok 80.

⁵³ *Zakończenie turnieju szachowego w K.P.W. I Ostrow*, Dziennik Ostrowski 1936, Nr 34, Rok 4, s. 6.

⁵⁴ *Z życia szachowego*, Dziennik Ostrowski 1938, Nr 68, Rok 6, s. 5.

Po dwumiesięcznych zmaganiach mistrzem Ostrowa Wielkopolskiego został **Stefan Fluder** zdobywając 14,5 punktu. Drugie miejsce wywalczył **Maksymilian Walczyk** – 14 pkt., który, co ciekawe, wygrał bezpośrednią partię ze **Stefanem Fluderem** i prowadził w tabeli przez większą część turnieju,⁵⁵ jednakże po słabszym finiszu został wyprzedzony przez rywala. Trzeci był inż. (inżynier) **Tadeusz Mieloch** – 13,5 pkt. Dalsze miejsca zajęli: 4. **Tadeusz Pisula** – 12,5 pkt., 5. **Wincenty Szumacher** – 11,5 pkt., 6. **Stefan Pilarczyk** – 10 pkt., 7. **Mieczysław Gałęcki** – 10 pkt., 8. **Pitka** – 8 pkt., 9. **Jagielski** – 8 pkt., 10. **Kowalski** – 7 pkt. W turnieju brali jeszcze udział m. in.: kpt. (kapitan) **Dybała**, **Lontzek**, **Tomiak**, **Sieradzki** oraz prezes Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 bud. (budowniczy) **K. Wypych**.

Ostrowscy szachiści na Mistrzostwach Ostrowa Wielkopolskiego na rok 1939. Trzeci od prawej siedzi mistrz Ostrowa Stefan Fluder. Obok niego z prawej strony zdobywca III miejsca inż. Tadeusz Mieloch. Drugi od lewej siedzi wicemistrz Maksymilian Walczyk. Ostrów Wielkopolski, 12 maja 1939 r.

Uroczyste zakończenie turnieju połączone z wręczeniem dyplomów i nagród przez burmistrza odbyło się 23 maja 1939 r. w lokalu klubowym Grand Café.⁵⁶

Dwaj przedwojenni mistrzowie Ostrowa Wielkopolskiego: Bolesław Miś (po lewej) z sezonu 1935/1936 r. oraz Stefan Fluder z 1939 r.

⁵⁵ *Kącik szachowy*, Dziennik Ostrowski 1939, Nr 102, Rok 7, s. 5.

⁵⁶ *Kącik szachistów*, Dziennik Ostrowski 1939, Nr 116, Rok 7, s. 5.

1.5. II wojna światowa – okres zastoju w życiu szachowym

Dnia 1 września 1939 r. o godz. 4.40 wojska niemieckie uderzyły na Polskę. Wojna obronna Polski trwała do 6 października, kiedy to Samodzielna Grupa Operacyjna „Polesie” generała **Kleeberga** skapitulowała po bitwie pod Kockiem. Rozpoczął się okres okupacji hitlerowskiej na ziemiach polskich.

Ostrowski dworzec PKP w 1939 r. Z okien powiewają flagi III Rzeszy ze swastykami.⁵⁷

Oficjalne życie szachowe, jak i zresztą cały polski sport, podobnie do kultury, nauki czy sztuki, znalazły się w sytuacji śmiertelnego zagrożenia.

Również i dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego nadeszły ciężkie chwile. Miasto zostało zaatakowane przez oddziały niemieckie jako jedno z pierwszych. Wkrótce stworzono tutaj obóz pracy przymusowej.

Po rozbiciu w 1941 r. przez Gestapo struktur Poznańskiego Okręgu Związku Walki Zbrojnej (poprzednik Armii Krajowej) miasto było jednym z najważniejszych ośrodków konspiracji w Wielkopolsce.

Nie wiemy nic o oficjalnych czy też konspiracyjnych rozgrywkach szachowych prowadzonych w Ostrowie w tamtym czasie. Jak się jednak można domyślać szachiści grali ze sobą partie towarzyskie w swoich domach i nielicznych restauracjach - kawiarniach, do których mogli wtedy uczęszczać. Królewska gra stanowiła też dla nich swoistą odskocznię od jakże tragicznej rzeczywistości.

Zachowały się jednak dwa dokumentalne ślady aktywności szachowej. Jeden z nich to przekaz na zakup literatury szachowej **Tadeusza Pisuli** (ur. 29 sierpnia 1912 r. – zm. 13 grudnia 1988 r. – na zdjęciu z lat późniejszych), który już przed

⁵⁷ Pocztówka z kolekcji Piotra Maślińskiego.

wojną był stałym prenumeratorem *Wiadomości Szachowych Warszawskiego Okręgowego Związku Szachowego* i później *Szachisty*. W 1943 r. sprowadził on trzy książki szachowe z Lipska (m. in. *Turniej w Nowym Jorku 1927 Aleksandra Alechina* oraz *Obronę francuską Gezy Maroczy'ego*).

Drugi ze śladów to zapis partii szachowej rozgrywanej przez **Bernarda Matylewskiego** i tegoż **Tadeusza Pisulę** prawdopodobnie w czasach okupacji w Gaststätte „Zur Sonne” (Restauracji przy ul. Wolności 16). Przebieg tej partii był następujący (ze względu na jej towarzyski charakter pominięto komentarz):

Bernard Matylewski – Tadeusz Pisula

Ostrów Wlkp., 1939 – 1945

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Gc4 Sf6 4. Sg5 d5 5. exd5 S:d5 6. Sxf7 Kxf7 7. Hf3 Hf6 8. Gxd5 Ge6 9. Gxe6 Kxe6 10. Hb3 Kd7 11. 0-0 Wb8 12. Sc3 Gd6 13. Se4... (33 pos. 1 : 0 - reszta zapisu nieczytelna).

Nie był to jednak czas stworzony do uprawiania gry królewskiej. **Maksymilian Walczyk** wraz z rodziną musiał opuścić swój dom, do którego wprowadzili się Niemcy. Na zabranie swojego dobytku dostał zaledwie kilka minut. Na świat przyszła też wtedy jego córka **Anna Walczyk**.

Za przykład mogą posłużyć tutaj także losy **Janusza Andrzeja Spalonego** (na zdjęciu – ur. 12 lutego 1929 r. w Pniewach) – w latach powojennych ostrowskiego zawodnika i działacza szachowego. Jego ojciec, porucznik rezerwy Wojska Polskiego został zmobilizowany w 1939 r. i broniąc Ojczyzny zginął w bitwie nad Bzurą. Trzynastoletni **Janusz Spalony** został w 1942 r. zmuszony przez okupanta do pracy jako robotnik fizyczny. Jednocześnie uczestniczył w tajnym nauczaniu, w ramach którego opanował program szkoły podstawowej. W 1943 r. podjął działalność konspiracyjną w ZHP *Szare Szeregi*. W 1944 r. został przez Niemców wywieziony na przymusowe roboty związane z kopaniem rowów obronnych w rejonie Sieradza. Jesienią uciekł z Sieradza i na własnych nogach powrócił do Ostrowa Wielkopolskiego. W styczniu 1945 r. brał udział w akcjach zbrojnych związanych z wyzwaniem miasta. Za działalność konspiracyjną został mu przyznany tytuł *Weterana Walki o Wolność i Niepodległość Ojczyzny*. Został również odznaczony *Krzyżem Armii Krajowej* oraz najwyższym odznaczeniem ZHP *Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP” z Rozetą i Mieczami*. Przyznano mu także medal *Za Zasługi dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego*.

Okupacja hitlerowska w Ostrowie Wielkopolskim zakończyła się z dniem 23 stycznia 1945 roku w wyniku akcji „Burza”. 23 stycznia 1945 roku mieszkańcy Ostrowa utworzyli pierwsze, niezależne jeszcze od rządu lubelskiego władze (Tymczasowy Komitet Miasta i Powiatu) czuwające nad ładem i bezpieczeństwem. Życie kulturalne i sportowe, w tym również szachowe, mogło się powoli zacząć odradzać.

II LATA 1945 – 1972

2.1. Reaktywacja życia szachowego po wojnie

7 maja 1945 r. w Reims (Francja), po podpisaniu przez Niemcy aktu bezwarunkowej kapitulacji, w Europie zakończyła się II wojna światowa. Naród polski na skutek decyzji jałtańskich przeżył jeszcze lata budowania totalitarnego państwa na wzór sowiecki do października 1956 r., a następnie rządy komunistów, aż do upadku reżimu w 1989 r. Pierwsze lata po wojnie nie były łatwe. Trwała odbudowa doszczętnie zniszczonego przez najeźdźców kraju. W tym historycznym galimatiasie swoje miejsce musieli odnaleźć również szachiści.

Jeżeli chodzi o szachy w Ostrowie, to częściowo odradzają się one tuż po wojnie. Powstają sekcje szachowe przy takich klubach jak GKS (Gimnazjalny Klub Sportowy) „Venetia” (rok założenia 1908!), czy KS „Mercuria”. Odradza się również Ostrowski Klub Szachistów 1930, który w okresie 1946 – 1947 r. rozgrywa pierwsze mecze, a od 1947 r. corocznie organizuje Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego. Prezesem klubu był, podobnie jak przed wybuchem wojny, sędziwy już **K. Wypych**, a kapitanem **Tadeusz Pisula**.

Niestety w Ostrowie nie ma już **Stefana Fludera**, który po wojnie przeniósł się do Legnicy. Do klubu docierały wszak informacje o znakomitych występach tegoż zawodnika na Dolnym Śląsku. Zajmował on bowiem czołowe lokaty w mistrzostwach miasta, Dolnego Śląska i z powodzeniem grał na I szachownicy w rozgrywkach I Ligi.

Na początku 1949 r. Ostrowski Klub Szachistów 1930 rozgrywa mecz z bezsprzecznie najsilniejszą wówczas drużyną poznańską – Poznańskim Klubem Szachistów, który obchodził wówczas jubileusz 110 – lecia powstania klubu. Mecz na 12 szachownicach zakończył się zwycięstwem Poznańskiego Klubu Szachistów w stosunku 8,5 : 3,5.

Z graczy poznańskich wygrali **Roman Tylkowski z Tadeuszem Pisulą**, **Edward Janik z Władysławem Stenclem**, **Konstanty Krokos z Ludomirem Hołdowskim**,¹ **Maliński** (? - nieczyt.) ze **Stefanem Pilarczykiem**, **Jan Pawelczak z Marianem Janiakiem**, **Piękoś z Kazimierzem Gregowskim**, **Wojkowski z Tadeuszem Łączyńskim** oraz **Kuźniak z Tomiakiem**. Z graczy ostrowskich wygrali: **Edward Kargel z Helpą**, **Michał Lorenz z Janem Jędrzejczakiem** i **Jerzy Hołdowski z Janem Dempczyńskim**. Cenny remis z mistrzem Poznańskiego Klubu Szachistów i czołowym zawodnikiem województwa **Leonem Widermańskim** uzyskał **Maksymilian Wałczyk**. Oto zapis tej partii:

Wałczyk Maksymilian – Widermański Leon

Ostrów Wlkp. 1949

1.e4 e5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 g6 Czarne wybierają Wariant Smoczy w Obronie Sycylijskiej 6.Ge2 Gg7 7.Ge3 0-0 8.0-0 Sc6 9.Sb3 Ge6 10.f4 Hd7?! Bardzo popularne jest Hc8 11.h3 Wfd8 12.g4 Gxb3 13.axb3 Se8 [13...He6] 14.Gf3 a6?

¹ Nie ma pewności, co do tego, który z braci Hołdowskich grał z Konstantym Krokosem, a który z Janem Dempczyńskim.

Niepotrzebne osłabienie 15.Gb6 Dobrze było też Sd5 15...e6? Ryzykowna ofiara jakości ze strony Widermańskiego 16.Gxd8 Hxd8 17.Gg2 Gd4+ 18.Kh1 Sg7 19.Wa4! Ciekawe wykorzystanie 4. linii 19...e5?! 20.Se2 [20.Sd5!] 20...Gb6 21.f5 Hg5 22.Hd3 h5 23.Hf3 hxc4 24.Hxc4 Hxc4 25.hxc4 g5 26.Wc4 Lepsze było Se2-c3-d5 z zajęciem silnego centralnego pola d5 przez skoczka 26...f6 27.Wc3 Kf7 28.Wh3 Wc8 29.Wd1 Seria silnych pozycyjnych ruchów wieżą 29...Wd8 30.c3?! [30.Gf1 Sb4 31.Sc3 Sxc2 32.Gc4+ Ke8 33.Sd5 z wygraną] 30...Sa5 31.c4 [31.Sc1!] 31...Sc6 32.Kh2 Sb4 33.Wc1 W tej zdecydowanie lepszej dla siebie pozycji Maksymilian Walczyk, zapewne w obawie przed umiejętnościami i renomą przeciwnika, zaproponował remis, na co ten przystał 1/2-1/2 (komentarz: Paweł Dudziński).

Mecz z Poznańskim Klubem Szachistów był jednym z ostatnich dla Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930. W instytucjach szachowych, jak i w całym polskim sporcie, przygotowywano bowiem wielką reorganizację.

2.2. Reorganizacja instytucji szachowych – „Dekada upowszechniania” (1951 – 1960)

We wrześniu 1949 r. zapadła uchwała Biura Politycznego KC PZPR w sprawie kultury fizycznej i sportu, powołująca do życia Główny Komitet Kultury Fizycznej. Idąc za wzorem radzieckim, GKKF miał kierować umasowieniem kultury fizycznej i zająć się „wyczynem” jako czynnikiem upowszechniania sportu w społeczeństwie. Przy GKKF powołano sekcje zajmujące się różnymi gałęziami sportu, w tym również i szachami zaliczonymi na wzór radziecki do sportu i traktowanymi na równi z innymi dyscyplinami sportu (z tym ostatnim w praktyce bywało różnie). Oznaczało to, iż szachy mogły teraz liczyć na większe wsparcie finansowe oraz lokalowe i to pomimo oporu ze strony części działaczy innych dyscyplin.²

W akcji tej wzięły udział również zrzeszenia branżowe. Każdy pracujący szachista mógł się zapisywać do kół i sekcji we właściwym dla niego zrzeszeniu. Wydawałoby się, iż sytuacja szachów radykalnie się poprawiła, jednakże dużo zależało także od sprawności organizacyjnej regionalnych instancji GKKF, czyli WKKF (Wojewódzki Komitet Kultury Fizycznej) i jeszcze ściślej, od jego powiatowego i miejskiego odpowiednika – PKKF i MKKF. Sekcja Szachów WKKF działała do 1957 r., po czym znów przywrócono nazwę Poznańskiego Okręgowego Związku Szachowego.

Lata 50 – te XX wieku były więc „dekadą upowszechniania”³ szachów. Na czoło zadań władze wysunęły ich umasowienie i popularyzację, a dopiero na drugim miejscu rywalizację klubów i indywidualne osiągnięcia zawodników. Życie szachowe rozwijało się w szkołach, świetlicach, zakładach pracy, w małych miastach i wsiach.

Wśród mnogości ostrowskich drużyn, klubów i sekcji szachowych wyróżniała się wówczas „Stal”, następczyni Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930, czołowa drużyna województwa, a kroku jej próbował dotrzymywać KS Kolejarz „Ostrovia”.

² A. Kwilecki, *Szachy w Poznaniu*, Poznań 1990, s. 114.

³ Sformułowania tego użył prof. Andrzej Kwilecki w książce *Szachy w Poznaniu*.

2.3. Powstanie i działalność Sekcji Szachowej „Stal” Ostrów Wielkopolski i „Start” Ostrów Wielkopolski

5 listopada 1949 r. Ostrowski Klub Szachistów 1930 zwrócił się do ZKS (Związkowy Klub Sportowy) „Stal” Ostrów Wielkopolski z propozycją wcielenia w jego szeregi. Należy dodać, iż decyzja o rozwiązaniu klubu była odgórnie narzucona przez ówczesne władze. O zachowanie tradycyjnej nazwy Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 „walczyli” jeszcze przez jakiś czas **Maksymilian Walczyk** oraz **Michał Lorenz**, była to jednak walka z góry skazana na porażkę. Podobnie zresztą rzecz miała się z innymi przedwojennymi klubami polskimi, jak np. z Poznańskim Klubem Szachistów, który tuż po swoim jubileuszu 110 – lecia został również rozwiązany.

Po zebraniu delegatów zarządów obu klubów, które odbyło się 11 listopada 1949 r. postanowiono przyjąć 35 członków Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 w szeregi „Stali”.

Poziom sportowy sekcji był bardzo wysoki, gdyż jej gracze stanowili absolutną czołwórkę miasta i rejonu. Pierwsza drużyna z powodzeniem startowała w Mistrzostwach Poznańskiego Okręgowego Związku Szachowego (od 1951 r. WKKF), natomiast druga gromiła rywali w mistrzostwach miasta i powiatu.

Pierwszym kierownikiem sekcji został **Władysław Stencel** (jego zastępcą był **Edmund Smętek**), sekretarzem **Zbigniew Porankiewicz** (w listopadzie 1950 r. zastąpił go na tym stanowisku **Władysław Urbaniak**), a kapitanem klubu **Stefan Pilarczyk**. Opiekę nad sekcją z ramienia zarządu głównego „Stali” sprawował **Jan Szpunt**, a później **Zygmunt Tomczyk**. Na zebraniach członków stałym gościem honorowym i zarazem doradcą był zaś prezes „Stali” **Stanisław Morisson**. Po powrocie do sekcji jedną z funkcji w zarządzie objął również **Maksymilian Walczyk**.

Początkowo lokalem klubowym „Stali” była restauracja „Carlton” **Antoniego Zawidzkiego** przy ul. Kolejowej 16 (ulica przemianowana została później na ul. gen. Świerczewskiego). Od 1952 r. za sprawą **Zygmunta Sokolowskiego** uzyskano do gier lokal świetlicy Rejonu Przemysłu Leśnego przy ul. Wolności 29. Treningi członków klubu odbywały się we wtorki i w piątki, jednakże w szachy można było pograć również w inne dni tygodnia.

Pomimo swojego wysokiego poziomu sportowego sekcja była wybitnie deficytowa. Niskie składki członkowskie w niewielkim stopniu pokrywały zapotrzebowanie klubu. Jedynym realnym źródłem dochodu były organizowane co jakiś czas przez zarząd sekcji zabawy karnawałowe czy też noworoczne. Z rzadka dofinansowywał sekcję zarząd główny „Stali”. Szczególnie dotkliwie odczuwano brak zegarów szachowych, których sekcja posiadała w różnych okresach swojej działalności od dwóch do pięciu. Na początku 1950 r. klub posiadał tylko osiem kompletów szachów i konieczny był zakup przynajmniej jeszcze dwóch. Zakup ten miał zostać zrealizowany ze środków pochodzących z przeprowadzonej zabawy. Ostatecznie zdecydowano się jednak na kupno kolejnych zegarów szachowych. W lipcu 1950 r. sekcja otrzymała wreszcie 4 komplety szachów od zarządu głównego „Stali” i 2 od własnych członków.

W tym samym roku rozgrywane były mistrzostwa wewnętrzne klubu. W trzech półfinałach wygrali: **Platon Pleskacz**, **Henryk Klameczyński** i **Stefan Pilarczyk**. Ostatecznie mistrzem sekcji w sezonie 1950/1951 został **Władysław Stencel**. Dalsze miejsca w finale zajęli: **Lech Lipiński**, **Platon Pleskacz**, **Tadeusz Pisula**, **Zygmunt Sokolowski**

oraz **Henryk Klameczyński**. Podczas uroczystego zakończenia w Grand Café w listopadzie 1950 r. wręczono nagrody dla trzech najlepszych zawodników mistrzostw.

W tym samym roku odbył się również turniej pocieszenia, w którym zwyciężyli **Kazimierz Mazurowski i Bernard Matylewski**.

Z kolei w turnieju rezerw na czołowych lokatach uplasowali się: **Jan Kubik, Bernard Matylewski, Zbigniew Porankiewicz, Edward Kargel** (zmarł niedługo po zakończeniu turnieju) i **Władysław Kubik**. Do turnieju rezerw przechodnią nagrodę dla zwycięzcy – „Rytm kobiety” ufundował **Marian Urbaniak**. Pozostali uczestnicy otrzymali nagrody książkowe.

Tenże **Marian Urbaniak** zwyciężył w rozegranym po raz pierwszy turnieju juniorów. Kolejne miejsca zajęli: **Biela, Ryszard Gałęcki, Czarczyński i Owczarek**.

W 1950 roku świetnie spisywała się też pierwsza drużyna „Stali”, która po wielu bojach eliminacyjnych dotarła do wielkiego finału Mistrzostw Okręgu, w którym zajęła 4. miejsce. Na szczególne słowa uznania zasługiwali wtedy czołowi zawodnicy zespołu **Maksymilian Walczyk** oraz jedyna przedstawicielka płci pięknej **Ludoslawa Sokołowska**.

W uznaniu zasług i poziomu sportowego oraz za zajęcie wysokiego miejsca w Mistrzostwach Okręgu drużyna „Stali” została zaproszona do udziału w rozgrywkach o Mistrzostwo II Ligi (czyt. więcej w 2.4. *Udział „Stali” i „Startu” w rozgrywkach drużynowych o Mistrzostwo Okręgu i na II Lidze*).

W 1950 r. „Stal” rozgrywała też mecze towarzyskie m. in. z Krotoszynem, wygranym 6 : 4 i Kępem (na 15 szachownicach!), a w 1951 r. m. in. z Kaliszem (13 czerwca 1951 r.) i znów z Krotoszynem (16 czerwca 1951 r.). W tamtym okresie rozegrano też mecz błyskawiczny z Jarocinem.

Podczas zebrań sekcji, a później podczas treningów wykładano teorię szachową, jak np. referat **Tadeusza Pisuli** dotyczący „*teoretycznego podziału partii na czas, przestrzeń i siłę*”.

Dla pogłębienia swojej wiedzy i erudycji szachowej zawodnicy klubu na czele z **Platonem Pleskaczem** i kierownikiem **Władysławem Stenclem** zdecydowali o rozpoczęciu prenumeraty prasy szachowej. Kapitan sekcji **Stefan Pilarczyk** przypominał także o konieczności prowadzenia zapisów partii szachowych i przy okazji uczył, jak je prowadzić.

W 1951 r. POZSzach przyznał następujące kategorie zawodnikom „Stali”:

II – **Maksymilian Walczyk** w 1953 r. jako pierwszy w Ostrowie wypełnił normę na I kategorię, **Władysław Stencel, Tadeusz Pisula, Lech Lipiński, Edmund Smętek**,

III – **Platon Pleskacz, Leon Michalak, Michał Lorenz**,

IV – **Jan Kubik, Stefan Pilarczyk, Bernard Matylewski, Zygmunt Sokołowski, Henryk Klameczyński, Kazimierz Mazurowski, Marian Sobala, Tadeusz Łaczyński**.

Ponadto w klubie grali jeszcze na początku lat 50 - tych: **Władysław Urbaniak, Stefan Sokołowski, Roman Hyla, Paweł Tuszyński, Maria Kowalewska, Henryk Kalinowski, Stefan Bojanowski, Edmund Sikora, Władysław Kubik, Stefan Kubik, Wiesław Laskowski, Franciszek Drabas, Kazimiera Adamcio, Edward Kargel, Marian Urbaniak, Ptaszek, Nowak, Tomiak, Wiesław Gilewicz, Bolesław Warot, Ludomir Holdowski, Jerzy Holdowski, Florian Pieczyński, Stanisława Lis, Ludoslawa Sokołowska, Leon Pracki, Marian Janiak, Michał Syryński, Kazimierz Gregowski, Zbigniew Kempniński, Edward Wasielewski, Stefan Nowicki, Marian Adameczak, Ryszard Gałęcki, Czarczyński, Owczarek, Biela, Władysław Pojedziniec** (w 1958 r. otrzymał jako pierwszy ostrowski zawodnik tytuł kandydata na mistrza), **Marian Stawik, Tadeusz Krysiński, Czesław Burdosz, Stefan Wronka, Roman Stawiński, Edmund Mundry, Irena Weclez(?)**, **Jan Janiak, Paweł Duszyński, Feliks Smektala**,

Kaperdowski, Edmund Wasilewski, Pisznót, Stanisław Poszwa, oraz **Aleksandra Stasiak** (po poślubieniu **Stanisława Poszwy** przyjęła jego nazwisko).

Około 1955 r. część z tych zawodników przeszła do Sekcji Szachowej Kolejarza „Ostrovii”. Byli to m. in. **Tadeusz Pisula, Ryszard Gałęcki i Franciszek Drabas**.

10 sierpnia 1951 r. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie Sekcji Szachowej „Stal” Ostrów Wlkp. Kierownictwo objął wówczas na krótko **Platon Pleskacz**, jego zastępcą został **Edmund Sikora**, a sekretarzem **Stefan Bojanowski**.

Podczas zebrania plenarnego odbytego w dniu 21 sierpnia 1951 r. o godz. 19.30 w świetlicy klubowej przy Placu Stalina nr 3 b (Rynek), kierownik **Platon Pleskacz** mówił o „niedociągnięciach” w pracy sekcji. Przyczyny tych „niedociągnięć” były następujące:

- powstanie dwóch „obozów” – starsi koledzy za mało zajmują się młodszymi, względnie mocniejsi – słabszymi,
- brak współpracy w klubie (np. sprawa wyjazdu na mecz II Ligi do Bydgoszczy),
- brak koleżeńskiego i sportowego podejścia wśród członków sekcji (m. in. wycofywanie się z turniejów przed ich ukończeniem, spóźnianie się i nie przychodzenie na mecze z innymi drużynami),
- zbyt wczesne „spoczywanie na laurach” przez młodszych kolegów.

W odpowiedzi na przemówienie **Platona Pleskacza**, **Tadeusz Pisula** stwierdził, iż niejednokrotnie tłumaczył młodszym graczom zasady gry w szachy, lecz „gracze ci nie liczyli się z jego zdaniem”. Powiedział też, aby „unikać partii humorystycznych, gdyż przy takich partiach tylko się mówi, a nic się nie myśli”.⁴

W końcu głos zabrał prezes „Stali” **Stanisław Morisson**, prosząc wszystkich członków „by nie rozbijali się na dwie odrębne paczki i nie występowali przeciwko sobie, lecz złączeni wspólną sprawą i mając na uwadze tylko i wyłącznie dobro i sekcji i klubu, pracowali wspólnie i dążyli we wspólnym kierunku”.⁵

Po przejściowym kryzysie, 12 grudnia 1951 r. odbyły się nowe wybory, podczas których wybrano następujący skład zarządu: kierownik – **Bernard Matylewski**, z-ca kierownika i jednocześnie kapitan sekcji – **Lech Lipiński**, sekretarz – **Kazimierz Mazurowski**, z-ca sekretarza i jednocześnie kronikarz sekcji – **Feliks Smektała**, gospodarz – **Tadeusz Łączyński**, inkasent – **Władysław Kubik**.

Podczas tych wyborów przedstawiciel Sekcji Szachów przy PKKF poprosił o przydzielenie instruktora do Szkoły Gospodarczej w Ostrowie.

11 stycznia 1953 r. w świetlicy RPL odbyło się kolejne zebranie, na którym wybrano nowy zarząd sekcji w składzie: kierownik – **Bernard Matylewski**, z-ca kierownika – **Jan Kubik**, sekretarz – **Marian Sobala**, z-ca sekretarza i kronikarz – **Paweł Tuszyński**, kapitan drużyn – **Zygmunt Sokolowski**, z-ca kapitana – **Władysław Urbaniak**, gospodarz – **Tadeusz Łączyński**, inkasent – **Kazimierz Gregowski**.

W 1954 r. na kierownika sekcji wybrano z kolei **Leona Prackiego**, który w tamtym czasie łożył także pieniądze na utrzymanie klubu. Sekretarzem został **Feliks Smektała**, kapitanem drużyn **Michał Syryński**, zaś gospodarzem i inkasentem **Jan Kubik**. Sekcja liczyła wówczas 32 członków, z czego 22 było aktywnych. Powyższy skład osobowy został potwierdzony na kolejnych wyborach, które odbyły się dnia 6 lutego 1955 r.

⁴ Materiały własne autora.

⁵ Tamże.

W 1955 r. odbyły się Mistrzostwa Sekcji. Mistrzem na sezon 1955/1956 został **Lech Lipiński**, zdobywając 10 pkt. na 11 możliwych. Kierownikiem tego turnieju był wówczas **Tadeusz Łączyński**, a zakończenie odbyło się dnia 18 czerwca 1955 r.

13 stycznia 1956 r. dokonano kolejnego wyboru władz. Wybory te ponownie nie przyniosły większych zmian. Można było odnotować jedynie zmianę na stanowisku z – cy kierownika sekcji, sekretarza oraz kapitana drużyn. Zastępcą kierownika został **Władysław Kubik** (zastąpił **Tadeusza Łączyńskiego**), sekretarzem **Marian Stawik**, a kapitanem drużyny **Stefan Bojanowski**.

W 1956 r. ze względu na duże kłopoty finansowe sekcji, które spowodowały nawet groźbę oddania walcowników w meczach przeciwko ekipom z innych miast, postanowiono przenieść drużynę, jak i wszystkich członków Sekcji Szachowej „Stal” do zrzeszenia „Start” Ostrów Wielkopolski.

Podsumowując działalność Sekcji Szachowej „Stal” należy stwierdzić, iż odegrała ona ogromną rolę w popularyzacji sportu szachowego w Ostrowie Wielkopolskim, jak i w okolicy. Sekcja organizowała mecze drużynowe na wielu szachownicach, symultany, turnieje błyskawiczne, wykłady teoretyczne w szkołach oraz pomagała w organizacji mistrzostw miasta seniorów, juniorów, kobiet, a nawet warcabistów. Poza działalnością popularyzacyjną, zawodnicy „Stali” osiągnęli sukcesy zarówno w zawodach indywidualnych, jak i drużynowych. Pod koniec dekady Sekcja Szachowa „Stal” jeszcze na krótki czas odrodziła się, organizując m. in. turnieje klasyfikacyjne.

Następczynią Sekcji Szachowej „Stal” była Sekcja Szachowa „Start”. Reprezentując zrzeszenie „Start” zawodnicy ostrowscy również odnosili sukcesy. W 1956 r. drużyna zdobyła wicemistrzostwo Okręgu Poznańskiego, dzięki czemu uzyskała awans do turnieju „o wejście do Klasy Wydzielonej”, czyli o wejście do I Ligi. Sukcesy indywidualne zaczął również odnosić młody **Władysław Pojedziniec** – najlepszy wówczas ostrowski zawodnik.

Drużyna „Start” Ostrów Wlkp. Siedzą od lewej strony: Michał Syryński I (kategoria szachowa), Stanisława Lis, Platon Pleskacz II, Maksymilian Wałczyk I, stoją od lewej: Lech Lipiński I, Tadeusz Krysiński III, Marian Stawik II, Władysław Pojedziniec II, Stanisław Poszwa III, Stefan Bojanowski II. Ostrów Wlkp., kwiecień 1957 r. Na zdjęciu widnieje napis: „Wicemistrz okręgu poznańskiego w szachach na rok 1956 – K. S. „Start” Ostrów Wlkp.”

W kwietniu 1960 r. mistrzem Sekcji Szachowej „Start” został kolejny zawodnik młodego pokolenia **Marian Stawik** (ur. 7 lipca 1936 r. w Ostrowie Wlkp.), który w decydującej o mistrzostwie partii pokonał czarnymi bierkami **Platona Pleskacza**.

W latach 60 – tych drużyna „Startu” także uczestniczyła w rozgrywkach klubowych, jednak już bez większych sukcesów.

Był to okres względnej stagnacji w życiu szachowym miasta. Zaprzeszono organizację Mistrzostw Ostrowa, a pojedyncze turnieje w okolicy odbywały się głównie na skutek inwencji działaczy powiatowych LZS - ów.

Na gry treningowe uczęszczano do Spółdzielczego Ośrodka Kulturalno – Oświatowego (SOKO) oraz do sali Stronnictwa Demokratycznego, gdzie drużyna „Startu” rozgrywała swoje mecze.

Wycieczka zawodników drużyny „Start” Ostrów Wielkopolski do Gdańska. Stoją od lewej: Michał Syryński, Bernard Matylewski, Marian Stawik, Lech Lipiński, Stanisława Lis, Tadeusz Krysiński, pani sekretarka, Platon Pleskacz, Tadeusz Łączyński oraz Bonifacy Krakowski (sprowadzony z drużyny Krotoszyna).

Nie wiadomo zbyt wiele o strukturze władz Sekcji Szachowej „Startu” Ostrów Wlkp. Można jedynie stwierdzić, iż na początku kierownictwo sekcji, na czele z **Leonem Prackim**, pozostało takie samo, jak wcześniej w „Stali” Ostrów. W późniejszych latach pieczę nad działalnością klubu objął **Michał Syryński**.

2.4. Udział „Stali” i „Startu” w rozgrywkach drużynowych o Mistrzostwo Okręgu oraz na II Lidze

W 1949 r. po raz pierwszy w rozgrywkach o Drużynowe Mistrzostwo Polski wzięły udział drużyny klubowe. Wcześniej od 1929 r. do 1948 rozegrano 5 finałów, w których startowały jednak reprezentacje poszczególnych miast lub województw.

Ponieważ rozgrywki klubowe w 1949 r. cieszyły się sporym zainteresowaniem klubów, zawodników oraz kibiców, toteż jeszcze w tym samym roku rozpoczęto

przygotowania, aby opracować stały regulamin rozgrywek drużynowych już z dwiema ligami.⁶ Miano tutaj także na uwadze „jak największe umasowanie szachów oraz nieustanne podwyższanie kwalifikacji przez szachistów”.⁷ Bodajże po raz pierwszy w historii rozgrywek o Drużynowe Mistrzostwo Polski użyto wówczas sformułowania „I i II Liga”.⁸

I Liga składać się miała z 10 klubów. Natomiast II Liga podzielona została na 4 grupy (strefy) po 6 drużyn: południową, północną, środkową i śląską (z okręgiem poznańskim).

W grupie śląskiej znalazło się tylko jedno miejsce dla drużyny z okręgu poznańskiego. Miejsce to zajęło Ogniwo Poznań. Ostatecznie jeszcze jedna drużyna z Wielkopolski dostała propozycję startu na tak wysokim szczeblu rozgrywek – była to „Stal” Ostrów Wlkp., która wcześniej w rozgrywkach poznańskiej A – klasy doszła do finału, w którym zajęła 4. miejsce. „Stal” przydzielona została do grupy północnej, prawdopodobnie w miejsce jednej z drużyn, która wcześniej zrezygnowała ze startu. Termin rozpoczęcia II Ligi ustalono na 1 listopada 1950 r., a zakończenia na 15 lutego 1951 r. Mecze u siebie drużyna rozgrywała w hotelu „Carlton”.

Pierwszy mecz „Stal” rozegrała w Szczecinie z miejscowym AZS. Zakończył się on remisem 4 : 4. Z graczy ostrowskich wygrali: **Maksymilian Walczyk, Edmund Smętek i Platon Pleskacz**, natomiast remisy uzyskali: **Władysław Stencel i Lech Lipiński**.

Ostrowska drużyna składała się z 6 silnych seniorów, ale na szachownicy juniorskiej i kobiecej odczuwano duże braki kadrowe, co rzutowało na wyniki poszczególnych meczów. Kłopotem było również zapewnienie odpowiednich środków finansowych na dalekie wyjazdy, przez co np. na mecz ze Spójnią Bydgoszcz nie zdołali dotrzeć wszyscy zawodnicy, co skończyło się oddaniem walkowerów.

W kolejnych meczach drużyna walczyła ze zmiennym szczęściem i ostatecznie zajęła 5. miejsce w grupie, które jednak wystarczyło do utrzymania się w lidze (do A – klasy spadał tylko ostatni zespół). Nie było jednak dane ostrowskiemu zespołowi dalej startować w tych rozgrywkach, gdyż ponownie zmieniono regulamin. Rozwiązano I i II Ligę, a w ich miejsce wprowadzono rozgrywki centralne, poprzedzone kwalifikacjami wojewódzkimi i zakończone finałem o tytuł Drużynowego Mistrza Polski.

Poniżej tabela rozegranej po raz pierwszy w historii II Ligi (grupa północna):

II Liga – grupa północna 1950/1951		1	2	3	4	5	6	P.
1.	Spójnia Bydgoszcz	●	5	4	4,5	7,5	6	27
2.	Spójnia Grudziądz	3	●	5	4	4,5	5,5	22
3.	Budowlani Gdańsk	4	3	●	4	4,5	5	20,5
4.	AZS Szczecin	3,5	4	4	●	4	3,5	19
5.	Stal Ostrów Wielkopolski	0,5	3,5	3,5	4	●	5	16,5
6.	Ogniwo Gdańsk	2	2,5	3	4,5	3	●	15

⁶ Szachy 1949, Nr 7-8, Rok 4.

⁷ *Dział oficjalny P. Z. Sz.: Regulamin rozgrywek drużynowych*, Szachy 1950, Nr 9, Rok 5, s. 160-162.

⁸ Tamże, s. 160.

W 1952 r. w finale rozgrywek na szczeblu wojewódzkim „Stal” Ostrów Wlkp. zajęła 5. miejsce za „Spójnią” Poznań, „Spójnią” Gniezno i „Stalą” Poznań, a przed „Unią” Krotoszyn.⁹

W kolejnym sezonie 1952/1953 w Drużynowych Mistrzostwach Wielkopolski wzięła udział rekordowa liczba 78 drużyn. Zespoły składały się już z 10, a nie jak wcześniej, z 8 zawodników. Rozszerzono je bowiem o jednego seniora i jednego warcabistę (w następnych latach zrezygnowano z warcabisty i zmieniano liczbę seniorów, utworzono także w województwie odrębne klasy A, B i C).¹⁰

Po rozegraniu eliminacji przystąpiono do organizacji finału, w którym z poznańskimi drużynami „Spójni” (TKS), „Stali”, „Kolejarza” i „Spójni” (PSS) walczyła „Stal” Ostrów Wlkp. i „Spójnia” Gniezno.¹¹

Ostatecznie zwyciężyła TKS „Spójnia” Poznań (m. in. z **Andrzejem Kwileckim** i **Adamem Mięgowicem** w składzie) – 30,5 pkt. przed „Stalą” Poznań (m. in. z **Leonem Widermańskim** i **Bronisławem Stróźniakiem**) – 26 pkt. Trzecia była „Stal” Ostrów Wielkopolski – 18,5 pkt., a dalsze miejsca zajęły „Spójnia Gniezno” – 16,5 pkt., „Kolejarz” Poznań – 16 pkt., oraz Koło PSS Poznań – 12,5 pkt.

Na szczególną uwagę zasługiwał mecz „Stali” Ostrów Wielkopolski z „Kolejarzem” Poznań, w którym ostrowscy zawodnicy rozgromili graczy poznańskich w stosunku 7,5 : 0,5! Jedyną partię zremisował na pierwszej szachownicy **Tadeusz Pisula** z **Antonim Ratajczakiem** (37 – liczba posunięć), a na pozostałych deskach były już same zwycięstwa: **Walczyk – Pietrusiak** 1 : 0 (40), **Stencel – Zborowski** 1 : 0 (32), **Lipiński – Jenker** 1 : 0 (31), **Syryński – Stoiński** 1 : 0 (8!), **Pleskacz – Mańka** 1 : 0 (43), **Pędziński – Skweres** 1 : 0 (46), **Stanisława Lis – Juniczak** 1 : 0 (68). Mecz sędziował ob. (obywatel) **Wachowicz** z Kępna, a sędzią głównym turnieju był **Alfred Tomaszewski** z Poznania.¹²

W sezonie 1953/1954 finał rozgrywek o Drużynowe Mistrzostwo Wielkopolski, w którym ponownie znalazła się ostrowska drużyna, rozegrano w dwóch czterozespołowych grupach eliminacyjnych.

W grupie I zwyciężyła „Stal” Poznań – 22 pkt. przed „Kolejarzem” Poznań – 14 pkt., „Stalą” Ostrów Wielkopolski – 12,5 pkt. i „Unią” Krotoszyn – 11,5 pkt. W grupie II pierwsze miejsce zajęła „Spójnia” Poznań, która lepszym wartościowaniem dodatkowym wyprzedziła AZS SI Poznań – po 20,5 pkt. Dalsze miejsca zajęły „Ogniwo” Szamotuły – 14,5 pkt. oraz „Spójnia” Gniezno – 4,5 pkt. W meczu o pierwsze miejsce „Spójnia” Poznań pokonała „Stal” Poznań 7 : 3.¹³

Ostateczne wyniki finału: 1. „Spójnia” Poznań – 30,5 pkt., 2. „Stal” Poznań – 26 pkt., 3. „Stal” Ostrów Wielkopolski – 18,5 pkt., 4. „Spójnia” Gniezno – 16,5 pkt., 5. „Kolejarz” Poznań – 16 pkt., 6. Koło PSS Poznań – 12,5 pkt.

Poniżej przedstawione zostały składy obu zespołów „Stali”, jakie klub wystawiał w tamtym czasie.

Skład „Stali” I Ostrów Wlkp.:

1. **Maksymilian Walczyk**, 2. **Lech Lipiński**, 3. **Michał Syryński**, 4. **Władysław Stencel**, 5. **Jan Kubik**, 6. **Henryk Kłameczyński**, 7. **Platon Pleskacz**, 8. **Stefan Pilarczyk**,

⁹ *Drużynowe Mistrzostwa Polski : Wyniki na szczeblu wojewódzkim*, Szachy 1952, Nr 2, Rok 6, s. 32.

¹⁰ A. Kwilecki, *Szachy w Poznaniu*, Poznań 1990, s. 122.

¹¹ *Poznań : Mistrzostwa drużynowe Wielkopolski*, Szachy 1953, Nr 3, Rok 7, s. 57.

¹² Materiały własne autora.

¹³ Szachy 1954, Nr 2, Rok 8, s. 33.

9. Zygmunt Sokolowski, 10. Tadeusz Łączyński, 11. Władysław Urbaniak, 12. Bernard Matylewski, 13. Stawik Marian, 14. Stanisława Lis, 15. Irena Weclez(?)

Skład „Stali” II Ostrów Wlkp.:

1. Bernard Matylewski, 2. Kazimierz Mazurowski, 3. Władysław Urbaniak, 4. Marian Sobala, 5. Jan Janiak, 6. Paweł Duszyński, 7. Tadeusz Łączyński, 8. Feliks Smektala, 9. Stefan Nowicki, 10. Kaperdowski, 11. Edmund Wasilewski, 12. Władysław Kubik, 13. Leon Pracki, 14. Pisznót

Rok 1955 to kłopoty finansowe „Stali” i chimeryczna postawa drużyny, która mecze świetne przeplata ze słabymi. W rozszerzonej A – klasie pokonuje między innymi „Kolejarza” Kępno 6 : 4 (2 października), „Włókniarza” Kalisz 7,5 : 2,5 (13 listopada) i „Polonię” Leszno 8,5 : 1,5 (29 listopada), a przegrywa ze „Spartą” Szamotuły 3,5 : 6,5 (23 października – dwa walkowery po stronie zawodników ostrowskich), „Startem” Poznań 3 : 7 (30 października), „Spartą” Poznań 4,5 : 5,5 (6 listopada) i „Kolejarzem” Poznań 3,5 : 5,5 (27 listopada – obustronny walkower na 1. szachownicy).

Poniżej końcówka z partii Mariana Stawika ze „Stali” Ostrów Wlkp. z Longridem Longiewskim z „Włókniarza” Kalisz:

Marian Stawik – Longrid Longiewski
Ostrów Wlkp. 1955

W powyższej pozycji czarne mogły zagrać 1...a5! po czym to białe musiałyby się martwić o remis. Zamiast tego zagrały 1...f4?? 2.gxf4 gxf4+ 3.Ke4 h4 4.h3 Kf6 5.c5 Można też było 5...Kd5 jednakże również i teraz oddalony wolny pion decyduje o zwycięstwie białych 5...bxc5 6.bxc5 Ke6 7.c6 a5 8.c7 Kd7 8.c8H+ Kxc8 9.Kxe5 Kc7 10.Kxf4 itd. 1:0 (komentarz: Paweł Dudziński).

Zasadniczy trzon pierwszego zespołu tworzyli w tym sezonie: Lech Lipiński, Michał Syryński, Jan Kubik, Platon Pleskacz, Marian Stawik, Stefan Bojanowski, Stanisław Poszwa, Marian Janiak, świetny już wówczas junior Władysław Pojedziniec oraz na desce

kobiecej **Stanisława Lis**. Ponadto w poszczególnych meczach występowali także: **Henryk Klamczyński, Tadeusz Łączyński, Maksymilian Walczyk** oraz **Zygmunt Sokolowski**.

Klub Sportowy „Stal” Ostrów Wlkp. Sekcja Szachowa. I drużyna przed meczem o Mistrzostwo A – klasy z „Kolejarzem Kępno” 2 października 1955 r. wygranym przez „Stal” 6 : 4. Od lewej strony siedzą: Platon Pleskacz, Michał Syryński, Stanisława Lis, Maksymilian Walczyk, Lech Lipiński i Marian Janiak. Stoją od lewej: Marian Stawik, Stefan Bojanowski, Władysław Pojedziniec, Stanisław Poszwa i Tadeusz Łączyński.

II drużyna „Stali” Ostrów Wlkp. w 1955 r. Siedzą od lewej strony: Stefan Kubik, Tadeusz Krysiński, Zygmunt Sokolowski, Aleksandra Stasiak, Bernard Matylewski i Marian Janiak. Stoją od lewej strony: Marian Sobala, Paweł Tuszyński, Władysław Urbaniak, Tadeusz Łączyński, Nowak i Władysław Kubik.

Ze względów finansowych Sekcja Szachowa „Stal” Ostrów Wlkp. zostaje w 1956 r. przekazana do KS „Start” Ostrów Wlkp.

Drużyna po świetnym występie w Mistrzostwach Okręgu Poznańskiego, gdzie zajęła 2. miejsce, awansuje do rozgrywek centralnych, nazywanych tym razem drużynowymi rozgrywkami „o wejście do Klasy Wydzielonej” (czyli o wejście do I Ligi).¹⁴

Mecz o wejście do I Ligi Szachowej: „Start” Ostrów Wlkp. – „Kolejarz” Opole. Na pierwszym planie partia Marian Stawik (po prawej stronie) – Józef Czarniecki zakończona remisem. Za Marianem Stawikiem swój bój toczy Platon Pleskacz. Ostrów Wielkopolski, 24 marca 1957 r.

Podobnie, jak w 1950 r. zaplecze ekstraklasy podzielone jest na 4 grupy po 6 zespołów. Zawodnicy „Startu” trafiają do grupy I. Liderem zespołu jest już **Władysław Pojedzinić**, który na I szachownicy wygrywa m. in. z łódzkim mistrzem **Karnkowskim**, jednakże cała drużyna spisuje się średnio i trochę pechowo zajmuje 5. miejsce. Poniżej tabela grupy I:

II Liga – grupa I. 1957 r.		1	2	3	4	5	6	P.	p.
1.	ŁKS Włókniarz Łódź	●	7	4	4	5,5	4,5	10	25
2.	Stal Polonia Świdnica	0	●	5	3,5	3,5	5	6	17
3.	Konstal Chorzów	3	2	●	7	3,5	5,5	5	21
4.	Kolejarz Opole	3	3,5	0	●	4	5	5	15,5
5.	Start Ostrów Wielkopolski	1,5	3,5	3,5	3	●	7	4	18,5
6.	Kolejarz Zielona Góra	2,5	2	1,5	2	0	●	0	8

¹⁴ H. Swinarski, *Walka o wejście do ekstraklasy*, Szachy 1957, Nr 7, Rok 11, s. 208-209.

Jesienią 1958 r. najlepszy wówczas ostrowski zawodnik, wicemistrz Wielkopolski i finalista Indywidualnych Mistrzostw Polski **Władysław Pojedziniec** odchodzi do „Grunwaldu” Poznań, w której odbywa służbę wojskową.

W Drużynowych Mistrzostwach Ligi Wojewódzkiej przeprowadzonych wspólnie z województwem zielonogórskim zwycięża właśnie „Grunwald” Poznań – 15 pkt. (44,5) przed „Lechem” Poznań 10 pkt. (30,5), który lepszym stosunkiem małych punktów wyprzedził „Kolejarza” Zielona Góra 10 pkt. (30), kwalifikując się tym samym do dalszych rozgrywek eliminacyjnych o wejście do Ligi. 4. miejsce zajęła osłabiona drużyna „Startu” Ostrów Wlkp. – 8 pkt. (28) przed „Spartą” Szamotuły – 6 pkt. (27), „Wartą” Gorzów – 6 pkt. (23), „Ogniwem” Poznań – 2 pkt. (20) i „Rzemieślnikiem” Kalisz – 0 pkt. (17).¹⁵

W 1959 r. Mistrzostwo Ligi Międzywojewódzkiej Poznań – Zielona Góra wywalczył ponownie „Grunwald Poznań”, który po dogrywce zwyciężył „Lecha” Poznań i to właśnie te dwie drużyny weszły do dalszych rozgrywek na szczeblu półfinałów. Dopiero 7. przedostatnią lokatę wywalczył „Start” Ostrów Wlkp.¹⁶

W latach 60 – tych do czołowych zawodników zespołu należeli: **Lech Lipiński, Michał Syryński, Henryk Brzeziński, Platon Pleskacz, Stefan Bojanowski, Stanisław Pozsza, Tadeusz Krysiński, Stanisława Lis** oraz **Marian Stawik**, który jednak przeszedł później do „Pogoni” Nowe Skalmierzyce, a następnie do „Gorzyczanki” Gorzyce Wielkie.

„Turniej szachowy o wejście do Ligi” z udziałem zawodników ostrowskich, Olesno, X – XI 1962 r.

Mecze rozgrywano w sali zebrania Stronnictwa Demokratycznego przy ul. Wrocławskiej, a gry treningowe i towarzyskie przeprowadzano w Spółdzielczym Ośrodku Kulturalno – Oświatowym przy Rynku. Drużyna „Startu” nie odniosła już jednak w tamtym czasie większych sukcesów.

¹⁵ Szachy 1959, Nr 1, Rok 13, s. 21.

¹⁶ Szachy 1959, Nr 8, Rok 13, s. 246.

2.5. Sekcja Szachowa KS Kolejarz „Ostrovia” Ostrów Wielkopolski

Na początku 1950 roku powstaje Sekcja Szachowa KS Kolejarz „Ostrovia” Ostrów Wielkopolski. Pierwszym kierownikiem zostaje **Stefan Płończak**, przedwojenny prezes „Ostrovii” i wiceprezes PZPN. 15 kwietnia 1950 r. władze sekcji zwróciły się z prośbą o wykładanie teorii szachowej do **Maksymiliana Walczyka**, który obok **Tadeusza Pisuli** uchodził wówczas za najlepszego w Ostrowie teoretyka szachowego.

Prośba ta została rozpatrzona pozytywnie. Z treningów oprócz kilku starszych zawodników korzystała również młodzież Gimnazjum Mechaniczno – Kolejowego w Ostrowie Wielkopolskim. **Maksymilian Walczyk** oprócz wykładów teoretycznych przeprowadzał również symultany szachowe, podczas których największe trudności sprawiał mu wybijający się zawodnik Kolejorza młody **Zajączkowski**.

W latach 50 – tych sekcja rozgrywała mecze towarzyskie z innymi drużynami kolejarskimi, m. in. z „Kolejarzem” Częstochowa w 1950 r., z „Kolejarzem” Nowe Skalmierzyce w 1952 r. i ponownie z „Kolejarzem” Częstochowa w 1955 r. Na ten mecz „ściągnięty” został koszykarz „Ostrovii”, a zarazem utalentowany szachista **Janusz Spalony**, który wygrał swój pojedynek na I szachownicy z silnym graczem częstochowskim.

Poza meczami towarzyskimi zawodnicy sekcji rozgrywali także partie treningowe w Klubie Techniki i Racjonalizacji na terenie ZNTK.

Wśród tej braci szachowej znajdował się **Leonard Malecki**, który był dyrektorem ZNTK, prezesem KS „Ostrovia”, wieloletnim posłem ziemi ostrowskiej, a zarazem wielkim miłośnikiem szachów. Często jeździł on z drużyną na mecze w charakterze zawodnika.

W 1954 r. sekcja liczyła już 44 aktywnych członków, rekrutujących się głównie spośród pracowników ZNTK. Bezsprzecznie najsilniejszym graczem był wtedy **Tadeusz Pisula**, który podobnie jak wcześniej jego kolega **Maksymilian Walczyk** rozpoczął wykładanie teorii szachowej w klubie.

Wśród członków sekcji można jeszcze wówczas wymienić: **Stanisława Szukowskiego**, **Jana Sobczaka**, **W. Jakubiaka**, **Feliksa Gremblewskiego**, **Z. Nowackiego**, **Ryszarda Gałęckiego**, **Franciszka Radzika**, **Stefana Nawrota**, **Edwarda Kopkę**, **Kowalaka**, **Józefa Olejniczaka**, a także dwie kobiety – **Sabinę Serafiniak** i **Irenę Banaszak**.¹⁷

Sabina Serafiniak w 1954 roku wywalczyła drugą lokatę w Szachowych Mistrzostwach Miasta w kategorii kobiet, zaś **Józef Olejniczak**, zdobył Mistrzostwo Powiatu Ostrowskiego w warcabach. Warto pamiętać, iż w tamtym czasie w drużynie szachowej obowiązkowo występował jeden warcabista.

W 1955 r. rozegrano pierwsze Mistrzostwa Sekcji Szachowej „Ostrovia”. Z uwagi na dużą ilość zgłoszeń turniej początkowo rozegrano w dwóch grupach eliminacyjnych po 16 zawodników, z których po 8 najlepszych awansowało do finału. Gry turniejowe rozgrywano w baraku przy stadionie żużlowym.

Ostatecznie, po kilku miesiącach zmagania, zwycięzcą został **Janusz Spalony**, który wyprzedził swojego mentora i nauczyciela **Tadeusza Pisulę**. **Tadeusz Pisula** w nagrodę sprezentował podopiecznemu książkę „Debiuty Szachowe” **Paula Keresa**.

¹⁷ A. Kempniński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984: Zarys dziejów*, Ostrów Wielkopolski 1984, s. 146.

Puchar (na zdjęciu) dla zwycięzcy wykonał własnoręcznie na Zakładach **Franciszek Drabas**. W czołówce turnieju znaleźli się jeszcze **Stefan Nawrot**, **Telesfor Gremblewski**, **Leonard Małecki**, **Kazimierz Sobański**, **Edmund Kaczmarek**, czy też dalej **Zydorczak**.¹⁸

W 1955 roku zgłoszono drużynę do mistrzowskich rozgrywek w C - klasie. Już pierwszy sezon startów zespół zakończył pomyślnie i awansował do B - klasy. Kierownikiem sekcji był wówczas **Telesfor Gremblewski**, natomiast sekretarzem **Edward Kopka**. Wśród działaczy warto wymienić jeszcze **K. Walendowskiego** odpowiedzialnego w Zakładach za sport, **Stefana Nawrota**, czy też drugiego z braci **Gremblewskich** – **Feliksa**.

W 1956 r. zorganizowano zawodnikom dwutygodniowy obóz szkoleniowo – wypoczynkowy w Augustowie. Wcześniej szachiści sami wypracowywali sobie pieniądze na ten wyjazd, wynosząc ciężkie elementy wagonów na sprzedaż, oczywiście za zgodą dyrekcji Zakładów.

23 września 1956 roku Sekcja Szachowa KS Kolejarz „Ostrowia” rozpoczęła starty w B – klasie. Do jej konkurentów należały wówczas m. in. „Kolejarz” Gniezno, „Sparta” Jarocin, „Górnik” Konin, „Start” Kalisz, czy „Kolejarz” Rawicz. Po wielu bojach, w lutym 1957 r. szachiści „Ostrovii” mogli się cieszyć z wywalzonego II miejsca.

W sezonie 1957/1958, wskutek zaniedbań ze strony kierownictwa, drużyna nie została zgłoszona do rozgrywek.

Kolejny sezon Sekcja Szachowa KS „Ostrowia” musiała zaczynać praktycznie od zera. Pomimo tych przeciwności lata 1958/1959 to powtórny awans drużyny do B – klasy.

Kłopoty zawodowe **Leonarda Małeckiego** na Zakładach, który podobno naraził się jednemu z ówczesnych ministrów,¹⁹ spowodowały, iż nie było już takiego poparcia w klubie dla sekcji szachistów. Przyczyniło się to do tego, iż w 1959 r. Sekcja Szachowa „Ostrovii” została rozwiązana.

2.6. Inne kluby i sekcje szachowe w mieście

W Ostrowie Wielkopolskim i powiecie ostrowskim życie szachowe w latach 50 - tych było w rozkwicie. Liczba wszystkich miejskich i powiatowych klubów i sekcji szachowych przekraczała 20! Np. w październiku 1952 r. istniało w Ostrowie 11 Sekcji Szachowych przy Kołach Sportowych, 6 przy SKS – ach, i 3 przy LZS – ach.

Wśród tych drużyn i sekcji wymienić można było m. in.: ZKS „Stal” Ostrów Wlkp., KS Kolejarz „Ostrowia” Ostrów Wlkp. 1909, KS „Kolejarz” Skalmierzyce (również tam wykładowi udzielał **Maksymilian Walczyk**, odpowiedzialny wówczas w ostrowskim MKKF i PKKF za szachy), KS „Budowlani”, KS „Głuchoniemi”, LZS Lewków, LZS Raszków, LZS Odolanów – Górka i LZS Tarchały Wielkie, czy też inne Koła Sportowe

¹⁸ Wywiad z Edmundem Kaczmarkiem.

¹⁹ Wedle przekazu Janusza Spalonego, Leonard Małecki stwierdził w rozmowie z Mieczysławem Popielem, iż „lepiej być dyrektorem na zakładach, niż dróżniczym na kolei!”, czym śmiertelnie naraził się ważnemu wówczas w państwie polskim aparatcykowi.

przy zakładach pracy i Szkolne Koła Sportowe jak: „Spójnia”, „Unia”, „Gwardia”, Wojskowy Klub Sportowy, SKS „Start”, KS „Mercuria”, „Zawodowiec”, „Mechanik”, GKS (SKS) „Venetia”, oraz ZS „Zryw”.

Jedną z ostrowskich drużyn, która na początku lat 50 - tych odniosła sukces na arenie ogólnopolskiej była Sekcja Szachowa KS „Głuchoniemi”, trenowana przez pewien czas także przez **Maksymiliana Walczyka**. W dniach 28 – 29 listopada 1953 r. zajęła ona 2. miejsce w Wojewódzkich Mistrzostwach Drużyn Głuchoniemych. Zwyciężył wówczas Poznań, a trzecie miejsce zajął Jarocin.

W 1956 r. Rada Okręgowa ZS „Zryw” zorganizowała Mistrzostwa Szachowe Kół Sportowych przy szkołach zawodowych i technicznych. Drużyny składały się z 1 seniora, 3 juniorów i 1 juniorki. W grupie techników zwyciężyło Technikum Kolejowe w Ostrowie Wielkopolskim przed Technikum Przemysłu Mięsnego z Poznania.

Pozostałe ostrowskie drużyny w tamtym czasie przeważnie uczestniczyły w rozgrywkach o Mistrzostwo Miasta i Powiatu. Warto jeszcze wspomnieć, iż w 1954 r. do B – klasy awansowały rezerwy „Stali” Ostrow, co tylko potwierdzało dominację tej drużyny w rejonie. W B – klasie grała również okresowo „Spójnia” Ostrow Wlkp.

W latach 60 – tych większość z tych drużyn i sekcji przestała istnieć.

W 1969 r. stworzono Sekcję Szachową przy Klubie Nauczyciela. Niestrudzonym działaczem – organizatorem okazał się być tutaj znowu **Maksymilian Walczyk**.

2.7. Udział zawodników ostrowskich w reprezentacji Poznania i Południowej Wielkopolski

10 października 1948 r. rozegrane zostało spotkanie międzyokręgowe na 15 szachownicach pomiędzy reprezentacją Poznania i Wrocławia z udziałem reprezentantów Ostrowa. Przebieg meczu, którego stawką był puchar przechodni, był do tego stopnia zacięty, iż do ostatniej chwili nieznanym był jego zwycięzca.

Prowadzenie w meczu uzyskał Poznań za sprawą **Romana Kaszowskiego** po jednej godzinie gry. Rozstrzygnął on szybko swoją partię na skutek błędu debiutowego przeciwnika. Wynik wyrównał **Waleń** dzięki przeoczeniu **Edwarda Janika** na 9. szachownicy. Następnie na 1. szachownicy przegrał **Adam Mięśowicz** z mistrzem wrocławskim **Czesławem Błaszczakiem**. Po kilku remisach prowadzenie drużyny Wrocławia podwyższył na ostatniej szachownicy **Jonis**, po zwycięstwie nad **Białasikiem**. Dopiero w czwartej godzinie gry Poznań wyrównał stan meczu na 4,5 : 4,5. Wreszcie ciężko wywalczone zwycięstwo w końcówce przybyłego ze Lwowa problemisty i redaktora **Tadeusza Horaka** pozwoliła wyjść reprezentacji Poznania na prowadzenie, którego nie oddała już do końca.

W reprezentacji Poznania wystąpiło 3 graczy „z rejonu”. Byli to **Maksymilian Walczyk** (wygrał swój pojedynek z **Baumfeldem**) i **Tadeusz Pisula** z Ostrowa Wielkopolskiego oraz **Bolesław Białasik** z Szamotuł. Ciekawe, że w reprezentacji Wrocławia wystąpił mistrz Ostrowa z 1939 r. **Stefan Fluder**.

Interesującą inicjatywą było również organizowanie cyklicznych masowych spotkań pomiędzy reprezentacją Poznania, a mieszkańcami południowych powiatów województwa.

12 czerwca 1949 r. w Poznaniu na 48 szachownicach Poznań pokonał Wielkopolskę 30 : 18.

Rewanż odbył się w Gnieźnie 22 lipca 1949 r. na 46 szachownicach – Wielkopolska : Poznań 14,5 : 31,5.²⁰

26 sierpnia 1951 r. w kolejnym spotkaniu padł rezultat 26 : 24 dla Poznania. Punkty dla Wielkopolski wywalczyli wówczas reprezentanci Włókniarza Kalisz 10 na 15, Stali Ostrów 8 na 15, Unii Krotoszyn 5,5 na 7 oraz Kolejarza Leszno 0,5 na 9.²¹

9 sierpnia 1953 r. Poznań pokonał Południową Wielkopolskę w Kępnie 16,5 : 9,5, a „duży sukces odniósł młody **Lipiński** z Ostrowa, remisując z **Kwileckim**”.²²

Wreszcie w 1960 r. Poznań z **Włodzimierzem Schmidtem** i **Władysławem Pojeźnićem** (reprezentował już wtedy „Grunwald” Poznań) wygrał po raz kolejny z Wielkopolską 8,5 : 5,5. Na 2. szachownicy **Marian Stawik** zremisował ze swoim dawnym kolegą klubowym **Władysławem Pojeźnićem**, a na 10. szachownicy **Platon Pleskacz** pokonał **Krawczyka**. Co ciekawe przyszły arcymistrz **Schmidt** przegrał białymi bierkami na 1. szachownicy z **Jądrykiem** z Szamotuł.

Ostrowscy szachiści **Ryszard Gałęcki** i **Dopieralski** reprezentowali również Poznań w I Mistrzostwach Drużynowych ZS „Zryw”. Drużyna składała się z 2 seniorów (m. in. **Andrzej Kwilecki**), 6 juniorów, 1 seniorki i 1 juniorki. Po eliminacjach strefowych rozgrywanych w dniach 15 – 17 kwietnia 1955 r. nastąpił finał (23 – 25 kwietnia 1955 r.).

Drużyna Poznania pokonała w nim kolejno Białystok 6 : 4, Łódź 7 : 3 oraz Stalino-
gród (Katowice) 6 : 4 i z kompletem zwycięstw zajęła I miejsce. Można tutaj dodać, iż ostrowska Sekcja Szachowa ZS „Zryw” istniała przy Technikum Kolejowym w Ostrowie.

2.8. Indywidualne Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 1947 – 1958

Puchar przechodni z tabliczką, na której wyryto nazwiska zwycięzców z lat 1947 - 1953.

W październiku 1947 roku odbyło się uroczyste otwarcie pierwszego powojennego turnieju o Mistrzostwo Miasta Ostrowa. Turniej odbił się szerokim echem, tak w Ostrowie, jak i na łamach regionalnej prasy, która na bieżąco informowała o jego przebiegu (informacje zamieszczała m. in. Gazeta Poznańska):

„Wbrew różnym pesymistom, że turniej o mistrzostwo szachowe Ostrowa to jeszcze przedwczesna sprawa, możemy już zakomunikować, że przewidywania przeszły wszelkie oczekiwania. Liczba dotąd blisko 20 zgłoszonych uczestników w Ostrowie – to rzecz nielada! Nie wiadomo, co więcej przyciągnęło taką ilość: czy piękno samej gry czy niemniej piękne nagrody czy przede wszystkim reprezentacyjny puchar przechodni (srebrny) ufundowany przez ob. Maksymialiana Walczyka!

Fakt pozostaje faktem – licznie zgłoszeni miłośnicy szachów.

Już w najbliższy wtorek 14. 10. br o godz. 19.30 nastąpi uroczyste otwarcie turnieju przez ob. Burmistrza w lokalu klubowym „Carlton” przy ul. Kolejowej.²³

²⁰ A. Kwilecki, *Szachy w Poznaniu*, Poznań 1990, s. 111.

²¹ *Szachy* 1951, nr 10, rok 6, s. 198.

²² *Szachy* 1953, nr 9, rok 8, s. 176.

²³ Ówczesny Burmistrz Ostrowa Wielkopolskiego Idzi Zemski ostatecznie uczestniczył dopiero w ceremonii zakończenia mistrzostw, a na rozpoczęciu reprezentował go Radca Miejski Płończak.

Ostrowski Klub Szachistów 1930 zaprasza wszystkich, których pociąga gra w szachy na samo otwarcie jak i na rozgrywki, które odbywać się będą we wtorki i piątki od godz. 19.30 do 23. Wstęp bezpłatny!

Piękne nagrody ufundowane przez P.T. Obywateli Ostrowa można oglądać na wystawie ob. zegarmistrza Nowaka przy ul. Kolejowej 4 (pod filarami)."

Po bardzo emocjonującej walce i kilku miesiącach zmagania srebrny puchar przechodzi jako symbol palmy pierwszeństwa w Ostrowie otrzymał sam jego fundator – **Maksymilian Walczyk**.

Walczyk miał jeszcze zapewne w pamięci mistrzostwa z 1939 r., kiedy to na finiszu stracił prowadzenie na rzecz **Stefana Fludera**. Tym razem jednak nie dał się wyprzedzić rywalom i z 17,5 pkt. w 20 partiach wywalczył tytuł mistrza Ostrowa Wielkopolskiego.

Drugie miejsce zajął prowadzący jeszcze na półmetku **Ludomir Holdowski** – 17 pkt. przed **Jerzym Holdowskim** – 15 pkt. Kolejne lokaty zajmowali **Edmund Smętek** – 15 pkt., **Tadeusz Pisula** – 14 pkt., **Władysław Stencel** – 13 pkt. oraz **Warot** i **Florian Pieczyński** – obaj po 11,5 pkt. W turnieju brali jeszcze udział: **Zygmunt Sokolowski**, **Michał Lorenz**, **Malecki**, **Marian Janiak**, **Edward Kargel**, **Zygmunt Walczyk**, **K. Wypych**, **Roszak**, **Malecha**, **Tadeusz Łączyński**, **Marian Sobala**, **Chruściński** i **Zbigniew Porankiewicz**.

Uwieńczeniem szlachetnych zmagania szachistów było wręczenie zwycięzcom przez protektora turnieju **Idziego Zemskiego** pięknych nagród. Osobną nagrodę z rąk burmistrza otrzymał prezes klubu i zarazem najstarszy uczestnik bud. **K. Wypych**. Po części oficjalnej odbył się skromny wieczorek, na którym panował „niezwykle miły nastrój”.

Udany pod każdym względem turniej zachęcił organizatorów do kontynuowania tej imprezy w latach późniejszych. Na przełomie 1948/1949 r. mistrzostwo zdobył **Tadeusz Pisula**.

Mistrzostwa w 1949/1950 r. stanowiły zwieńczenie jubileuszu XX – lecia Ostrowskiego Klubu Szachistów 1930 „Skoczek”. Były one zarazem ostatnimi organizowanymi przez ten klub, który zarządzeniem władz został rozwiązany. Do faworytów turnieju zaliczano: **Maksymilianę Walczyka**, **Władysława Stencła**, **Tadeusza Pisulę**, młodego **Lecha Lipińskiego** oraz przedstawicieli „Ostrovii” – **Zajączkowskiego** i **Józefa Sitarka**.

Ostatecznie pierwsze miejsce zajął **Władysław Stencel** przed **Maksymilianem Walczykiem**, obrońcą tytułu **Tadeuszem Pisulą**²⁴ i 20 – letnim **Lechem Lipińskim**.

W latach późniejszych w organizacji tej imprezy uczestniczyła Sekcja Szachów Miejskiego i Powiatowego Komitetu Kultury Fizycznej w Ostrowie Wielkopolskim oraz klub „Stali Ostrów”. Funkcję kierownika oraz sędziego podczas mistrzostw wielokrotnie pełnił **Zygmunt Sokolowski**.

W sezonie 1950/1951 r. (początek rozgrywek 20 października 1950 r.) mistrzostwo wywalczył **Platon Pleskacz** (na zdjęciu), który to po wojnie przybył do Ostrowa Wielkopolskiego z Kresów Wschodnich i szybko stał się aktywnym uczestnikiem życia szachowego w grodzie nad Ołobokiem. W tychże mistrzostwach automatycznie w finale grali zawodnicy drużyny uczestniczącej w rozgrywkach II Ligi. Kierownikiem turnieju był wówczas **Henryk Kalinowski**, natomiast w skład komisji technicznej powołano **Tadeusza Pisulę**, **Stefana Pilarczyka**,

²⁴ Szachy 1950, Nr 3, s. 36.

Zygmunta Sokolowskiego i Zbigniewa Porankiewicza. Zapisy przyjmował **Bernard Matylewski**.

Kolejny sezon 1951/1952 r. to już dominacja **Lecha Lipińskiego**. W stawce 12 zawodników wywalczył on 10 punktów na 11 możliwych. Kolejne wicemistrzostwo Ostrowa zdobył na tym turnieju **Maksymilian Walczyk** z 9,5 pkt. Trzeci był **Jan Kubik** – 8,5 pkt., a czwarty **Bernard Matylewski** – 6 pkt. Dalsze miejsca zajęli: **Tadeusz Pisula, Zygmunt Sokolowski, Wiśniowski, Dmyszewicz, Władysław Urbaniak, Hoffman** i **Tadeusz Łączyński**. W skład komisji turniejowej weszli wówczas: **Matylewski, Lipiński, Walczyk** oraz **Kubik**. Zakończenie odbyło się w styczniu 1952 r.

Swoją sukces **Lech Lipiński** powtórzył w sezonie 1952/1953 (zakończenie w czerwcu 1953 r.). W tym roku swoje mistrzostwa rozgrywali także juniorzy oraz kobiety.

W turnieju juniorów najpierw rozegrano turnieje kwalifikacyjne w dwóch grupach po 13 i 14 uczestników. W grupie pierwszej zwyciężył **Władysław Pojedziniec** przed **Marianem Stawikiem, Niemcem, Przenicznym, Jurą, Gmurem, Stodolnym, Tomczakiem, Walczakiem, Mierzwiakiem, Janiakiem, Romanem Stawińskim, Doktorem** i **Jagielskim**. Grupę drugą wygrał **Ryszard Pędziński** przed **Potasznikiem, Jażdźkiem, Sobczakiem, Lisieckim, Paterkiem, Talbierzem, Trzeciakiem, Stefanem Wronką, Dudkiem, Rosińskim, Henrykiem Oklitzem** i **Jankowiakiem**. W finale najlepszym szachistą okazał się **Ryszard Pędziński** ze „Stali” Ostrów, który nie poniósł żadnej porażki! Dalsze miejsca zajęli: **Marian Stawik, Ryszard Przeniczny, Władysław Pojedziniec** i **Marian Trzeciak**.

W turnieju kobiet zwyciężyła natomiast **Paulina Hanak** (ze Skalmierzyc) – 10,5 pkt. w 12 partiach przed **Stanisławą Lis** – 7 pkt., **Marią Kowalewską** – 6,5 pkt. i 10 – letnią **Anią Walczyk**. Sędzią i kierownikiem turnieju był **Smektała**, a pozostałymi sędziami: **Matylewski, Sokolowski** i **Kubik**.

*„Należy stwierdzić, że turniej przyczynił się do dalszego spopularyzowania szachów wśród młodzieży i kobiet Ostrowa”.*²⁵

W kolejnym sezonie 1953/1954 r. **Lech Lipiński** (na zdjęciu) stanął przed szansą otrzymania pucharu za mistrzostwo na własność.

Szansy tej nie zmarnował i po trwającym dwa miesiące turnieju z udziałem 20 uczestników po raz trzeci z rzędu sięgnął po tytuł mistrza Ostrowa. Dzięki temu zwycięstwu puchar przechodni ufundowany w 1947 r. przez **Maksymiliana Walczyka** stał się jego własnością. W turnieju drugie miejsce wywalczył **Jan Kubik**, a trzecie **Platon Pleskacz**. Zakończenie mistrzostw odbyło 24 marca 1954 r.

Warto przy tej okazji wspomnieć, iż **Lech Lipiński** (ur. 23 maja 1929, zm. 3 listopada 2000) przez następnych 30 lat, aż do początku lat 80 – tych, należał do ścisłej czołówki ostrowskich zawodników.

Turniej seniorów był tylko jednym z czterech, jakie rozegrano w sezonie 1953/1954 w ramach rozgrywek o Mistrzostwo Ostrowa.

W turnieju szachowym dla kobiet pierwsze miejsce zdobyła **Stanisława Lis**, II – **Sabina Serafiniak**, III – **Irena Kempaska**, a na IV miejscu uplasowała się **Anna Walczyk**, która „poczyniła duże postępy”.²⁶ W turnieju szachowym dla juniorów pierwsze miejsce zdobył **Marian Stawik**, II – **J. Paszow**, III – **Ryszard Przeniczny**.

²⁵ Materiały własne autora.

²⁶ Tamże.

Po raz pierwszy też w Ostrowie zorganizowano turniej o Mistrzostwo Ostrowa w Warcabach. Udział wzięło w nim 18 uczestników, z których najlepszym okazał się **Józef Olejniczak** przed **Marianem Syryńskim**.

*„Przeprowadzone imprezy szachowe i warcabowe przyczyniły się w dużym stopniu do spopularyzowania i umasowienia tej dziedziny sportu na terenie Ostrowa”.*²⁷

Na przełomie 1954 i 1955 r. rozegrano kolejne mistrzostwa miasta. Tym razem mistrzostwo wywalczył **Michał Syryński** (na zdjęciu) i to on – przynajmniej na jeden kolejny rok otrzymał nowy srebrny puchar przechodni ufundowany przez zarząd MKS (Międzyzakładowy Klub Sportowy) „Stal” Ostrow Wlkp. Miało to miejsce na zakończeniu turnieju 12 lutego 1955 r. V miejsce zajął wówczas mistrz Ostrowa Juniorów z roku poprzedniego – **Marian Stawik**.

W tym czasie zaczęła w Ostrowie rozbłyskać nowa szachowa gwiazda. **Władysław Pojedziniec** (ur. 17 stycznia 1938 r. w Przybysławicach), bo o nim mowa, w szachy nauczył się grać dopiero w wieku 14 lat. W latach 1951 –1955 uczęszczał do Gimnazjum Męskiego w Ostrowie. W marcu 1955 r., będąc jeszcze w klasie maturalnej wywalczył tytuł wicemistrza w I Centralnych Mistrzostwach LZS – ów. Stanowiło to dla niego motywację, aby po maturze poświęcić więcej czasu szachom, tym bardziej, iż ze względów finansowych nie mógł kontynuować nauki na studiach wyższych.

W rozegranych w 1956 r. Mistrzostwach Ostrowa Wielkopolskiego zwyciężył właśnie **Władysław Pojedziniec**, reprezentujący wówczas już „Start” Ostrow Wlkp., który przejął zawodników z Sekcji Szachowej „Stal” Ostrow Wlkp. **Pojedziniec** wyprzedził **Lecha Lipińskiego** i 8 kwietnia 1956 r. podczas uroczystego zakończenia turnieju przejął srebrny puchar przechodni (na zdjęciu) od **Michała Syryńskiego**. Jak się później okazało, puchar ten pozostał w jego rękach na wiele następnych lat, gdyż zwyciężył on także w kolejnych dwóch mistrzostwach w latach 1957 – 1958²⁸ i podobnie jak wcześniej **Lech Lipiński** otrzymał go na własność.

Jesienią 1958 r. **Władysław Pojedziniec** został powołany do odbycia służby wojskowej w Poznaniu i tam też kontynuował swoją karierę szachową. Nic nie wiadomo o dalszych rozgrywkach o tytuł mistrza miasta Ostrowa, jednakże według przekazu żyjących świadków tamtych wydarzeń i dostępnych źródeł, mistrzostwa w 1958 r. były ostatnimi, jakie rozgrywano w tamtym okresie.

2.9. Inne turnieje indywidualne: Mistrzostwa Wielkopolski, turnieje korespondencyjne i turnieje błyskawiczne

Od 1951 r. zaczęto rozgrywać turnieje o tytuł mistrza Wielkopolski. W zamyśle organizatorów miały one stanowić wydarzenie sportowe roku. Za wyjątkiem pierwszego turnieju, następne poprzedzano eliminacjami obejmującymi szachistów z Poznania i innych miast województwa. W późniejszym czasie włączono je do systemu ogólnopolskich

²⁷ Materiały własne autora.

²⁸ A. Kwilecki, R. Mus, *Partie i kombinacje szachistów poznańskich*, Poznań 1991, s. 126.

rozgrywek o tytuł mistrza Polski. Zależnie od regulaminu zdobywcy kilku pierwszych miejsc uzyskiwali awans do półfinałów mistrzostw kraju.²⁹

Niewielu szachistów spoza Poznania dostąpiło zaszczytu występu w tym elitarnym turnieju. Przeważały tu względy nie tylko czysto sportowe, ale również i wielkie trudności z dojeżdżaniem na rozgrywki eliminacyjne, a później codziennie na rozgrywki finałowe do Poznania.

W pierwszych mistrzostwach w 1951 r. jedynymi przedstawicielami „prowincji” byli **Tadeusz Pisula** oraz **Maksymilian Walczyk** z Ostrowa.³⁰

W gronie 10 zawodników zegrali oni na dobrym poziomie. Niestety brak ogrania i przysłowiowa trema spowodowały kilka niepotrzebnych porażek, przez co zajęli oni miejsca pod koniec stawki. **Maksymilian Walczyk** podzielił VIII miejsce z 3,5 pkt. w 9 partiach, natomiast **Tadeusz Pisula** z 3 pkt. zajął ostatnie – X miejsce.

Suchy rezultat nie oddaje jednak w pełni obrazu ich umiejętności, gdyż w pojedynczych partiach potrafili oni pokazać potencjał, jaki w nich drzemał. **Tadeusz Pisula** był chyba najbardziej nieobliczalnym zawodnikiem turnieju, gdyż swoje jedyne zwycięstwa odniósł nad zdobywcą I miejsca **Zbigniewem Dodą** oraz nad **Adamem Mięgowicem**, który zajął III miejsce! Lwi pazur pokazał również **Maksymilian Walczyk** pokonując po ładnej partii rozegraną w pozycyjnym stylu, jednego z najlepszych wtedy wielkopolskich zawodników **Andrzeja Kwileckiego**.

Poniżej prezentujemy przebieg tej potyczki:

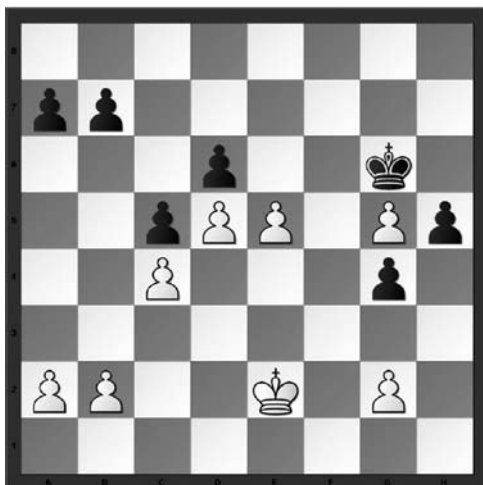
Maksymilian Walczyk - Andrzej Kwilecki

Poznań 1951

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Gc5 4.c3 Hf6 5.d3 h6 6.He2 *Białe przygotowują się już do długiej roszady 6...Sge7 7.Ge3 Gxe3 8.fxe3* *Powoduje wprowadzić zdwojenie pionków, lecz otwiera linię f dla wież i wzmacnia centrum 8...g5* *Agresywny, choć wątpliwej wartości ruch. Kwilecki nastawiony jest na grę o zwycięstwo 9.h3 d6 10.Sbd2 Hg6 11.0-0-0 Gd7 12.d4* *Na skrzydłowy atak czarnych białe słusznie odpowiadają uderzeniem w centrum 12...0-0-0* *Błędem byłoby wykonanie teraz krótkiej roszady, gdyż czarne zbyt osłabiły skrzydło królewskie 13.Gd3?! [13.Whf1* *Na półotwartą linię f] 13...h5 14.Whf1 f5?* *[14...g4! Po tym ruchu aktywna gra czarnych przyniosłaby im pożądaną efekt] 15.h4 g4 16.Sg5 Wdf8 17.exf5* *Dobre i d5 17...Sxf5 18.Gxf5!* *Maks Walczyk wybrał prawidłowy plan gry związany z wymianą gońca za skoczka i zablokowaniem pozycji przeciwnika 18...Gxf5 19.e4 Gd7 20.d5 Sd8 21.Wxf8 Wxf8 22.Wf1 Wf6 23.Wxf6* *Trochę lepsze było Wf2 i to białe pierwsze zajmują linię 23...Hxf6 24.Hf1 Hf4!* *[24...Hxf1+? 25.Sxf1 Ge8 26.Sh7 Gg6 27.Sf6 Sf7 28.Sg3 Sh6 29.Sfxh5+]* **25.Hxf4 exf4** *Końcówka wydaje się być równa. Figury białych są aktywniejsze. W zamian za to czarne mają groźne pionki g4 i f4 oraz silny punkt e5 26.Kd1 Ge8 27.Ke2 Kd7 28.Sb3 c5?* *Oslabia punkt d6 [28...Ke7 29.c4 b5 30.c5 c6!]=] 29.Sc1!* *Białe precyzyjnymi ruchami skoczka zmierzają do zdobycia piona f4 29...Ke7 30.c4 Gg6 [30...Sf7 31.Sxf7 Gxf7 32.Sd3 Gg6 33.Sxf4 Gxe4 34.g3!+]* **31.Sd3 Sf7 32.Sxf4 Sxg5 33.Sxg6+ Kf6 34.hxg5+! Kxg6 35.e5!!**

²⁹ A. Kwilecki, *Szachy w Poznaniu*, Poznań 1990, s. 124-125.

³⁰ *Szachy* 1951, nr 5, s. 95.

Elegancki przełom na koniec w wykonaniu M. Walczyka 1-0 (komentarz: Paweł Duziński).

W 1953 r. w finale wystąpił ówczesny mistrz Ostrowa **Lech Lipiński**. Również i on nie osiągnął w nim większego sukcesu, gdyż w stawce 16 uczestników znalazł się w połowie tabeli – na IX miejscu zdobywając 7 pkt. w 15 partiach. Warto jednak odnotować jego zwycięstwo nad wicemistrzem **Alfredem Mięslowiczem**, który najwyraźniej nie miał szczęścia do ostrowskich zawodników.

W 1958 r. ostrowscy zawodnicy i kibice wreszcie doczekali się sukcesu w tych rozgrywkach. 19 – letni **Władysław Pojedziniec** sprawił dużą niespodziankę i wywalczył tytuł wicemistrza Wielkopolski. W pokonanym polu pozostawił on m. in. **Andrzeja Kwileckiego** – zdobywcę III miejsca, **Bolesława Rożańskiego** – obrońcę tytułu oraz **Włodzimierza Schmidta** – przyszłego arcymistrza i wielokrotnego mistrza Polski. Mistrzostwa te wygrał po raz kolejny **Zbigniew Doda** – zawodnik, który w przyszłości również wywalczył tytuł mistrza Polski.

Drugie miejsce **Pojedzińca** oznaczało jego awans do Półfinałów Mistrzostw Polski. W turnieju tym wystąpił on bez żadnych kompleksów wobec bardziej doświadczonych rywali i dzięki błyskotliwej grze jako pierwszy ostrowski zawodnik w historii awansował do finałów mistrzostw kraju. Za ten występ otrzymał on tytuł kandydata na mistrza.

Finał Mistrzostw Polski w 1959 r. odbył się w Łodzi, a **Władysław Pojedziniec** zajął w nim XI miejsce. W trakcie trwania turnieju odbywał on już służbę wojskową, grając w „Grunwaldzie” Poznań i to wojsko sponsorowało jego wyjazd, jednakże na tych mistrzostwach reprezentował on jeszcze miasto Ostrow Wielkopolski.³¹

Władysław Pojedziniec – najlepszy ostrowski zawodnik w drugiej połowie lat 50 – tych XX wieku.

³¹ Wprawdzie wcześniej Władysław Pojedziniec wystartował w Mistrzostwach Polski Wojska Polskiego w barwach „Grunwaldu” Poznań, jednak sam zainteresowany w wywiadzie powiedział, iż -

Bogdan Śliwa (po lewej) i Władysław Pojezdiniec – Finał Mistrzostw Polski, Łódź 1959 r.

W rozwoju szachów bardzo ważną rolę odegrała również gra korespondencyjna. Nie posiada wprawdzie ona tych różnych walorów, które składają się na popularność gry bezpośredniej, jak „żywa walka”, niespodziewane przeoczenia diametralnie zmieniające obraz gry, emocje towarzyszące obustronnemu niedoczasowi, czy też możliwość kibicowania i podziwiania walki szachowej w czasie realnym itd. Ma za to inne zalety, które umożliwiają graczom pełne wykorzystanie ich umiejętności: zapewnia spokój i wystarczającą ilość czasu do namysłu, niezbędną do przeprowadzenia szczegółowej analizy każdej pozycji, a w czasach dawniejszych stanowiła nierzadko jedyną możliwość nawiązania kontaktu i zmierzenia się z przeciwnikami mieszkającymi nawet w dużych odległościach od siebie.

W 1952 r. zainicjowano nową formę rozgrywek szachowych na terenie województwa – Indywidualne Mistrzostwa Wielkopolski w Grze Korespondencyjnej. Pierwszy turniej organizowany wspólnie przez „Gazetę Poznańską” i Sekcję Szachów WKKF (głównym koordynatorem był **Andrzej Kwilecki**) trwał od listopada 1952 r. do kwietnia 1954 r. i zgromadził na starcie ponad 150 zawodników!

Korespondencja, jaka w czasie trwania tych zawodów napływała do redakcji „Gazety Poznańskiej”, świadczyła o wielorakich funkcjach spełnianych przez tę imprezę. *„Szachy dotarły do najdalszych zakątków województwa, stały się przedmiotem zainteresowania w nowych środowiskach i miejscowościach. Turnieje umożliwiły włączenie się do życia szachowego pojedynczym amatorom tej gry nie mającym warunków do gry bezpośredniej. Szachistom Wielkopolskim dały impuls do podnoszenia swych umiejętności. Przyczyniły się do zawiązywania sekcji szachowych tam, gdzie ich jeszcze nie było.*

w łódzkich Mistrzostwach Polski reprezentował on jeszcze Ostrów Wielkopolski. Na potwierdzenie tego faktu autorowi niniejszej książki udało się pozyskać zdjęcie z partii arc. Bogdana Śliwy z Władysławem Pojezdincem rozegranej na wspomnianych mistrzostwach, na którym przy Pojezdincu postawiono tabliczkę z podpisem: „Ostrovia Ostrów Wielkopolski”. Nie ma z kolei pełnej jasności, dlaczego zamiast „Startu” napisano „Ostrovia”; być może była to pomyłka organizatorów.

*Wreszcie szachistom niesklasyfikowanym turnieje umożliwiły zdobycie kategorii, a innym – jej potwierdzenie... Turniej był imprezą indywidualną, ale uczestnicy walczyli nie tylko o dobrą lokatę dla siebie ale i o sukces swej miejscowości czy powiatu”.*³²

Pierwszym triumfátorem mistrzostw został **Maksymilian Wałczyk** (na zdjęciu), który oderwał się od swych najgroźniejszych rywali **Zygmunta Garsztki** z Koźmina i **Stanisława Polcyna** z Gniezna na 1,5 pkt., nie ponosząc przy tym żadnej porażki! Wałczyk rozegrał cały turniej „grając równo i solidnie, nie stroniąc jednak od gry kombinacyjnej i taktycznych powikłań” – jak pisała ówczesna prasa.

Oficjalne zakończenie mistrzostw i rozdanie nagród nastąpiło podczas wielkiej imprezy – turnieju błyskawicznego, w którym również wzięło udział ponad 150 uczestników. W turnieju tym zwyciężył **Adam Mięśowicz** przed **Leonem Widermańskim**, **Zbigniewem Dodą** i **Andrzejem Kwileckim**. Prawdziwą rewelacją była jednak 11 – letnia **Ania Wałczyk**, która w kategorii kobiet zajęła 3. miejsce, tuż za utytułowanymi zawodniczkami **Urszulą Larek** i **Genowefą Juniczak!** Co ciekawe, wśród młodzików zwyciężył wówczas **Ryszard Bernard** – w przyszłości czołowy zawodnik poznański i najbardziej znany polski trener szachowy.

W drugim turnieju, który odbył się w latach 1953 – 1955, grało 200 szachistów, a tytuł korespondencyjnego mistrza Wielkopolski wywalczył **Władysław Jagielski**. Trzeci turniej zgromadził na starcie już 237 uczestników, a jego zwycięzcą został **Gerard Błaszczak** z Poznania. W obu tych turniejach grali mieszkańcy Ostrowa, jednak nie odnieśli oni już sukcesu na miarę **Maksymiliana Wałczyka**.

W 1955 r. do turnieju korespondencyjnego miesięcznika „Szachy” zgłosił się m. in. **Stanisław Bachorz** z Ostrowa (Zacharzew).³³

Inną formą upowszechniania szachów były turnieje błyskawiczne, o których **Bernard Matylewski** mówił, iż „łączą wszystkich graczy”.³⁴ Ze względu na brak odpowiedniej ilości zegarów, ruchy wykonywano na komendę sędziego: „białe ruch!”, „czarne ruch!”.

Pierwszy taki turniej w Ostrowie rozegrano w styczniu 1952 r., a jego zwycięzcą został **Maksymilian Wałczyk**, który wyprzedził **Tadeusza Pisulę**, **Platona Pleskacza**, **Lecha Lipińskiego**, **Władysława Stencła**, **Bernarda Matylewskiego**, **Jana Kubika** oraz **Zygmunta Sokolowskiego**.

W 1955 r. zwycięzcą kolejnego turnieju błyskawicznego w Ostrowie został **Lech Lipiński** przed **Janem Kubikiem**, **Marianem Stawikiem** i **Władysławem Pojeźdźcem**.

Od 1951 r. regularnie rozgrywano także w Ostrowie turnieje klasyfikacyjne na wyższe kategorie szachowe. 25 września 1953 r. zakończył się „Turniej Szachowy z zawodnikami II kategorii”. **Maksymilian Wałczyk**, zdobywając w nim limit 75% punktów, wypełnił normę na I kategorię szachową, co w tamtych czasach nie było zadaniem łatwym.

Ważnym elementem rywalizacji sportowej były również mistrzostwa poszczególnych sekcji i klubów ostrowskich, np. 20 kwietnia 1952 r. rozgrywane były Mistrzostwa SKS „Mercuria” przy Państwowym Zakładzie Kształcenia Administracyjno – Handlowego (ob. Liceum Ekonomiczne). Opiekunem „Mercurii” był wtedy nauczyciel **Marian Grzeszczyk**, prezesem **Fraśczak**, a kierownikiem i zarazem najlepszym zawodnikiem **Marian Stawik**.

³² A. Kwilecki, *Szachy w Poznaniu*, Poznań 1990, s. 129.

³³ Szachy 1955, nr 9, s. 194.

³⁴ Materiały własne autora.

Z kolei w 1953 r. Gimnazjalne Koło Sportowe „Venetia” 1908 również zorganizowało swoje mistrzostwa, na które przez ponad miesiąc użyczala sprzętu od „Stali” Ostrów Wlkp.

Poniżej kronika pozostałych turniejów.

W dniach 15 – 20 marca 1955 r. odbyły się pierwsze w powojennej Polsce Centralne Mistrzostwa LZS. Zwyciężył w nich **Jerzy Subda** z LZS Warszawa, a II miejsce zajął **Władysław Pojedziniec**, grający wówczas w „Stali” Ostrów, a na tych mistrzostwach reprezentujący LZS Poznań.

Władysław Pojedziniec w wygranym pojedynku z Jerzym Subdą. Zdjęcie zamieszczono w miesięczniku „Szachy” 1955, nr 4, s. 95.

Władysław Pojedziniec w wygranym pojedynku z Jerzym Subdą. Zdjęcie zamieszczono w miesięczniku „Szachy” 1955, nr 4, s. 95.

W drugiej połowie lat 60 – tych (od 1965 r.) odbywały się w Ostrowie Mistrzostwa Szkół Średnich. Inicjatorem i organizatorem tych turniejów był uczeń III LO **Franciszek Juzł** (ur. 1950 r.). Trzykrotnie w tamtym czasie triumfatorem tych mistrzostw okazał się być właśnie sam **Franciszek Juzł**.

18 kwietnia 1971 r. Powiatowe Zrzeszenie LZS zorganizowało Mistrzostwa Powiatu w Gorzycach Wielkich. II miejsce zajął w nich **Marian Stawik**, który już jednak wówczas nie był członkiem ostrowskiego klubu, a jedynie mieszkał w Ostrowie Wielkopolskim.

Warto jeszcze odnotować, iż w tym samym roku rozegrano w Ostrowie Mistrzostwa Polski Techników Kolejowych, w których czołową drużyną było TK Ostrów Wlkp. (szerzej o rozgrywkach szkolnych przeczytać można w kolejnym rozdziale niniejszego opracowania).

19 kwietnia 1956 r. **Anna Walczyk** zajęła II miejsce w Wojewódzkim Turnieju Szachowym Młodzieży Szkolnej w Poznaniu.

Również w 1956 r. **Władysław Pojedziniec** zajął IV miejsce w Mistrzostwach Wojewódzkich Juniorów.³⁵

W sezonie 1957/1958 odbył się w Ostrowie Półfinał Szachowych Mistrzostw Okręgu Poznańskiego. W finale tych rozgrywek świetnie zaprezentował się **Władysław Pojedziniec**.

18 lutego 1962 r. **Marian Stawik** zwyciężył w Międzypowiatowych Rozgrywkach Szachowych zorganizowanych przez Wojewódzki Komitet ZMS Poznań w Ostrowie Wlkp.

18 lutego 1962 r. **Marian Stawik** zwyciężył w Międzypowiatowych Rozgrywkach Szachowych zorganizowanych przez Wojewódzki Komitet ZMS Poznań w Ostrowie Wlkp.

³⁵ Szachy 1956, nr 8, s. 247.

3.1. Reaktywacja Sekcji Szachowej MZKS „Ostrovia” Ostrów Wielkopolski

Na początku 1972 r. zorganizowana została Zakładowa Spartakiada Zimowa przy ZNTK w Ostrowie Wielkopolskim. Jako, że szachy cieszyły się na niej dużą popularnością, pojawiła się inicjatywa odrodzenia sekcji szachowej na Zakładach.¹ Nie bez znaczenia było tutaj pozyskanie do gier klubokawiarni „Olimpijska”, która powstała przy basenie jako nowy obiekt „Ostrovii”. Należy też zaznaczyć, iż idea reaktywacji sekcji szachowej powstała w atmosferze wspaniałych sukcesów na arenie międzynarodowej **Roberta Jamesa Fischera** z USA i jego późniejszego zwycięstwa w „meczu stulecia” nad **Borysem Spasskim** w Reykjavíku.

Pierwszym pomysłodawcą odrodzenia sekcji był działacz „Ostrovii” i pracownik ZNTK **Jan Twardowski**, który zwrócił się do jednego z ostrowskich szachistów i również pracownika ZNTK **Jerzego Mirskiego** (na zdjęciu obok) z takową propozycją.

17 kwietnia 1972 r. wystosowano pismo do Poznańskiego Okręgowego Związku Szachowego z zapytaniem odnośnie założenia drużyny szachowej. Odpowiedź pozytywna przyszła 29 kwietnia 1972 r. W piśmie podpisanym przez ówczesnego prezesa POZSzach **Ferdynanda Pochowskiego** zamieszczona była informacja dotycząca minimalnej liczby 10 członków założycieli, a także wysokości opłat i składek związanych z rejestracją klubu i zgłoszeniem drużyny do rozgrywek klubowych.

26 maja 1972 r. **Jerzy Mirski** udał się do Poznania celem omówienia spraw związanych z utworzeniem nowego klubu.

6 czerwca 1972 r. w obecności 15 członków odbyło się zebranie założycielskie reaktywowanej Sekcji Szachowej MZKS (od 1976 r. KKS) „Ostrovia” Ostrów Wlkp. Pierwszym kierownikiem został **Jerzy Mirski**, sekretarzem **Janusz Gałęcki**, gospodarzem **Telesfor Gremblewski**, a pierwszym kapitanem drużyny **Franciszek Radzik**. W zebraniu wziął udział z ramienia zarządu MZKS „Ostrovii” wiceprezes ds. organizacyjnych **Aleksander Kempiański**.

W tymże 1972 r. zarząd sekcji zgłosił zespół do rozgrywek drużynowych A – klasy. W jej skład weszli (kolejno według szachownic): 1. **Henryk Brzeziński**, 2. **Lech Lipiński**, 3. **Kazimierz Winiarski**, 4. **Janusz Gałęcki**, 5. **Edmund Kaczmarek**,

Pierwszy mecz „Ostrovii” w „Olimpijskiej” z PZGS II Leszno 22 X 1972 r. Partia: Kazimierz Winiarski - Rozpęda (1 : 0). Tuż za Winiarskim odwrócony siedzi Lech Lipiński. Źródło: „Wagon” 1972, Rok II, nr 12.

¹ Reaktywowanie sekcji szachowej, Wagon 1972, Rok II 12/23, s. 4.

6. Telesfor Gremblewski, 7. Platon Pleskacz, 8. Stanisław Schulz, 9. Bolesław Schulz, 10. Jerzy Mirski, 11. Franciszek Radzik, 12. Stefan Nawrot, 13. Bolesław Paterek, 14. Jan Sobczak, 15. Jerzy Berlik, juniorzy: 1. Marian Liebner, 2. Andrzej Chuderski, kobiety: 1. Jadwiga Psyk i 2. Irena Banaszak.

W pierwszym sezonie startów (1972/1973) drużyna okazała się rewelacją i pewnie awansowała do klasy wojewódzkiej. W swoim debiutanckim pojedynku 15 października 1972 r. w Turku z „Turem”, który był jednym z faworytów turnieju, „Ostrowia” zwyciężyła 4,5 : 3,5. Ostatecznie w 14 meczach zespół wygrał 11 razy, raz zremisował i tylko dwa mecze przegrał. Dało mu to 72,5 pkt., wobec 33,5 pkt. straconych.

Poniżej partia **Kazimierza Winiarskiego** z meczu ligowego w Grodzisku z „Dyskobią” rozegranego 26 listopada 1972 r.:

Malkowski – Winiarski
Grodzisk Wlkp., 26. 11. 1972 r.

1. e4 c5 2. Nf3 d6 3. c3 Nf6 4. Bc4?! e6 5. d4 cxd4 [5... Nxe4!?] 6. Qxd4 Nc6 7. Bb5 Bd7 8. Bxc6 *Białe właśnie oddały czarnym parę gońców Bxc6* 9. Bg5 Be7 10. Nbd2 Qc7 11. e5?! dxe5 12. Qc4 O-O 13. O-O Nd5 14. Bxe7 Nxe7 15. Rfe1 Ng6 16. Qc5 f6 17. Re3 Rfd8 18. Rae1 Rd5 19. Qc4 Qd7 20. Nb3 b6 21. Qg4 f5 22. Qg5? *Niezbyt fortunne ustawienie hetmana*

22...e4! (patrz: diagram) **23. Nfd4 f4!** *Dzięki ładnemu atakowi z odłony czarne zdobywają wieżę 0 – 1* (komentarz: Paweł Dudziński).

W 1973 r. doszło do zmiany kierownictwa sekcji. Obok **Jerzego Mirskiego** w składzie nowego zarządu znaleźli się **Kazimierz Winiarski** oraz **Stanisław Schulz**. Należy dodać, iż **Stanisław Schulz** społeczną funkcję sekretarza sekcji szachowej pełnić będzie przez wiele następnych lat.

Pod koniec 1973 roku zorganizowano w Ostrowie dwie nader ciekawe imprezy – symultany szachowe z udziałem mistrza międzynarodowego **Zbigniewa Dody** (16 grudnia

– na 33 szachownicach) oraz mistrza krajowego (ob. mistrza FIDE) **Ryszarda Bernarda** (22 grudnia – na 28 szachownicach). W symultanie z mistrzem **Dodą** zwycięstwo odniósł m. in. **Henryk Doba** (wówczas zawodnik bez kategorii, od pięciu miesięcy w klubie!), a remis **Kazimierz Winiarski**.

Poniżej zamieszczona została zwycięska partia Henryka Doby z tego pojedynku:

Zbigniew Doda IM – Henryk Doba bk

Ostrów Wlkp., 06. 12. 1973 r.

1.c4 e5 2.Sc3 Sf6 3.g3 c6?! *nieprzyjęta ofiara piona* 4.Sf3 d5 5.cd e4 6.Sd4 cd 7.Gg2 Ge7 *pasywne pos.* 8.O–O Ge6 9.d3 ed 10.Hd3 O–O 11.Wd1 Sa6 12.Sf5 Sc7 13.Gg5 Gc5 14.Wac1? *przeoczenie białych* Gf2+ 15.Kh1 Gb6 16.Wf1 Sce8 17.Wcd1 h6 18.Gh4 Gf5 19.Hf5 g5? *czarne same wpadają w pułapkę* 20.Gg5 hg 21.Hg5+ Kh8 22.Hh6+ Sh7 23.Wd5 He7 24.Ge4 f6 25.Wh5? *wygrywało Gxh7 Wf7* 26.Sd5? *kończąca pomyłka* He4+ 27.Wf3 He2 28.Wf4 Wc8 29.Wfh4 Hf1x 0 : 1 (komentarz: Henryk Doba).

W sezonie 1973/1974 do rozgrywek w A – klasie zgłoszono też drugą drużynę szachową „Ostrovii”. Zająła ona w niej 7. miejsce.

Z kolei pierwsza drużyna, do której dołączyli **Stefan Bojanowski**, **Bogdan Hadryś** oraz **Andrzej Czabański**, wystartowała w klasie wojewódzkiej. Pierwszy mecz odbył się 16 września 1973 r. na wyjeździe, a przeciwnikiem ostrowskich zawodników był zespół ZNP Trzcianka. Mecz zakończył się wynikiem 4,5 : 3,5 dla gospodarzy, a „*duży sukces odniósł Henryk Brzeziński, który*

Henryk Doba w czasie jednej z partii towarzyskich. Akademię Politechniki Poznańskiej 1976 r.

na pierwszej szachownicy pokonał kandydata na mistrza Jana Jaworskiego”.² Kolejny punkt zdobyła **Jadwiga Psyk**, a remisy uzyskali **Lech Lipiński**, **Kazimierz Winiarski** i **Jerzy Mirski**. Ostatecznie pierwsza drużyna również zajęła 7. miejsce w swojej lidze.

W tamtym czasie sekcja liczyła 29 zawodników, a treningi odbywały się we wtorki i w piątki w godz. 17.00 – 22.00 w klubokawiarni „Olimpijska” przy ul. Manifestu Lipcowego 2 – 6 (ob. J. I. Paderewskiego). Zajęcia szkoleniowe prowadził przez pewien czas **Platon Pleskacz**, jednakże szybko zaprzestano tego rodzaju działalności w klubie.

W 1974 r. zespół „Ostrovii” zajął drugie miejsce w grupie C Szachowych Mistrzostw Polski Pionu Kolejarskiego w Katowicach, dzięki czemu zakwalifikował się do grupy B tychże rozgrywek.³

² *Szachy*, Wagon 1973, Rok III 12 (35), s. 4.

³ A. Kempniński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984: Zarys dziejów*, Ostrów Wielkopolski 1984, s. 148.

W tym samym roku w skład zarządu wszedł **Michał Syryński**, który został kierownikiem sekcji.

W kolejnym sezonie 1974/1975 „Ostrovia” wystawiła już do rozgrywek trzy drużyny. Ich składy przedstawiały się następująco:

1. „Ostrovia” I Ostrów Wlkp.: 1. **Henryk Brzeziński** II (kategoria szachowa) – kapitan, 2. **Bogdan Hadryś** III, 3. **Kazimierz Winiarski** II, 4. **Jerzy Mirski** IV, 5. **Michał Syryński** I, junior starszy: 1. **Jan Kuczera** bk, junior młodszy: 1. **Andrzej Czabański** V, kobieta: 1. **Jadwiga Psyk** IV;
2. „Ostrovia” II Ostrów Wlkp.: 1. **Jerzy Szyszka** I, 2. **Stanisław Psyk** bk – kapitan, 3. **Henryk Kruk** bk, 4. **Franciszek Radzik** bk, 5. **Telesfor Gremblewski** bk, 6. **Henryk Błaszczyk** bk, 7. **Stefan Bojanowski** II, 8. **Platon Pleskacz** II, 9. **Lech Lipiński** I, junior starszy: 1. **Stanisław Psyk** III, junior młodszy: 1. **Marek Tomaszewski** bk, kobieta: **Halina Psyk** bk;
3. „Ostrovia” III Ostrów Wlkp.: 1. **Wojciech Szyszka** IV, 2. **Marian Liebner** V, 3. **Jan Sobczak** bk, 4. **Andrzej Chuderski** V, 5. **Stanisław Schulz** bk – kapitan, 6. **Janusz Gałęcki** V, 7. **Bolesław Schulz** bk, 8. **Jerzy Berlik** IV, 9. **Stefan Nawrot** bk, 10. **Bolesław Paterek** V, juniorzy starsi: 1. **Grzegorz Hendrysiak** III, 2. **Lech Liebner** bk, 3. **Henryk Doba** bk, juniorzy młodszy: 1. **Józef Litwin** bk, 2. **Marek Lewicki** bk, 3. **Jan Sobczak** bk, 4. **Krzysztof Zuchowski** bk, kobiety: 1. **Halina Grzelak** bk, 2. **Irena Banaszak** bk.⁴

Pierwszy zespół swój start w klasie wojewódzkiej ponownie zakończył na 7. miejscu. Dwie pozostałe drużyny rywalizowały w A – klasie. W inauguracyjnym spotkaniu „Ostrovia” III Ostrów Wlkp. pokonała swoich kolegów z drugiego zespołu 4,5 : 3,5. Ostatecznie „Ostrovia” II Ostrów Wlkp. zajęła czwarte miejsce, podczas gdy III drużyna zajęła siódmą pozycję.

Sezon 1975/1976 nie przyniósł spodziewanej poprawy wyników osiąganych przez pierwszą drużynę. W pierwszym meczu wyjazdowym drużyna MZKS „Ostrovia” przegrała z LKS „Chrobry” Gniezno (z braćmi **Kujawskimi**) w stosunku 3 : 5. Poniżej wyniki na poszczególnych szachownicach: **H. Brzeziński** – **K. Kujawski** 0 : 1, **B. Hadryś** – **J. Majewski** 0 : 1, **K. Winiarski** – **J. Kujawski** 0,5 : 0,5, **J. Kuczera** – **B. Janota** 1 : 0, **W. Szyszka** – **Z. Kujawski** 1 : 0, **Z. Urbaniak** – **M. Makuch** 0,5 : 0,5, **J. Litwin** – **R. Kujawski** 0 : 1, **J. Psyk** – **J. Banaszak** 0 : 1. Drugi mecz w Ostrowie z PDK Turek zakończył się zwycięstwem „Ostrovii” w stosunku 5,5 : 2,5. W tym meczu padły następujące rezultaty: **H. Brzeziński** – **T. Dawicki** 1 : 0, **B. Hadryś** – **Z. Kocański** 1 : 0, **K. Winiarski** – **M. Gawron** 0,5 : 0,5, **J. Kuczera** – **J. Skubiszewski** 0 : 1, **W. Szyszka** – **K. Oleksy** 0 : 1, **J. Litwin** – **Z. Witczak** 1 : 0, **Z. Urbaniak** – **A. Szymaniak** 1 : 0 i **J. Psyk** – **D. Oleksy** 1 : 0.⁵

Ostatecznie drużyna zdołała wywalczyć 6. miejsce w końcowej tabeli klasy wojewódzkiej. Podstawę tego zespołu stanowili wówczas: **Kazimierz Winiarski**, **Józef Litwin**, **Zbigniew Urbaniak**, **Henryk Brzeziński**, **Bogdan Hadryś** i **Jadwiga Psyk**.⁶

W A – klasie wystartowała już tylko jedna drużyna rezerw, która również zajęła 6. miejsce, zdobywając 44 pkt. w 13 rundach.

⁴ Archiwum Jerzego Mirskiego.

⁵ *Szachy*, Wagon 1975, Rok V 21 (85), s. 4.

⁶ A. Kempński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984: Zarys dziejów*, Ostrów Wielkopolski 1984, s. 148.

W tym samym roku kierownictwo sekcji przejął energiczny i młody (wówczas 22 – letni) **Piotr Maśliński**, który poza pracą organizacyjną zajął się również sędziowaniem, a w późniejszym czasie zainicjował szkolenia szachowe z młodzieżą.

Sezon 1976 r. zakończony został zorganizowaniem seansu gry jednocześnie, w którym naprzeciwko reprezentanta Polski i mistrza międzynarodowego **Zbigniewa Dody** zasiadło 17 zawodników „Ostrovii”. Symultana zakończyła się wynikiem 12,5 : 4,5 na korzyść **Z. Dody**. Swoje partie wygrali z mistrzem **Józef Litwin** i **Henryk Kruk**, a zremisował m. in. **Marek Lewicki** (obecnie dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego – wcześniej Gimnazjum Królewskiego, doktor nauk humanistycznych).

Duże niepowodzenie zanotowała drużyna w sezonie 1976/1977, kiedy to w 11 pojedynkach zdołała wygrać zaledwie jedno spotkanie z WDK Wągrowiec 4,5 : 3,5 i tylko jeden raz zremisować z rezerwami „Pocztowca” Poznań 4 : 4. Dało to jej 10. miejsce w stawce 12 zespołów. Druga drużyna zajęła 8. miejsce wśród 10 ekip w A – klasie.

Przełom nastąpił dopiero 22 maja 1977 r., kiedy to „Ostrowia” wywalczyła tytuł Drużynowego Mistrza Okręgu w grze błyskawicznych zdobywając 36 punktów z 44 możliwych. Zespół rywalizował z dwunastoma czterosobowymi drużynami z okręgu kaliskiego i konińskiego, a jego podstawę stanowili wówczas **Henryk Brzeziński**, **Bogdan Hadryś**, **Józef Litwin** (11 pkt. z 11!) i **Marian Stawik** (ówczesny mistrz „Ostrovii”). Dobrze 5. miejsce zajęła też wtedy druga drużyna „Ostrovii”.

W tymże 1977 r. w związku z nowym podziałem administracyjnym kraju modyfikacji uległy również rozgrywki szachistów. W sezonie 1977/1978 pierwszy zespół „Ostrovii” wraz z 6 innymi drużynami wystąpił w kalisko – konińskiej Klasie

I Drużynowe Mistrzostwa Okręgu Kaliskiego w Szachach Błyskawicznych, Ostrow Wielkopolski 22 maja 1977 r. Zwycięska drużyna ostrowska. Siedzą od lewej: Marian Stawik, Józef Litwin, Bogdan Hadryś i Henryk Brzeziński. Stoją od lewej: Lech Lipiński, Piotr Maśliński i Aleksander Kempieński.

Bratobójcze spotkanie - mecz pomiędzy dwiema drużynami „Ostrovii”.

Okręgowej, natomiast rezerwy biało – czerwonych (barwy „Ostrovii”) w A – klasie OZ-Szach w Kaliszu.

Zespół „Ostrovii”. Od lewej stoją: Andrzej Ziółkowski, Stanisław Schulz, Wojciech Szyszka, Kazimierz Winiarski, Franciszek Juzł, Krystyna Maślińska, Marian Stawik, Stefan Bojanowski oraz Piotr Maśliński.

Ostatecznie „Ostrovia” I Ostrów Wlkp. zajęła 3. miejsce za WDK Konin i „Prosną” I Kalisz, a „Ostrovia” II Ostrów Wlkp. wywalczyła tytuł mistrza A – klasy, odnosząc 8 zwycięstw w 10 rundach. W składzie zwycięskiej drużyny znaleźli się: **M. Stawik, K. Winiarski, S. Bojanowski, S. Schulz, P. Maśliński, F. Juzł, W. Szyszka, P. Trachimowicz, A. Ziółkowski, M. Sobczak, K. Maślińska (ob. Pichet) i H. Grzelak (ob. Rachuta).**

Z myślą o powiększeniu stanu osobowego sekcji

w 1978 r. kierownictwo zorganizowało dwa turnieje dla uczniów ze wszystkich typów szkół ostrowskich. Pozwoliło to na pozyskanie nowych talentów i zgłoszenie do rozgrywek drużynowych trzeciego zespołu, który miał grać w B – klasie.⁷

W następnym sezonie 1978/1979 pierwsza drużyna zaprezentowała się rewelacyjnie i zwyciężyła w rozgrywkach okręgowych z bilansem 8 zwycięstw i 2 remisów (60 punktów na 80). W poszczególnych meczach w tym sezonie występowali: **S. Krasowski** (sprowadzony z Ostrzeszowa – późniejszy zwycięzca Mistrzostw Polski Nauczycieli), **B. Hadryś, H. Brzeziński, K. Winiarski, F. Juzł** (I m. na swojej szachownicy), **Z. Urbaniak, K. Maślińska, A. Dera, M. Sobczak, H. Doba, S. Bojanowski, J. Litwin, M. Stawik** (I m. na swojej szachownicy), **A. Ziółkowski, W. Szyszka, J. Hemmerling, P. Maśliński i P. Pająk.**

II zespół „Ostrovii” ponownie zaś wygrał rywalizację w A – klasie z przewagą 14 pkt. nad kolejnym w tabeli JOK Jarocin. Na szczególne wyróżnienie zasłużyli w tej drużynie: **M. Sobczak, H. Doba, S. Bojanowski, P. Bieniek i H. Grzelak.**

Z kolei III drużyna wywalczyła w B – klasie 4. miejsce. Grała ona w składzie: **P. Maśliński, S. Schulz, B. Schulz, A. Chuderski, A. Dera, P. Trachimowicz, J. Hemmerling, A. Lewicka, K. Walkowiak, J. Bieniek i M. Antczak.**

Zwycięstwo w Klasie Okręgowej dało ostrowskim szachistom prawo gry w barażach o wejście do II Ligi. Dwa pierwsze mecze z „Pogonią” Szczecin (11,5 : 8,5) i „Stomilem” Poznań (15,5 : 4,5) szachiści „Ostrovii” wygrali stosunkowo łatwo (grano mecz i rewanż w sobotę i w niedzielę na 10 szachownicach). W trzecim meczu w Ostrowie z „Polonią” Piła dość niespodziewanie ulegli w sobotniej potyczce 4 : 6.

⁷ A. Kempniński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984: Zarys dziejów*, Ostrów Wielkopolski 1984, s. 150.

Przed rewanżem następnego dnia ostrowscy zawodnicy stanęli więc przed bardzo trudnym zadaniem. Zespół starali się zmotywować jak tylko mogli kierownik **Piotr Maśliński** oraz **Stanisław Schulz**. Emocje sięgnęły zenitu, gdy po kilku godzinach gry wynik brzmiał 5,5 : 3,5 dla „Ostrovii”. W decydującej partii **Kazimierz Winiarski** zdołał jednak pokonać swojego rywala i radości w ostrowskiej drużynie nie było końca. Sukces zespołu znalazł uznanie zarządu klubu, który na posiedzeniu 13 maja 1980 r. spotkał się z zarządkiem sekcji: **Piotrem Maślińskim, Stanisławem Schulzem i Stefanem Bojanowskim** oraz z zawodnikami, honorując wszystkich odznakami klubowymi i nagrodami.⁸ Zawodnicy otrzymali również nagrody i wyróżnienia od prezydenta Ostrowa Wielkopolskiego.

Kazimierz Winiarski – bohater ostrowskiej drużyny z meczów barażowych.

Zgodnie z regulaminem spotkania seniorów na II Lidze poprzedziły rozgrywki juniorów. Do drużyny młodzieżowej „Ostrovii” zgłoszeni zostali: **M. Sobczak, A. Dera, J. Hemmerling i K. Maślińska** oraz rezerwowi: **P. Bieniek, P. Pająk, A. Ziółkowski, A. Strykowski, J. Bieniek, K. Walkowiak** i panie: **M. Antczak i A. Lewicka**. Rozgrywki te odbyły się w dniach 17 – 27 sierpnia 1980 r. w Bytomiu, a ostrowski zespół znalazł się na 8. miejscu zdobywając na poczet przyszłej rywalizacji seniorów 5 punktów.⁹

Na zdjęciu z Bytomia. Od lewej: opiekun Stefan Bojanowski, Andrzej Strykowski, Jacek Bieniek, Maciej Sobczak, Jarosław Hemmerling, Krystyna Maślińska, Przemysław Bieniek oraz Andrzej Dera.

Niestety drużyna seniorska spisała się na turnieju w Jarosławcu kiepsko i przegrała wszystkie mecze. Trzeba jednak powiedzieć, iż dysponowała ona składem słabszym i mniej doświadczonym od swoich konkurentów, a średni ranking zespołu nie przekraczał 1800 punktów! Ostatecznie, po dodaniu punktów juniorów, „Ostrovia” Ostrow Wlkp. zajęła 11. miejsce wśród 12 drużyn, co było równoznaczne ze spadkiem do niższej klasy rozgrywkowej.

⁸ *Szachiści w II lidze!..*, Wagon 1980, Rok 10 (194), s. 4.

⁹ A. Kempniński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984: Zarys dziejów*, Ostrow Wielkopolski 1984, s. 150.

W tym samym sezonie 1979/1980 „Ostrovia” II Ostrów Wlkp. wywalczyła tytuł mistrza A – klasy, dzięki czemu uzyskała awans do klasy okręgowej. Drużyna w 8 meczach zdobyła 58 pkt.

III drużyna zajęła drugie miejsce w B – klasie.

Mistrzostwa Polski w Szachach Błyskawicznych w Kaliszu 2-4 luty 1979 r. Na wprost stoi sędzia Piotr Maśliński – ówczesny kierownik Sekcji Szachowej „Ostrovia” Ostrów Wlkp.

kolejny sezon 1980/1981 to świetny występ „Ostrovii” II Ostrów Wlkp., która de facto stanowiła już wtedy pierwszy zespół. W 10 meczach odniosła ona 8 zwycięstw, co przy dwóch porażkach znów dało jej pierwsze miejsce w klasie okręgowej i ponowne szanse awansu do II Ligi.

Ryszard Pych - prezes OZSzach w Kaliszu, wówczas jeden z najbardziej aktywnych sędziów i organizatorów w kraju wraz z małżonką Janiną podczas jednego z turniejów pod koniec lat 70 – tych.

W 1980 r. kierownikiem sekcji szachowej został **Marian Stawik**. W następnych latach schedę w klubie przejęli po nim **Przemysław Bieniek**, a później wspólnie **Andrzej Strykowski** i **Andrzej Dera** – wiceprezes „Ostrovii” i trener juniorów. Czynnym działaczem był również przez cały czas **Stanisław Schulz**, a w późniejszym czasie **Henryk Doba**. W miarę wolnego czasu działalność klubową wspomagał **Piotr Maśliński**. Zawsze można też było liczyć na pomoc rodziców juniorów „Ostrovii”.

Wracając do spraw sportowych, należy powiedzieć, iż

W pierwszym meczu eliminacyjnym pokonała ona ŁKS Łódź 14 : 6, jednak w kolejnym pojedynku musiała uznać wyższość rywali z „Piasta” Słupsk 8 : 12 i odpadła z dalszych rozgrywek.

Z kolei zespół „Ostrovii” III Ostrów Wlkp. w B – klasie zajął 4. miejsce odnosząc 4 zwycięstwa w 7 meczach.

Swój prymat w szachach klubowych na terenie województwa potwierdziła „Ostrovia” w sezonie 1981/82, kiedy to zdobyła „Grand Prix” Okręgowego Związku Szachowego w Kaliszu, ponownie wywalczyła I miejsce w A – klasie

oraz z 10 wygranymi meczami odniosła zwycięstwo w Klasie Okręgowej. Do najlepszych zawodników tych rozgrywek należeli: **J. Hemmerling, J. Bieniek, K. Maślińska, P. Bieniek** (I miejsce na szachownicy juniora starszego) i **M. Stawik**.¹⁰

Na pierwszy bój w eliminacjach o wejście do II Ligi drużyna wyjechała do Gorzowa. Niestety w meczu ze „Stilonem” poniosła ona porażkę w stosunku 7 : 13.

Na przełomie 1982/83 r. klub opuściło kilku wyróżniających się zawodników m. in. **Krystyna Maślińska**, która wyjechała na studia i **Bogdan Hadryś**, który przeniósł się do innego miasta. Wpłynęło to na nieco słabszą postawę zespołu. W Klasie Okręgowej „Ostrovia” I przegrała rywalizację z „Prosną” Kalisz, podczas gdy „Ostrovia” II w A – klasie oddała palmę pierwszeństwa „Orkanowi” Ostrzeszów. W tym sezonie do najlepszych zawodników drużyny należeli: **J. Bieniek, J. Hemmerling, P. Bieniek** (I miejsce na III szachownicy), **K. Winiarski, J. Spalony, M. Stawik, A. Koczura** i **H. Grzelak**.¹¹

W sezonie 1983/1984 r. „Ostrovia” powróciła na I miejsce w rejonie przed „Prosnę” Kalisz i „Pogoń” Nowe Skalmierzyce.¹² Również w A – klasie zwyciężył drugi zespół „Ostrovia”.¹³ W pierwszym meczu o wejście do II Ligi „Ostrovia” rekordowo rozgromiła na wyjeździe „Orzeł” Wojcieszów (k. Jeleniej Góry) 19:1 (10:0), jednakże w następnym spotkaniu przegrała i musiała pożegnać się z marzeniami o awansie.¹⁴

Wyjazd do Słupska. Od lewej: Piotr Maśliński, Bogdan Hadryś, Zbigniew Urbaniak i Kazimierz Winiarski. Dworzec w Słupsku 1981 r.

Mecz o wejście do II Ligi „Stilon” Gorzów – „Ostrovia”. Od lewej strony: Henryk Brzeziński, Stefan Bojanowski, Marian Lamczak – wiceprezes „Ostrovia”, Stanisław Schulz i Jerzy Mirski, Gorzów 1982 r.

¹⁰ A. Kempniński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984: Zarys dziejów*, Ostrów Wielkopolski 1984, s. 151.

¹¹ A. Kempniński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984: Zarys dziejów*, Ostrów Wielkopolski 1984, s. 151.

¹² *Kronika krajowa: Kalisz*, Szachy 1984, nr 3 (444), Rok XXXVII, s. 81.

¹³ R. Pych, *Z kraju: Kalisz*, Szachy 1984, nr 6 (445), Rok XXXVII, s. 158.

¹⁴ Archiwum Henryka Doby.

W kolejnych latach „Ostrovia” zajmowała wysokie miejsca w Lidze Okręgowej, jednak do II Ligi awansu już nie uzyskała.

W 1986 r. II zespół „Ostrovii” zajął drugie miejsce w A – klasie, natomiast drużyna juniorów zwyciężyła w Mistrzostwach Okręgu przed „Prosną” Kalisz.¹⁵

W 1987 r. wśród 8 zespołów „Ostrovia” I Ostrów Wlkp. zajęła I lokatę, wyprzedzając „Prosnę” Kalisz i „Krotos” Krotoszyn.¹⁶ Najlepiej punktującym zawodnikiem był wtedy **Franciszek Juzł**, który zajął I miejsce na V szachownicy. Wśród juniorów drużyna zajęła 3. lokatę.¹⁷

W sezonie 1987/1988 r. doszło do ciekawego pojedynku, w którym na przeciwko KKS „Ostrovii” I Ostrów Wlkp. stanął silny wówczas zespół MZ LKS Raszków (część zawodników z tego klubu mieszkała w Ostrowie). Ostrowska drużyna uległa 2 : 4, a na poszczególnych szachownicach padły następujące wyniki: **Przemysław Bieniek – Andrzej Lisik** 0,5 : 0,5, **Henryk Doba – Jerzy Olszewski** 0,5 : 0,5, **Kazimierz Winiarski – Zenon Horyza** 0,5 : 0,5, **Piotr Maśliński – Stanisław Pyta** 0 : 1, **Arkadiusz Szyszka – Zbigniew Banasiak** 0,5 : 0,5, **Renata Gorzelańczyk (ob. Pokusa) – Dorota Horyza (ob. Smuga)** 0 : 1.¹⁸

W sezonie tym ostrowska drużyna zajęła 2. miejsce w rozgrywkach, choć w bezpośrednim pojedynku pokonała zwycięski zespół „Krotosa” Krotoszyn 4 : 2. Słabsze wyniki z innymi drużynami, jak np. wspomniany mecz z Raszkowem czy też niespodziewana porażka z Jarocinem spowodowały jednak, iż o II Ligę walczył właśnie zespół „Krotosa”.

Należy jeszcze dodać, iż najlepszymi wówczas zawodnikami w Ostrowie byli **Przemysław Bieniek** oraz **Józef Litwin**, który jako jedyny posiadał normę kandydata na mistrza. Barw zespołu oprócz zawodników wymienionych powyżej bronili jeszcze m. in. **Marian Stawik** oraz **Halina Rachuta**.¹⁹

Na uwagę zasługuje też fakt, iż sekcja szachistów, jako jedyna sekcja sportowa „Ostrovii” nie posiadała na etacie trenera, a w klubie grała wtedy spora rzesza 52 zawodników i 6 zawodniczek.

Początek lat 90 – tych to pojedynki z tradycyjnymi przeciwnikami ostrowskiej drużyny z Raszkowa i Kalisza, kończone z różnorakim efektem. W ostrowskim klubie zaczyna też działać **Andrzej Dera**, który rozpoczyna szkolenia szachowe z młodzieżą. Do rozgrywek okręgowej ligi juniorów wystawiane są już dwie drużyny. Najlepszym juniorem jest wówczas **Krzysztof Szukowski**, a juniorką **Justyna Krępczyńska**.

W sezonie 1992/1993 w Mistrzostwach Okręgu Seniorów zwycięża MZ LKS Raszków – 52 pkt. przed „Ostrovią” Ostrów Wlkp. – 51 pkt. Indywidualnie na swoich szachownicach najlepsi są m. in.: **Przemysław Bieniek** (II szachownica – „Ostrovia”), **Stanisław Pyta** (IV szachownica – „Start” Ostrów) i **Krzysztof Pyta** (V szachownica – „Start” Ostrów).²⁰

W 1993 r. szkolenia **Andrzeja Dery** przynoszą efekt w postaci awansu drużyny juniorów do II Ligi. W decydującym pojedynku szachiści „Ostrovii” pokonali „Stal”

¹⁵ *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1986, nr 12 (478), Rok XL, s. 259.

¹⁶ *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1987, nr 1 (478), Rok XLI, s. 23.

¹⁷ R. Pych, *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1988, nr 3 (492), Rok XLII, s. 71.

¹⁸ Archiwum Zenona Horyzy.

¹⁹ *Trener niepotrzebny ?*, Wagon 1988, 23 styczeń – 5 luty.

²⁰ *Panorama krajowa: Z Mistrzostw Okręgów: Kalisz*, Szachista 1993, nr 3 (27), s. 88.

Niewiadów 9 : 3. Obok zdjęcie wykonane przed wyjazdem na II Ligę.

W pierwszym starcie w tej klasie rozgrywek, „Ostrovia” zajęła 15. miejsce na 30 startujących zespołów w 1993 r. Ponadto zawodnicy sekcji zaczęli odnosić sukcesy w turniejach ogólnopolskich i lokalnych. Drużyna juniorów została także wystawiona do rozgrywek w Okręgowej Klasie Seniorów. Wszystko to skutkowało szybkimi postępami ostrowskiej młodzieży. Do czołowych zawodników sekcji zaliczyć można było wówczas:

1. do lat 10: **Milenę Magnucką, Milenę Pichet, Tobiasza Góreckiego;**
2. do lat 12: **Jakuba Czekalskiego, Jacka Szymczaka, Arletę Magnucką;**
3. do lat 14: **Adama Czekalskiego, Karola Michalskiego, Paulinę Rachutę;**
4. do lat 16: **Oskara Włodarczyka, Agatę Świącicką;**
5. do lat 18: **Bartosza Mikusińskiego, Natalię Górską.²¹**

W tamtym czasie sekcja zrzeszała 45 zawodników, z których aż 32 było uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Można zatem rzec, iż w klubie za czasów **Andrzeja Dery** i **Andrzeja Strykowski** nastąpiło prawdziwe odmłodzenie kadry, na którego efekty nie trzeba było długo czekać.

W sezonie 1993/1994 „Ostrovia” I Ostrów Wlkp. ponownie zajmuje drugie miejsce w Mistrzostwach Okręgu, tym razem za „Prosna” Kalisz. Trzecia jest II drużyna „Ostrovi”.²² Indywidualny sukces na II szachownicy odniósł **Józef Litwin**, zaś na III szachownicy **Bartosz Mikusiński**.

23 stycznia 1994 r. w klubokawiarni „HEPY” (dawna „Olimpijska”) rozegrane zostają Drużynowe Mistrzostwa Województwa Kaliskiego w Grze Błyskawicznej. Zwycięza w nich KS „Prosna” Kalisz przed „Ostrovią” I Ostrów Wlkp. Indywidualnie wicemistrzem

Juniorzy „Ostrovi” przed siedzibą klubu. Od lewej strony u góry stoją: Oskar Włodarczyk, Bartosz Mikusiński, Karol Michalski, trener Andrzej Dera, Adam Czekalski i Maciej Lipiński, u dołu od lewej: Natalia Górską, Paulina Rachuta i Marcin Błoch.

„Gens una sumus” po ostrowsku. Szachiści wraz z rodzinami na „szachowym pikniku” w Antoninie.

²¹ 85 – lecie „Ostrovi” – wydanie jubileuszowe.

²² *Panorama krajowa: Z Mistrzostw Okręgów: Kalisz, Szachista* 1994, nr 2 (38), s. 55.

województwa został **Oskar Włodarczyk**. Kierownikiem zawodów był **Andrzej Dera**, a sędzią głównym **Ryszard Pych**.

W dniach 3 – 12 sierpnia 1994 r. odbyła się kolejna edycja II Ligi Juniorów. Tym razem młodzi szachiści udali się do Słupska. W turnieju ostrowski zespół uplasował się na 22. pozycji, co oznaczało spadek z prawem gry w eliminacjach, które zresztą „Ostrowia” przeszła później pomyślnie.²³ W jej składzie znajdowali się wówczas: **Bartosz Mikusiński**, **Oskar Włodarczyk**, **Adam Czekalski**, **Karol Michalski**, **Natalia Górską** oraz **Agata Świąćicka** (przeszła do klubu z Jezierzyc).

W sezonie 1994/1995 drużyna seniorów „Ostrovii” Ostrów Wlkp. odnosi zdecydowane zwycięstwo w Mistrzostwach Okręgu zdobywając 45 pkt. i wyprzedzając Klub Nauczyciela Kalisz o ponad 10 punktów. Indywidualnie na swoich szachownicach zwyciężają: **Przemysław Bieniek** na II, **Oskar Włodarczyk** na IV, **Adam Czekalski** na V i **Natalia Górską** na VI.²⁴

Na mocy regulaminu na początku 1995 r. „Ostrowia” toczy jeszcze bój z mistrzem okręgu „Pogonią” Nowe Skalmierzyce („Pogoń” wyprzedziła „Start” Ostrów). Stawką meczu jest awans do eliminacji o II Ligę. Pojedynek kończy się zdecydowanym zwycięstwem „Ostrovii” 11,5 : 1,5, która jednak do II Ligi jeszcze tym razem nie awansuje. W składzie „Ostrovii” grali: **Oskar Włodarczyk**, **Karol Michalski**, **Przemysław Bieniek**, **Marcin Bloch**, **Adam Czekalski** i **Arleta Magnucka**.²⁵

W dniach 2 – 12 sierpnia 1995 r. odbywa się II Liga Juniorów w Kaliszu. Drużyna juniorów zajmuje 22. miejsce i znów musi walczyć o utrzymanie w barażach.²⁶

Ostatni rok funkcjonowania Sekcji Szachowej KKS „Ostrowia” Ostrów Wielkopolski – 1996, to już pasmo sukcesów na turniejach, tak juniorskich, jak i seniorskich.

Od wiosny do listopada trwały rozgrywki o Mistrzostwo Ligi Wojewódzkiej Seniorów, w których „Ostrowia” wystawiła dwie drużyny. W rozgrywkach zwyciężył zespół „Ostrovii” I Ostrów Wlkp. w składzie: **Józef Litwin**, **Przemysław Bieniek**, **Bartosz Mikusiński**, **Oskar Włodarczyk**, **Andrzej Dera**, **Adam Czekalski** (1. miejsce na III szachownicy), **Karol Michalski** (1. miejsce na IV szachownicy), **Henryk Doba** oraz kobiety **Natalia Górską**, **Arleta Magnucka** i **Milena Magnucka**. Tym samym drużyna ta uzyskała prawo gry w barażach o wejście do II Ligi Seniorów z mistrzami siedmiu województw centralnej Polski²⁷ (uzyskała ten awans w przyszłym roku już jako Ostrowskie Towarzystwo Szachowe).

Bardzo dobrze spisywał się również w tych zawodach drugi zespół „Ostrovii”, składający się z samych juniorów i trenera **Andrzeja Dery**, który poza jedną porażką ze starszymi kolegami odniósł same zwycięstwa. Pokonał on m. in. bardzo silną drużynę LKS „Raszkowianka” Raszków (27 października 1996 r. w Domu Kultury w Raszkowie) w stosunku 3,5 : 2,5. Na poszczególnych szachownicach padły wówczas następujące wyniki: 1. **Andrzej Dera** – **Sławomir Smuga** 0,5 : 0,5, 2. **Marcin Bloch** – **Alojzy Grobelny** 1 : 0, 3. **Bartosz Matuszczak** – **Tomasz Bruś** 1 : 0, 4. **Paweł Dudziński** – **Janusz Hampel** 0,5 : 0,5,

²³ *Drużynowe Mistrzostwa Polski*, Szachista 1994, nr 10 (46), s. 305.

²⁴ *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1995, nr 2 (50), s. 55.

²⁵ *Panorama krajowa: Z Mistrzostw Okręgów: Kalisz*, Szachista 1996, nr 4 (64), s. 122.

²⁶ *Drużynowe Mistrzostwa Polski*, Szachista 1995, nr 10 (58), s. 300.

²⁷ J. Dudziński, *Rok najlepszy z dotychczasowych: Sekcja szachowa KKS Ostrowia Anno Domini 1996*, Gazeta Ostrowska 1996, 29 XII 1996, s. 28.

5. **Piotr Dudziński** – **Kazimierz Mielcarek** 1 : 0, 6. **Milena Magnucka** – **Dorota Smuga (Horyza)** 0 : 1.²⁸

W kwietniu 1996 r. drużyna juniorów (ur. 1982 i młodszy) w składzie: **Paweł Dudziński**, **Piotr Dudziński**, **Jakub Czekalski** i **Tobiasz Górecki** zdobyła 1. miejsce w II Ogólnopolskim Turnieju o Puchar Prezydenta Kalisza.

Wiosną juniorzy „Ostrovii” rozgrywali z powodzeniem baraże o wejście do II Ligi z drużynami: PTC Pabianice (23 – 34 marca 1996 r.) i MKS „Profesor” Płock (20 – 21 kwietnia 1996 r.).²⁹ Szczególnie zacięty był pojedynek z Pabianicami zakończony zwycięskim remisem 6 : 6. O awansie ostrowskiej drużyny zdecydował wtedy lepszy wynik **Oskara Włodarczyka** na I szachownicy. Drużyna z Płocka uległa z kolei „Ostrovii” gładko 3,5 : 8,5 oddając jeszcze walkowery na szachownicy juniorki młodszej.

II Liga Juniorów odbyła się w dniach 16 – 26 sierpnia 1996 r. w Augustowie. Każdy zespół rozgrywał po 10 spotkań. Trzy najlepsze zespoły uzyskiwały awans do I Ligi, a zespoły z miejsc 4 – 20. utrzymywały się w II Lidze.

Trener **Andrzej Dera** postawił przed zawodnikami zadanie utrzymania się w II Lidze bez konieczności rozgrywania baraży. Pierwsze pięć spotkań zapowiadało jednak twardą walkę o ligowy byt. Zaledwie 13 punktów (w pierwszej kolejności liczono tzw. „małe” punkty) i 23. miejsce nie wróżyło ostrowskiemu zespołowi nic dobrego.

W tej fazie rozgrywek „Ostrovia” odniosła dwa zwycięstwa nad „Apatorem” Toruń (4,5 : 1,5) i „Wisłą” Strumię (4 : 2) oraz poniosła trzy porażki z MOK Skierniewice, „Rakowem” Częstochowa i JKsZ Jaworzno.

Pięć kolejnych spotkań to już prawdziwy popis ze strony podopiecznych **Andrzeja Dery**. Trzy zwycięstwa po 4 : 2 z „Gońcem” Staniątka, „Żakiem” Kielce i „Orlętami” Radom, jedyna porażka z „Polonią” Wrocław (2 : 4) i efektowne zwycięstwo na koniec 5 : 1 z MDK „Hetman” Bydgoszcz dały „Ostrovii” wysokie 9. miejsce w końcowej klasyfikacji.³⁰

Drużyna grała w składzie: juniorzy starsi **Adam Czekalski**, **Karol Michalski**, **Oskar Włodarczyk**, juniorzy młodszy **Paweł Dudziński**, **Piotr Dudziński**, juniorka starsza **Natalia Górka** oraz juniorka młodsza **Arleta Magnucka**.

Spore sukcesy odnosili również w tamtym czasie ostrowscy juniorzy w zawodach indywidualnych (czyt. 3.7. *Szachy młodzieżowe i szkolne w Ostrowie Wielkopolskim*).

Na zakończenie tego obfitego w sukcesy roku nastąpiła bardzo istotna zmiana organizacyjna. Sekcja Szachowa KKS „Ostrovia” Ostrów Wielkopolski wyodrębniła się z klubu, który ze względów finansowych zawiesił swoją działalność i połączyła z Sekcją Szachową Klubu Nauczyciela. W ten sposób powstało zarejestrowane przez Sąd Rejonowy 12 listopada 1996 r. Ostrowskie Towarzystwo Szachowe. Na jego czele stanął dotychczasowy wiceprezes „Ostrovii” ds. Szachów **Andrzej Dera**, a w skład zarządu weszli jeszcze **Henryk Doba** i **Andrzej Strykowski**.³¹

²⁸ Materiały własne autora.

²⁹ J. Dudziński, *Rok najlepszy z dotychczasowych: Sekcja szachowa KKS Ostrovia Anno Domini 1996*, Gazeta Ostrowska 1996, 29 XII 1996, s. 28.

³⁰ Hetman (pseud. – Jerzy Dudziński), *Mistrzostwa II ligi juniorów – Augustów 16-26.08.96r.*, Kurier Ostrowski, 15 IX 1996 r.

³¹ J. Dudziński, *Rok najlepszy z dotychczasowych: Sekcja szachowa KKS Ostrovia Anno Domini 1996*, Gazeta Ostrowska 1996, 29 XII 1996, s. 28.

3.2. Mecze „Ostrovii” z drużynami partnerskimi z NRD

26 sierpnia 1974 r. „Ostrovia” Ostrów Wlkp. rozegrała pierwszy oficjalny mecz w NRD z BSG „Aktivist” Brieske – Seftenberg z okazji 55 – lecia tego klubu.³² Wynik brzmiał 4 : 4, a w składzie ostrowskiej drużyny grali: **Henryk Brzeziński, Kazimierz Winiarski, Jerzy Mirski, Michał Syryński, Telesfor Gremblewski, Bogdan Hadryś, Andrzej Czabański i Jadwiga Psyk.**³³ W turnieju „blitzowym” zwyciężył Müller przed Mirskim, Blóme i Winiarskim.

Pożegnanie Niemców na ostrowskim dworcu.

Rok później 23 sierpnia 1975 r. odbył się rewanż w Ostrowie. Przyniósł on ponowne zwycięstwo ekipie ostrowskiej w stosunku 5,5 : 2,5. Wyniki na poszczególnych szachownicach: 1. **L. Lipiński** – **W. Müller** 0 : 1, 2. **H. Brzeziński** – **W. Kossensky** 1 : 0, 3. **K. Winiarski** – **M. Hirche** 1 : 0, 4. **B. Hadryś** – **W. Jurrek** 1 : 0, 5. **M. Syryński** – **G. Barth** 1 : 0, 6. **J. Litwin** – **A. Schroetel** 0 : 1, 7. **Z. Urbaniak** – **J. Myśliwiec** 1 : 0, 8. **J. Psyk** – **D. Reschke** 0,5 : 0,5.

W Turnieju Błyskawicznym padły wtedy następujące wyniki: 1. **W. Müller** – 18 pkt., 2. **M. Müller** – 15 pkt., 3. **B. Hadryś** – 13,5 pkt., 4. **L. Lipiński** – 12 pkt., 5. **J. Litwin** – 12 pkt., 6. **H. Brzeziński** – 12 pkt., 7. **J. Myśliwiec** – 11,5 pkt., 8. **W. Szyszka** – 11 pkt., 9. **S. Schulz** – 10 pkt., 10. **Z. Urbaniak** – 7,5 pkt.³⁴

Pod koniec lat 70 – tych ostrowscy szachiści gościli na kolejnym wyjeździe w NRD, tym razem w mieście Wutha – Farnroda w środkowych Niemczech. Rozegrano tam towarzyski mecz z klubem „Petkus – Wutha”.

Na zdjęciu po lewej stronie turniej „blitzowy”. Po prawej stronie Niemcy na wycieczce w Kaliszu. Zdjęcia pochodzą z opracowania: „BSG Motor Nordhausen: Ausrichter der 35. DDR – Meisterschaft im Schach”.

³² Wyjazd trwał od 23 sierpnia 1974 r. Turniej „blitzowy” rozegrano 25 sierpnia, a sam mecz 26 sierpnia.

³³ A. Kempniński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984 : Zarys dziejów*, Ostrów Wielkopolski 1984, s. 148.

³⁴ *Szachiści „Ostrovii” wygrali z BSG „Aktivist”*, Wagon 1975, Rok V 17 (81), s. 4.

W 1980 r. drużyna „Ostrovii” rozegrała mecz z nowym klubem partnerskim z NRD – drużyną BSG „Motor” Nordhausen. Zakończył się on ponownym zwycięstwem szachistów ostrowskich 4,5 : 3,5. Zwycięzcą „blitza” został **Rolf Schilling**.³⁵

W grudniu 1982 r. dwunastoposobowa ekipa „Ostrovii” wyjechała do NRD, gdzie na 10 szachownicach rozegrała rewanż z BSG „Motor” Nordhausen zakończony zwycięstwem 5,5 : 4,5.³⁶

W 1983 r. doszło do kolejnego pojedynku polsko – niemieckiego, tym razem w Ostrowie. Drużyna BSG „Motor” Nordhausen pokonała „Ostrowię” Ostrów Wlkp. 5 : 4. W składzie drużyny niemieckiej znajdowali się m. in.: **R. Schilling, Joedecke, Schiebeck, T. Lins, R. Kuntze, Hesse, Heerda, Werner Kohl i H. – J. Schmidt**.³⁷

W Turnieju Szachów Błyskawicznych 29 maja 1983 r. w stawce 26 uczestników czołówka wyglądała następująco: **Schülling** – 22 pkt., **J. Bieniek** – 21 pkt., **Hemmerling** – 20,5 pkt., **Z. Urbaniak** – 19 pkt., **Doba** – 18 pkt., **Brzeziński** – 18 pkt.

Z kolei w 1985 r. w kolejnym turnieju z udziałem szachistów ostrowskich i niemieckich zwyciężył **Martin** – 16,5 pkt. (z 20 partii), 2. **Czabański** – 15 pkt., 3. **Schilling** – 15 pkt., 4. **Frantzke** – 14,5 pkt. i 5. **Doba** – 12,5 pkt.

Pobyt „Ostrovii” w Nordhausen. Ostrowianie podróżowali autokarem drużyny BSG.

Zawodnicy „Ostrovii” w Nordhausen.

Kierownicy sekcji i „odwieczni rywale” (oczywiście tylko przy szachownicy): Werner Kohl (BSG „Motor” Nordhausen) - Stanisław Schulz („Ostrovia”).

³⁵ *BSG Motor Nordhausen: Ausrichter der 35. DDR – Meisterschaft im Schach*, Nordhausen 1986, s. 8 (tłum. Paweł Dudziński).

³⁶ A. Kempieński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984 : Zarys dziejów*, Ostrów Wielkopolski 1984, s. 151 [źródło: *BSG Motor Nordhausen: Ausrichter der 35. DDR – Meisterschaft im Schach*, Nordhausen 1986, s. 8 podaje, iż zwycięstwo w tym meczu odniósł zespół BSG 5 : 4 – informacja trudna do zweryfikowania].

³⁷ *BSG Motor Nordhausen: Ausrichter der 35. DDR – Meisterschaft im Schach*, Nordhausen 1986, s. 8.

Pod koniec lat 80 – tych kontakty z Niemcami urwały się i zaprzestano rozgrywania tych ciekawych pojedynków.

3.3. Inne kluby w Ostrowie Wielkopolskim oraz udział zawodników ostrowskich w reprezentacji województwa kaliskiego w grze korespondencyjnej

Oddzielny rozdział w historii ostrowskich szachów stanowiło utworzenie klubu KS „Start” Ostrow Wlkp. na przełomie 1987 i 1988 roku. Inicjatorem utworzenia tej jednostki był **Arkadiusz Nowak**.

Po skontaktowaniu się z ówczesnym prezesem OZSzach w Kaliszu **Ryszardem Pychem** i złożeniu odpowiednich dokumentów zespół został zgłoszony do rozgrywek w A – klasie w 1988 roku. Już po roku drużyna awansowała do Klasy Okręgowej, w której występowała nieprzerwanie aż do 2003 roku, kiedy to zawiesiła swoją działalność.

Trzon pierwszego historycznego zespołu stanowili: **Jan Kubik, Jerzy Świerczyk, Arkadiusz Rachwański, Jan Durlak, Arkadiusz Nowak** oraz **Elżbieta Krenz**. W późniejszych latach dołączyli do drużyny tacy gracze jak: **Stanisław i Krzysztof Pyta, Wacław Kosmala, Andrzej Bijak, Jerzy Mirski** (1993), **Irmina Niemiec, Ryszard Gierz** (1994), **Kazimierz Winiarski** (1995), **Józef Szczepaniak, Jerzy Olszewski, Henryk Sroka** (1997), **Roman Horyza, Zbigniew Banasiak** czy też **Andrzej Szczepaniak** wraz z żoną **Alicją** z Kalisza – utytułowani gracze korespondencyjni.

W klubie bywały problemy ze skompletowaniem do składu kobiet. Czasami nawet wpisywana była do protokołów meczowych nieumiejąca grać w szachy córka **Arkadiusza Nowaka**, który przez cały czas był kierownikiem zespołu. W drużynie występowały także młode zawodniczki wypożyczone z utworzonego na bazie KKS „Ostrovia” – Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego.

W drugiej połowie lat 90 - tych klub reprezentowała **Alicja Szczepaniak** – znakomita szachistka korespondencyjna, która w tamtym czasie wywalczyła m. in. brązowy medal IV Olimpiady Szachowej Kobiet rozgrywanej w latach 1993 – 1998. Był to pierwszy tego rodzaju medal zdobyty w powojennej Polsce przez kobietę grającą korespondencyjnie w szachy! Medal wręczono na kongresie ICCF w Rydze (Łotwa) w 1998 r. W roku 1999 **Alicja Szczepaniak** za swoje osiągnięcia otrzymała, podobnie jak wcześniej jej mąż **Andrzej**, tytuł mistrza międzynarodowego (LIM-ICCF). Uczyniła to jako piąta zawodniczka w historii polskich szachów korespondencyjnych.

Pod koniec działalności grały w klubie też dwie zawodniczki zamieszkałe w Wysocku Wielkim **Jolanta Torzewska i Romana Sobczak**.

Zawodnicy „Startu” rekrutowali się spośród byłych członków klubu KKS „Ostrovia”, klubów kaliskich oraz niezrzeszonych zawodników z Ostrowa Wielkopolskiego i okolic.

Początkowo siedziba „Startu” mieściła się w Spółdzielni Inwalidów przy ul. Lotniczej 24/26, następnie w prywatnym domu **Arkadiusza Nowaka** (mecze rozgrywano w urządzonym garażu), później w Klubie Olimpijczyka w Wysocku Wielkim i w końcu w pomieszczeniu firmy WODKAN przy ul. Partyzanckiej 27.

W latach 90 – tych klub zorganizował dwa turnieje w Wysocku Wielkim. Jeden z nich wygrał **Tomasz Nowacki** (w 1999 r.).

Jeżeli chodzi o wyniki sportowe, to klub zajmował miejsca w środku tabeli w Lidze Okręgowej, choć były sezony, gdy wchodził nawet do pierwszej „trójki”. Tak było

w roku 1995 (II miejsce i najlepszy wynik na drugiej szachownicy **Jerzego Mirskiego**) i w 1999 r. (III miejsce), gdy „Start” wystawił nawet dwie drużyny do rozgrywek, a w klubie występowała wspomniana wyżej medalistka Olimpiady **Alicja Szczepaniak**. Czołowymi zawodnikami byli oprócz niej **Kazimierz Winiarski**, **Andrzej Szczepaniak** (mistrzowie Polski w szachach korespondencyjnych) i **Jerzy Olszewski**.

„Start” Ostrów Wlkp. stanowił przykład, jak można tanim kosztem stworzyć i utrzymywać klub szachowy.

Jeżeli chodzi o inne sekcje z tamtego okresu, to należy wspomnieć o Sekcji Szachowej LZS Ostrów Wlkp. Jej członkowie grali głównie partie towarzyskie w małym lokalu przy ul. Grabowskiej. Należeli do nich m. in.: **Feliks Skurpiński** – leśniczy na „Strugach”, **Janina** i **Mikołaj Błażewiczowie** (repatrianci z Wilna), czy też ich zięć **Stanisław Pyta**. Działo się to w latach 70 – tych. Wcześniej, jeszcze w latach 50 – tych, LZS Ostrów Wlkp., w składzie którego znajdowali się wówczas m. in. **Władysław Pojedziniec** i **Edmund Kaczmarek** zajmował czołowe lokaty w Mistrzostwach Województwa LZS-ów.

Kolejną ostrowską sekcją była Sekcja Szachowa „Automatyk” Ostrów Wlkp. utworzona przy Zakładzie Automatyki Przemysłowej (ZAP). Jej założycielem był **Stanisław Poszwa** – wielki dżentelmen gry królewskiej i były zawodnik „Stali” Ostrów Wlkp., który miał w zwyczaju poddawać partię po stracie pionka i to nawet w „blitzu”! Afisze turniejowe stworzone przez **Stanisława Poszwę** podpisane były zazwyczaj: „Choć gra jest królewska, wstęp jest bezpłatny”.

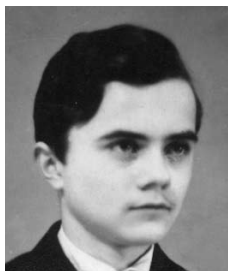
W 1987 r. w Mistrzostwach Województwa Ognisk TKKF „Automatyk” Ostrów Wlkp. zajął drugie miejsce (zwyciężył TKKF I „Krotos” Krotoszyn). Indywidualnie najlepszy był wówczas **Józef Litwin** („Automatyk”) 6 pkt. z 7.³⁸ **Józef Litwin** był bezsprzecznie najlepszym zawodnikiem „Automatyka”, a w klubie tym grywał też m. in. **Andrzej Strykowski**.

Warto też wspomnieć o Integracyjnym Społecznym Ruchu Sportowym „Debiut” z Ostrowa, którego aktywnym działaczem był **Zdzisław Kopeć**. Klub organizował liczne turnieje w Ostrowskim Centrum Kultury, jak np. Szachowe Mistrzostwa Niesłyszących. Na jeden z takich turniejów puchar ufundowała nawet mistrzyni międzynarodowa z Warszawy **Mirosława Litmanowicz** (ur. 6 września 1928 r.), autorka wielu podręczników szachowych dla dzieci i młodzieży oraz wielokrotna reprezentantka kraju. Czołowymi zawodnikami tych turniejów byli bracia **Tomasz** i **Jakub Rosikowie** oraz **Jarosław** i **Marcin Dudkowie**.

W szachy w Ostrowie można było również pograć w takich miejscach, jak: Spółdzielnia „Dąb”, Cech Rzemiosł Różnych, gdzie prym w sprawach organizacyjnych wiodł **Ewaryst Jacek Ruf**, w siedzibie Rejonowego Oddziału Polskiego Związku Niewidomych i Słabowidzących, gdzie działał **Andrzej Kulesza**, czy też w Klubie Nauczyciela przy ul. Królowej Jadwigi 8 d, który w przyszłości stał się siedzibą Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego. Zawodnikami Klubu Nauczyciela byli w swoim czasie m. in. uczniowie „transportówki” **Przemysław Pieprzka**, **Tomasz Nowacki** i **Tomasz Haydziony**. Inną sekcją w Ostrowie była Sekcja Szachowa Kolejarzy z **Jerzym Szyszką**.

Swoją grupę szachistów posiadał też zakład „Prefabet” Ostrów Wlkp. Grał tam m. in. **Jan Durlak** i **Arkadiusz Rachwalski**, jednak trzykrotnie mistrzem tej sekcji został

³⁸ R. Pych (RP), *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1987, nr 8 (485), Rok XLI, s. 192.

Narcyz Ofierzyński (na zdjęciu z lat młodzieńczych) z Gorzyc Wielkich, który na początku lat 90 – tych zdobył puchar przechodni dla zwycięzcy na własność.

Istotny z historycznego punktu widzenia był również udział zawodników ostrowskich w reprezentacji województwa kaliskiego podczas drużynowych rozgrywek o Korespondencyjne Mistrzostwo Polski.

Jeżeli chodzi o grę korespondencyjną, to szlaki przetań w Ostrowie po wojnie **Maksymilian Walczyk** – pierwszy mistrz Wielkopolski. Później w jego ślady poszli tacy zawodnicy jak

Jerzy Szyszka, który reprezentował nasz kraj m. in. na Indywidualnych Mistrzostwach Krajów Bałtyckich - „Bałtyk morzem przyjaźni”, osiągając bardzo dobre rezultaty oraz **Kazimierz Winiarski**, który już w 1974 r. wziął udział w eliminacjach do Międzynarodowego Turnieju o Puchar Świata (ICCF), zajmując znakomitą drugą pozycję i to bez porażki! Zwyciężył wtedy **Peutti Vehuilänen** z Finlandii i awansował dalej.

W drugiej połowie lat 70 – tych w III Drużynowych Korespondencyjnych Mistrzostwach Polski, drużyna Kalisza zajęła 2. miejsce i tym samym wywalczyła swoje pierwsze srebrne medale Mistrzostw Polski.

W jej składzie znajdował się wtedy grający na IV szachownicy **Jerzy Szyszka** z Ostrowa, a grali w niej jeszcze wówczas: **Jan**³⁹ i **Aleksander Marcinkiewiczowie** z Kalisza, **Sławomir Krasowski**, **K. Mielcarek**, **J. Orłowski**, **Z. Mielcarek** i **E. Murawski**.

W następnych IV Drużynowych Korespondencyjnych Mistrzostwach Polski rozgrywanych w dniach od 1 września 1978 r. do 30 kwietnia 1980 r. drużyna Kalisza zajęła 3. miejsce, a na czwartej szachownicy w dalszym ciągu grał **Jerzy Szyszka**, który w 1986 r. zdobył też tytuł wicemistrza Polski w I Korespondencyjnych Mistrzostwach Polski Kolejarzy.

Świetnie spisywali się też w latach 80 – tych i na początku lat 90 – tych juniorzy „Ostrovii”. W reprezentacji kraju grał m. in. **Jarosław Hemmerling**, a mistrzem Polski został **Przemysław Bieniek**.

Na kolejny brązowy medal przyszło z kolei reprezentacji województwa czekać ponad 10 lat. Turniej rozgrywany był w terminie 1 IX 1992 r. – 31 XII 1994 r. Były to już dziesiąte mistrzostwa kraju, a w składzie drużyny kaliskiej grali tym razem sami ostrowianie: I **Przemysław Bieniek** – 5,5 pkt. (10), II **Józef Litwin** – 7,5 pkt. (najlepszy rezultat na II szachownicy!), III **Henryk Doba** – 3,5 pkt., IV **Andrzej Dera** – 7 pkt. (trzeci rezultat na IV szachownicy), V **Sławomir Szyszka** – 4,5 pkt. i VI **Jerzy Szyszka** – 5 pkt.⁴⁰ Sędzią głównym tych zawodów był **Ryszard Pych** – prezes OZSzach w Kaliszu. Wszyscy wymienieni powyżej zawodnicy wraz z prezesem **Pychem** zostali później nagrodzeni na spotkaniu z prezydentem Ostrowa **Mirosławem Kruszyńskim**.

Wychodząc nieco poza ramy czasowe tego rozdziału należy powiedzieć, iż największy sukces zespół osiągnął podczas XII Drużynowych Korespondencyjnych Mistrzostwach Polski rozgrywanych w dniach 5 I 1997 r. – 30 X 1998 r., kiedy to zawodnikom udało się wywalczyć tytuł mistrzowski! Drużyna zgromadziła 38 punktów z 60 partii

³⁹ Jan Marcinkiewicz w przyszłości został piątym w historii polskim arcymistrzem gry korespondencyjnej i trzecim w historii polskim finalistą Mistrzostw Świata w Grze Korespondencyjnej.

⁴⁰ 10. *Team Championship Poland*, [online][dostęp 16 listopad 2009]. Dostępny World Wide Web: <http://szachy-korespondencyjne.pl/tables/pluspts/pol-t10.htm>.

i o pół punktu wyprzedziła zespół z Białegostoku. W jej skład ponownie weszli bracia **Jan** i **Aleksander Marcinkiewiczowie**, którzy zdobyli odpowiednio 6,5 oraz 4,5 pkt. z 10 partii. Dalej grali: **Józef Litwin** – 6 pkt., **Andrzej Szczepaniak** z Kalisza – 7 pkt. (drugie miejsce na IV szachownicy), **Andrzej Dera** – 7,5 pkt. (drugie miejsce na V szachownicy) oraz **Kazimierz Winiarski** – 6,5 pkt.⁴¹

W kolejnych XIII Mistrzostwach rozgrywanych od 1 lutego 1999 r. do 28 lutego 2001 r. Kalisz wywalczył swój ostatni medal, a największy udział w zajęciu trzeciego miejsca mieli ostrowianie: **Kazimierz Winiarski** – 6 pkt. z 9 i drugi rezultat na V szachownicy oraz **Józef Litwin** – 5 pkt. na III desce.⁴²

3.4. Indywidualne Mistrzostwa KKS „Ostrovia” Ostrów Wielkopolski

Już w pierwszych latach istnienia sekcji szachowej po jej reaktywacji w 1972 r., kierownik **Jerzy Mirski** podejmował próby zorganizowania mistrzostw o tytuł najlepszego gracza w klubie, jednakże wysiłki te najczęściej spełzały na niczym. Sytuacja zmieniła się dopiero w 1976 r., kiedy to rozegrano pierwsze mistrzostwa, w których zwyciężył **Lech Lipiński**. Poniżej kalendarium wraz ze szczegółowymi wynikami.⁴³

I Mistrzostwa KKS⁴⁴ „Ostrovia” – 1976

W finale po dogrywce pierwszym mistrzem sekcji został **Lech Lipiński**, który pokonał **Henryka Brzezińskiego**. Poniżej jedna z partii tej dogrywki:

Henryk Brzeziński – Lech Lipiński

Ostrów Wlkp., 25. 05. 1976 r.

1.e4 e5 2.Sc3 Sf6 3.Sf3 Sc6 4.Ge2?! Zbyt pasywne [4.Gb5 Sd4 5.Ga4 Gc5 itd.] 4...d5 5.exd5 Sxd5 6.0–0 Ge7 7.Gb5 f6 8.d4 Sxc3 9.bxc3 exd4 10.Gxc6+?! Oddaje czarnym przewagę pary gońców 10...bxc6 11.cxd4 0–0 12.c3 Hd5! Piękne pozycyjne posunięcie. Czarne ustawiają blokadę po białych polach i przy okazji centralizują hetmana. Widać szkołę mistrza Nimzowitscha! 13.We1 Gd6 14.Hd3 Gf5 15.Hf1 Wfe8 16.Ge3 Ge4 17.Sd2 Hh5 18.g3 Gg6 19.Hc4+ Hd5 20.Hxd5+? Białe wyprostowują strukturę pionową czarnych, para gońców czarnych wykazuje dużą siłę na otwartych przekątnych, do zajęcia jest też linia b, podczas gdy pole b1 jest kontrolowane przez Gońca z g6, a dosyć niespodziewanie największą słabością białych okaże się w tej pozycji pion c3 20...cxd5 21.f4? Białe nie wyczuły zagrożenia 21...Ga3!+- 22.Gf2 Gb2 23.Wxe8+ Wxe8 24.We1 Wxe1+ 25.Gxe1 Gxc3 26.Sf3 Gxe1 27.Sxe1

⁴¹ 12. Team Championship Poland, [online][dostęp 16 listopad 2009]. Dostępny World Wide Web: <http://szachy-korespondencyjne.pl/tables/pluspts/pol-t12.htm>.

⁴² 13. Team Championship Poland, [online][dostęp 16 listopad 2009]. Dostępny World Wide Web: <http://szachy-korespondencyjne.pl/tables/pluspts/pol-t13a.htm>.

⁴³ Tabele skrupulatnie zachował Franciszek Juzł.

⁴⁴ W marcu 1976 r. nazwę MZKS „Ostrovia” przemianowano na KKS „Ostrovia”.

27...Ge4! (patrz: diagram) Wzorowa realizacja przewagi. Skoczek zostaje „zapatowany” przez gońca. Pionkówka zaś będzie łatwo wygrana dla białych. Wysoka technika Lecha Lipińskiego! 28.Kf2 Kf7 29.Ke3 Ke6 30.g4 Kd6 31.Kd2 c5 32.Ke3 Kc6 [32...g5!] 33.h4 Kb5 34.dxc5 Kxc5 35.a3 h6 36.h5 a6 [36...Kb5] 37.Sd3+ Białe nie wytrzymały w końcu napięcia, ale partia i tak już jest przegrana 37...Gxd3 38.Kxd3 d4 39.a4 a5 40.Ke4 Kc4 41.Kf5 d3 42.Kg6 d2 43.Kxg7 d1H 44.g5 hxg5 45.fxg5 fxg5 46.h6 Białe poddały się 0 : 1 (komentarz: Paweł Dudziński).

II Mistrzostwa KKS „Ostrovia” - 1977

I.p	Nazwisko i imię	Kat.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pkt.	S-B	Rank.
1	Marian Stawik	II	X	0	0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9.5	43.5	1700
2	Henryk Brzeziński	II	1	X	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	9	45	1700
3	Wojciech Szyszka	II+	0.5	0	X	1	1	0	1	1	1	1	0.5	1	8	37.25	1700
4	Franciszek Juzł	b.k.	0	1	0	X	1	1	1	0	0.5	1	0.5	1	7	34.00	900
5	Henryk Kruk	b.k.	0	0	0	0	X	1	0.5	1	1	1	1	0.5	6	23.25	900
6	Marek Lewicki	V	0	0	1	0	0	X	1	0.5	1	0	1	1	5.5	23.5	1100
7	Stanisław Schulz	V	0	1	0	0	0.5	0	X	1	1	0.5	0	1	5	23.25	1100
8	Stanisław Szukowski	IV	0	0	0	1	0	0.5	0	X	0.5	0	1	1	4	16.25	1300
9	Michał Syryński	I	0	0	0	0.5	0	0	0	0.5	X	1	1	1	4	13.5	1900
10	Roman Pluta	b.k.	0	0	0	0	0	1	0.5	1	0	X	0	1	3.5	13.5	900
11	Przem. Trachimowicz	b.k.	0	0	0.5	0.5	0	0	1	0	0	1	X	0	3	16	900
12	Andrzej Ziółkowski	b.k.	0	0	0	0	0.5	0	0	0	0	0	1	X	1.5	6	900

W maju 1977 r. zorganizowano także Mistrzostwa „Ostrovii” Juniorów, w których zwyciężył **Andrzej Ziółkowski** – 8 pkt. przed **Romanem Plutą** i **Maciejem Sobczakiem** – po 7 pkt.

III Mistrzostwa KKS „Ostrovia” - 1978

I.p	Nazwisko i imię	Kat.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Pkt.	S-B	Rank.
1	H. Brzeziński	II	X	0.5	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0.5	10	59.25	1700
2	Marian Stawik	II	0.5	X	1	0	0.5	1	0.5	1	1	1	0.5	1	1	1	10	56	1700
3	Lech Lipiński	I	0	0	X	0.5	1	1	1	1	1	0.5	1	1	1	1	10	54.25	1900
4	W. Szyszka	II+	0	1	0.5	X	0.5	0.5	0.5	1	1	1	1	1	1	1	10	53.25	1700
5	K.Winiarski	II+	1	0.5	0	0.5	X	0	0.5	1	1	1	1	1	1	1	9.5	49	1700
6	Franciszek Juzł	III	0	0	0	0.5	1	X	1	1	1	1	1	1	0.5	1	9	45.5	1500
7	A. Czabański	IV	0	0.5	0	0.5	0.5	0	X	0	1	1	1	1	0.5	1	7	32.25	1300
8	Jerzy Szyszka	I	1	0	0	0	0	0	1	X	1	1	1	0.5	1	0	6.5	32.75	1900
9	S. Szukowski	IV	0	0	0	0	0	0	0	0	X	0.5	1	0.5	1	1	4	11.5	1300
10	Piotr Maśliński	IV	0	0	0.5	0	0	0	0	0	0.5	X	0	0.5	1	1	3.5	13.25	1300
11	Michał Syryński	I	0	0.5	0	0	0	0	0	0	0	1	X	0	1	1	3.5	13	1900
12	Stanisław Schulz	IV	0	0	0	0	0	0	0	0.5	0.5	0.5	1	X	0	1	3.5	12	1300
13	A. Ziółkowski	V	0	0	0	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0	1	X	1	3	13	1100
14	P. Trachimowicz	IV	0.5	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	X	1.5	11.5	1300

IV Mistrzostwa KKS „Ostrovia” - 1979

Eliminacje (system szwajcarski) - 24 zawodników: 4 x I (kategoria), 4 x II, 4 x III, 1 x II kob., 3 x IV, 3 x V, 1 x IV kob., 3 x b.k., 1 x b.k. kob. (średni ranking = 1388).

Wyniki eliminacji:

1. **F. Juzł** II - 5,5 p., 2. **M. Stawik** II - 4,5 p., 3. **P. Pająk** II - 4 p., 4. **S. Bojanowski** II - 4 p., 5. **H. Doba** IV - 4 p., 6. **A. Dera** IV - 4 p., 7. **A. Ziółkowski** III - 4 p., 8. **K. Maślińska** II k - 4 p., 9. **J. Hemmerling** V - 4 p., 10. **S. Schulz** III - 4 p., 11. **P. Bieniek** V - 4 p., 12. **M. Sobczak** III - 4 p.

Z uprawnionych wycofali się: **L. Lipiński** I kat. i **M. Syryński** I kat.

Mistrzowie „Ostrovii”. Po lewej Zbigniew Urbaniak (1985) oraz po prawej Henryk Brzeziński (1978).

Finał – 1979 r.

I.p	Nazwisko i imię	Kat.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pkt.	S-B	Rank.
1	Piotr Pająk	III	X	0.5	1	1	0.5	0	0.5	1	1	1	1	1	8.5	41.75	1500
2	Franciszek Juzł	II	0.5	X	1	0	1	0	0.5	1	1	0.5	1	1	7.5	36.75	1700
3	Maciej Sobczak	III	0	0	X	1	0	1	1	1	0.5	0.5	1	1	7	32.50	1500
4	Marian Stawik	II	0	1	0	X	1	1	0.5	0	1	0	1	1	6.5	31.50	1700
5	Andrzej Ziółkowski	III	0.5	0	1	0	X	1	0.5	0.5	0.5	1	0	1	6	31.00	1700
6	Henryk Doba	III	1	1	0	0	0	X	1	0	0	1	1	1	6	30.00	1500
7	Przemysław Bieniek	IV	0.5	0.5	0	0.5	0.5	0	X	1	1	0.5	0.5	1	6	29.50	1300
8	Stefan Bojanowski	II	0	0	0	1	0.5	1	0	X	0	1	1	1	5.5	23.50	1900
9	Andrzej Dera	IV	0	0	0.5	0	0.5	1	0	1	X	1	1	0	5	24.50	1300
10	Krystyna Maślińska	II k	0	0.5	0.5	1	0	0	0.5	0	0	X	1	0.5	4	20.00	1300
11	Jarosław Hemmerling	IV	0	0	0	0	1	0	0.5	0	0	0	X	1	2.5	10.50	1900
12	Stanisław Schulz	III	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.5	0	X	1.5	7.00	1500

V Mistrzostwa KKS „Ostrovia” - 1980

Z turnieju wycofali się **Wojciech Szyszka** I kat. i **Jerzy Szyszka** I kat.

I.p	Nazwisko i imię	Kat.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Suma
1	Franciszek Juzł	II	X	0.5	0	1	0	1	1	1	1	+	1	1	1	1	1	1	12.5
2	Stefan Bojanowski	II	0.5	X	1	0.5	0.5	1	0	1	1	1	0	1	+	1	1	1	11.5
3	Marian Stawik	II	1	0	X	0.5	0	0	1	1	1	1	1	1	+	1	1	+	11.5
4	Przemysław Bieniek	III	0	0.5	0.5	X	0.5	0.5	1	1	0.5	1	1	1	1	1	+	1	11.5
5	Maciej Sobczak	II	1	0.5	1	0.5	X	1	0	0.5	1	0	+	0.5	1	0.5	1	+	10.5
6	Tadeusz Pisula	III	0	0	1	0.5	0	X	1	1	1	0	+	0.5	+	1	0	1	9
7	Jacek Bieniek	V	0	1	0	0	1	0	X	0.5	0.5	1	1	1	0	1	1	1	9
8	Jarosław Hemmerling	III	0	0	0	0	0.5	0	0.5	X	0	1	1	0.5	1	1	1	1	7.5
9	Stanisław Schulz	III	0	0	0	0.5	0	0	0.5	1	X	0.5	0	0.5	0.5	1	1	1	6.5
10	Henryk Kruk	III	-	0	0	0	1	1	0	0	0.5	X	+	-	0.5	-	1	1	6
11	Piotr Pająk	II	0	1	0	0	-	-	0	0	1	-	X	1	0.5	1	1	-	5.5
12	Andrzej Strykowski	IV	0	0	0	0	0.5	0.5	0	0.5	0.5	+	0	X	0.5	0	1	1	5.5
13	Krystyna Maślińska	II k	0	-	-	0	0	-	1	0	0.5	0.5	0.5	0.5	X	0	1	1	5
14	Krzysz. Zajączkowski	b.k.	0	0	0	0	0.5	0	0	0	0	+	0	1	1	X	0	1	4.5
15	Roman Pluta	V	0	0	0	-	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	X	0.5	2.5
16	Małgorzata Antczak	IV	0	0	-	0	-	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0.5	X	1.5

VI Mistrzostwa KKS „Ostrowia” - 1982

I.p	Nazwisko i imię	Kat.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Suma	S-B
1	Lech Lipiński	I	X	1	0	1	1	0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12.5	90
2	J. Hemmerling	I	0	X	1	1	1	1	1	1	0.5	1	0	1	1	1	1	11.5	73.5
3	Lech Wójcik	I	1	0	X	0.5	0.5	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	65
4	Andrzej Czabański	II+	0	0	0.5	X	0.5	1	1	1	1	0	0.5	1	1	1	1	9.5	53.5
5	Franciszek Juzł	I	0	0	0.5	0.5	X	1	0	0.5	1	1	+	1	1	1	1	9.5	49.5
6	Kazimierz Winiarski	I	0.5	0	1	0	0	X	0	0.5	0	1	1	1	1	1	1	8	42.5
7	Henryk Brzeziński	II+	0	0	0	0	1	1	X	0	1	1	1	0.5	1	0.5	1	8	42
8	Jacek Bieniek	II+	0	0	0	0	0.5	0.5	1	X	0	1	1	1	1	0.5	1	7.5	37
9	Marian Stawik	II+	0	0.5	0	0	0	1	0	1	X	0	1	0.5	1	1	0	6	33.5
10	Janusz Spalony	b.k.	0	0	0	1	0	0	0	0	1	X	0.5	1	0	1	1	5.5	25.7
11	Jerzy Mirski	II	0	1	0	0.5	-	0	0	0	0	0.5	X	-	0.5	1	1	4.5	25.2
12	S. Szukowski	IV	0	0	0	0	0	0	0.5	0	0.5	0	+	X	0	1	0.5	3.5	15
13	Stanisław Schulz	I	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.5	1	X	0.5	0.5	3.5	13.5
14	Stefan Bojanowski	II	0	0	0	0	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0	0.5	X	1	2.5	11.5
15	Piotr Maśliński	III	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0.5	0.5	0	X	2	9.5

VII Mistrzostwa KKS „Ostrowia” - 1985

Mistrzostwa rozegrano systemem szwajcarskim na dystansie 9 rund. Wyniki: 1. **Zbigniew Urbaniak** I – 7 p., 2. **Andrzej Czabański** I – 6 p., 3. **Przemysław Bieniek** I – 6 p., 4. **Jacek Bieniek** I – 5,5 p., 5. **Stanisław Szukowski** IV – 5,5 p., 6. **Henryk Doba** II – 5.5 p., 7. **Franciszek Juzł** I – 5,5 p., 8. **Piotr Maśliński** II – 5,5 p., 9. **Stefan Bojanowski** II – 5 p., 10. **Janusz Spalony** III – 5 p., 11. **Stanisław Schulz** II – 5 p., 12. **Marian Stawik** I – 4,5 p., 13. **Jerzy Mirski** II – 4,5 p., 14. **Roman Pluta** V – 4,5 p., 15. **Grzegorz Nowak** V – 4 p., 16. **Krzysztof Szukowski** V – 4 p., 17. **Trajchel** b.k. – 4 p., 18. **Lech Wójcik** I – 3 p., 19. **Paweł Nowak** IV – 3 p., 20. **Renata Gorzelańczyk** II – k. 3 p., 21. **Dzieliński** b.k. – 2 p. i 22. **Piotr Stawik** V – 0 p.

23 sierpnia rozegrano także I Mistrzostwa Błyskawiczne KKS „Ostrowia”. Zwyciężył w nich **Przemysław Bieniek** I – 20,5 (z 24), 2. miejsce zajął **Henryk Doba** II – 15,5, 3. **Jarosław Hemmerling** I – 15,5, 4. **Andrzej Czabański** I – 14, 5. **Kazimierz Winiarski** I – 13,5 i 6. **Stanisław Schulz** II – 12,5.⁴⁵

Poniżej jedna z partii z mistrzostw w roku 1985:

Piotr Maśliński – Przemysław Bieniek

Ostrów Wlkp., 26. 04. 1985 r.

1.e2-e4 e7-e5 2.Sg1-f3 Sb8-c6 3.Gf1-c4 Sg8-f6 4.Sf3-g5 d7-d5 5.e4xd5 Sc6-a5 6.Gc4-b5+ c7-c6 7.d5xc6 b7xc6 8.Gb5-e2 [8.Hd1-f3] 8...h7-h6 9.Sg5-f3 e5-e4 10.Sf3-e5 Gf8-d6 11.f2-f4?! Nieco osłabia przekątną g1-a7 i pozycję przyszłej roszady [11.d2-d4] 11...

⁴⁵ Archiwum Henryka Doby.

e4xf3 12.Se5xf3 0-0 13.0-0 c6-c5!? Otwiera najdłuższą przekątną dla gońca do ataku na króla przeciwnika **14.d2-d3?! Zbyt pasywne** [14.d2-d4] **14...Wa8-b8** Ciekawe posunięcie. Wieża wchodzi na półotwartą linię i utrudnia rozwój czarnopolowego gońca **15.b2-b3 Hd8-c7 16.h2-h3 Sf6-h5?! Drugi skoczek na bandzie nie wygląda najlepiej 17.Sb1-d2?! [17.Sb1-c3] 17...Sh5-g3** Czarne pomimo straty piona przejmują inicjatywę **18.Wf1-e1 Gc8-b7 19.Ge2-f1 Wf8-e8 20.Gc1-b2 We8xe1?** Czarne niepotrzebnie oddają wolną linię **21.Hd1xe1 Kg8-f8 22.Wa1-d1 Wb8-e8?** Przemysław Bieniek przeoczył subtelne uderzenie...

23.Gb2xg7+! (patrz: diagram) **Kf8xg7 24.He1xe8 24.Gd6-e7 25.Wd1-e1 Ge7-f6 26.He8-a4 Kg7-h7 27.b3-b4 c5xb4 28.Ha4xb4 Gf6-c3 29.Hb4-e7 [29.We1-e7!] 29... Hc7-f4 30.d3-d4 Gb7xf3 31.Sd2xf3 Gc3xe1 32.Gf1-d3+ Kh7-g7 33.He7xe1 Sa5-c6 34.d4-d5 [34.a2-a3! profilaktyka] 34...Sc6-b4 35.He1-e5+?! [35.Gd3-c4 Hf4xc4 36.He1xg3+ Kg7-f8 37.Hg3-d6+ Kf8-g8 38.Hd6-b8+ Kg8-h7 39.d5-d6 Sb4-c6 40.Hb8-c7 Hc4xc2 41.Hc7xf7+-] 35...Hf4xe5 36.Sf3xe5 Sb4xd5 37.Se5-c6 Sg3-h5 38.Sc6xa7 Sh5-f4 39.Sa7-b5 Sf4xd3 40.c2xd3 Sd5-b4 41.a2-a4 Sb4xd3 42.a4-a5 Sd3-b4 43.Kg1-f2 Kg7-f6 44.Sb5-c7 Sb4-c6 45.a5-a6 Sc6-a7 46.Kf2-e3 Kf6-e5 47.g2-g4! Ke5-d6 48.Sc7-e8+ Kd6-e5 49.Se8-c7 Ke5-d6 50.Sc7-e8+ Kd6-e5 51.h3-h4 Sa7-c8 52.Se8-c7 Sc8-a7 53.h4-h5! f7-f5 54.Ke3-f3 f5xg4+ 55.Kf3xg4 Ke5-f6 56.Kg4-f4 Kf6-g7 57.Kf4-e5 Kg7-f7 58.Ke5-f5 Kf7-g7 59.Kf5-e6 Kg7-g8 60.Ke6-f6 Kg8-h7 61.Kf6-f7 Kh7-h8 62.Kf7-g6 Kh8-g8 63.Kg6xh6 Kg8-h8 64.Kh6-g6 Kh8-g8 65.h5-h6 Kg8-h8 66.Sc7-e6 Sa7-c6 67.Se6-g5 Sc6-e7+ 68.Kg6-f7 Se7-c6 69.Kf7-e6?! [69.Kf7-f6 Kh8-g8 70.h6-h7+ Kg8-h8 71.a6-a7 Sc6xa7 72.Kf6-g6 Sa7-c6 73.Sg5-f7#] 69...Sc6-a7 70.Ke6-d5 Kh8-g8 71.Kd5-c5 Kg8-h8 72.Kc5-b6 Sa7-c8+ 73.Kb6-c7 Sc8-a7 74.Kc7-b7 Sa7-b5 75.a6-a7**
1 : 0 (komentarz: Paweł Dudziński).

VIII Mistrzostwa KKS „Ostrovia” - 1986

I.p	Nazwisko i imię	Kat.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pkt.	S-B
1	Józef Litwin	I	X	0.5	1	0.5	1	1	1	1	1	1	8	31.25
2	Marian Stawik	I	0.5	X	0	1	0.5	0	1	1	1	1	6	22.75
3	Henryk Brzeziński	I	0	1	X	1	0	0	1	1	1	1	6	22
4	Henryk Doba	II	0.5	0	0	X	1	0.5	1	0.5	1	1	5.5	20.25
5	Franciszek Juzł	I	0	0.5	1	0	X	0.5	1	0.5	1	1	5.5	19.75
6	Andrzej Czabański	I	0	1	1	0.5	0.5	X	0	0	0.5	0	3.5	18.75
7	Stanisław Szukowski	II	0	0	0	0	0	1	X	1	1	0.5	3.5	9.75
8	Jerzy Mirski	II	0	0	0	0.5	0.5	1	0	X	0	1	3	10.5
9	Janusz Spalony	II	0	0	0	0	0	0.5	0	1	X	1	2.5	6.25
10	Stanisław Schulz	II	0	0	0	0	0	1	0.5	0	0	X	1.5	5.25

IX Mistrzostwa KKS „Ostrovia” - 1987⁴⁶

I.p	Nazwisko i imię	Kat.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Pkt.
1	Przemysław Bieniek	I	X	1	1	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	1	8,5
2	Józef Litwin	I	0	X	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
3	Franciszek Juzł	I	0	1	X	0,5	1	0,5	0,5	0,5	1	0,5	1	6,5
4	Henryk Brzeziński	II	0,5	0	0,5	X	1	1	0	1	1	0	1	6
5	Janusz Spalony	II	0,5	0	0	0	X	0,5	1	1	1	1	1	6
6	Henryk Doba	II	0,5	0	0,5	0	0,5	X	1	1	0	1	1	5,5
7	Stanisław Szukowski	II	0	0	0,5	1	0	0	X	0	1	1	1	4,5
8	Marian Stawik	I	0	0	0,5	0	0	0	1	X	0,5	0,5	1	3,5
9	Krzysztof Szukowski	III	0	0	0	0	0	1	0	0,5	X	1	1	3,5
10	Stanisław Schulz	II	0	0	0,5	1	0	0	0	0,5	0	X	0	2
11	Roman Pluta	III	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	X	1

Mistrzostwa rozgrywane były jeszcze na początku lat 90 – tych (na pewno w 1991 r.). Nie udało się niestety odnaleźć wyników z tych rozgrywek.

3.5. Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 1979, 1992 - 1996

W 1979 r. rozegrano jedyne w tamtym okresie Indywidualne Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego. 34 uczestników rywalizowało o Puchar Wiceprezydenta Ostrowa.

Zawody były niezwykle zacięte, a o zdobyciu tytułu przez **Franciszka Juzła** zadecydowała jego ostatnia partia ze **Stefanem Bojanowskim** zakończona remisem w bardzo niecodziennych i kontrowersyjnych okolicznościach. **Franciszek Juzł** minimalnie wyprzedził **Lecha Lipińskiego** dodatkową wartościowością. Trzecie miejsce

⁴⁶ Korekta tabeli na podstawie archiwum Henryka Doby.

po zwycięstwie w ostatniej rundzie nad **Ewarystem Jackiem Rufem** zajął **Kazimierz Winiarski**. W pierwszej szóstce znaleźli się jeszcze młodzi **Henryk Doba** i **Andrzej Dera** oraz **Jacek Wegner** z Kalisza.

Po lewej Franciszek Juzł współcześnie, a po prawej puchar wiceprezydenta Ostrowa, o który toczyła się tak zacięta walka...

Poniżej przedstawiamy wyniki z tego turnieju,⁴⁷ który na przestrzeni kilkudziesięciu lat (prawdopodobnie pomiędzy 1958 r., a 1992 r.) był w Ostrowie jedyną imprezą o randze otwartych mistrzostw miasta:

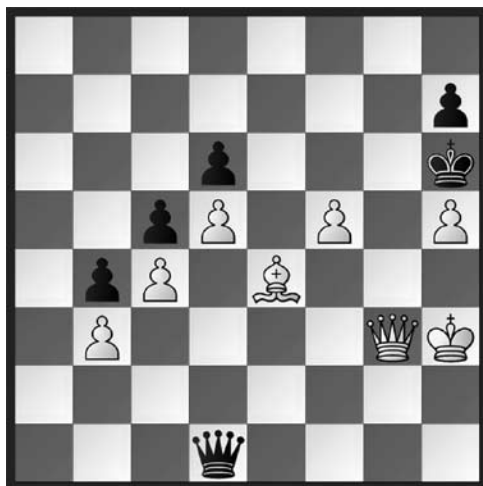
1. **Franciszek Juzł II** (kategoria szachowa) – 8,5 pkt. (z 11 partii), 2. **Lech Lipiński I** - 8,5 pkt., 3. **Kazimierz Winiarski II** – 7,5 pkt., 4. **Henryk Doba III** – 7 pkt., 5. **Jacek Wegner III** - 7 pkt., 6. **Andrzej Dera IV** - 7 pkt., 7-12. **Stefan Bojanowski II**, **Piotr Pa-
jąk II**, **Tadeusz Pisula bk(?)**,⁴⁸ **Andrzej Sobczak III**, **Marian Stawik II**, **Andrzej Stry-
kowski bk** – po 6,5 pkt., 13-16. **Andrzej Lisik bk**, **Jerzy Olszewski IV**, **Ewaryst Jacek
Ruf I**, **Michał Syryński I** – po 6 pkt., 17-20. **Przemysław Bieniek III**, **Jan Gątkiewicz
bk**, **Jarosław Hemmerling IV**, **Jerzy Świerczyk bk** – po 5,5 pkt., 21-24. **Małgorzata
Antczak V**, **Jacek Bieniek V**, **Krystyna Maślińska II**, **Stanisław Schulz III** – po 5 pkt.,
25-26. **Marian Janiak bk**, **Kazimierz Sawicki V** – po 4,5 pkt., 27-29. **Andrzej Czabań-
ski III**, **Krzysztof Walkowiak V**, **Krzysztof Zajączkowski bk** – po 4 pkt., 30-31. **Maciej
Maśliński bk**, **Zbigniew Tomicki bk** – po 3 pkt., 32. **Anna Lewicka bk** – 2,5 pkt., 33.
Eugeniusz Murawski I – 2 pkt. (wycofał się w trakcie trwania turnieju z powodu powo-
łania do wojska!), 34. **Paweł Wodniczak bk** – 1,5 pkt.

⁴⁷ Tabela turniejowa zachowana przez Kazimierza Winiarskiego i uzupełniona przez Henryka Dobę.

⁴⁸ Wydaje się nieprawdopodobne, aby tak utytułowany zawodnik nie posiadał żadnej kategorii, choć w czasach, gdy odnosił on swoje największe sukcesy nie było jeszcze rankingów ani kategorii szachowych.

Poniżej zakończenie wspomnianej już kontrowersyjnej partii:

Stefan Bojanowski – Franciszek Juzł
Ostrów Wlkp., 1979

Już na początku tej partii, grający czarnymi Franciszek Juzł, któremu do mistrzowskiego tytułu wystarczył remis, stracił figurę. Po nerwowej grze, zakończonej obustronnym niedoczasem, w pozycji na diagramie Juzł zagrał 1...Hh1+(?!!) z ostatnią nadzieją na remis. Stefan Bojanowski odruchowo odpowiedział 2. Gxh1, „Pat!” – powiedział F. Juzł. Zawodnicy podali sobie ręce i podpisali blankiety, a licznie zgromadzeni kibice z niedowierzaniem kręcili głowami, nie mogąc uwierzyć w szczęście Juzła. Zwycięzcy pogratulowano, sędzia ustalił kolejność końcową i dopiero po pewnym czasie jeden z kibiców powiedział – „Przecież można było zagrać 2...Kxh5. Pata nie było!”. Pata rzeczywiście nie było.

Oto jak po latach wspomina zaistniałą sytuację F. Juzł: „Serce do dziś mi kołacze na wspomnienie tej partii, chciałem nawet oddać puchar; bo nie czułem się 100 procentowym zwycięzcą, ale my naprawdę widzieliśmy pata na szachownicy, zresztą jak większość kibiców obserwujących tę partię. Wszystko działo się wtedy bardzo szybko”. (komentarz: Paweł Dudziński).

Na kolejne Mistrzostwa Ostrowa trzeba było czekać aż do 1992 r. Było to już po przemianach społeczno – politycznych, które związane były z upadkiem reżimu komunistycznego oraz wprowadzeniu w Polsce ustroju demokratycznego (lata 1989-1990). Pojawiły się nowe perspektywy dla szachistów, choć również i nowe zagrożenia (m. in. fatalna sytuacja finansowa „Ostrovii” doprowadziła do upadku klubu w 1996 r.).

Turniej o Mistrzostwo Ostrowa zyskał poparcie we władzach miasta, znalazły się również pieniądze na jego finansowanie. Ostatecznie pierwszym mistrzem Ostrowa po tak długiej przerwie został w 1992 r. **Przemysław Bieniek** (na zdjęciu obok) – 8,5 pkt. z 9 i norma na tytuł kandydata na mistrza. Tylko o pół punktu mniej uzyskał junior **Bartosz Mikusiński**, zajmując tym samym drugie

miejsce. Trzeci był **Henryk Doba** – 7 pkt. Na szóstym miejscu uplasował się najlepszy junior młodszy **Adam Czekalski** – 4,5 pkt. W turnieju wystartowało 18 zawodników, a organizatorem była Sekcja Szachowa KKS „Ostrowia”.⁴⁹

Oprócz szachów klasycznych w Ostrowie można było walczyć w tymże roku także o tytuł mistrza w szachach szybkich. I miejsce w tych rozgrywkach i zarazem Puchar Prezydenta Ostrowa Wielkopolskiego **Mirosława Kruszyńskiego** wywalczył **Henryk Doba** przed **Andrzejem Derą**, **Józefem Litwinem** i 14 – letnim wówczas **Oskarem Włodarczykiem**, reprezentującym jeszcze „Debiuty” Kalisz (wszyscy po 7 pkt. z 9 partii). Na pozycjach 5-8. uplasowali się **Przemysław Bieniek**, **Bartosz Mikusiński**, **Kazimierz Winiarski** i **Ewaryst Jacek Ruf** – po 6 pkt.⁵⁰ W mistrzostwach tych wystartowało 44 zawodników z Ostrowa, Kalisza, Międzyborza i Raszkowa.⁵¹

W kolejnym roku 1993 **Przemysław Bieniek** musiał oddać palmę pierwszeństwa w Ostrowie **Józefowi Litwinowi**. W kategorii głównej wystartowało wówczas 22 zawodników. **Litwin** wyprzedził **Przemysława Bienię** i **Henryka Dobę** (wszyscy trzej po 6,5 pkt. z 9), a dalej byli **Bartosz Mikusiński**, **Kazimierz Winiarski** (po 6 pkt.) oraz **Adam Czekalski** i **Andrzej Dera** (po 5,5 pkt.). Mistrzynią Ostrowa została **Natalia Górka**, która zgromadziła 4,5 pkt. W kategorii amatorów zwyciężył **Sławomir Koczura** przed **Tomaszem Haydzionym** i **Przemysławem Pieprzką**.

Widok na salę gry w Klubie Nauczyciela. Na pierwszym planie grają Kazimierz Winiarski (po lewej) i Józef Litwin. Po prawej stronie partiom przygląda się sędziwy już Franciszek Drabas.

⁴⁹ P. Bieniek mistrzem Ostrowa, Gazeta Ostrowska, 7 VI 1992.

⁵⁰ Panorama krajowa: Ostrów Wlkp., Szachista 1992, nr 8 (20), rok II, s. 246.

⁵¹ O puchar prezydenta, Gazeta Ostrowska, 5 VII 1992.

Zakończenie Mistrzostw Ostrowa w 1993 r. Od lewej: dyrektor Klubu Nauczyciela Józef Mikołajczyk, sędzia Ryszard Pych, prezydent Ostrowa Mirosław Kruszyński, Przemysław Bieniek, Bartosz Mikusiński, Józef Litwin, Henryk Doba, Kazimierz Winiarski i Adam Czekalski.

W turnieju dzieci do lat 10 triumfował **Jakub Czekalski** 7 pkt. z 7, który wyprzedził **Pawła Dudzińskiego**, **Krzysztofa Bartoszk** oraz **Piotra Dudzińskiego**. Warto wspomnieć, iż dla braci **Dudzińskich** był to pierwszy turniej szachowy w karierze zawodniczej.

Organizacją tych zawodów zajęli się **Andrzej Dera** i **Henryk Doba**. Sędzią głównym był **Ryszard Pych** z Kalisza, zaś rundowymi **Zenon Królik** i **Maciej Maśliński** z Ostrowa.

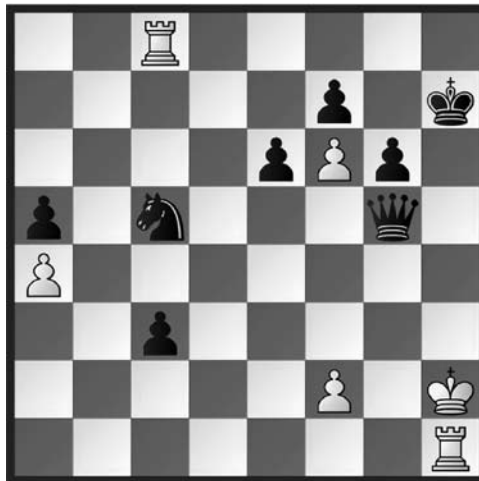
Kolejny rok 1994 to również triumf **Józefa Litwina** przed **Andrzejem Derą** i **Przemysławem Bieńkiem**. Dwóch pierwszych zawodników reprezentowało później Ostrów na Mistrzostwach Okręgu. W turnieju amatorów zwyciężył **Stanisław Pabiszczak** przed **Przemysławem Pieprzką** i **Adamem Gandeckim**, a w turnieju dzieci do lat 10 **Jakub Strykowski** przed **Piotrem Dudzińskim** i **Tobiaszem Góreckim**.

W 1995 r. na ostrowski tron szachowy powrócił **Przemysław Bieniek**, który wyprzedził **Jerzego Nagłowskiego** z Kalisza – obaj po 7 pkt. oraz Henryka Dobę – 6,5 pkt. Mistrzem Ostrowa amatorów zostaje wówczas **Arkadiusz Nowak**, który wyprzedza **Stanisława Pabiszczaka** (obaj po 7 pkt.) i **Bartosza Matuszczaka** – 6,5 pkt. Najlepszą wśród kobiet okazuje się zaledwie 10 – letnia **Milena Magnucka** – 6 pkt. przed **Olga Smoleńską** z Galewic – 5,5 pkt. i **Arletą Magnucką** – 5 pkt.⁵²

⁵² *Bieniek i Magnucka szachowymi mistrzami Ostrowa*, Gazeta Ostrowska IV 1995.

Józef Litwin – Marian Stawik
Ostrów Wlkp., 24. 03. 1995 r.

1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.e3 a6 4.Gxc4 Sf6 5.Sf3 b5 6.Gd3 Gg4 [6...Gb7] 7.Sbd2 e6 8.0–0 Sbd7 9.a4 c6 10.e4 Ge7 11.We1 0–0 [11...Sc5 12.Gc2 Sb7] 12.Hc2! *Podwójne uderzenie na piona c6 i h7* **12...We8 13.e5 Sd5 14.Gxh7+ Kh8 15.Ge4 c5 16.Hd1?! [16.axb5 cxd4 17.Ha4 Sc5 18.Hxd4 axb5 19.Gxd5 Gxf3 20.Sxf3 Hxd5 21.Hxd5 exd5 22.Ge3] 16...c4 17.h3 Gh5 18.g4 *Lekkie osłabienie roszady* [18.Sf1! Hb6 19.Sg3] **18...Gg6 19.Sf1?! [19.axb5] 19...Gxc4 20.Wxe4 b4 21.g5 g6 22.h4 Kg7 23.Sg3 *Białe przystąpiły do szturm na pozycję przeciwnika* **23...Wh8 24.We2 [24.h5! Należało pójść za ciosem zamiast się cofać.] 24...a5 25.Se4 c3 26.Sf6 Gxf6 27.exf6+ Kg8 *Białe zablokowały skrzydło królewskie, jednak nie widać, jak mają dalej zaatakować. Wieża z h8 wcale nie jest taka zła, gdyż uderza w piona h4, wiążąc jego obronę skoczka. Świetnie stoi skoczek czarnych na d5, zaś goniec białych bije we własne pionki* **28.Hd3 cxb2! 29.Wxb2 Wc3 30.He4 Hc8 31.Gd2 Wc4 32.Kg2 Hc6!?** *Wydaje się, że to niewinne posunięcie, jednakże hetman „prześwietla rentgenem” nieprzyjacielskiego króla* **33.We1?** [33.Kg1] **33...Sc5!** *Teraz król białych znajdzie się w dużym zagrożeniu* **34.Hb1 Wxh4 [34...Wxd4] 35.Kg3 Whxd4!?** *Odważny ruch* **36.Sxd4 Wxd4 37.Hc2 Wd3+ 38.Kh2 Hd6+ 39.Kg2 Sc3! 40.Gxc3?! [40.We3] 40...Hd5+ 41.Kh2 Wxc3 42.Hxc3? Kapitulacja 42...bxc3 43.Wb8+ Kh7 44.We8 Hxg5 45.Wh1********

45...c2! (patrz: diagram) [45...Hf4+?? 46.Kg2+ Hh6 47.Wxh6+ Kxh6 48.Wxc5+-] **46.f4 Hh4+ 47.Kg2 0 : 1** (komentarz: Paweł Dudziński).

Wreszcie w roku 1996 rozegrano ostatnie w okresie funkcjonowania klubu KKS „Ostrowia” Mistrzostwa Ostrowa. Tym razem rywalizowano w trzech grupach, a miejsce rozgrywek przeniesiono z Klubu Nauczyciela do Sali Sesyjnej Rady Miasta przy Urzędzie Miejskim.

W turnieju głównym zwyciężył z kompletem punktów znajdujący się wówczas w życiowej formie **Józef Litwin** – 9 z 9! przed **Adamem Czekałskim** i **Henrykiem Dobą** – po 6,5. Czwarty był **Andrzej Dera** – 5,5. Piąte miejsce zajął **Tomasz Nowacki**

– 5, który był zarazem największą niespodzianką turnieju i wypełnił normę na I kategorię. Szósty był obrońca tytułu sprzed roku **Przemysław Bieniek**. Poniżej tabela turnieju głównego rozgrywanego systemem kołowym (każdy z każdym).

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 1996 r. – turniej główny

I.p	Nazwisko i imię	Rank	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pkt.	S-B
1	Józef Litwin	2208	X	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	
2	Adam Czekalski	1994	0	X	0,5	1	1	1	1	1	0	1	6,5	24,75
3	Henryk Doba	2027	0	0,5	X	0,5	1	0,5	1	1	1	1	6,5	21,25
4	Andrzej Dera	2024	0	0	0,5	X	0,5	0,5	0	1	1	1	5,5	
5	Tomasz Nowacki	1800	0	0	0	0,5	X	0,5	1	1	1	1	5	
6	Przemysław Bieniek	2176	0	0	0,5	0,5	0,5	X	1	0	1	1	4,5	
7	Karol Michalski	1976	0	0	0	0	0	0	X	1	1	1	3	
8	Maciej Lipiński	1800	0	0	0	0	0	1	0	X	0,5	0,5	2	
9	Przemysław Pieprzka	2000	0	1	0	0	0	0	0	0,5	X	0	1,5	7,5
10	Stanisław Pyta	1909	0	0	0	0	0	0	0	0,5	1	X	1,5	2,5

(Tomasz Nowacki i Przemysław Pieprzka byli reprezentantami „Gorzyczanki” Gorzyce Wielkie, Stanisław Pyta – „Startu” Ostrów, a pozostali zawodnicy „Ostrovii” Ostrów Wlkp.)

Oddzielną grupę turniejową stanowiły wtedy dzieci do lat 10. Zwyciężył w niej **Jakub Strykowski** przed **Szymonem Kurpińskim** (7 lat) i **Michałem Wardeńskim**. Czwarta była **Ewelina Pichet**, a tuż za nią uplasował się **Mateusz Cieślak** z Galewic i uzdolniona **Milena Pichet** (czwarta zawodniczka MP Przedszkolaków).⁵³

Najliczniej obsadzona była trzecia grupa grająca w tzw. turnieju otwartym (36 zawodników). Wśród mężczyzn zwyciężył **Krzysztof Adamczyk** z „Debiutów” Kalisz przed dwoma juniorami z „Ostrovii” **Bartoszem Matuszczakiem** i **Pawłem Dudzińskim**, zawodnikiem „Gorzyczanki” **Markiem Jagodzińskim** i następnym juniorem „Ostrovii” **Piotrem Dudzińskim**.

Wśród pań pierwsze miejsce i zarazem tytuł mistrzyni Ostrowa ponownie zdobyła **Milena Magnucka** przed swoją siostrą **Arletą Magnucką**, **Olgą Smoleńską**, **Magdaleną Florkiewicz** – obie z GOK Galewice oraz **Joanną Bruchwalską** z Ostrowa.

Sędzią głównym zawodów dla wszystkich startujących grup był **Piotr Maśliński**.⁵⁴

Warto jeszcze dodać, iż na początku roku (24 I 1996 r.) rozegrano Mistrzostwa Ostrowa w Szachach Błyskawicznych, a ich zwycięzcą został mieszkający już w Ostrowie mistrz międzynarodowy **Zbigniew Jaśnikowski** reprezentujący wówczas klub „Hetman” Wrocław.⁵⁵

⁵³ J. Dudziński (pseud. Hetman), *Mistrzostwa Ostrowa w szachach*, Kurier Ostrowski, 26 V 1996 r.

⁵⁴ Tamże.

⁵⁵ J. Dudziński, *Rok najlepszy z dotychczasowych: Sekcja szachowa KKS Ostrowia Anno Domini 1996*, Gazeta Ostrowska 1996, 29 XII 1996, s. 28.

3.6. Inne turnieje indywidualne

Oprócz Mistrzostw Sekcji Szachowej KKS „Ostrowia” zaczęto również w tamtym czasie organizować w Ostrowie i okolicy inne turnieje indywidualne. Niektóre z nich miały zasięg wyłącznie regionalny, niektóre zaś nawet ogólnopolski. Poniżej przedstawiono wyniki tych rozgrywek.

22 lipca 1977 r. (najważniejsze polskie święto w okresie Polski Ludowej) rozegrano Otwarty Turniej Szachowy z okazji „Dnia Odrodzenia” o paterę WKKFiT. Na dystansie 7 rund najlepszy okazał się **Bogdan Hadryś** przed **Jerzym Szyszką** – obaj po 5,5 pkt. oraz **Wojciechem Szyszką** – 4,5 pkt. Startowało 21 uczestników.

Szachiści KKS „Ostrowia” podczas jednego z turniejów w 1977 r. Od lewej siedzą: Zbigniew Urbaniak, Henryk Doba, Józef Litwin i Bogdan Hadryś.

Symultana z mistrzynią Zatułowską z ZSRR podczas Festiwalu Szachowego w Polanicy Zdroju w 1978 r. Od lewej siedzi trójka zawodników z Ostrowa: Ewaryst Jacek Ruf, Krystyna Maślińska oraz Piotr Maśliński.

25 września tegoż roku rozegrano I Indywidualne Mistrzostwa Okręgu w Grze Błyskawicznej. W turnieju wystartowali zawodnicy z Ostrowa, ale bez większych sukcesów. Wśród 62 zawodników zwyciężył **Mirosław Maciejewski** z Konina.

10 listopada rozegrano Turniej Szachowy o Puchar Przechodni Koła Zakładowego SIMP przy FMiUPS „SPO-MASZ”. I miejsce zajął **Franciszek Juzł**, II – **Józef Grabicki**, III – **Leszek Siejek**.

W tamtym czasie mistrzem Sekcji Szachowej Klubu Nauczyciela zostaje **Jerzy Olszewski**, a organizatorem turnieju jest **Maksymilian Walczyk**.

8 stycznia 1978 r. odbył się Turniej Noworoczny o Puchar Prezydenta Ostrowa Wielkopolskiego. W doborowej stawce zwycięstwo odniósł mistrz **Henryk Dobosz** 7 z 7! Drugi był **Ewaryst Jacek Ruf**, a trzeci **Sławomir Krasowski** – obaj po 5,5.

16 kwietnia rozegrano II Indywidualne Mistrzostwa Okręgu w Grze Błyskawicznej. Tym razem najlepszy okazał się **Jan Marcinkiewicz** z Kalisza.

Turniej szachowy na Zakładach Sprzętu Mechanicznego, Ostrów Wlkp. 1981 r.

9 listopada 1978 r. **Franciszek Juzl** rozegrał symultaną szachową w III LO z wynikiem 15 : 0 (obok plakat reklamowy z tego wydarzenia).

W dniach 25 – 29 lutego 1980 r. rozegrano kolejny Turniej o Puchar Przechodni Koła Zakładowego SIMP przy FMiUPS „SPOMASZ”. I miejsce zajął tym razem **E. Woźniak** przed **F. Juzlem** i **P. Walczakiem**.

W 1981 r. odbywa się także turniej w Zakładach Sprzętu Mechanicznego, którego najsilniejszym uczestnikiem był **Henryk Doba**.

Z kolei w Cechu Rzemiosł Różnych **Ewaryst Jacek Ruf** (popularny „Jer”) zaczyna organizować turnieje „Grand Prix”. 6 grudnia 1981 r. wśród 46 uczestników zwycięża **Jarosław Hemmerling** II+ kat. – 7 pkt. z 8 partii, 2. **Henryk Brzeziński** II+ – 6,5, 3. **Tomasz Bruś** I+ – 6 (Prosna Kalisz), 4. **Zbigniew Urbaniak** I – 6, 5. **Henryk Doba** III – 6, 6. **Jacek Wegner** I – 5,5 (Prosna Kalisz).⁵⁶

W 1981 r. rozegrano również Turniej Kwalifikacyjny (klasyfikacyjny). Poniżej tabela tego, jak i kilku innych turniejów z tamtego okresu.⁵⁷

Turniej Kwalifikacyjny – Ostrów Wielkopolski 1981 r.

I.p	Nazwisko i imię	K.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pkt.	S-B	Rank.
1	Lech Lipiński	I	X	0.5	0.5	1	1	1	0.5	0.5	1	1	1	1	9	43.50	1900
2	S. Bojanowski	II	0.5	X	1	0	1	1	1	0.5	0.5	0.5	1	+	8	40.25	1700
3	J. Hemmerling	II	0.5	0	X	0	1	0.5	1	0	1	1	1	1	7	31.25	1700
4	F. Juzl	II	0	1	1	X	0	+	0.5	1	0	0	1	1	6.5	30.75	1700
5	S. Schulz	III	0	0	0	1	X	0	1	1	1	0.5	1	1	6.5	27.25	1500
6	A. Czabański	III	0	0	0.5	-	1	X	0.5	1	0.5	1	1	1	6.5	27	1500
7	Andrzej Dera	II	0.5	0	0	0.5	0	0.5	X	1	1	1	1	+	6.5	27	1700

⁵⁶ Niestety nie posiadamy pełnych wyników z tych imprez.

⁵⁷ Tabele zachowane dzięki skrupulatności Franciszka Juzla.

8	Jacek Bieniek	III	0.5	0.5	1	1	0	0	0	X	0.5	0	1	1	5.5	26.75	1500
9	Henryk Doba	III	0	0.5	0	1	0	0.5	0	0.5	X	1	1	0	4.5	18.25	1500
10	P. Maśliński	III	0	0.5	0	0	0.5	0	0	1	0	X	0.5	1	3.5	34.75	1500
11	S. Poszwa	II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.5	X	+	1.5	2.75	1700
12	M. Syryński	I	0	-	0	0	0	0	-	0	1	0	-	X	1	2.25	1900

W 1981 r. w Półfinale Mistrzostw Okręgu Kaliskiego w Ostrowie Wielkopolskim zwyciężył **Jarosław Hemmerling** – 9,5 pkt. z 11 partii przed **Marianem Stawikiem**, **Władysławem Lelkiem**, **Franciszkiem Juzlem** – po 6,5 pkt. oraz **Jerzym Olszewskim** i **Jerzym Kątnym** z Gorzyc Wielkich – po 6 pkt. Startowało 20 zawodników. W trakcie trwania turnieju wycofali się: **P. Bieniek**, **A. Lisiak**, **S. Bojanowski**, **S. Pyta** i **E. Kaczmarek**. W turnieju tym wystartowało 12 graczy z III kategorią, 7 z II kategorią i 1 z I kategorią.

W finale, który odbywał się od kwietnia do czerwca w Ostrowie Wielkopolskim w klubokawiarni „Olimpijska” przy ul. Manifestu Lipcowego 2-6 zwyciężył **Sławomir Krasowski**, który w tamtym czasie reprezentował barwy „Ostrovii”. Oprócz niego „Ostrowię” reprezentowali wtedy również: **Marian Stawik**, **Henryk Brzeziński**, **Jarosław Hemmerling** oraz **Franciszek Juzl**.

O pierwszym miejscu **Krasowskiego** zadecydowała dogrywka, w której pokonał on **Jerzego Nagłowskiego** z Kalisza.⁵⁸

Final Mistrzostw Okręgu Kaliskiego – 1981

l.p	Nazwisko i imię	K.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pkt.	S-B	Rank.
1	S. Krasowski	k	X	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9	45	2177
2	J. Nagłowski	II	1	X	0.5	1	0.5	0.5	0.5	1	1	1	1	1	9	44.25	1800
3	M. Jaśniewicz	I	0	0.5	X	0	1	0.5	1	1	1	1	1	1	8	34.5	2000
4	Piotr Borowiec	I	0	0	1	X	0	1	1	1	1	1	1	0.5	7.5	33.5	2000
5	Marian Stawik	II	0	0.5	0	1	X	0.5	0.5	1	1	1	1	1	7.5	32	1800
6	H. Brzeziński	II+	0	0.5	0.5	0	0.5	X	1	0	1	0	1	0.5	5	24.25	1800
7	W. Ławniczak	II+	0	0.5	0	0	0.5	0	X	1	0	1	1	1	5	19.25	1800
8	Remigiusz Kryś	II	0	0	0	0	0	1	0	X	1	1	0.5	1	4.5	14.25	1800
9	M. Marciszak	II+	0	0	0	0	0	0	1	0	X	1	1	1	4	11.5	1800
10	J. Hemmerling	II	1	0	0	0	0	1	0	0	0	X	0	1	3	15	1800
11	Franciszek Juzl	II	0	0	0	0	0	0	0	0.5	0	1	X	1	2.5	6.5	1800
12	Władysław Lelek	II	0	0	0	0.5	0	0.5	0	0	0	0	0	X	1	6.25	1800

⁵⁸ Materiały własne autora.

Dysponujemy również następującymi tabelami z tamtego okresu:

Półfinał Mistrzostw Okręgu Kaliskiego – 1982 (po 6 rundzie wycofał się **Anczyk**)

I.p	Nazwisko i imię	K.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Pkt.	S-B
1	Marian Stawik	II	X	1	0.5	1	1	+	0.5	1	1	1	1	1	1	11	59.5
2	J. Hemmerling	II+	0	X	1	0.5	0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	10	50.25
3	Lech Lipiński	I	0.5	0	X	0.5	0.5	1	1	1	0.5	0.5	1	1	1	8.5	43.25
4	Jacek Bieniek	II	0	0.5	0.5	X	0.5	0	0.5	1	0.5	1	0.5	1	1	7	34
5	Józef Borek	III	0	0.5	0.5	0.5	X	1	0	0.5	1	1	0.5	1	0	6.5	35
6	Franciszek Juzł	II	-	0	0	1	0	X	1	0.5	1	0.5	0.5	1	1	6.5	29.25
7	Z. Gręпка	III	0.5	0	0	0.5	1	0	X	1	1	1	0.5	0	1	6.5	32.25
8	J. Olszewski	II	0	0	0	0	0.5	0.5	0	X	0.5	1	1	0.5	1	5	19.75
9	B. Jakubiak	III	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0.5	X	0	0.5	1	1	4	17.5
10	W. Lelek	II	0	0	0.5	0	0	0.5	0	0	1	X	1	0	1	4	17
11	Jan Kubik	II	0	0	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0	X	0	1	3.5	17.25
12	S. Schulz	II	0	0	0	0	0	0	1	0.5	0	1	1	X	0	3.5	16.5
13	Stanisław Pyta	II	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	X	2	10

Finał Mistrzostw Okręgu Kaliskiego – 1982

I.p	Nazwisko i imię	K.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Pkt.	S-B	Rank.
1	Jacek Bieniek	II	X	1	1	0.5	1	0.5	1	0	0	0.5	+	1	1	1	9.5	58	1800
2	Franciszek Juzł	II+	0	X	0.5	1	1	1	1	+	0	1	0	1	1	1	9.5	57	1800
3	S. Krasowski	k	0	0.5	X	0	1	+	0	+	0.5	1	1	1	1	1	9	45.25	2102
4	M. Jaśniewicz	I	0.5	0	1	X	0	0	0.5	0.5	1	1	1	1	1	+	8.5	46.25	2000
5	Piotr Borowiec	I+	0	0	0	1	X	0	0	+	1	1	1	1	1	1	8	41	2001
6	L. Szpytman	I	0.5	0	-	1	1	X	0	1	+	0	0.5	1	1	0.5	7.5	44.25	2000
7	E. Pietrzykowski	II	0	0	1	0.5	1	1	X	0	+	0	0	1	0	1	6.5	41.25	1800
8	J. Nagłowski	I	1	-	-	0.5	-	0	1	X	0	1	1	+	0	1	6.5	37.25	2000
9	Z. Jędrkowiak	II	1	1	0.5	0	0	-	-	1	X	0	0.5	0	1	1	6	37.75	1800
10	H. Brzeziński	II+	0.5	0	0	0	0	1	1	0	1	X	0.5	-	1	+	6	32.5	1800
11	Józef Borek	II	-	1	0	0	0	0.5	1	0	0.5	0.5	X	0	1	0	4.5	28.75	1800
12	J. Hemmerling	I	0	0	0	0	0	0	0	-	1	+	1	X	1	0	4	15.5	2000
13	Marian Stawik	II+	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	X	1	3	15.5	1800
14	Stefan Szklarek	II	0	0	0	-	0	0.5	0	0	0	-	1	1	0	X	2.5	12.25	1800

W Mistrzostwach Okręgu Kaliskiego w 1982 r. zwyciężył niespodziewanie utalentowany junior „Ostrowii” **Jacek Bieniek**. Zajął on też 6. miejsce na Mistrzostwach Polski Juniorów, a w Mistrzostwach Okręgu Kaliskiego zwyciężył również jeszcze w szachach szybkich i błyskawicznych. Dzięki doskonałym wynikom w tamtym czasie awansował nawet do kadry narodowej juniorów.

Final Mistrzostw Okręgu Kaliskiego – 1983

I.p	Nazwisko i imię	K.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Pkt.	S-B
1	S. Krasowski	k	X	0	0.5	1	1	1	1	0.5	1	1	1	1	1	1	11	63
2	Jacek Bieniek	II+	1	X	1	0.5	0	0.5	0.5	1	0.5	1	1	1	1	0.5	9.5	58.25
3	Piotr Borowiec	I+	0.5	0	X	1	1	1	0.5	1	0.5	1	0.5	0	1	1	9	54.25
4	J. Hemmerling	I	0	0.5	0	X	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	8.5	44.25
5	M. Jaśniewicz	I	0	1	0	1	X	0.5	1	0.5	0	0.5	1	0	1	1	7.5	44.75
6	Z. Urbaniak	I	0	0.5	0	0	0.5	X	1	0.5	1	1	0.5	1	0	1	7	38.25
7	F. Juzł	I	0	0.5	0.5	0	0	0	X	1	1	1	0.5	1	0.5	1	7	36.75
8	Ewaryst Ruf	I	0	0.5	0.5	1	1	0	0	0.5	X	-	0.5	0.5	1	0.5	6	35.5
9	L. Szpytman	I	0.5	0	0	0	0.5	0.5	0	X	0.5	0	1	1	1	1	6	30.75
10	Marian Stawik	I	0	0	0	0	0.5	0	0	1	+	X	1	0	1	0	4.5	23.75
11	A. Czabański	I	0	0	0.5	0	0	0.5	0.5	0	0.5	0	X	0.5	1	1	4.5	23
12	W. Ławniczak	II+	0	0	1	0	1	0	0	0	0.5	1	0.5	X	0	0	4	26.25
13	Tadeusz Donat	II	0	0	0	0	0	1	0.5	0	0	0	0	1	X	1	3.5	17.5
14	H. Makuch	II	0	0.5	0	0	0	0	0	0.5	1	0	1	0	X		3	16.25

Półfinał Mistrzostw Okręgu Kaliskiego – 1984

I.p	Nazwisko i imię	K.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pkt.	S-B
1	Józef Litwin	II	X	0.5	1	1	1	1	1	1	0.5	1	1	1	10	50.5
2	H. Brzeziński	II+	0.5	X	0.5	0.5	0	0	1	1	0.5	1	1	1	7	33.5
3	F. Juzł	I	0	0.5	X	0.5	0.5	0.5	1	0.5	1	0.5	1	+	7	32.25
4	Marian Stawik	I	0	0.5	0.5	X	1	0.5	0	0.5	1	1	1	1	7	32
5	Piotr Maśliński	II	0	1	0.5	0	X	1	0	1	1	0.5	1	0	6	29.75
6	Stanisław Pyta	II	0	1	0.5	0.5	0	X	0	1	0	0.5	1	1	5.5	26.75
7	S. Poszwa	II	0	0	0	1	1	1	X	0	0	0	1	1	5.5	25
8	Józef Borek	II	0	0	0.5	0.5	0	0	1	X	1	0.5	0.5	0.5	4.5	21
9	S. Schulz	II	0.5	0.5	0	0	0	1	1	0	X	1	0	0	4	22.5
10	Z. Gręпка	II	0	0	0.5	0	0.5	0.5	1	0.5	0	X	0	0.5	3.5	18
11	W. Rabczewski	III	0	0	0	0	0	0	0	0.5	1	1	X	1	3.5	12.75
12	W. Lelek	II	0	0	-	0	1	0	0	0.5	1	0.5	0	X	3	14

W 1984 r. w Krotoszynie rozegrano Mistrzostwa Okręgu w Grze Błyskawicznej. W finale najlepszy okazał się **Eugeniusz Murawski** („Błysk” Zduny), a drugie miejsce zajął **Przemysław Bieniek** z „Ostrovii”. Szóste miejsce zajął **Jarosław Hemmerling**.⁵⁹

23 września 1984 r. rozegrano Turniej z okazji 75 – lecia „Ostrovii”. I miejsce zajął w nim **Adam Białkowski** z Konina 6 z 7, II **Ryszard Hass** (Legion Warszawa) – 6, III **Przemysław Bieniek** – 5,5. Startowało 73 uczestników. Grano 7 rund tempem 2 x 15 minut.

⁵⁹ Z. Szczepaniak, *Z kraju: Kalisz*, Szachy 1984, nr 6 (445), Rok XXXVII, s. 158.

Czołowy ostrowski szachista Józef Litwin w pojedynku z Mirosławem Maciejewskim.

W 1984 r. rozegrano także w Ostrowie I turniej „Grand Prix Masters” z udziałem 16 finalistów. Grano systemem pucharowym. Zwyciężył **Przemysław Bieniek** przed **Eugeniuszem Murawskim**, reprezentującym już „Ceramik” Krotoszyn.⁶⁰ Miejsca 5-8. zajmowali kolejno ostrowianie: **Kazimierz Winiarski**, **Jacek Bieniek**, **Henryk Doba** i **Marian Stawik**.

Z kolei w I Memoriale Matyśkiewicza (Starszy Cechu Rzemiosł Różnych) wygrał **Mirosław Maciejewski** z Konina – 7 z 9, 2-4. **Sławomir Krasowski**, **Przemysław Bieniek** i **Heryk Doba** po 6 pkt.

22 lipca 1985 r. odbył się w Ostrowie Turniej Szachowy z okazji 22 lipca zaliczany do rozgrywek „Grand Prix” OZSzach w Kaliszu. W turnieju zwyciężył **Aleksander Marcinkiewicz** z „Proсны” Kalisz, a najlepszy zawodnik z Ostrowa **Przemysław Bieniek** zajął 5. miejsce. Startowało 41 zawodników.⁶¹

W czerwcu 1986 r. rozegrano w Ostrzeszowie Turniej w ramach Dni Ziemi Ostrzeszowskiej. 3. miejsce zajął w nim **Przemysław Bieniek**.⁶²

Z kolei w dniach 24 IX – 4 X rozegrano w Klubie Osiedlowym Kaliskiej Spółdzielni Mieszkaniowej II Otwarte Mistrzostwa Okręgu z udziałem 23 zawodników. Najlepiej z ostrowskich zawodników również spisał się **Przemysław Bieniek**, który zajął 5. miejsce.⁶³

Pod koniec 1986 r. odbyły się Mistrzostwa Spółdzielczości Województwa. Indywidualnie 1. miejsce zajął w nich **Kazimierz Winiarski** 6,5 pkt z 7 (Spółdzielnia Inwalidów „Nadzieja” Ostrów Wlkp.).⁶⁴

⁶⁰ R. Pych, *Z kraju: Kalisz*, Szachy 1985, nr 7 (460), Rok XXXVIII, s. 140.

⁶¹ Materiały własne autora.

⁶² *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1988, nr 9 (474), Rok XL, s. 190.

⁶³ R. Pych, *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1986, nr 11 (476), Rok XL, s. 239.

⁶⁴ R. Pych (RP), *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1987, nr 2 (479), Rok XLI, s. 51.

W dniach 24-25 stycznia 1987 r. z okazji obchodów rocznicy wyzwolenia miasta rozegrano w Ostrowie pierwsze Ogólnopolskie Mistrzostwa w Rozwiązywaniu Zadań. W zawodach prym wiedzy kompozytorzy - solverowcy z Gdyni. W turnieju zwyciężył 18 – letni **Zbigniew Szczep** z Gdyni (15,5 pkt. z 18) przed swoim nauczycielem **Marcinem Banaszkiem** (14,5) oraz **Kazimierzem Strzałą** z Kalisza (13). Czwarty był 17 – letni **Tomasz Kohnke** (Gdynia), piąty **Krzysztof Gluszko** z Warszawy, a szósty najmłodszy 15 – letni wychowanek Banaszka **Bogusz Pilczewski**. W turnieju wystąpił także 75 – letni **Benedykt Przybylski** z Krotoszyna, który nieco wcześniej obchodził jubileusz 50 – lecia działalności szachowej.

„Wielkie brawa należą się działaczom z Ostrowa Wlkp. z wiceprezesem OZSzach. w Kaliszu Ewarystem Rufem⁶⁵ i prezesem Ostrowskiego Towarzystwa Kulturalnego Włodzimierzem Grabowskim na czele za zorganizowanie pierwszego w naszym kraju ogólnopolskiego turnieju w rozwiązywaniu zadań...Gratulacje dla organizatorów...i gratulacje dla Marcina Banaszka, który pokazał co znaczy zarażanie młodzieży swoją pasją. Jego „chłopcy” nie tylko wspinał się rozwiązywać, ale i układają zadania. Polska kompozycja będzie miała w przyszłości z nich wiele radości.”⁶⁶

Jak się okazało, słowa **Jana Rusinka** okazały się prorocze, a świadczą o tym medale naszych zawodników, z tymi z Mistrzostw Świata włącznie.

W tym samym 1987 r. rozegrano Turniej o Puchar Przechodni Prezesa Zarządu Okręgu Polskiego Związku Niewidomych w Kaliszu. Na pierwszych dwóch miejscach znaleźli się **Andrzej Kulesza** i **Jerzy Dudziński** z Ostrowa Wielkopolskiego.⁶⁷ W trzy lata później **Jerzy Dudziński** rozpoczął naukę podstaw gry szachowej ze swoimi synami 7 – letnim **Pawłem** i 6 – letnim **Piotrem**, a ich partnerem do gry był także wspomniany **Andrzej Kulesza**.

6 maja 1987 r. miał miejsce Turniej o Puchar Inspektora Wydziału Oświaty i Wychowania w Klubie Nauczyciela. Nieznane są jego dokładne wyniki, ale wiadomo, iż III miejsce zajął w nim **Jan Tomczak**, a jednym z organizatorów był wtedy prof. **A. Zydorowicz**.

W dniach 12 – 13 XII 1987 r. rozegrano w Ostrowie Turniej o Puchar Starszego Cechu. Grano nowowprowadzonym tempem („Active Chess ‘30”⁶⁸). Wśród 32 uczestników zwycięstwo odniósł **E. Murawski** – 7,5 pkt. (9) („Krotos” Krotoszyn) przed **P. Bieńkiem** i **St. Szukowskim** – po 7 pkt. (obaj KKS „Ostrovia”).⁶⁹

W czerwcu 1987 r. odbył się turniej Mera – ZAP, w którym zwyciężył **Józef Litwin** wyprzedzając **Franciszka Juzła**. Sędzią głównym zawodów był **Jerzy Olszewski**.

W 1988 r. rozegrano w Ostrowie I Mistrzostwa Okręgu w Szachach Aktywnych. Zwyciężył w nich **G. Krawczyk** („Proсна” Kalisz) przed **P. Bieńkiem** – obaj po 7,5 pkt. z 9, 3. **M. Stawik** – 7 pkt., 4. **H. Brzeziński** 6,5 pkt. (wszyscy trzej KKS „Ostrovia”).⁷⁰

W tym samym roku po trwających blisko rok rozgrywkach dobiega końca jubileuszowy Turniej Korespondencyjny o Puchar Gazety Poznańskiej, który wygrywa **Jerzy Mirski**

⁶⁵ Można dodać, iż główny organizator Mistrzostw Ewaryst Jacek Ruf sam parał się kompozycją szachową zajmując później nawet miejsca w pierwszej „10” mistrzostw kraju.

⁶⁶ J. Rusinek, *Sukces Gdyni w Ostrowie Wielkopolskim*, Szachy 1987, nr 4 (481), Rok XLI, s. 104.

⁶⁷ Z. Wolender (Zdz. W.), *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1987, nr 8 (485), Rok XLI, s. 192.

⁶⁸ Inaczej szachy aktywne.

⁶⁹ Z. Szczepaniak, *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1988, nr 3 (492), Rok XLII, s. 71.

⁷⁰ *Kronika – dokończenie: Szachy aktywne: Kalisz*, Szachy 1988, nr 6 (495), Rok XLII, s. 153 (okładka).

przed **Kazimierzem Winiarskim** – obaj po 11,5 pkt. Trzecia jest **Elżbieta Prasol** z Poznania, a czwarty **Jerzy Szyszka**. Oficjalne zakończenie turnieju miało miejsce w klubie „Raszyn” w Poznaniu 1 maja 1988 r.

W 1992 r. na III Turnieju z okazji Święta Niepodległości w Pleszewie 3. miejsce zajmuje **Przemysław Bieniek**.

W latach 1992-1995 Mistrzostwa os. Asnyka w Kaliszu wygrywa **Oskar Włodarczyk** (w KKS „Ostrovii” od 1993 r.). **Oskar Włodarczyk** zwycięża również w Mistrzostwach Klubu Nauczyciela w Kaliszu w 1994 r. oraz zostaje wicemistrzem województwa kaliskiego w szachach błyskawicznych (23 stycznia 1994 r.) na turnieju rozegranym w klubokawiarni „HEPY” w Ostrowie Wlkp.

W 1993 r. w pierwszym etapie Mistrzostw Polski w Rozwiązywaniu Zadań Szachowych zwyciężył **Adam Czekalski**. Organizatorem mistrzostw była redakcja miesięcznika „Szachista”. Z kolei w finale Mistrzostw Polski zwyciężył **Piotr Murdzia** z Gdańska – późniejszy wielokrotny mistrz świata i lider światowej listy rankingowej. **Ewaryst Jacek Ruf** z Ostrowa Wlkp. zajął w tych mistrzostwach dobrą siódmą lokatę.

W tym samym roku zwycięzcą Mistrzostw Województwa Kaliskiego Nauczycieli został **Henryk Doba** (ZSZ Nr 2 Ostrów Wlkp.) przed **Andrzejem Zdziubanym** (UAM Kalisz) i **Janem Marcinkiewiczem** (I LO Kalisz).

7 grudnia 1993 r. w VII Ogólnopolskim Turnieju Szachowym w Ostrzeszowie drugie miejsce zajął **Przemysław Bieniek**.

Pod koniec 1993 r. w Klubie Nauczyciela rozegrano Turniej Szachowy w Grze Błyskawicznej, w którym zwyciężył **Henryk Doba** przed **Romanem Plutą** i **Michałem Wawrzyniakiem**. Sędziował **Piotr Maśliński**.

W dniach 9 XII 1993 – 25 II 1994 r. odbywa się również turniej o Mistrzostwo Sekcji Szachowej Klubu Nauczyciela w Ostrowie. Zwyciężył **Przemysław Pieprzka** (7,5 pkt.) przed **Stanisławem Pabiszczakiem** (7 pkt.) i **Tomaszem Haydzionym** (6,5 pkt.). Sędziował **Henryk Doba**.

W 1995 r. w Mistrzostwach Okręgu zwycięża **Jan Marcinkiewicz** z „Proсны” Kalisz, a na następnych pozycjach wśród najlepszych graczy okręgu plasują się **Przemysław Pieprzka** i **Marcin Bloch** (obaj z Ostrowa Wlkp.).⁷¹ W tym roku ukonstytuował się też nowy zarząd OZSach w Kaliszu w składzie: prezes **Ryszard Pych**, wiceprezes **Andrzej Dera**, sekretarz **Arkadiusz Nowak**, kapitan sportowy **Zenon Horyza** i przewodniczący KSzGK **Andrzej Szczepaniak**.⁷²

3 maja 1995 r. w kawiarni „Miraż” w Zbiersku odbył się Turniej Błyskawiczny, którego zwycięzcą został **Czesław Uzarowicz** z Kalisza przed **Karolem Michalskim** z Ostrowa.

3.7. Szachy młodzieżowe i szkolne w Ostrowie Wielkopolskim do 1996 r.

Tytułem wstępu, cofnijmy się do lat 50 - tych. Wykłady szachowe dla młodzieży przeprowadzał już w 1950 r. **Maksymilian Walezyk**. Na wykłady te uczęszczała młodzież z Gimnazjum i Liceum Mechaniczno – Kolejowego (przemianowane później na Technikum Kolejowe Ministerstwa Kolei oraz Zasadniczą Szkołę Kolejową Ministerstwa Kolei w Ostrowie Wielkopolskim).

⁷¹ Z. Szczepaniak (korespondencja), *Panorama krajowa*, Szachista 1995, nr 10 (58), Rok V, s. 310.

⁷² *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1995, nr 4 (52), Rok V, s. 120.

Pierwsza impreza w skali krajowej odbyła się w 1952 r. w Warszawie. Były to Ogólnopolskie Mistrzostwa Szkół Kolejowych. Technikum Kolejowe zajęło w nich wysokie trzecie miejsce.

Treningi odbywały się również w innych ostrowskich SKS – ach istniejących przy szkołach, jak np. w „Venetii”, „Mercurii” czy też w Szkole Zawodowej Metalowo – Elektrycznej, gdzie opiekunem koła był pierwszy kierownik „Stali” i zarazem sekretarz szkoły – **Władysław Stencel**. Grupa **Władysława Stencela** rozgrywała towarzyskie mecze m. in. z Technikum Kolejowym.

W latach 50 – tych sukcesy na arenie ogólnopolskiej odnosiła Sekcja Szachowa Zrzeszenia Sportowego „Zryw”, utworzona przy Technikum Kolejowym. Opiekę nad sekcją przejął legendarny **Zbigniew Ohlaszeny** (na zdjęciu).⁷³ Absolwent uniwersytetu w Cambridge, który ukończył naukę na tej uczelni z jednym z najlepszych wyników w historii. Do Anglii rzuciły go wojenne losy. Dostał się tam przez Bliski Wschód, wcześniej walcząc w Armii Polskiej gen. **Andersa** uformowanej na terenie ZSRR (w 1940 r. po aresztowaniu jego rodziny przez NKWD został zesłany na Sybir do ciężkich prac w tartaku w okolicy Urugi). W wojsku obliczał zasięg pocisków i ustalał ustawienie dział artyleryjskich. Walczył m. in. we Francji, Belgii i w Holandii w Dywizji Pancerniej gen. **Maczka**. Wielokrotnie odznaczony za bohaterstwo w Polsce i w Anglii. Otrzymał m. in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski i Złoty Krzyż Zasługi. Genialny matematyk, chemik i fizyk w pamięci wykonujący w ciągu kilku sekund bardzo skomplikowane wyliczenia matematyczne. Przez ówczesne władze komunistyczne absolutnie niedoceniany i dyskryminowany. Swoją skromnością i poczuciem humoru **Zbigniew Ohlaszeny** zaskarbił sobie sympatię wielu pokoleń uczniów, które miał okazję wychować. Umarł tuż przed odrodzeniem się wolnej Polski 16 maja 1989 r. Pod koniec życia całą swoją energię poświęcił utworzeniu Związku Sybiraków w Ostrowie Wielkopolskim.

Sekcja „Zryw” pod wodzą **Ohlaszenego** dwukrotnie w latach 1953 – 1954 zdobywała mistrzostwo województwa poznańskiego. Doceniając znakomitą grę na pierwszej szachownicy **Tadeusza Zajączkowskiego** wytypowano go na reprezentanta województwa na Ogólnopolskie Indywidualne Mistrzostwa Zrzeszenia „Zryw” w Opolu, na których to **Zajączkowski** zdobył tytuł wicemistrza Polski.⁷⁴

Nieco później w 1955 r. dwaj uczniowie Technikum **Ryszard Gałęcki** i **Dopieralski** reprezentując Poznań wywalczyli tytuły mistrzów Polski w I Mistrzostwach Drużynowych ZS „Zryw”.

Rok później TK Ostrów Wlkp. zwyciężyło w Mistrzostwach Województwa Szkół Zawodowych i Technicznych przed Technikum Przemysłu Mięsnego z Poznania.

Po rozwiązaniu zrzeszenia „Zryw” dalsze rozgrywki zostały zawieszono. Można było jedynie organizować mecze szachowe. Uczniowie Technikum Kolejowego w kilku takich meczach zwyciężali inne ostrowskie szkoły z reguły do zera. Silny zespół

⁷³ J. Mordal, *Zdjęcie z galerii Technikum Kolejowe Ministerstwa Komunikacji (TKMK) (Ostrów Wielkopolski)*, [online][dostęp 16 listopad 2009]. Dostępny World Wide Web: <http://nasza-klasa.pl/school/82677/photos/78>.

⁷⁴ *Osiągnięcia dydaktyczno – wychowawcze Technikum Kolejowe Min Komunikacji w Ostrowie Wlkp.*, Ostrów Wielkopolski 1986, s. 7.

Krotoszyna podjął z nimi walkę na 12 szachownicach, a wynik brzmiał 11,5 : 0,5. Po kilku próbach zaniechano dalszych konfrontacji.

W 1967 r. Sekcja Szachowa Technikum Kolejowego działająca przy Szkolnym Klubie Sportowym, z opiekunem **Zbigniewem Ohlaszenym** na czele, rozegrała mecz z zaprzyjaźnioną drużyną TK Poznań, z opiekunem **Januszem Wodą** - działaczem szachowym, a w przyszłości prezesem WZSzach i PZSzach. W spotkaniu tym brał udział m. in. **Tadeusz Baranowski** z Poznania – w przyszłości jeden z najlepszych polskich graczy korespondencyjnych, wielokrotny medalista Mistrzostw Polski i reprezentant kraju. Mecz miał wyrównany przebieg i zakończył się nieznaczną porażką ostrowian w stosunku 5,5 : 6,5.

Okazję do rewanżu uczniowie TK Ostrów mieli jeszcze w tym samym roku, gdyż sekcja szachowa wystartowała w I Mistrzostwach Polski Techników Kolejowych w Poznaniu zdobywając wicemistrzostwo Polski i wyprzedzając właśnie TK Poznań (zwycięstwo odniosło TK Warszawa). Indywidualnie **Józef Caban** również wywalczył tytuł wicemistrza Polski. Warto wspomnieć, iż **Bogusław Turkiewicz** z TK Ostrów Wlkp. dwukrotnie pokonał przyszłego mistrza Polski i olimpijczyka **Ryszarda Skrobka**. Opiekunem drużyny był **Zbigniew Ohlaszeny**, a w zespole oprócz **Cabana** i **Turkiewicza** grali **Tadeusz Synowiec**, **Andrzej Kątny** i **Roman Jendro**. Głównym organizatorem mistrzostw był **Janusz Woda**. Z boku zdjęcie z tego turnieju.

Po lewej stronie uczeń Bogusław Turkiewicz z TK Ostrów Wlkp. przygotowuje się do ruchu. Stojący w środku prof. Zbigniew Ohlaszeny przygląda się potyczce.

Poznań 1967 r.⁷⁵

Towarzyskie spotkanie TK Ostrów – TK Poznań w Ostrowie Wielkopolskim 11 czerwca 1967 r. Uczniowie wraz z Januszem Wodą i Zbigniewem Ohlaszenym stoją przed Technikum Kolejowym przy ul. Wolności.

⁷⁵ Zdjęcie z Kroniki Technikum Kolejowego udostępnione przez Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

Pamiątkowa plakietka z V Mistrzostw Polski Techników Kolejowych w 1971 r.

Już w następnym roku uczniowie „kolejówki” mogli się cieszyć z wywalczenia tytułów mistrzów Polski. Turniej odbywał się w Bydgoszczy w dniach 3 – 7 lutego 1975 r., a drużyna grała w składzie: **Tadeusz Kukuła, Józef Litwin, Józef Lasik, Krzysztof Statnik i Roman Gierz**. W 12 pojedynkach doznała ona tylko jednej porażki i po emocjonującej końcówce o pół punktu wyprzedziła TK Szczecin. Co ciekawe decydująca okazała się być tutaj ostatnia partia, w której to **Janusz Pużanowski** z Poznania zremisował z zawodnikiem szczecińskim. TK Poznań przegrał ten mecz 0,5 : 3,5, a wywalczona przez Poznań połówka zadecydowała o I miejscu ostrowskich graczy. Kierownikiem drużyny był już wtedy **Stanisław Pusiak**, chociaż wciąż w jej działalność włączał się jeszcze **Zbigniew Ohlaszeny**.

Pierwszy mecz z Lublinem zakończony wynikiem 4 : 0. Po prawej stronie zawodnicy z TK Ostrów Wlkp.: Tadeusz Kukuła, Józef Litwin, Józef Lasik i Krzysztof Statnik (przy ścianie). Bydgoszcz 3 lutego 1975 r.

W dniach 3-6 stycznia 1971 r. V Mistrzostwa Polski Techników Ministerstwa Kolei odbyły się w Ostrowie Wielkopolskim, w jednym z budynków „Ostrovii”. W czołówce znów nie zabrakło uczniów TK Ostrów. Obok pamiątkowa plakietka z tego wydarzenia.⁷⁶

W 1974 r. zawodnicy z Technikum Kolejowego wywalczyli brązowe medale w Mistrzostwach Polski, a podstawę zespołu stanowili zawodnicy „Ostrovii”: **Bogdan Hadryś, Stanisław Psyk i G. Hendrysiak**, uzupełnieni przez **Tadeusza Kukulę** z Pogoni Nowe Skalmierzyce. Indywidualnie **Bogdan Hadryś** zajął wtedy 7. miejsce.⁷⁷

Kolejny rok 1976 to tylko VI miejsce na turnieju rozegranym w Poznaniu, jednakże na I szachownicy najlepszy wynik uzyskał **Józef Litwin**, który w tym samym roku wywalczył również tytuł indywidualnego mistrza Wielkopolski juniorów.⁷⁸

W 1977 r. uczniowie Technikum (m. in. z **Litwinem**) po raz kolejny zostają mistrzami Polski. W tym samym roku zwyciężają także w Olimpiadzie Szkół Ponadpodstawowych Okręgu w Jarocinie (w składach 4 – osobowych), a na III szachownicy najlepszy wynik uzyskuje **Jerzy Taciak** z Nowych Skalmierzyc.⁷⁹

⁷⁶ Skan plakietki, jak i zdjęcie z pojedynku TK Ostrów – TK Poznań udostępnił Tadeusz Baranowski i Janusz Woda z Poznania.

⁷⁷ *Z kraju i ze świata: Kronika krajowa* : Warszawa, Szachy 1974, nr 4 (438), Rok XXVIII s. 116.

⁷⁸ A. Kempniński, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984: Zarys dziejów*, Ostrow Wielkopolski 1984, s. 148.

⁷⁹ *Z kraju i ze świata: Kronika krajowa* : Kalisz, Szachy 1977, nr 8 (368), Rok XXXI s. 248.

W 1978 r. mistrzostwo okręgu w kategorii juniorów młodszych wywalczył **Maciej Sobczak** (**Andrzej Ziółkowski** był 3., a **Piotr Pająk** – 4.). W tej samej kategorii wiekowej wśród dziewcząt najlepsza okazała się 15 – letnia **Krystyna Maślińska**, która nadto odniosła w tym roku inny duży sukces zdobywając złoty medal Mistrzostw Polski Szkół Podstawowych w Sopocie i kwalifikując się do kadry narodowej junierek! Należy wspomnieć, iż jej trenerem był wówczas brat **Piotr Maśliński**.⁸⁰

Przełom lat 70 – tych i 80 – tych to już absolutna supremacja Technikum Kolejowego w krajowych championatach i kolejne tytuły mistrzów Polski do kolekcji. W drużynie tej grali wówczas m. in. **Andrzej Dera**, **Jarosław Hemmerling**, **Jacek Bieniek** i **Maciej Maśliński** – trzeci z szachowego rodzeństwa **Maślińskich**.

W 1981 r. zorganizowano też w „Olimpijskiej” Indywidualne Mistrzostwa Szachowe ZDOKP Poznań. Do startu uprawnieni byli pracownicy i emeryci resortu komunikacji oraz uczniowie TK z Ostrowa i Poznania. Wyniki przedstawiały się następująco: 1. **Jarosław Hemmerling** – 6,5, 2. **Jacek Bieniek** – 5 (obaj TK Ostrów), 3. **Stanisław Schulz** – 4,5 (ZNTK Ostrów), 4. **Jerzy Szyszka** – 4, 5. **Wojciech Szyszka** – 4, 6. **Feliks Górski** – 4 (wszyscy DRKP Ostrów) itd.

„Kolejówka” przez cały czas organizowała też wewnętrzne rozgrywki, które najczęściej decydowały o prawie do reprezentowania szkoły w rozgrywkach drużynowych np. w 1982 r. w Indywidualnych Mistrzostwach Technikum Kolejowego zwyciężył **Jarosław Hemmerling** – 8 z 9 partii przed **Jackiem Bienikiem** – 7 oraz **Maciejem Maślińskim** – 6,5.⁸¹

W 1985 r. w Szkole Podstawowej nr 1 zajęcia szachowe zainicjował **Piotr Maśliński**. W zajęciach uczestniczyło ponad 30 uczniów, z których najzdolniejszym okazał się przyszły zawodnik I drużyny „Ostrovia” i później OTSz-u Ostrów Wlkp. **Bartosz Mikusiński**.

Pośrodku na turnieju w Kaliszu gra Krystyna Maślińska, mistrzyni Polski szkół podstawowych z 1978 r.

Piotr Maśliński podczas wakacyjnej symultany z dziećmi. Zdjęcie pochodzi z gazety „Wagon” z 1985 r.

⁸⁰ A. Kempiański, *Kolejowy Klub Sportowy „Ostrovia” 1909 – 1984: Zarys dziejów*, Ostrów Wielkopolski 1984, s. 149-150.

⁸¹ Archiwum Piotra Maślińskiego.

W drugiej połowie lat 80 – tych Sekcja Szachowa Technikum Kolejowego działająca dotąd przy Szkolnym Klubie Sportowym przekształca się w SK LOK z **Dariuszem Misiaczykiem** na czele, jako trenerem i opiekunem. **Dariusz Misiaczyk**, wielki pasjonat gry królewskiej organizował wiele turniejów szkolnych, na których uczniowie otrzymywali wewnętrzne „tytuły” szachowe do arcymistrza włącznie. Mieli oni również swoje rankingi, a ich nauczyciel zyskał miano „Punkciaka”, gdyż na punkty przeliczał on nie tylko wszystkie rozegrane przez nich partie, ale nawet oceny w szkole! Do tego czasu uczniowie „kolejówki” 6 – krotnie już byli w posiadaniu tytułów drużynowych mistrzów Polski, a także zdobywali wiele innych miejsc medalowych, tak drużynowych, jak i indywidualnych.

W 1987 r. TK Ostrów zajmuje VI miejsce w kolejnych Mistrzostwach Polski Techników Kolejowych, a indywidualnie **Wiesław Szeszycki** jest 5. na swojej szachownicy.

W 1988 r. zorganizowany zostaje Wojewódzki Finał Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Kaliszu. W kategorii chłopców zwycięzcą został **Krzysztof Szukowski** – 6 pkt. (7) przed **Jarosławem Treichelem** (obaj SP 3 Ostrów), **Sebastianem Zakrockim** po 5 pkt. i **Włodzimierzem Wolendrem** (obaj SP Nowe Skalmierzyce) – 4,5 pkt.⁸² W finale Igrzysk Makroregionu Centralnego w Przesiecu 15 – letni **Krzysztof Szukowski** zajmuje dobre 4. miejsce.

W 1989 r. **Bartosz Mikusiński** z „Ostrovii” zajmuje 6. miejsce w Turnieju o Burztynowy Laur w Kaliszu, a zwycięża przyszły wielokrotny mistrz Polski i arcymistrz **Tomasz Markowski**.

W tym samym roku TK Ostrów zajmuje 4. miejsce w Mistrzostwach Polski. Również 4. jest **Wiesław Szeszycki**.

Rok 1990 to kolejny medal dla Ostrowa – tym razem srebrny drużyny i dodatkowo złoty indywidualnie dla **Wiesława Szeszyckiego**.

W rejonie organizowane są również w tamtym czasie masowe turnieje indywidualne dla dzieci i młodzieży, których inicjatorem, sędzią i organizatorem (nierzadko społecznym) w jednej osobie jest **Ryszard Pych** z Kalisza.

Zajęcia z juniorami w klubie prowadzi trener Andrzej Dera. Na pierwszym planie partia Jakub Czekalski (białe) – Tobiasz Górecki (czarne).

Z kolei w Ostrowie głównymi inicjatorami rozwoju szachów w wydaniu szkolnym są **Andrzej Dera** i **Maciej Maśliński**. Zajęcia w Klubie Nauczyciela z młodzieżą prowadzą także **Zenon Królik** i **Henryk Doba**, który wkrótce rozpoczyna także prowadzenie zajęć szachowych w SP 1.

W 1992 r. w Ogólnopolskim Turnieju „DEBIUTY’92” w Kaliszu pierwsze 3 miejsca w grupie do lat 14 zajmują **Oskar Włodarczyk** – 7 (z 7 partii!) przed **Adamem Czekalskim** 5,5 i **Karolem Michalskim** 5.⁸³

⁸² R. Pych (sędzia główny), *Z kraju i ze świata: Kalisz*, Szachy 1988, nr 4 (493), Rok XLII, s. 103.

⁸³ *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1992, nr 8 (20), s. 245.

W kolejnym turnieju w Kaliszu rozegranym w tamtym roku o „Bursztynowy Laur” 2. miejsce w grupie „A” (ur. 1978 – 1979) (za przyszłą arcymistrzynią **Moniką Bobrowską** – ob. **Soćko**) zajął **Oskar Włodarczyk**. **Włodarczyk** okazał się również najlepszy w konkursie wiedzy szachowej.⁸⁴

Na zdjęciu Andrzej Dera (po lewej) i Maciej Maśliński (pierwszy po prawej) wraz z czołowymi ostrowskimi juniorami.

W 1993 r. w I Ogólnopolskim Turnieju o Puchar Wojewody Kaliskiego w grupie „A” 4. i 5. miejsce zajęli odpowiednio **Adam Czekalski** i **Karol Michalski**.⁸⁵ W tym samym roku na Noworocznym Turnieju w Nowych Skalmierzycach pierwsze trzy miejsca zajmują: **Karol Michalski**, **Adam Czekalski** i **Oskar Włodarczyk**.⁸⁶

W 1993 r. Technikum Kolejowe zajmuje ponownie drugie miejsce w Polsce, a tuż za nim plasuje się Zespół Szkół Transportowych z Ostrowa Wielkopolskiego.

W tym samym 1993 r. w Finale Wojewódzkim Mistrzostw Szkół Podstawowych złote medale zdobyli uczniowie SP 18 Kalisz (z **Oskarem Włodarczykiem** w składzie) przed SP 16 z Kalisza i SP 3 z Ostrowa Wielkopolskiego. Na I szachownicy najlepszy wynik uzyskał **Adam Czekalski**, a na II szachownicy **Maciej Lipiński** (syn **Lecha Lipińskiego** – wielokrotnego mistrza Ostrowa i Sekcji KKS „Ostrowia”).⁸⁷

Z kolei w finale wojewódzkim zawodników klubowych (ćwierćfinał MP) rozegranym w tymże roku w Ostrowie Wlkp. najlepiej spisali się spośród ostrowskich zawodników: 1. **Milena Magnucka** (D-10), 2. **Tobiasz Górecki**, 3. **Michał Wardeński**, 4. **Łukasz Parusiński** (wszyscy C-10), 3. **Arleta Magnucka**, 4. **Joanna Bruchwalska** (obie D-12),

⁸⁴ *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1992, nr 12 (24), s. 377.

⁸⁵ *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1993, nr 11 (35), s. 343.

⁸⁶ *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1993, nr 3 (27), s. 87.

⁸⁷ *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1993, nr 4 (28), s. 119.

4. **Jakub Czekalski**, 5. **Jacek Szymczak** (obydwaj C-12), 1. **Paulina Rachuta** (D-14), 4. **Wojciech Wawrzyniak** (C-14), 1. **Natalia Górska** (D-18). W grupie chłopców do lat 16 na pierwszych siedmiu pozycjach znaleźli się reprezentanci Ostrowa: **Adam Czekalski**, **Oskar Włodarczyk**, **Karol Michalski**, **Marcin Bloch** (wszyscy „Ostrovia”), **Przemysław Pieprzka** (ZNP – Klub Nauczyciela), **Maciej Lipiński** („Ostrovia”) i **Tomasz Haydziony** (ZNP – Klub Nauczyciela). Funkcję sędzieja imprezy pełnił **Ryszard Pych**, a kierownikiem turnieju był **Andrzej Dera**. „*Mistrzostwa przebiegały w milej i koleżeńskiej atmosferze, nie było żadnych spornych incydentów ani reklamacji*”⁸⁸

W listopadzie 1993 r. do finałów Mistrzostw Polski Juniorów awansowała **Agata Świącicka**.

W tym roku rozegrano także w Ostrowie Półfinały Mistrzostw Polski Juniorów (obok zdjęcie z imprezy – przy stoliku sędziowskim siedzą **Ryszard Pych** i **Henryk Doba**), jednak bez większych sukcesów graczy ostrowskich.

Z kolei w następnym finale szkolnym w 1994 r.

3. miejsce zajęła SP 10 Ostrów Wlkp., a na poszczególnych szachownicach najlepsimi byli: I **Bartosz Matuszczak**, II **Jakub Czekalski**, III **Paulina Rachuta** (wszyscy Ostrów Wlkp.) oraz IV **Katarzyna Wielgosz** (Kalisz).⁸⁹

W tym samym 1994 roku rozegrano także Indywidualne Mistrzostwa Województwa Szkół Podstawowych i Ponadpodstawowych, na których także błyszczeli ostrowscy zawodnicy. Do lat 10 wśród dziewcząt 2. miejsce zajęła **Milena Magnucka**. Wśród chłopców również 2. miejsce wywalczył **Piotr Dudziński**, a 4. był **Tobiasz Górecki**. Do lat 12 wśród dziewcząt 1. była **Arleta Magnucka**, a 2. wśród chłopców **Paweł Dudziński** przed **Jakubem Czekalskim**. Do lat 15 swoje grupy wygrali **Paulina Rachuta** oraz **Adam Czekalski** (3. był **Marcin Bloch**). W grupie szachetek ze szkół ponadpodstawowych 3. miejsce zajęła **Natalia Górska**, a wśród chłopców 2. był **Oskar Włodarczyk** przed **Maciejem Lipińskim**, **Przemysławem Pieprzką** i **Tomaszem Haydzionym**.⁹⁰ Najmłodszą uczestniczką była 5 – letnia **Milena Pichet** z Ostrowa. Startowało blisko 200 uczestników z 35 szkół.

Z kolei w Ostrowie Wielkopolskim zorganizowano kolejne (pierwsze były w 1987 r.) Mistrzostwa Województwa, w których zawodnicy reprezentowali kluby, a nie szkoły. Z ostrowskich juniorów reprezentujących klub KKS „Ostrovia” swoje grupy wygrali: **Milena Magnucka** (D-10), **Łukasz Parusiński** (C-10), **Jakub Czekalski** (C-12), **Arleta Magnucka** (D-14), **Adam Czekalski** (C-16), **Natalia Górska**

⁸⁸ Materiały własne autora.

⁸⁹ *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1994, nr 4 (40), s. 119.

⁹⁰ *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1994, nr 6 (42), s. 183.

(D-18) oraz **Oskar Włodarczyk** (C-18).⁹¹ Upominki dla wszystkich uczestników ufundowała Hurtownia „Iza” **Iwony Blaszczak**.

W połowie 1994 r. w Ostrowie Wielkopolskim rozegrano po raz pierwszy Mistrzostwa Przedszkolaków Województwa Kaliskiego. Zarówno w kategorii chłopców, jak i dziewcząt zwycięstwa odnieśli ostrowianie: **Szymon Strykowski** i **Milena Pichet**. Turniej sędziował **Andrzej Dera**.

W tamtym czasie dobrze spisywały się również na ogólnopolskich turniejach siostry **Arleta** i **Milena Magnuckie**: 1. miejsce na IV Ogólnopolskim Turnieju Talentów Szachowych w Kielcach w 1994 r. zdobyła starsza z nich **Arleta Magnucka** (swoją sukces powtórzyła w 1996 r.), a 3. miejsce na III Turnieju Gwiazdkowym w Olkuszu zajęła **Milena Magnucka** (po roku również 3. na tym turnieju).

Z kolei **Bartosz Matuszczak** zwyciężył w Turnieju w Nowych Skalmierzycach w kategorii do lat 14.

Rozgrywane były wówczas także Mistrzostwa Ostrowa Szkół Podstawowych (m. in. 3 – krotnie w latach 1994 – 1996 wygrywał w nich **Paweł Dudziński**).

Na początku 1995 r. w Mistrzostwach Województwa Szkół wystartowało już 193 szachistów z 32 szkół podstawowych i 9 ponadpodstawowych. W grupie dziewcząt ur. 1983 i młodszych 2. miejsce zajęła **Milena Magnucka**. Wśród chłopców pierwszy był **Piotr Dudziński** przed **Pawłem Dudzińskim**. W grupie dziewcząt ur. 1979 – 82 najlepsza okazała się **Arleta Magnucka**, a 2. u chłopców był **Bartosz Matuszczak**. W grupie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych najlepsza okazała się **Natalia Górską** 9 z 9!, natomiast wśród chłopców triumfował **Adam Czekalski** przed **Tomaszem Haydzionym** i **Marcinem Blochem**. W klasyfikacji drużynowej w kategorii szkół ponadpodstawowych wygrało Technikum Kolejowe z Ostrowa Wielkopolskiego. Zawody sędziowali **Ryszard Pych**, **Ryszard Rosiek** oraz **Andrzej Dera**.⁹²

W finale mistrzostw kraju juniorów w tym roku znaleźli się: **Adam Czekalski**, **Karol Michalski**, **Łukasz Parusiński** oraz siostry **Arleta** i **Milena Magnuckie**.

Z kolei w Drużynowych Mistrzostwach Okręgu Szkół Podstawowych 2. miejsce zajęła SP 3 Ostrów Wlkp. z najlepszymi na drugiej i trzeciej szachownicy **Jakubem Czekalskim** i **Arletą Magnucką**.⁹³ Trzeba dodać, iż zajęcia szachowe w ostrowskiej „trójce” prowadził wtedy trener juniorów „Ostrovii” **Andrzej Dera**.

7 października 1995 r. w rozegranych w Szkole Podstawowej nr 3 w Ostrowie Wlkp. Indywidualnych Mistrzostwach Okręgu – ćwierćfinałach Mistrzostw Polski zwycięstwa odnieśli: **Jakub Strykowski** (C-10), **Piotr Dudziński** (C-12), **Milena Magnucka** (D-12), **Arleta Magnucka** (D-14) oraz **Adam Czekalski** (C-18).⁹⁴

W 1995 r. ostrowscy juniorzy wystartowali także w Mistrzostwach Polski w Szachach Aktywnych w Teofilowie. Na mistrzostwach tych bracia **Piotr** i **Paweł Dudziński** zajęli odpowiednio 6. i 11. miejsce, choć posiadane przez nich wówczas III kategorie szachowe plasowały ich pod koniec stawki na liście startowej. **Piotr** pokonał m. in. ówczesnego mistrza Polski juniorów **Marcina Szymańskiego**, a **Paweł** wielokrotnego medalistę Mistrzostw Polski i przyszłego arcymistrza **Grzegorza Gajewskiego**.

⁹¹ *Panorama krajowa: Ostrów Wielkopolski*, Szachista 1995, nr 1 (49), s. 24-25.

⁹² *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1995, nr 3 (51), s. 86.

⁹³ *Panorama krajowa: Kalisz*, Szachista 1995, nr 5 (53), s. 152.

⁹⁴ *Panorama krajowa: Z Mistrzostw Okręgów : Kalisz*, Szachista 1995, nr 12 (60), s. 380.

25 listopada w auli WOM w Kaliszu rozegrano kolejne Indywidualne Szachowe Mistrzostwa Województwa Kaliskiego Szkół Podstawowych. Rywalizowano w trzech kategoriach wiekowych: do lat 10, 12 i 14. W kategorii do lat 10 zwycięstwo odniosła **Milena Magnucka** (SP 3), w kategorii do lat 12 najlepszy był **Paweł Dudziński** (SP 7), a do lat 14 **Wojciech Wawrzyniak** (SP 10). W klasyfikacji drużynowej 2. miejsce zajęła SP 1 Ostrów Wlkp. Startowało 145 uczestników z 30 szkół.

Z kolei w II Ogólnopolskich Mistrzostwach Województwa Gorzowskiego Dzieci w Gorzowie Wielkopolskim zwyciężali w swoich grupach **Paweł Dudziński przed Piotrem Dudzińskim** oraz **Arleta i Milena Magnuckie**.

W tym samym roku rozegrano także w rejonie inne turnieje dla dzieci:

- III Ogólnopolski Turniej Juniorów w Kaliszu z udziałem blisko 200 zawodników, na którym swoją grupę (ur. 1985 i młodsze) wygrała **Milena Magnucka** uzyskując komplet 9 punktów w 9 partiach!⁹⁵;
- II Challenge Day w Wieruszowie, w którym swoją grupę (klasy I – IV) wygrali **Piotr Dudziński i Milena Magnucka**, a w grupie klas V – VIII **Bartosz Matuszczak i Paweł Dudziński** zajęli miejsca 3 – 4.⁹⁶;
- Turniej w Kaliszu z okazji Dnia Dziecka – grupę do lat 10 wygrał **Jakub Strykowski**, a grupę do lat 12 wygrał **Piotr Dudziński przed Pawłem Dudzińskim**.⁹⁷

Jeden z licznych turniejów dla dzieci i młodzieży w Kaliszu. U dołu zdjęcia stoi Jerzy Dudziński, który obserwuje partię syna Pawła. W głębi pod oknami sędzia Ryszard Pych przypatruje się jednej z potyczek.

W 1995 r. rozegrano także kolejne Mistrzostwa Polski Szkół Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej w Szachach (dawniej Mistrzostwa Polski Szkół Kolejowych). Na mistrzostwach tych I miejsce zajęł Zespół Szkół Transportowych pod kierunkiem **Krzysztofa Statnika**. **Krzysztof Statnik** wywalczył zatem tytuł mistrza Polski zarówno jako zawodnik (w 1975 r.) oraz jako trener – opiekun. Ostrowska „transportówka” zdobyła 20 punktów na 21 możliwych!

„*Niczym express „EuroCity” pędzili transportowcy z Ostrowa Wielkopolskiego. Punkt*

oddali tylko gliwiczanom. Innych potraktowali sprawiedliwie po 3 : 0 ZSK Wrocław, ZSK Lublin, TK Ostrów Wielkopolski, ZSK Bydgoszcz, ZSZ TK Skarżysko – Kamienna i ZSK Tczew” – jak pisała wówczas prasa.⁹⁸

⁹⁵ *Panorama krajowa: Kalisz, Szachista 1995, nr 6 (54), s. 182.*

⁹⁶ *Panorama krajowa: Wieruszów, Szachista 1995, nr 8 (56), s. 249.*

⁹⁷ *Panorama krajowa: Kalisz, Szachista 1995, nr 9 (57), s. 279.*

⁹⁸ *Szkolna Caissa, Nowe Sygnały 1996, nr 1, s. 12.*

W składzie ZSTech Ostrów Wlkp. znaleźli się: **Przemysław Pieprzka** – 6 z 7 (srebrny medal na I szachownicy), **Tomasz Nowacki** – 7 z 7 (złoty medal na II szachownicy), **Tomasz Haydziony** 7 z 7 (złoty medal na III szachownicy).

3. miejsce i brązowy medal wywalczyło w mistrzostwach Technikum Kolejowe z Ostrowa w składzie: **Marcin Bloch** (brązowy medal na I szachownicy), **Lukasz Kalina** oraz **Tomasz Wasilewski**.

W turnieju indywidualnym 3. miejsce zajął **Przemysław Pieprzka**, wyprzedzając jeszcze **Tomasza Haydzionego** i **Tomasza Nowackiego**. Zwycięzcą został najlepszy szachista mistrzostw **Przemysław Mrozek** z ZSK Gliwice.

Ciekawego wywiadu udzielił wówczas dla *Nowych Sygnałów* **Przemysław Pieprzka**: „Szachami zajmuję się od trzech lat. W zasadzie jestem samoukiem, przychodząc do Klubu Nauczyciela i starając się grać z silniejszymi od siebie partnerami...Dziennie poświęcam „królewskiej grze” około trzy godziny. Analizuję konkretne partie jak też staram się rozwiązywać zadania i studia...Moimi wzorami są Aleksander Alechin i Robert Fischer. Potrafili bowiem niesamowicie komplikować pozycje i rozstrzygać pojedynki przez niespodziewany atak...W przyszłości pragnę zdawać na uczelnię wojskową. Szachy pozostaną tylko hobby. Żeby zdecydować się na karierę wyczynowca trzeba zaczynać znacznie wcześniej szachowe wtajemniczenie mając 4-5 lat, a nie jak ja 15.”⁹⁹

Przemysław Pieprzka (po lewej) oraz Tomasz Haydziony stoją przy tabeli turniejowej.

W kolejnym 1996 r. jubileuszowe XXX Mistrzostwa Polski Szkół MTiGM odbyły się w Ostrowie Wielkopolskim, a głównym organizatorem był ZSTech z **Krzysztofem Statnikiem** na czele. Zwyciężył w nich ZSK Gliwice, 4. miejsce zajęło TK Ostrów Wlkp., a dopiero 9. był ZSTech, gdyż na skutek niejasności regulaminowych nie dopuszczono do mistrzostw **Tomasza Nowackiego**, czym zaprzepaszczone szanse obrońcy tytułu na wysokie miejsce. Indywidualnie najlepszy na I szachownicy był **Przemysław Pieprzka** z ZSTech. 6. na tej szachownicy był **Paweł Woźniak** z TK Ostrów. Na II szachownicy 4. miejsce zajął **Szymon Pieczewski**, a na III szachownicy 7. był **Przemysław Talaga**

⁹⁹ *Mistrzowie na dorobku*, Nowe Sygnały 1996, nr 1, s. 12.

– obaj z TK Ostrów. W turnieju dziewcząt P'30 1. miejsce zajęła **Justyna Janiszewska**, a 3. była **A. Bugajna** – obie z TK Ostrów Wlkp. Mistrzostwa sędziowali **Piotr Maśliński** i **Henryk Doba**.

7 stycznia 1996 r. odbył się Noworoczny Turniej Szachowy dla dzieci w Nowych Skalmierzycach. Zwycięstwa odnieśli w nim ostrowiaczy: **Milena Pichet** (wśród przedszkolaków) oraz **Ewelina Pichet** i **Jakub Strykowski**.

W dniach 22-24 marca 1996 r. w WOM-ie rozgrywany jest IV Międzynarodowy Turniej Szachowy o Puchar Wojewody Kaliskiego. W imprezie wzięła udział rekordowa liczba 249 zawodników z Polski i Białorusi. Największy sukces z ostrowskich zawodników odniosła **Milena Pichet** w kategorii przedszkolaków zajmując pierwsze miejsce. Trzecia była jej koleżanka klubowa **Aleksandra Dera**. Głównym organizatorem turnieju był OZSzach z **Ryszardem Pychem** na czele, który postarał się o to, aby żadne dziecko nie wyjechało z turnieju bez upominku.

Na przełomie czerwca i lipca grupa juniorów „Ostrovii” startowała w silnie obsadzonym Ogólnopolskim Turnieju im. Czesława Błaszczaka we Wrocławiu. „*Najlepiej wypadli tam bracia **Paweł** i **Piotr Dudzińscy** zajmując dwie pierwsze lokaty w kategorii wiekowej do piętnastu lat. **Marcin Błoch** był drugi w grupie do lat szesnastu, a **Karol Michalski** piąty w najstarszej kategorii wiekowej do lat osiemnastu.*”¹⁰⁰ Należy dodać, iż później **Karol Michalski** zrehabilitował się za ten średni występ wygrywając silny turniej juniorów w Kielcach.¹⁰¹

W tym samym roku swój sukces odniósł również **Oskar Włodarczyk**, który na Turnieju Kadry Juniorów w Suścu zajął 3. miejsce (zwyciężył **Marcin Dziuba** – obecnie arcymistrz).

Pod koniec czerwca w SP 5 w Ostrowie Wlkp. rozegrano Indywidualne i Drużynowe Mistrzostwa Miasta Szkół Podstawowych. W kategorii dziewcząt triumfowały: do lat 10 – **Hanna Domagała** (SP 1), do lat 12 – **Milena Magnucka** (SP 3) i do lat 15 – **Arleta Magnucka** (SP 3). W kategorii chłopców najlepsi okazali się: do lat 10 – **Milosz Goldyn** (SP 1), do lat 12 – **Piotr Dudziński** (SP 7) i do lat 15 – **Paweł Dudziński** (SP 7). Drużynowo zwycięstwo odniosła SP 3, wyprzedzając SP 1 oraz SP 10. Mistrzostwa sędziowali **Henryk Doba** i **Andrzej Dera**.

W czerwcu i sierpniu na dwie symultany w rejonie przyjechał wielokrotny mistrz Polski i olimpijczyk arcymistrz **Włodzimierz Schmidt**. W pierwszej z nich rozegranej w dniu 23 czerwca w Nowych Skalmierzycach osiągnął on wynik 24 : 1 (+23, -0, =2), a jedyne partie zremisowali młodzi zawodnicy „Ostrovii” **Arleta Magnucka** i **Paweł Dudziński**. Z kolei w drugiej rozegranej 3 sierpnia 1996 r. w Odolanowie arcymistrz zremisował już tylko jedną partię z 13 – letnim wówczas **Pawłem Dudzińskim**. Wynik symultany brzmiał 19,5 : 0,5.

¹⁰⁰ J. Dudziński, *Rok najlepszy z dotychczasowych: Sekcja szachowa KKS Ostrovia Anno Domini 1996*, Gazeta Ostrowska 1996, 29 XII 1996, s. 28.

¹⁰¹ Hetman (pseud. – Jerzy Dudziński), *Przy szachownicach*, Kurier Ostrowski, 15 XII 1996 r.

Oto jedyna remisowa partia:

Włodzimierz Schmidt GM 2430 – Paweł Dudziński II 1800

Odolanów, 03. 08. 1996 r.

**1.Sf3 f5 2.d4 Sf6 3.g3 g6 4.b3 Gg7 5.Gb2 0–0 6.Gg2 d6 7.0–0 Sa6 8.c4 c6 9.Sc3 Sc7
10.Hc2 He8 11.e4?! *Trochę przedwczesne* 11...fxe4 12.Sxe4 Gf5 13.Sh4?! *Skoczek na
bandzie nie stoi najlepiej* 13...Sxe4 14.Gxe4 Gxe4 15.Hxe4**

15...d5! (patrz: diagram) *Ustawia blokadę piona d4 i ogranicza gońca na b2* **16.He2 Hd7
17.Wfe1 Wae8 18.Wad1 Kh8 [18...b5!] 19.Sf3 Hg4 [19...Hf5] 20.Se5 Hxe2 21.Wxe2
Wf5 22.Wde1 Gxe5 23.Wxe5 e6 24.Ga3 Wxe5 25.Wxe5 Wd8** *Zgodzono się na remis
0,5 : 0,5*

Na przełomie sierpnia i września odbywa się także w Ostrowie Półfinał Mistrzostw Polski do lat 20, jednakże bez znaczących sukcesów ostrowskich zawodników.

W dniach 7 – 8 września 1996 r. rozegrany został w Kaliszu III Ogólnopolski Turniej o Puchar Przewodniczącego NSZZ „Solidarność” **Mariana Krzaklewskiego**. Startowało w nim 50 seniorów, 20 juniorów z całej Polski, a także z Ukrainy i Rosji. W turnieju juniorów zwyciężył **Paweł Dudziński** przed **Piotrem Dudzińskim**.¹⁰² Co ciekawe wśród dziewcząt triumfowały siostry **Marta** i **Hanna Hadryś** z ŻKS Żary, córki dawnego gracza „Ostrovii” **Bogdana Hadrysia**.

Tuż po turnieju „Solidarności” rozegrano Indywidualne Mistrzostwa Województwa Juniorów i Młodzików, będące zarazem Półfinałami Mistrzostw Polski. „*Zawody przkształciły się w pojedynkę kalisko – ostrowski, w którym zdecydowane zwycięstwo 6 : 3 odnieśli nasi reprezentanci.*”¹⁰³ Tytuły mistrzowskie wśród ostrowskich zawodników

¹⁰² Hetman (pseud. – Jerzy Dudziński), *III Turniej „Solidarności” w Kaliszu*, Kurier Ostrowski, 1 IX 1996 r.

¹⁰³ Hetman (pseud. – Jerzy Dudziński), *KKS Ostrowia – reszta województwa*, Kurier Ostrowski,

wywalczyli: **Hanna Domagała** (D-10), **Milosz Goldyn** (C-10), **Milena Magnucka** (D-12), **Paweł Dudziński** (C-14), **Arlęta Magnucka** (D-16) i **Bartosz Matuszczak** (C-16). Z graczy kaliskich w swoich grupach zwyciężyli: **Piotr Horbaczewski** (C-12), **Marlena Żarnecka** (D-14) oraz **Dawid Walczak** (C-16). Mistrzowie i wicemistrzowie województwa otrzymali kryształowe puchary i nagrody rzeczowe. Zawody tradycyjnie już sędziował **Ryszard Pych** z Kalisza.

W dniach 21 – 22 września odbyły się w Białej k. Sulejowa Mistrzostwa Polski w Szachach Aktywnych Juniorów Młodszych z udziałem blisko 250 zawodników. W grupie do lat 12 duży sukces odniosła **Milena Magnucka** zdobywając brązowy medal. Prosto ze szpitala na mistrzostwa te pojechał **Paweł Dudziński**, który na kilkanaście minut przed planowanym wyjazdem złamał rękę! W turnieju zajął on 26. miejsce, co w tych okolicznościach można uznać za niezły wynik. 37. był **Jakub Strykowski**, 58. **Szymon Kurpiński**, a 62. **Milosz Goldyn**. Szansę nawet na medalowe miejsce miał również **Piotr Dudziński**, który w ostatniej rundzie przegrał jednak z **Marcinem Krystofiakiem**.¹⁰⁴

W październiku 1996 r. rozegrano Półfinały Mistrzostw Polski w Żaganiu i ponownie w Białej k. Sulejowa. W Żaganiu awans do finałów wywalczył **Karol Michalski** (do lat 18), natomiast w Białej niespodziankę sprawiła podopieczna **Henryka Doby** 9 – letnia **Hanna Domagała**, zajmując 3. miejsce. W grupie do lat 14 awans wywalczył **Piotr Dudziński**. Wcześniej, ze względu na wysokie – 4. miejsce w poprzednich mistrzostwach finał zapewniła sobie **Milena Magnucka**. Ostrów miał zatem czterech zawodników w finale mistrzostw kraju juniorów.

Pod koniec roku kolejne trofea wywalczyli: **Hanna Domagała** (SP 1) – do lat 10, **Milena Magnucka** (SP 3) – do lat 12, **Piotr Dudziński** – do lat 12 i **Paweł Dudziński** – do lat 14 (obaj SP 7), przywołując tytuły mistrzów województwa kaliskiego szkół podstawowych i „*potwierdzając tym samym, że w naszym regionie w szachach liczy się tylko Ostrów*”¹⁰⁵ – jak pisał wówczas na łamach ostrowskiej prasy **Jerzy Dudziński**. Srebrne medale na tych zawodach wywalczyli **Jakub Strykowski** (SP 1) – do lat 10 i **Jakub Czekalski** (SP 4) – do lat 14, zaś brązowy po rozpatrzeniu późniejszego protestu **Damian Nowaczyk** (SP 1) – do lat 14. Drużyna SP 1 zajęła też 3. miejsce w rywalizacji drużynowej szkół podstawowych, natomiast w szkołach ponadpodstawowych zwycięstwo odniósł ZSZ 1 Ostrów przed LO Wieruszów i ZAP Ostrów. W zawodach wzięło udział łącznie ponad 200 uczestników! Sędzią głównym i organizatorem był **Ryszard Pych**.

22 IX 1996 r.

¹⁰⁴ Hetman (pseud. – Jerzy Dudziński), *Mistrzostwa Polski w szachach aktywnych: Korespondencja własna*, Kurier Ostrowski, 29 IX 1996 r.

¹⁰⁵ J. Dudziński, *Rok najlepszy z dotychczasowych: Sekcja szachowa KKS Ostrowia Anno Domini 1996*, Gazeta Ostrowska 1996, 29 XII 1996, s. 28.

IV LATA 1996 – 2010¹

4.1. Powstanie i działalność Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego

12 listopada 1996 r. Sąd Wojewódzki w Kaliszu zarejestrował Ostrowskie Towarzystwo Szachowe. Powstało ono z połączenia Sekcji Szachowej KKS „Ostrowia” oraz Sekcji Szachowej Klubu Nauczyciela. To właśnie w Klubie Nauczyciela przy ul. Królowej Jadwigi 8 d umiejscowiła się nowa siedziba klubu. Na jego czele stanął dotychczasowy wiceprezes „Ostrowii” ds. szachów **Andrzej Dera**, a w skład zarządu weszli jeszcze **Henryk Doba** i **Andrzej Strykowski**.

Według uchwalonego wówczas statutu stowarzyszenia jego cele to:

1. Upowszechnianie sportu szachowego wśród mieszkańców miasta;
2. Prowadzenie działalności wychowawczej wśród członków;
3. Organizacja szachowych imprez sportowych i rekreacyjnych.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

1. Organizowanie szkolenia sportowego;
2. Organizowanie imprez o charakterze sportowo – rekreacyjnym dla członków oraz mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego;
3. Uczestnictwo w państwowym systemie rozgrywek;
4. Rozwijanie i udoskonalenie bazy sportowej, rekreacyjnej oraz kulturalno – oświatowej służącej ogółowi członków oraz społeczeństwu miasta Ostrowa Wielkopolskiego;
5. Zaopatrywanie członków w niezbędny sprzęt sportowy i literaturę fachową;
6. Podejmowanie współpracy ze szkołami i przedszkolami na terenie miasta.²

Na początku 1997 roku OTSz jako następca prawny i kontynuator działalności mistrza okręgu „Ostrowii” przystąpił do meczów barażowych o wejście do II Ligi. Pierwszym przeciwnikiem ostrowian była drużyna Szach-Mat Tuszyn.

Ostrowski zespół został wzmocniony mieszkającym wówczas już od trzech lat w Ostrowie mistrzem międzynarodowym **Zbigniewem Jaśnikowskim** (ur. 12 maja 1955 r. w Wrocławiu), który reprezentował wcześniej barwy I – ligowych klubów z Wrocławia i Płocka. Szachista ten od wielu lat znajdował się w krajowej czołówce, a w swoim dorobku miał już m. in. brązowy medal Mistrzostw Polski. Dwukrotnie reprezentował też barwy narodowe na Olimpiadach Szachowych oraz był triumfatorom wielu turniejów krajowych i międzynarodowych.

Obok niego do składu drużyny oddelegowani zostali: **Józef Litwin**, **Przemysław Bieniek**, **Karol Michalski**, **Adam Czekalski** i **Arleta Magnucka**.³ W tak silnym składzie zespół OTSz uporał się w pierwszym meczu z Tuszynem. Goście ułatwili ostrowianom zadanie przyjeżdżając bez chociażby jednej kobiety. Warto odnotować, iż w składzie Tuszyzna grał m. in. dwukrotny mistrz Polski z 1962 i 1965 r. **Witold Balcerowski**

¹ Zakres niniejszego rozdziału obejmuje okres czasowy do marca 2010 roku.

² Statut stowarzyszenia „Ostrowskie Towarzystwo Szachowe”.

³ J. Dudziński (pseud. Hetman), *Seniorzy na start!*, Kurier Ostrowski, 16 II 1997 r.

(ur. 10 sierpnia 1935, zm. 9 listopada 2001 r.), który zmierzył się w wyrównanym pojedynku z **Józefem Litwiem**.⁴

W kolejnym meczu OTSz zmierzył się z AZS „Politechnika” Łódź. Łódzki zespół podobnie jak Szach-Mat Tuszyń przyjechał do Ostrowa bez zawodniczki na szachownicy kobiecej (zachorowała). Pomimo tego ostrowianie przegrali wysoko 4,5 : 7,5. Jedyne zwycięstwo na szachownicy odniósł prezes OTSz **Andrzej Dera**, a po jednym remisie zanotowali: **Zbigniew Jaśnikowski**, **Przemysław Bieniek** i **Karol Michalski**.

Mecz OTSz Ostrow Wlkp. – AZS „Politechnika” Łódź. Na pierwszym planie partia: Zbigniew Jaśnikowski – Sylwester Bednarek. Po lewej stronie widoczni także Przemysław Bieniek i Adam Czekalski. Ostrow Wlkp. 1997 r.

Porażka ta nie oznaczała końca marzeń o II Lidze. Ostatnią nadzieją OTSz była potyczka z „Sokołem” Nowa Ruda na wyjeździe.

Tym razem to zawodnicy z Ostrowa dyktowali warunki gry wygrywając mecz z „Sokołem” 7,5 : 4,5. Punktami podzielili się: **Adam Czekalski** – 2, **Zbigniew Jaśnikowski** i **Arleta Magnucka** po 1,5, **Józef Litwin** i **Karol Michalski** po 1 oraz **Przemysław Bieniek** – 0,5.⁵ Dzięki temu zwycięstwu po 17 latach przerwy Ostrow znów miał drużynę w II Lidze i tym razem zagościł w niej na dłużej.

Kolejnym startem ostrowskich szachistów były Drużynowe i Indywidualne Mistrzostwa Okręgu w Szachach Błyskawicznych. Zwycięstwo w turnieju drużynowym odniósł właśnie zespół OTSz I Ostrow Wlkp. – 26,5 pkt. przed „Solidarnością” Kalisz – 21,5 pkt. Indywidualnie najlepszy okazał się **Zbigniew Jaśnikowski** – 17 pkt. (z 18) przed **Oskarem Włodarczykiem**, **Karolem Michalskim** obaj po 14 pkt. (wszyscy OTSz) oraz **Tomaszem Brusiem** – 13,5 pkt. (Kalisz).⁶

⁴ J. Dudziński (pseud. Hetman), *OTSz bliżej ligi*, Kurier Ostrowski, 23 II 1997 r.

⁵ J. Dudziński (pseud. Hetman), *Seniorzy w II lidze!*, Kurier Ostrowski, 8 V 1997 r.

⁶ R. Pych (korespondencja), *Panorama krajowa : Kalisz*, Szachista 1997, nr 7 (79), Rok VII, s. 219.

Z kolei na II Lidze Juniorów w Jarosławcu (21 – 30 VIII 1997 r.) juniorzy OTSz zajęli 18. miejsce wśród 32 startujących drużyn. Zdobyli oni 30 punktów w 10 rundach (50% możliwych do zdobycia) i mieli punkt przewagi nad spadkowym 21. miejscem.⁷

W dniach 23 IX – 2 X 1997 r. odbyła się w Nadolu II Liga Drużynowych Mistrzostw Polski Seniorów. Debiutujący na tym szczeblu rozgrywek zespół OTSz zajął 14. miejsce, podobnie jak juniorzy zdobywając 30 punktów. Startowało 29 drużyn, z których 3 pierwsze awansowały do I Ligi, do 20. miejsca zachowywało się status II – ligowca, miejsca od 21. do 28. oznaczały spadek z prawem gry w eliminacjach do II Ligi '98, a ostatnie 29. miejsce oznaczało definitywne pożegnanie się z II Ligą.⁸

Na początku lutego 1998 r. rozegrano ostatnie przed wprowadzoną w życie 1 stycznia 1999 r. reformą administracyjną kraju Mistrzostwa Okręgu Kaliskiego w Szachach Błyskawicznych. W turnieju drużynowym triumfował zespół „Raszkwianki” Raszków – 22,5 pkt. przed OTSz Ostrów Wlkp. – 22 pkt. (1. **Paweł Dudziński** – 6,5, 2. **Przemysław Bieniek** – 6,5, 3. **Adam Czekalski** – 9) oraz „Orkanem” Ostrzeszów – 19 pkt.

Indywidualnie pierwsze miejsce niespodziewanie zajął 14 – letni **Paweł Dudziński** 1800 (ranking) – 14,5 punktów z 18 partii, 2. **Przemysław Bieniek** 2110 – 14, 3. **Adam Czekalski** 2175 – 13,5 (wszyscy OTSz), 4. **Alojzy Grobelny** 2175 („Raszkwianka”) – 13,5, 5. **Dawid Walczak** 2000 (Kalisz) – 12,5, 6. **Paweł Graf** 2170 („Raszkwianka”) – 12,5, 7. **Henryk Doba** 2170 (OTSz) – 10,5, 8. **Sławomir Krasowski** 2195 („Orkan” Ostrzeszów) – 10,5, 9. **Andrzej Dera** 2115 (OTSz) – 10,5, 10. **Sławomir Smuga** 2200 („Raszkwianka”) – 9.⁹

W 1998 r. po reorganizacji rozgrywek II Ligi grano już w dwóch grupach; północnej i południowej. W tym roku po raz pierwszy rozegrano także ligi juniorów w nowych przedziałach wiekowych: juniorzy (juniorki) starsi – do 18 lat (zamiast do 19), a młodszy – do 14 lat (zamiast do 15).¹⁰

Startujący w grupie północnej II Ligi zespół juniorów OTSz zajął dobre 7. miejsce (30,5 pkt.) wśród 19 startujących drużyn. Zawody rozegrano w dniach 19 – 29 VIII 1998 r. w Nadolu. **Arleta Magnucka** wygrała na tym turnieju V szachownicę z 8 punktami w 10 partiach. Do drużyny dołączył wtedy na jeden sezon **Przemysław Talaga**.

Zbiegiem okoliczności, podobnie jak rok wcześniej, identyczne miejsce jak juniorzy zajęli też seniorzy OTSz na II Lidze rozegranej w Rowach (14 – 24 IX 1998 r.). Z 31,5 pkt. uplasowali się oni na 7. miejscu, a najlepszy wynik na I szachownicy wspólnie z arcymistrzem **A. Kveinysem** z Litwy („Hańcza” Suwałki) uzyskał **Zbigniew Jaśnikowski** – obaj po 7,5 pkt. z 10.¹¹ W drużynie seniorów zagrała wtedy po raz pierwszy 13 – letnia **Milena Magnucka**.¹²

Z niewyjaśnionych względów PZSzach przeniósł w 1999 r. drużynę seniorów i juniorów OTSz z mniej licznej grupy północnej do bardziej licznej grupy południowej II Ligi. Swoją drogą rozgrywki ligi północnej odbyły się wówczas w niezwykle „północnym” Lublinie.

⁷ *Drużynowe Mistrzostwa Polski: II Liga Juniorów*, Szachista 1997, nr 11 (83), Rok VII, s. 336.

⁸ *Drużynowe Mistrzostwa Polski: II Liga Seniorów*, Szachista 1997, nr 12 (84), Rok VII, s. 370.

⁹ Materiały własne autora.

¹⁰ A. Filipowicz (A. F.), *II Liga – grupa północna*, Szachista 1998, nr 11 (95), Rok VIII, s. 330.

¹¹ *Drużynowe Mistrzostwa Polski Seniorów*, Szachista 1998, nr 12 (96), Rok VIII, s. 372.

¹² Archiwum Mileny Magnuckiej.

Mecze w grupie południowej II Ligi Juniorów zorganizowano w dniach 22 – 31 VII 1999 r. w Częstochowie. Zespół OTSz zajął nieźle 8. miejsce wśród 31 drużyn. Grało w następującym składzie: 1. **Paweł Dudziński**, 2. **Piotr Dudziński** (3. miejsce na II szachownicy),¹³ 3. **Milena Magnucka**, 4. **Piotr Ziółkowski**, 5. **Arleta Magnucka**, 6. **Hanna Domagała** oraz rez. **Jakub Strykowski**. Opiekunem i trenerem był **Henryk Doba**, a w opiece nad dziećmi pomagali mu: **Lucyna Domagała**, **Andrzej Ziółkowski** i **Andrzej Strykowski**.¹⁴

Niejako w nagrodę za udany start **Piotr Dudziński** uzupełnił skład zespołu seniorów na II Lidze w Polanicy Zdroju (11 – 19 IX 1999 r.). Na zmianę grały też na szachownicy kobiecej obie siostry **Arleta** i **Milena Magnuckie**. Barwy klubowe zmienił wtedy **Zbigniew Jaśnikowski**, który przeniósł się do I – ligowego GANT-Hetman Wrocław. Nieco osłabiona drużyna walczyła o utrzymanie i uplasowała się ostatecznie na 18. pozycji z 30 punktami (o pół punktu więcej przed spadkowym 21. miejscem) w stawce 29 uczestników grupy południowej.¹⁵

Dla OTSz-u punktowali w Polanicy Zdroju: 1. **Józef Litwin** 4 (10), 2. **Adam Czekalski** 4 (10), 3. **Bartosz Mikusiński** 4,5 (10), 4. **Andrzej Dera** 4 (9), 5. **Oskar Włodarczyk** 5 (9), 6. **Arleta Magnucka** 3,5 (6) oraz **Piotr Dudziński** 2 (3) i **Milena Magnucka** 3 (4).

Ostatecznie po kolejnej zmianie regulaminu przeprowadzonej przez ówczesny zarząd PZSzach już po zakończeniu rozgrywek, wszystkie zespoły z grupy północnej i południowej i tak się utrzymały.¹⁶

OTSz wystawił też w 1999 roku do rozgrywek Ligi Wielkopolskiej drugą drużynę złożoną w dużej części z juniorów.

Jeżeli chodzi o II Ligę Seniorów, to prawdziwą „perłkę” regulaminową przygotowano w 2000 r. „Wymyślono” bowiem, iż w grupie południowej utrzymają się zespoły do 17. miejsca włącznie, podczas gdy w grupie północnej tylko do 16., co było oczywistym błędem. Po roku obecności w grupie południowej Ostrów „wrócił” też na północ.

Ofiarą wspomnianego błędu padł właśnie OTSz Ostrów Wlkp. Na II Lidze w Łączynie (9 – 17 IX 2000 r.) drużynie od początku nie szło zbyt dobrze. Pech chciał, iż w ostatniej rundzie Caissa¹⁷ przydzieliła zespołowi wolny los oznaczający tylko 1 duży punkt meczowy i 3 punkty małe. W ostatecznym rozrachunku dało to zespołowi 17. miejsce i oznaczało spadek OTSz-u. Na całe szczęście regulamin po raz kolejny zmieniono i podobnie jak w grupie południowej 17. miejsce oznaczało utrzymanie w gronie II – ligowców.

W zespole najlepiej wypadli wtedy „zapożyczeni” z drużyny juniorów **Paweł Dudziński** – 7 punktów z 9 partii oraz **Milena Magnucka** – 6 punktów z 8 i jeden walkover. **Dudziński** uzyskał przy okazji najlepszy wynik procentowy na V szachownicy¹⁸ oraz

¹³ *Drużynowe Mistrzostwa Polski: II Liga Juniorów Grupa Południowa*, Szachista 1999, nr 11 (107), Rok IX, s. 333.

¹⁴ *II liga juniorów w szachach*, Gazeta Ostrowska, 22 VIII 1999 r.

¹⁵ *Drużynowe Mistrzostwa Polski: II Liga Seniorów Grupa Południowa*, Szachista 1999, nr 11 (107), Rok IX, s. 331.

¹⁶ *Wszyscy w II Lidze!*, Szachista 1999, nr 12 (108), Rok IX, s. 358.

¹⁷ Caissa – mityczna driada tracka przedstawiana jako bogini szachów..

¹⁸ **Paweł Dudziński** ostatecznie zajął 3. miejsce na V szachownicy, gdyż zgodnie z ówczesnym regulaminem pauza, którą w ostatniej rundzie otrzymał zespół OTSz, nie mogła wpłynąć na rezultaty indywidualne poszczególnych zawodników, a liczyła się wówczas suma punktów, a nie wynik procentowy. Niejako „Panorama szachowa” 11/2000 s. 460 i tak podaje Dudzińskiego jako

wypełnił normę na kategorię kandydata na mistrza. **Milena Magnucka** z kolei zajęła trzecie miejsce na szachownicy kobiecej, ustępując tylko mistrzyni FIDE **Elżbiecie Sosnowskiej** z Pułtuska i **Magdalenie Łysiak** z „Lecha” Poznań.¹⁹ Zespół z Ostrowa reprezentowali wówczas jeszcze **Józef Litwin**, **Bartosz Mikusiński**, **Adam Czekalski** oraz **Oskar Włodarczyk**.

W tym samym roku na II Lidze Juniorów w Białej k. Sulejowa OTSz Ostrów Wlkp. zajęła 4. miejsce (34,5 pkt. z 60) – najwyższe jak dotychczas jeżeli chodzi o starty juniorów. Skład drużyny był następujący: 1. **Paweł Dudziński**, 2. **Piotr Dudziński**, 3. **Jakub Strykowski**, 4. **Piotr Ziółkowski**, 5. **Arleta Magnucka** oraz 6. **Milena Magnucka**. Grający na szachownicy juniora młodszego **Piotr Ziółkowski** uzyskał normę na I kategorię szachową.

Z kolei OTSz II Ostrów Wlkp. zajęła 2. miejsce w Lidze Wielkopolskiej, a grający na I szachownicy **Andrzej Dera** wypełnił normę na kategorię kandydata na mistrza (ranking 2231).

Warto jeszcze wspomnieć o sukcesie zespołu na Drużynowych Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych. Reprezentanci OTSz (**Zbigniew Jaśnikowski**, **Oskar Włodarczyk**, **Paweł** i **Piotr Dudzińscy**) wywalczyli srebrne medale ustępując tylko drużynie „Pocztowca” Poznań.

W dniach 16 – 26 VII 2001 r. w Krynicy toczyły się rozgrywki kolejnej ligi juniorów. Zespół OTSz zajął tam 12. miejsce (33,5 pkt.) na 33 startujące drużyny, a swoją drugą normę kandydacką uzyskał grający na I szachownicy **Paweł Dudziński**, dla którego start ten był pożegnaniem z drużyną juniorów (przeszedł on w wiek seniora).

Z kolei na II Lidze Seniorów (w grupie północnej) w Spale (9 – 19 IX 2001 r.) OTSz Ostrów Wlkp. zajęła 9. miejsce w stawce 17 zespołów (od 13 pozycji następował spadek), choć przez większość turnieju znajdował się nawet w ścisłej czołówce tabeli. Wpływ na niezłą postawę zespołu miał m. in. powrót **Zbigniewa Jaśnikowskiego**, który grał na I szachownicy, a wspomagali go w kolejności szachownicy: **Józef Litwin**, **Oskar Włodarczyk**, **Paweł Dudziński**, **Adam Czekalski** i **Milena Magnucka**.

W grudniu seniorzy OTSz przywożą kolejny medal Mistrzostw Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych, tym razem srebrny.

W kolejnym sezonie do rozgrywek Ligi Wielkopolskiej zostaje zgłoszony drugi zespół, który gra w następującym składzie: 1. **Paweł Dudziński** 2090, 2. **Henryk Doba** – 2132, 3. **Piotr Dudziński** 2000, 4. **Milena Magnucka** 2032, 5. **Piotr Ziółkowski** 1800, 6. **Arleta Magnucka** 2015, rez. **Mikołaj Bugaj** 1800, **Jakub Strykowski** 1800 i **Hanna Domagała** 1800.

Celem gry tej składającej się z juniorów i opiekuna **Henryka Doby** drużyny jest „ogrywanie się” i zdobywanie doświadczenia. Zespół OTSz II Ostrów Wlkp. zajmuje ostatecznie 4. miejsce w Lidze. W Lidze Strefowej z kolei wystawiona zostaje drużyna OTSz III Ostrów Wlkp., która zajmuje 6. miejsce.

Rok 2002 to ponowne utrzymanie się drużyny juniorów na II Lidze, która tym razem rozegrana została w Lublinie. Grająca na I szachownicy **Milena Magnucka** uzyskała normę na kategorię mistrzyni krajowej (tytuł ten zostaje jej przyznany w tym samym roku). Opiekunem i trenerem ostrowian na tych zawodach był **Henryk Doba**.

zwycięzce V szachownicy.

¹⁹ *II Liga: grupa północna*, Szachista 2000, nr 11 (119), Rok X, s. 396.

Zespół seniorów rywalizował z kolei we wrześniu 2002 r. w Wiśle. Również i tym razem drużynie, która grała w podobnym składzie jak rok wcześniej, udało się zachować status II – ligowca.

W tymże roku nastąpiło połączenie lig i zlikwidowanie podziału na grupę północną i południową. Zmieniono także system rozgrywek. Mianowicie stworzono Ekstraligę składającą się z 10 zespołów oraz I Ligę, na której miało grać również 10 zespołów. W dalszym ciągu rozgrywane były pojedynki na II Lidze oraz w Ligach Wojewódzkich i Rejonowych.

Jeżeli chodzi o dobór składu OTSz Ostrów Wlkp. i rozłożenie zawodników na poszczególne szachownice, to głównym kryterium był zarówno w tamtym czasie, jak i później, aktualnie posiadany ranking międzynarodowy elo.

Rok 2003 to jeszcze niezły występ drużyny juniorów i utrzymanie się w lidze, jednak w kolejnym 2004 r. na II Lidze w Sielpii zespół OTSz odnotowuje spadek. W ostatnim składzie OTSz, który miał okazję zagrać na II Lidze znajdowali się wówczas: **Piotr Ziółkowski**, **Jarosław Bukwa** (wypożyczony z „Pogoni” Nowe Skalmierzyce), **Wojciech Biela**, **Karolina Bukwa** (również ze Skalmierzyc), **Hanna Domagała** oraz siostry **Daria** i **Małgorzata Jaśnikowskie**.

W przypadku drużyny seniorów OTSz historia potoczyła się nieco bardziej korzystnie. W 2003 r. zespół startuje w Wysowej (6 – 14 IX 2003 r.). Drużyna w składzie: 1. **Zbigniew Jaśnikowski** ranking 2449, 2. **Paweł Dudziński** 2166, 3. **Andrzej Dera** 2115, 4. **Piotr Dudziński** – 2080, 5. **Piotr Ziółkowski** 2080, **Milena Magnucka** 2093 oraz dojeżdżający w weekendy na drugą szachownicę **Oskar Włodarczyk** (2233) zajmuje bezpieczne miejsce w tabeli nie walcząc jeszcze o awans.

Już po roku OTSz Ostrów Wlkp. odnotowuje jednak historyczny sukces na II Lidze w Polanicy Zdroju uzyskując awans do I Ligi. W zespole nie ma wprawdzie prezesa **Andrzeja Dery**, który wszakże gorąco kibicuje drużynie, ale w jego miejsce powraca **Józef Litwin**. Reszta składu jest bez zmian w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Już od pierwszych rund OTSz znajduje się na prowadzeniu, choć według pól startowych dysponuje dopiero ósmym średnim rankingiem pierwszego składu. Nic nie zmienia porażka w ostatniej rundzie, która spycha zespół na 3. miejsce, dające jednak jeszcze awans.

OTSz Ostrów Wielkopolski zostaje pierwszą i jak dotąd jedyną drużyną z byłego rejonu kaliskiego w I Lidze Seniorów.

Jeżeli chodzi o skład OTSz Ostrów Wlkp., który był wystawiany w kolejnych latach do reprezentowania klubu na I Lidze, to oparty on został w większości na zawodnikach miejscowych. Od kilkunastu już lat reprezentowali oni OTSz, a wcześniej Sekcję Szachową KKS „Ostrovia” Ostrów Wlkp. w rozgrywkach drużynowych i indywidualnych.

Wśród zawodników tych wymienić można wychowanków klubu: **Oskara Włodarczyka**, siostry **Milenę** i **Arletę Magnuckie** oraz braci **Piotra** i **Pawła Dudzińskich**.

Skład ten uzupełniony został przez mistrza międzynarodowego **Piotra Staniszewskiego** z Warszawy (na zdjęciu), który sam zgłosił akces do gry w ostrowskiej drużynie i mistrza FIDE **Dawida Janaszaka** ze Strzałkowa, który w 2008 r. zastąpił **Zbigniewa Jaśnikowskiego** (przeszedł do „Prokonexu” Brzeg).

Oparcie składu na wychowankach stało w jawnej sprzeczności z postępowaniem większości klubów I – ligowych, które często sprowadzały do drużyny reprezentantów innych miast i krajów nawet z tytułem arcymistrza międzynarodowego i z rzadka grały zawodnikami miejscowymi.

Zaowocowało to licznymi niespodziankami OTSz Ostrów Wlkp., które stały się udziałem klubu już od początku jego startów na I Lidze. Ambitna gra wszystkich zawodników pozwalała przez 5 sezonów aż do czasów dzisiejszych utrzymywać się drużynie w tej niezwykle silnej stawce. Przy tym nierzadko OTSz według rankingów i przedsezonowych kalkulacji był jednym z głównych kandydatów do spadku z ligi (spadały zawsze zespoły z pozycji 8 – 10).

Wśród pamiętnych dla klubu momentów należy wymienić m. in. dzielną postawę drużyny w debiutanckim starcie na I Lidze w 2005 roku w Jarnołtówku, gdzie oprócz zajęcia 5. miejsca cieszą się z normy mistrzowskiej **Józefa Litwina** i jego świetnego rezultatu na IV szachownicy (jednego z trzech najlepszych na I Lidze).

Liga w Opolu w 2006 r. zapadła z kolei w pamięci z powodu twardej walki o ligowy byt OTSz i utrzymania się kosztem znakomitej drużyny „Pasjonata” Dankowice, w składzie której znajdowali się wówczas m. in. mistrzyni Europy **Marta Zielińska**, czy też mistrzowie międzynarodowi **Rafał Antoniewski** i **Oleg Kalinin**.

Rok 2007 i rozgrywki w Chotowej to chyba najlepszy występ zespołu w historii startów na I Lidze. Wówczas to doszło m. in. do spotkania z „Odrodzeniem” Koźuchów, w którym przed porażką nie uchronili drużyny z Koźuchowa nawet aktualny wówczas mistrz Polski arcymistrz **Tomasz Markowski**, arcymistrz **Jurij Zezulkin** z Białorusi czy mistrzowie **Dominik Orzech** i **Piotr Brodowski**.

Występowali wówczas na I Lidze tacy zawodnicy jak: GM **Radosław Wojtaszek**, GM **Paweł Czarnota**, czy WGM **Jolanta Zawadzka**, a OTSz przez większość zawodów znajdowało się w ścisłej czołówce tabeli turniejowej kończąc ostatecznie zawody na 5. miejscu.

W 2008 r. w Ustroniu zespół zapewnił sobie ligowy byt już na rundę przed zakończeniem rozgrywek degradując AZS „Politechnikę” Koszalin, w której grał m. in. złoty medalista olimpijski arcymistrz **Władimir Małaniuk** z Ukrainy (remis uzyskał z nim **Piotr Staniszewski**) czy też wicemistrz świata juniorów **Marcel Kanarek**. OTSz już w pierwszej rundzie sprawiło wówczas nie lada sensację pokonując w derbach Wielkopolski „Pocztowiec” Poznań.

Najdłuższą partię rozegrał w tym meczu Piotr Dudziński, który przy stanie 2,5 : 2,5 po 125 ruchach pokonał mistrza FIDE **Wojciecha Przybylskiego** z Poznania. Najlepszy wynik na V szachownicy uzyskał wtedy **Paweł Dudziński** wypełniając zarazem normę na kategorię mistrza krajowego. Pokonał on wtedy m. in. byłego mistrza Polski i autora wielu książek o tematyce szachowej i psychologicznej **Jana Przewoźnika** ze „Stilonu” Gorzów.

Jan Przewoźnik IM 2390 – Paweł Dudziński k 2237

Ustroń, 2008 r.

1.Sf3 f5 2.c4 Sf6 3.g3 g6 4.Gg2 Gg7 5.0–0 0–0 6.Sc3 d6 7.d3 Sc6 8.Wb1 a5 9.a3 e5 10.b4 h6 11.b5 Se7 12.c5 Ge6! Ważne posunięcie, które blokuje przekątną a2-g8 13.b6 c6 14.Sa4 g5 15.cxd6 Hxd6 16.Gb2 Sd7 17.Sd2 Sc5 18.Sc4 Gxc4 19.Sxc5 Hxc5 20.Hc2 Wfd8 21.dxc4 e4 22.Gxg7 Kxg7 23.g4! Białe w agresywnym stylu próbują rozbić strukturę pionkową czarnych e3! Czarne nie pozostają dłużne! 24.Hc3+ Hd4 25.Hxe3 Hxe3 26.fxe3 fxg4 27.Wbd1 Sg6! Skoczek znajduje najlepsze dla siebie centralne pole e5 28.Wd4 Se5 29.We4 We8 30.Wd1 We7 31.Wd6 Wae8 32.c5 Sf7! W biuletynie turniejowym błędnie napisano, że skoczek zagrał na d7, co oczywiście skończyłoby się ruchem 33.W:d7! 33.Wxe7 Wxe7 34.Wd4 Se5 Skoczek po raz drugi wraca na e5 35.Wa4! Dobrze, ale czarne znajdują ripostę... Kf6 36.Wxa5 Sd7 37.a4 We5 38.Kf2 Wxc5 Pionek

odbity 39.Wxc5 Sxc5 40.a5 Ke5 41.Ke1 Kd6 42.Kd2 Sd7 43.Kd3 Se5+ Skoczek po raz trzeci wraca na pole e5 i tym razem już dominuje nad gońcem i królem białych. Czarne przystępują teraz do wyrobienia wolnego pionka, aby odciągnąć króla przeciwnika od skrzydła hetmańskiego. Partia jest już praktycznie rozstrzygnięta. 44.Kd4 h5 45.Ge4 h4 46.Gf5 c5+ 47.Ke4 g3 48.hxg3 hxg3 49.Gh3 Sc4 50.Kf3 Sxa5 51.Kxg3 c4 52.Gf5 c3 53.Kg4 Sc4 54.Kxg3 Sxe3 Białe poddały partię 0 – 1 (Komentarz: Paweł Dudziński).

Władimir Malaniuk GM 2508 – Piotr Staniszewski IM 2416

Ustroń, 2008 r.

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.e3 Gb7 5.Sc3 d5 6.cxd5 exd5 7.Gb5+ c6 8.Gd3 Sbd7 9.0-0 c5 10.b3 Gd6 11.Gb2 0-0 12.Wc1 We8 13.Se2 He7 14.Sg3 g6 15.He2 a6 16.Wfd1 Hf8 17.a4 Hh6!?! Ciekawy manewr hetmana! 18.a5 cxd4 19.Sxd4 b5 20.Sf3 Sg4 Czarne rozpoczynają atak na skrzydło królewskie. Minusem ich pozycji są nieco osłabione czarne pola 21.Sf1 Wac8?! 22.Gxb5! Ładna i niespodziewana kombinacja 22...axb5 23.Hxb5 Sc5 24.Wxc5 Gxc5 25.Hxb7 Sxf2 W trudnej dla siebie pozycji czarne postanowiły zaryzykować 26. Se5? Do lepszej dla białych pozycji z szansami na zwycięstwo prowadziło wzięcie skoczka 26...Hf4!! Niezwykle widowiskowe posunięcie. Czarne poświęcają hetmana w zamian za wiecznego szacha 27.exf4 i białe zaproponowały remis. Mogło jeszcze nastąpić: 27...Sh3+ 28.Kh1 Sf2+ 29.Kg1 Sh3+ 0,5 – 0,5 (Komentarz: Paweł Dudziński).

W tym samym 2008 roku **Dawid Janaszak**, **Piotr Dudziński** i **Paweł Dudziński** okazują się bezkonkurencyjni w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych zajmując trzy pierwsze miejsca na podium. Ci sami zawodnicy wzmocnieni juniorem **Piotrem Zimnym** w turnieju

drużynowym zdobywają dla klubu tytuł mistrza Wielkopolski. Można tylko pożaliwać, iż w roku 2009 nikt nie podjął się organizacji tej imprezy.²⁰

Wracając do tematu I Ligi, rok 2009 to zwycięstwo w meczu „o życie” z „Ostródzianką” Ostróda w 8 rundzie. W meczu tym **Piotr Staniszewski** pokonał czarnymi bierkami GM **Aleksandra Mięte** – ówczesnego brązowego medalistę mistrzostw kraju, a **Piotr Dudziński** zremisował z GM **Krzysztofem Jakubowskim**.

Drużyna Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego na I Lidze w Ustroniu w 2009 r. Od lewej strony stoją: Piotr Dudziński, Milena Magnucka, Dawid Janaszak, Arleta Magnucka, Paweł Dudziński z córką Weroniką i Oskar Włodarczyk.

Foto: Kinga Dudzińska.

²⁰ W roku bieżącym klub podjął rozmowy z zarządem WZSzach w celu organizacji Mistrzostw Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych na rok 2011.

Podsumowując występy drużyny OTSz Ostrów Wielkopolski na I Lidze trzeba powiedzieć, iż po 5 latach gry zespół ma już najdłuższy staż ze wszystkich startujących w lidze zespołów i jest obecnie jedynym reprezentantem Wielkopolski na tym szczeblu rozgrywek.

Poszczególne zawodnicy mieli okazję do zmierzenia się z czołowymi szachistami kraju, nierzadko kończąc swoje potyczki z sukcesem. Podwyższali także swoje kategorie i rankingi oraz osiągnęli czołowe miejsca na szachownicach.

Środki finansowe na start drużyny od wielu lat zapewniał i nadal zapewnia prezes klubu **Andrzej Dera**, natomiast kapitanem sportowym i organizacyjnym jest **Paweł Dudziński**.

Poniżej kalendarium i statystyki startów OTSz Ostrów Wlkp. w Drużynowych Mistrzostwach Polski I Lidze Seniorów:

DMP I Liga Seniorów - Jarnołtówek, 3 - 11 IX 2005 r. - V miejsce (wśród 10 drużyn)

1. **Jaśnikowski Zbigniew** - 5,5 (z 9 partii)
2. **Włodarczyk Oskar** - 4
3. **Dudziński Piotr** - 4,5
4. **Litwin Józef** - 7
5. **Dudziński Paweł** - 4,5
6. **Magnucka Milena** - 3

DMP I Liga Seniorów - Opole, 2 - 10 IX 2006 r. - VII miejsce drużyny

1. **Staniszewski Piotr** - 3,5 (z 9 partii)
 2. **Jaśnikowski Zbigniew** - 4,5
 3. **Włodarczyk Oskar** - 4,5 (7)
 4. **Dudziński Piotr** - 3
 5. **Dudziński Paweł** - 5
 6. **Magnucka Milena** - 4
- rez. **Litwin Józef** - 1,5 (2)

DMP I Liga Seniorów - Chotowa, 2 - 11 IX 2007 r. - V miejsce drużyny

1. **Staniszewski Piotr** - 3,5 (z 9 partii)
 2. **Jaśnikowski Zbigniew** - 4,5
 3. **Włodarczyk Oskar** - 4,5
 4. **Dudziński Piotr** - 6
 5. **Dudziński Paweł** - 5
 6. **Magnucka Milena** - 3 (8)
- rez. **Magnucka Arleta** - 0 (1)

DMP I Liga Seniorów - Ustroń Zdrój, 6 - 14 IX 2008 r. - VI miejsce drużyny

1. **Staniszewski Piotr** - 3,5 (z 9 partii)
2. **Janaszak Dawid** - 3,5
3. **Włodarczyk Oskar** - 5,5
4. **Dudziński Piotr** - 5,5
5. **Dudziński Paweł** - 6
6. **Magnucka Milena** - 3

DMP I Liga Seniorów - Ustroń Zdrój, 12 - 20 IX 2009 r. - VII miejsce drużyny

1. **Staniszewski Piotr** - 4 (z 9 partii)
2. **Dudziński Piotr** - 3
3. **Janaszak Dawid** - 3
4. **Włodarczyk Oskar** - 5
5. **Dudziński Paweł** - 5,5
6. **Magnucka Milena** - 3 (7)
- rez. **Magnucka Arleta** - 0 (2)

Medale indywidualne na szachownicach:

- Złoty medal - **Józef Litwin**, IV szachownica, Jarnołtówek 2005
Złoty medal - **Paweł Dudziński**, V szachownica, Ustroń Zdrój 2008
Brązowy medal - **Zbigniew Jaśnikowski**, I szachownica, Jarnołtówek 2005
Brązowy medal - **Piotr Dudziński**, IV szachownica, Chotowa 2007
Brązowy medal - **Piotr Dudziński**, IV szachownica, Ustroń Zdrój 2008
Brązowy medal - **Oskar Włodarczyk**, III szachownica, Ustroń Zdrój 2008

Normy na kategorię mistrza krajowego (ranking 2400 i wyższy):

- Józef Litwin** (2005)
Piotr Dudziński (2007)
Paweł Dudziński (2008)
Oskar Włodarczyk (2008)

Poniżej znajduje się tabela zbiorcza z rezultatami zawodników OTSz z lat 2005 – 2009:

lp.	Nazwisko, imię	Szachownica	2005	2006	2007	2008	2009	Łącznie	%
1.	Litwin Józef	IV(9),V(2)	7	1,5	-	-	-	8,5 (11)	77,27
2.	Dudziński Paweł	V(45)	4,5	5	5	6	5,5	26 (45)	57,78
3.	Włodarczyk Oskar	II(9),III(25),IV(9)	4	4,5	4,5	5,5	5	23,5 (43)	54,65
4.	Jaśnikowski Zbigniew	I(9),II(18)	5,5	4,5	4,5	-	-	14,5 (27)	53,70
5.	Dudziński Piotr	III(9),IV(27),II(9)	4,5	3	6	5,5	3	22 (45)	48,89
6.	Staniszewski Piotr	I(36)	-	3,5	3,5	3,5	4	14,5 (36)	40,28
7.	Magnucka Milena	VI(42)	3	4	3	3	3	16 (42)	38,10
8.	Janaszak Dawid	II(9),III(9)	-	-	-	3,5	3	6,5 (18)	36,11
9.	Magnucka Arleta	VI(1),VI(2)	-	-	0	-	0	0 (3)	0

Jak wynika z powyższej tabeli najlepszy wynik procentowy uzyskał **Józef Litwin**, który wziął udział w dwóch ligach. Najwięcej punktów dla zespołu zdobyli: **Paweł Dudziński** – 26, **Oskar Włodarczyk** – 23,5 oraz **Piotr Dudziński** – 22. Wszystkie 45 partii w ciągu 5 sezonów rozegrali na I Lidze **Piotr** i **Paweł Dudzińscy**, natomiast **Oskar Włodarczyk** – 43 (opuścił on w 2006 r. dwie partie, a zagrał w jego miejsce **Józef Litwin**).

Oczywiście starty na I Lidze drużyny seniorów to nie jedyny aspekt działalności klubu w ostatnim czasie.

W 2008 r. klub otrzymał swoje logo, które zaprojektowała **Anita Duczyc**. Wcześniej w 2007 roku odbyły się wybory, w których do zarządu wybrano oprócz dotychczasowego

prezesa **Andrzeja Dery** także **Pawła Dudzińskiego** i **Krzysztofa Duczyca** (zastąpili oni na swoich stanowiskach sekretarza **Andrzeja Wendta** i wiceprezesa **Heryka Dobę**).

Po kolejnych wyborach w 2009 r. skład zarządu wyglądał następująco: prezes **Andrzej Dera**, wiceprezes **Paweł Dudziński** i sekretarz zarządu **Artur Grzegorowski**. W komisji rewizyjnej znaleźli się: **Andrzej Wendt** (przewodniczący), **Piotr Maśliński** (sekretarz) i **Jakub Rosik** (członek). Do sądu koleżeńkiego wybrano natomiast: **Andrzeja Ziółkowskiego** (przewodniczący), **Henryka Dobę** (sekretarz) i **Zbigniewa Jaśnikowskiego** (członek). Podczas tego zebrania **Janusz Spalony** otrzymał tytuł honorowego członka klubu.

W działalność klubu włączają się także przez cały czas: **Henryk Doba**, **Piotr Maśliński**, **Andrzej Wendt** i **Andrzej Ziółkowski** (dwóch ostatnich ufundowało sprzęt dla klubu) oraz rodzice młodych zawodników, którzy nierzadko także występują w roli sponsorów klubu m. in.: **Andrzej Chmielarz** (sponsor turniejów), **Robert Michalski** (ufundował baner klubowy, sponsor turniejów), **Karol Płokarz** (pomysłodawca i fundator koszulek klubowych), **Małgorzata Dudzińska** i **Mirosława Niezgódka** (pomoc w organizacji imprez szachowych) czy też sponsorzy Mistrzostw Ostrowa: **Sławomir i Katarzyna Kopaccy** oraz **Mariusz Gibasiewicz**.

Wśród innych sponsorów wymienić można m. in.: **Przemysław Bieńka** (Intar), **Andrzeja Strykowskiego** (MZO), **Bartosza Ziółkowskiego** (Holdikom), **Arkadiusza Wronkę** (Agat), **Franciszka Juzła** (Zakład Usług Elektronicznych), **Eugena Sztukowskiego** (Peugeot), **Dariusza Puchalskiego** i **Jarosława Marciniaka** (dGCS S. A.) oraz najważniejszego sponsora klubu - prezydenta Ostrowa Wielkopolskiego **Radosława Torzyńskiego** reprezentującego Urząd Miejski.

Partnerzy organizacyjni Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego to obecnie Biblioteka Publiczna im. Stefana Rowińskiego (dyrektor **Włodzimierz Grabowski**) oraz Szkoła Podstawowa nr 11 im. Mirosława Feriča (dyrektor **Małgorzata Lubojańska** i wicedyrektor **Ewa Wulbach**).

Od 2008 r. klub posiada też własną stronę internetową, której redakcją zajmują się **Krzystian Ofierzyński** i **Paweł Dudziński**.

Bieżącą działalnością księgową zajmuje się biuro rachunkowe **Stefanii Kowalik**.

Jeżeli chodzi jeszcze o aspekt sportowy, to OTSz wystawia aktualnie do startu w rozgrywkach ligowych także drugą drużynę seniorów, która ma aspiracje, aby w przyszłości awansować do II Ligi Seniorów. W składzie tej drużyny znaleźli się w 2010 roku: 1. **Piotr Zimny**, 2. **Bartosz Matuszczak**, 3. **Artur Grzegorowski**, 4. **Andrzej Wendt**, 5. **Małgorzata Jaśnikowska** oraz: **Jakub Rosik**, **Franciszek Juzł**, **Maciej Chmielarz**, **Filip Michalski** i **Natalia Kopacka**.

Coraz silniejsza staje się też drużyna juniorów, która w latach 2008 – 2009 dwa razy wywalczyła brązowe medale na III Lidze Wielkopolskiej, a po pierwszym zjeździe w 2010 r. znajdowała się na czele tabeli, gromiąc rywali nawet po 6 : 0!²¹ W tej drużynie z kolei brylują: 1. **Piotr Zimny**, 2. **Maciej Chmielarz**, 3. **Filip Michalski**, 4. **Adam Niezgódka**, 5. **Małgorzata Jaśnikowska**, 6. **Natalia Kopacka**.

Wreszcie dbając o rozwój szachowy najmłodszych wychowanków w IV Lidze startuje także druga drużyna juniorów w składzie: 1. **Marcin Malak**, 2. **Daniel Cicharski**,

²¹ Ostatecznie juniorzy Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego po kilku latach przerwy 11 kwietnia 2010 r. awansowali do II Ligi.

3. **Dawid Płokarz**, 4. **Hubert Gibasiewicz**, 5. **Katarzyna Domagała**, 6. **Adrianna Jędras** oraz rez. **Szymon Jäder**.

Trenerami klubowymi tych drużyn są **Paweł Dudziński** i **Henryk Doba** oraz **Zenon Królik**, który to opiekuje się najmłodszą grupą początkujących podczas zajęć szkoleniowych z dziećmi i młodzieżą w Klubie Nauczyciela.

4.2. Indywidualne Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego

W 1992 r. rozegrano pierwsze w „erze nowożytnej” Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego w Szachach. Zwyciężył w nich **Przemysław Bieniek**. Od tego momentu, aż do czasów współczesnych Mistrzostwa Ostrowa rozgrywane są cyklicznie każdego roku, najczęściej na przełomie lutego i marca lub marca i kwietnia. Organizatorem tych mistrzostw początkowo był klub KKS „Ostrovia”, a od 1997 powstałe na bazie „Ostrovii” Ostrowskie Towarzystwo Szachowe.

W tym właśnie 1997 r. zwycięstwo odniósł obrońca tytułu **Józef Litwin**,²² który stracił tylko pół punktu w 9 rundach i o 1,5 punktu wyprzedził **Adama Czekalskiego** i **Tomasza Nowackiego** („Gorzyczanka” Gorzyce Wielkie) – po 7 pkt. Czwarty był **Marcin Bloch** – 6,5 pkt.²³

Najlepszą kobietą została **Milena Magnucka**,²⁴ najlepszym juniorem do lat 15 - **Paweł Dudziński** (9. ogólnie),²⁵ a najlepszym juniorem do lat 12 - **Łukasz Parusiński**.

Oddzielnie rozgrywane były Mistrzostwa Ostrowa do lat 10, gdzie bezkonkurencyjna okazała się **Hanna Domagała** przed **Szymonem Kurpińskim** i **Mateuszem Zającem**.²⁶

Mistrzostwa rozgrywane były w siedzibie Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego w Klubie Nauczyciela. Sędzią głównym był **Piotr Maśliński**.

Niewiele zmieniło się w roku następnym 1998. **Józef Litwin** ponownie został mistrzem, a **Milena Magnucka** najlepszą kobietą. W kategorii do lat 15 **Piotr Dudziński** wyprzedził brata **Pawła** o pół punktu punktacji pomocniczej. Do lat 12 najlepszy był **Jakub Strykowski**.

Mistrzem Ostrowa amatorów (niezrzeszonych) został z kolei **Jerzy Dudziński**, który zdobył w turnieju głównym 4,5 punktu i wyprzedził **Stanisława Pabiszczaka** – 4 punkty.

W turnieju do lat 10 najlepszy okazał się **Łukasz Kapoła** przed **Mateuszem Zającem** i **Miłoszem Goldynem**.²⁷

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 1998 - turniej główny (9 rund, 38 uczestników).

Kolejno podano: miejsce, imię i nazwisko, ranking, ilość punktów i punktację pomocniczą:

1. Józef Litwin	2240	7	41,5
2. Adam Czekalski	2175	7	38,5
3. Przemysław Bieniek	2110	6,5	42

²² Jeśli nie zaznaczono inaczej, to zawodnik reprezentował klub OTSz Ostrów Wlkp.

²³ P. Maśliński (korespondencja), *Panorama krajowa: Ostrów Wielkopolski*, Szachista 1997, Nr 7 (79), Rok VII, s. 220.

²⁴ Archiwum Mileny Magnuckiej.

²⁵ Materiały własne autora.

²⁶ J. Dudziński (Hetman), *Mistrzostwa Ostrowa*, Kurier Ostrowski 1997 r.

²⁷ J. Dudziński (Hetman), *Litwin po raz czwarty*, Kurier Ostrowski, 2 IV 1998 r.

4. Arkadiusz Szyszka	1800	6,5	42
5. Tomasz Nowacki	2090	6,5	39,5
6. Henryk Doba	2150	6	38

Rok 1999 to kolejny triumf **Józefa Litwina** w kategorii seniorów. Drugi jest **Tomasz Nowacki**, a trzeci **Paweł Dudziński**.

Zmiana następuje na pozycji najlepszej szachistki w mieście – **Arleta Magnucka** wyprzedza siostrę **Milenę**.

W turnieju do lat 10 bezkonkurencyjna okazała się **Sonia Stasiak** – 7 punktów z 7 partii, 2. **Adam Smardz** – 5 pkt., 3. **Łukasz Kowal** – 4,5 pkt.

Po ceremonii zakończenia rozegrany został turniej o Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego w Szachach Błyskawicznych. Swoje pierwsze zwycięstwo odniósł w nim 16 – letni **Paweł Dudziński**.

Turnieje sędziował jako sędzia główny **Arkadiusz Nowak**.

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 1999 - turniej główny (9 rund, 44 uczestników):

1. Józef Litwin	2232	9	41
2. Tomasz Nowacki	2091	8	37,5
3. Dudziński Paweł	2000	6,5	38,5
4. Dudziński Piotr	2000	6,5	38
5. Arkadiusz Szyszka	1800	6	38,5
6. Marian Stawik	2000	6	37

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 1999 - turniej „blitza”. Rozegrany z udziałem 34 zawodników w 2 etapach. Eliminacje (8 rund) i finał (11 rund):

1. Paweł Dudziński	2000	10
2. Przemysław Bieniek	2110	8,5
3. Arkadiusz Szyszka	1800	7,5

W roku 2000 młodzież zaatakowała pozycję ówczesnego „dominatora” ostrowskich szachów. Pomimo tego tytuł mistrzowski znów powędrował w ręce **Józefa Litwina** – 7,5 pkt. (z 9). Życiowy turniej rozegrała wówczas 15 – letnia **Milena Magnucka** – 7 pkt., której do pierwszego miejsca zabrakło tylko pół punktu. Trzecie miejsce zajął **Paweł Dudziński** – 6,5 pkt., a na kolejnych pozycjach uplasowali się: **Henryk Doba**, **Jerzy Olszewski** („Start” Ostrów), **Arkadiusz Szyszka** i **Marian Stawik** (obaj „Gorzyczanka” Gorzyce Wielkie). W turnieju wzięło udział 34 uczestników.

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2000 - turniej główny (9 rund, 28 uczestników):

1. Józef Litwin	2234	7,5	38
2. Milena Magnucka	2055	7	40,5
3. Dudziński Paweł	2028	6,5	40,0
4. Henryk Doba	2148	6	37,5
5. Jerzy Olszewski	2000	6	37
6. Arkadiusz Szyszka	1800	6	36,5

W grupie juniorów starszych triumfowała **Sonia Stasiak** – 7,5 pkt. (z 9), 2-3. **Szymon Kurpiński i Łukasz Lewicki** (SP 10) – po 6,5 pkt. Startowało 10 uczestników.

W grupie juniorów młodszych kolejność była następująca: 1. **Michał Strykowski** – 6 pkt. z 7 (OTSz), 2. **Andrzej Bargiel** (SP 1) – 5,5 pkt., 3. **Jakub Krzywański** – 5 pkt. Startowało 19 uczestników.

Z kolei grupę przedszkolaków z kompletem 10 punktów wygrał **Szymon Podsadny** (Przedszkole 8), 2-3. **Michał Walkowiak** (Przedszkole Przygodzice), **Jędrzej Szkudlarek** (Przedszkole 7) – po 7,5 pkt., 4. **Adam Pera** (Przedszkole 16) – 6,5 pkt. Najlepszą wśród dziewcząt była **Marta Szymańska** – 5,5 pkt. Startowało 21 uczestników.

W Turnieju Błyskawicznym, który rozgrywany był dosyć nieregularnie **Józef Litwin** pokonał po dogrywce **Pawła Dudzińskiego**.²⁸

W sumie we wszystkich grupach wystartowało 84 uczestników.

Kolejne Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego rozegrano w dniach od 15 lutego do 15 marca 2001 r. 88 uczestników rywalizowało o miano mistrza Ostrowa w czterech grupach turniejowych.

W turnieju głównym po raz ósmy (szósty z rzędu!) zwyciężył **Józef Litwin**. Jak się jednak później okazało był to jego ostatni jak dotychczas tytuł mistrzowski.

Litwin w 9 partiach doznał tylko jednej porażki z **Pawłem Dudzińskim**, który z dorobkiem 7 punktów zajął drugie miejsce. „*Obaj zawodnicy od początku stawiani byli w gronie faworytów. Gdyby nie sensacyjne zwycięstwo Jerzego Olszewskiego nad Dudzińskim, losy tytułu ważyłyby się zapewne do ostatniej rundy. Mistrzynią Ostrowa została Milena Magnucka, która pod nieobecność starszej siostry Arlety nie miała większych problemów z wywalceniem tytułu. Dzięki remisowi w ostatniej rundzie na trzeciej pozycji uplasował się Kazimierz Winiarski.*”²⁹

W turnieju juniorów starszych zwyciężył **Łukasz Lewicki**, który zdobył 8 punktów. Wśród dziewcząt triumfowała **Sonia Stasiak** z dorobkiem 7 punktów. Turniej juniorów młodszych zdominował **Szymon Podsadny** - ubiegłoroczny zwycięzca turnieju przedszkolaków, który ponownie uzyskał komplet punktów. Najlepszą zawodniczką była **Marta Szymańska**. W turnieju przedszkolaków zwyciężył **Damian Sobczak**. Wśród dziewcząt 1. miejsce zajęła **Aleksandra Grzybkowska**. Mistrzem Ostrowa w „blitzu” został **Paweł Dudziński**.

Szczegółowe wyniki w 2001 r.:

Juniorzy starsi (roczniki 1986-90): 1. **Łukasz Lewicki** – 8 punktów z 9 partii, 2. **Sonia Stasiak** – 7 pkt., 3. **Szymon Strykowski** – 7 pkt. Startowało 16 uczestników.

Juniorzy młodszy (roczniki 1991 i młodszy): 1. **Szymon Podsadny** – 7 punktów z 7 partii, 2. **Konrad Grzegorzczak** – 6 pkt., 3. **Robert Gajda** – 5 pkt. Startowało 22 uczestników.

Dzieci w wieku przedszkolnym (roczniki 1994 i młodszy): 1. **Damian Sobczak** – 6,5 pkt. z 7, 2. **Dominik Grzesiak** – 5,5 pkt., 3. **Tomasz Tomaszewski** – 5 pkt.. Najlepsza wśród dziewcząt: **Aleksandra Grzybkowska** – 4 pkt. Startowało 22 uczestników.

²⁸ Nie ma pewności co do tego, czy Mistrzostwa, w których Litwin pokonał po dogrywce Dudzińskiego rozgrywane były w tym akurat roku, ale na pewno był to tamten okres.

²⁹ J. Strykowski (JS), *Bez niespodzianek: Mistrzostwa Ostrowa w szachach*, Gazeta Ostrowska 2001, s. 27.

W Mistrzostwach Ostrowa w Szachach Błyskawicznych zwycięstwo odniósł **Paweł Dudziński** – 10,5 pkt. z 11, 2. **Piotr Dudziński** – 10 pkt., 3. **Mikołaj Bugaj** – 9 pkt.³⁰ Startowało 46 uczestników.

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2001 - turniej główny (9 rund, 28 uczestników):

1. Józef Litwin	2224	8	37,5
2. Paweł Dudziński	2090	7	35,5
3. Kazimierz Winiarski	2000	6	39
4. Milena Magnucka	2000	6	38,5
5. Andrzej Ziółkowski	2000	5	32,5
6. Jakub Strykowski	1800	5,5	35,5

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2001 - turniej „blitza” (11 rund, 46 uczestników):

1. Paweł Dudziński	2090	10,5	61
2. Piotr Dudziński	2000	10	63,5
3. Mikołaj Bugaj	1800	8,5	62,5
4. Piotr Ziółkowski	1800	8	59,5
5. Henryk Doba	2096	7	63
6. Jerzy Olszewski	2000	7	61

Kolejny rok 2002 przyniósł generalną zmianę warty. W Mistrzostwach Ostrowa w Szachach Klasycznych nie wystartował **Józef Litwin**, a na czołowych pozycjach znalazła się młodzież: 1. **Paweł Dudziński** – 9 punktów z 10 partii, 2. **Piotr Dudziński** – 7,5 pkt. oraz 3. **Tomasz Nowacki** – 7 pkt. Najlepszą wśród kobiet tradycyjnie była **Milena Magnucka** (7. miejsce ogólnie). **Dudziński** za swoje zwycięstwo otrzymał główne trofeum - Puchar Prezydenta Ostrowa. Z wyjątkiem **Pawła Dudzińskiego**, w pierwszej „szóstce” nie było ani jednego zawodnika z ubiegłorocznej czołówki.³¹ We wszystkich turniejach ponownie wystartowało ponad 80 uczestników.

Klasyfikację juniorów starszych wygrał **Dawid Pawelec** – 11 pkt. z 11 przed **Wojciechem Bielą** – 8,5 pkt. Wśród juniorów młodszych pierwszy był **Michał Walkowiak** – 15,5 pkt. z 17 przed **Szymonem Podsadnym** – 15 pkt. Klasyfikację przedszkolaków wygrał **Marcin Malak** – 9 pkt. z 10 przed **Bartoszem Kowalczykiem** – 8 pkt.

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2002 - turniej główny (10 rund, 33 uczestników):

1. Dudziński Paweł	2140	9	49
2. Dudziński Piotr	2000	7,5	47
3. Nowacki Tomasz	2055	7	49
4. Ziółkowski Piotr	1800	7	44,5
5. Doba Henryk	2096	7	44,5
6. Bugaj Mikołaj	1800	6,5	48
7. Magnucka Milena	2043	6,5	47,5
8. Bukwa Jarosław	1800	6,5	46
9. Grzegorowski Artur	1800	6	47
10. Sroka Henryk	1800	6	44,5

³⁰ B. Karasiński, *Mistrzostwa zakończone*, Kurier Ostrowski, 26 III 2001 r.

³¹ *Dudziński mistrzem: Zawody o Puchar Prezydenta Ostrowa*, Gazeta Poznańska: Express - Powiaty, 16 V 2002 r.

Rekordowe pod względem rangi były Mistrzostwa Ostrowa o Puchar Prezydenta w 2003 roku. We wszystkich grupach wystartowało łącznie 87 uczestników, a wśród nich byli m. in. bracia **Piotr** i **Paweł Dudziński**, wielokrotny mistrz Ostrowa **Józef Litwin** oraz główny faworyt imprezy mistrz międzynarodowy **Zbigniew Jaśnikowski**.

Jaśnikowski wygrał 7 partii, 3 zremisował (z wymienionymi powyżej zawodnikami) i ostatecznie zajął I miejsce. Tuż za nim uplasował się **Józef Litwin**, a dalej **Piotr** i **Paweł Dudziński**. W czołówce znaleźli się jeszcze: **Milena Magnucka** (ponownie najlepsza wśród kobiet) oraz **Andrzej Wendt**. Swoją drogą **Andrzej Wendt** duże postępy na polu szachowym poczynił już w wieku dorosłym (od poziomu IV kategorii do poziomu zaawansowanego). Jeżeli chodzi zaś o **Milenę Magnucką**, to swój tytuł wywalczyła, podobnie jak wcześniej **Józef Litwin**, po raz ósmy. Pierwszy raz została natomiast mistrzynią Ostrowa już w wieku 10 lat w 1995 r.!

W turnieju juniorów starszych wygrał **Paweł Pułkownik** przed **Wojciechem Bielą** i **Jakubem Jamińskim**. Najlepszą z dziewcząt była **Izabela Malchrzycka**.

W turnieju juniorów młodszych wygrał natomiast **Szymon Podsadny** przed **Adamem Perą** i **Jędrzejem Szkudlarkiem**. Jediną startującą dziewczyną była **Małgorzata Jaśnikowska** - córka **Zbigniewa Jaśnikowskiego**.

W ceremonii zakończenia udział wzięli m. in.: prezes Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego **Andrzej Dera** oraz sekretarz miasta **Henryk Zieliński**.

Po tej uroczystości rozegrano Mistrzostwa Ostrowa w Szachach Błyskawicznych, których zwycięzcą został **Paweł Dudziński**.

Oto opinia jaką na temat Mistrzostw wyraził zwycięzca **Zbigniew Jaśnikowski** dla „Panoramy Ostrowskiej”: „*Organizację imprezy trzeba uznać za bardzo dobrą. Podziw budziła zwłaszcza wysoka frekwencja. Poziom sportowy był względnie wysoki. Nie wykluczam więc, że w przyszłości ponownie wystartuje w tych zawodach. W przeszłości na przeszkodzie, aby to robić stawał mi za każdym razem brak wolnego czasu.*”³²

Należy dodać, iż głównym organizatorem tych, jak i kilku poprzednich Mistrzostw z ramienia OTSz Ostrów Wlkp. był wiceprezes **Henryk Doba**, natomiast sędzią głównym **Jerzy Olszewski** – sędzia klasy państwowej. Turniej dofinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Ostrowie.

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2003 - turniej główny (10 rund, 29 uczestników):

1. Jaśnikowski Zbigniew	2449	8,5	47
2. Litwin Józef	2188	8	48
3. Dudziński Piotr	2080	8	47,5
4. Dudziński Paweł	2166	7	47,5
5. Magnucka Milena	2084	7	47,5
6. Wendt Andrzej	1600	6	38

W kolejnym roku 2004 stawka nie była już tak silna. Zabrakło m. in. **Litwina**, **Jaśnikowskiego** oraz siostr **Magnuckich**. W połowie turnieju na czele tabeli turniejowej znalazł się niespełna 15 – letni **Piotr Ziółkowski** - syn byłego zawodnika „Ostrovi” **Andrzeja Ziółkowskiego**. Do końca zawodów starał się go dogonić **Paweł Dudziński**,

³² G. Adamek (gad), *Wysoka ranga i frekwencja: Mistrzostwa Ostrowa w szachach*, Panorama Ostrowska 2003, s. 17.

jednak **Ziółkowski** utrzymał nad nim półpunktowe prowadzenie i tym samym został najmłodszym mistrzem Ostrowa w historii tych rozgrywek. Trzeci był **Piotr Dudziński**.

Wśród kobiet najlepsza była **Karolina Bukwa** przed **Hanną Domagałą** i **Małgorzatą Jaśnikowską**.

W kategorii szóół podstawowych zwyciężył **Jędrzej Szkudlarek** przed **Adamem Perą** i **Szymonem Podsadnym**.

Turniej amatorów (juniorów) wygrała **Daria Maślankowska** przed **Bartłojem Krawczykiem** i **Anną Białek**.

W Mistrzostwach Ostrowa Przedszkolaków dwa pierwsze zajęli **Kacper Tomaszewski** – 6 pkt. z 6 (w przyszłości wicemistrz Polski juniorów do lat 10) i **Bartłoj Grodzki** – 4,5 pkt. z Przedszkola nr 5 z Jarocina – podopieczni **Pawła Dudzińskiego**. Trzeci był **Szymon Walkowiak** – 4,5 pkt. (Przedszkole 15). Najlepszą z dziewcząt była **Karolina Kacprzak** (Przedszkole 16).

W turnieju „blitza” zwyciężył po raz pierwszy młodszy z braci **Dudzińskich** – **Piotr**. Zawody sędziował **Jerzy Olszewski**.

Na zakończeniu Mistrzostw prezes OTSz **Andrzej Dera** mówił: *Szczególnie cieszy mnie tak duża liczba młodych zawodników. To dobitnie świadczy, że tak wspaiała i mądra gra w naszym mieście nigdy nie zaginie.*³³

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2004 - turniej główny (9 rund, 26 uczestników):

1. Ziółkowski Piotr	2082	8	36
2. Dudziński Paweł	2201	7,5	38
3. Dudziński Piotr	2098	6,5	40,5
4. Bukwa Jarosław	1894	6,5	37
5. Nowacki Tomasz	2096	5,5	36
6. Zakrocki Sebastian	2000	5,5	35

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2004 - turniej „blitza” (21 zawodników – system kołowy):

1. Dudziński Piotr	19 (z 20)
2. Dudziński Paweł	18,5
3. Nowacki Tomasz	16,5
4. Ziółkowski Piotr	15
5. Doba Henryk	14,5
6. Zakrocki Sebastian	14

Rok 2005 to dublet braci **Dudzińskich**, który powtarzać się będzie do końca omawianego w niniejszym rozdziale okresu, czyli do roku 2009.

Obaj **Dudzińscy** zdobyli po 8 punktów w 9 partiach, a o pierwszym miejscu **Pawła** przed **Piotrem** zadecydowała lepsza punktacja dodatkowa – mały Buchholz (zsumowane punkty przeciwników z odrzuceniem skrajnych rezultatów). Trzeci był **Tomasz Nowacki**, czwarty **Henryk Doba**, a piąty **Kazimierz Winiarski**. Mistrzynią Ostrowa kobiet została **Hanna Domagała**.³⁴

³³ R. Kryś, Puchary dla najlepszych, Panorama Ostrowska, 13 IV 2004 r.

³⁴ *Dublet Dudzińskich*, Nasz Kurier 2005, nr 13, Rok I, s. 9.

W turnieju juniorów starszych wygrał **Maciej Kajewski** przed **Wojciechem Kajewskim**, **Rafałem Ratajczykiem** i **Amandą Jabłońską**.

Turniej juniorów młodszych wygrał **Szymon Walkowiak** przed **Robertem Ratajczykiem** i **Janem Klósakiem**. W tej grupie najlepszą dziewczyną była **Paulina Dudzińska** – trzecia z rodzeństwa **Dudzińskich**.

W Mistrzostwach Ostrowa Przedszkolaków triumfował z kolei **Filip Michalski**, przed **Marcelem Miloszem** i **Krystianem Strzelcem** – wśród chłopców oraz **Alicja Ziółkowska** przed **Natalią Kopacką** – wśród dziewcząt. **Alicja Ziółkowska** to z kolei siostra **Piotra Ziółkowskiego**. Jak widać szachy są sportem wybitnie rodzinnym!

Turniej Błyskawiczny to też zwycięstwo **Pawła Dudzińskiego** i odebranie tytułu sprzed roku bratu **Piotrowi**, który zajął drugie miejsce.

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2005 - turniej główny (9 rund, 28 uczestników):

1. Dudziński Paweł	2214	8	37,5
2. Dudziński Piotr	2204	8	35
3. Nowacki Tomasz	2096	6,5	39,5
4. Doba Henryk	2096	6	38
5. Winiarski Kazimierz	2000	5,5	39
6. Lipiński Maciej	1800	5	38

Nie inaczej jeżeli chodzi o klasyfikację końcową turnieju głównego było w roku 2006. Na dwóch pierwszych miejscach znajdują się **Paweł** i **Piotr Dudzińscy** – po 8,5 pkt. z 9, którzy remisują tylko ze sobą a pozostałe partie wygrywają.

Paweł znów wyprzedza **Piotra** lepszą punktacją pomocniczą. Co ciekawe, o I miejscu w tymże roku zadecydowała ostatnia partia turnieju. Nie była to jednak partia żadnego z braci **Dudzińskich**, a **Stanisława Pabiszczaka** (III kat.) z **Arturem Grzegorowskim** (I kat.). Dzięki zwycięstwu **Pabiszczaka** nad faworyzowanym **Grzegorowskim**, **Paweł Dudziński** wyprzedził **Piotra** o pół punktu małego Buchholza.³⁵

Trzeci w klasyfikacji generalnej był **Ryszard Zielazny** z „Gorzyczanki” Gorzyce Wielkie. Miał on już 2,5 punktu straty do prowadzącej dwójki. Najlepszą wśród kobiet została młodsza z sióstr **Jaśnikowskich** – **Małgorzata**. Wśród przedszkolaków ponownie zaś triumfuje **Filip Michalski** przed **Piotrem Zaworskim** i **Janem Cieślą**. Najlepszą z dziewcząt jest **Patrycja Trentkiewicz**.

W Mistrzostwach Ostrowa w Szachach Błyskawicznych **Piotr** rewanżuje się **Pawłowi** i zdobywa swój drugi tytuł w tej konkurencji przeznaczony dla szachistów o niezłym refleksie.

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2006 - turniej główny (9 rund, 27 uczestników):

1. Dudziński Paweł	2202	8,5	35
2. Dudziński Piotr	2266	8,5	34,5
3. Zielazny Ryszard	1800	6	37,5
4. Winiarski Kazimierz	2000	6	36
5. Zakrocki Sebastian	2000	5	36,5
6. Pabiszczak Stanisław	1600	5	31,5

³⁵ Tę punktację dodatkową oblicza się zsumowując punkty zdobyte przez przeciwników, z którymi się grało i odrzucając wyniki skrajne, czyli najlepszy i najgorszy. Duży Buchholz z kolei to punkty przeciwników, ale już bez odrzucenia wyników skrajnych. Są to najpopularniejsze punktacje pomocnicze stosowane w systemie szwajcarskim (system stosowany, gdy gra duża ilość uczestników).

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2006 - turniej „blitza” (11 rund, 21 uczestników):

1. Dudziński Piotr	2266	9	58
2. Dudziński Paweł	2203	9	56
3. Doba Henryk	2096	9	54
4. Włodarczyk Oskar	2238	8	57
5. Bugaj Mikołaj	2041	7	57
6. Bukwa Karolina	1800	6	49

W Mistrzostwach w roku 2007 **Piotr** wyprzedza **Pawła** w końcowej tabeli. Rachunki przynajmniej po części się wyrównują, gdyż tym razem to młodszy **Dudziński** ma lepsze wartościowanie pomocnicze. Trzecie miejsce zdobył **Sebastian Zakrocki** z „Pogoni” Nowe Skalmierzyce.

Najlepszą z kobiet ponownie zostaje **Małgorzata Jaśnikowska**. Turniej Juniorów Szkół Podstawowych wygrywa uczeń I klasy **Filip Michalski**, który wcześniej dwa razy z rzędu był mistrzem Ostrowa Przedszkolaków. Wśród dziewcząt także trzeci z rzędu tytuł mistrzowski zdobywa **Paulina Dudzińska**.

Filip Michalski wyprzedza **Patryka Pankowiaka**, który z kolei rewanżuje się **Michalskiemu** w rozegranych po raz pierwszy Mistrzostwach Ostrowa Wielkopolskiego Juniorów w Szachach Błyskawicznych i zdobywa tam 1. miejsce przed swoim kolegą.

W Mistrzostwach Ostrowa Przedszkolaków **Agnieszka Kopacka** wygrywa cały turniej pokonując również chłopaków.

W Mistrzostwach Seniorów w „blitzu” wygrywa mistrz międzynarodowy **Zbigniew Jaśnikowski**, przed **Piotrem Dudzińskim** i **Pawłem Dudzińskim**.

Kolejny 2008 r. to riposta **Pawła** w stosunku do brata i pierwsze miejsce z 8,5 pkt. **Piotr** jest drugi z 8 pkt.

Trzecie miejsce zajął, podobnie jak rok wcześniej, prezentujący równą formę **Sebastian Zakrocki** z Nowych Skalmierzyc – 6 pkt. Najlepszym juniorem okazał się z kolei 14 – letni **Piotr Zimny** – reprezentant drużyny juniorów Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego, który zajął czwarte miejsce w klasyfikacji ogólnej.

Jedno „oczko” za **Piotrem Zimnym** uplasował się **Jakub Rosik** – trzykrotny zwycięzca juniorskich turniejów o „Grand Prix” Biblioteki Publicznej, dla którego był to chyba najbardziej udany występ w kategorii seniorów. Pierwszą szóstkę, która w myśl regulaminu miała zostać nagrodzona zamknął **Przemysław Talaga**.

Swoją nagrodę otrzymał również zdobywca siódmego miejsca, najstarszy uczestnik turnieju **Stanisław Piasecki**. Wymienieni zawodnicy zdobyli po 5 punktów i o kolejności w tabeli decydowała punktacja pomocnicza.

W turnieju głównym nie wystartowała żadna kobieta. Udział w nim wzięło za to kilku młodych zawodników ze szkół podstawowych, którzy postawili sobie ambitny cel nawiązania walki z dużo bardziej doświadczonymi przeciwnikami, a przede wszystkim nauki sztuki szachowej na wyższym poziomie. Według kolejności zajętych miejsc byli to: **Maciej Chmielarz**, **Filip Michalski**, **Augustyn Michalak**, **Michał Marciniak** oraz **Bartosz Trzmiel**. 11 – letni **Maciej Chmielarz**, podobnie zresztą jak 15 – letni **Adam Pera**, nie wzięli jednakże udziału we wszystkich rundach, gdyż równocześnie reprezentowali oni OTSz na Mistrzostwach Polski Juniorów w Ustroniu i w Łebie.

Turniej juniorów w świetnym stylu wygrał **Adam Niezgódka** – 10 pkt. z 11 partii, który do końca odpierał zacięte ataki depreczających mu po piętach **Bartosza Przybyła** i **Kacpra Zakrockiego** mieszkających w Nowych Skalmierzycach reprezentantów

KTS-W Kalisz - po 9 pkt. W kategorii dziewcząt zwyciężyła **Natalia Kopacka** przed **Kornelią Piaskowską** i **Ewą Krawczyk**.

Jedną z nagród dla mistrzyni Ostrowa wśród dziewcząt była sesja zdjęciowa ufundowana przez firmę Foto Kodak Haliny Klusek.

Zwycięzcą Mistrzostw Przedszkolaków został **Kacper Jakubczak** ze Śremu – 5 pkt. z 5 partii, który w decydującej o pierwszym miejscu partii pokonał 5 – letniego **Nikodema Pabiszczaka** – 4 pkt. **Nikodem** po tej przegranej spadł na trzecie miejsce, a wyprzedził go jeszcze **Robert Gawel** – 4 pkt. Najlepsza z dziewcząt **Zuzanna Hałas** zajęła piąte miejsce – 3 pkt.

W zamykającym Mistrzostwa Turnieju Szachów Błyskawicznych, juniorzy rywalizowali razem z seniorami, co zaprocentowało kilkoma niespodziankami. Ostatecznie o pierwszym miejscu pomiędzy braćmi **Dudzińskimi** tradycyjnie decydował Buchholz, który o pół punktu (ta różnica była dosyć stała) **Pawel** miał lepszy od **Piotra**. Obydwaj oni zdobyli po 8 punktów w 9 grach, a w bezpośredniej partii, podobnie jak w szachach klasycznych zremisowali. **Pawel Dudzinski**, podobnie jak w roku 2005 został podwójnym mistrzem - w szachach klasycznych i błyskawicznych.

Trzecie miejsce zajął najlepszy junior szkół ponadpodstawowych **Piotr Zimny** – 6,5 pkt. Zwycięzcą w kategorii szkół podstawowych został natomiast **Maciej Chmielarz** – 5 pkt.

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2008 - turniej główny (9 rund, 20 uczestników):

1. Dudzinski Pawel	2236	2236	8,5	34,0
2. Dudzinski Piotr	2303	2303	8	36,0
3. Zakrocki Sebastian	1820	1820	6	37,0
4. Zimny Piotr		1800	5	37,5
5. Rosik Jakub		1600	5	36,5
6. Talaga Przemyslaw		1800	5	33,0

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2008 - turniej „blitza” (9 rund, 25 uczestników):

1. Dudzinski Pawel	2236	2236	8	38
2. Dudzinski Piotr	2303	2303	8	37,5

3. Zimny Piotr		1800	6,5	38
4. Ziółkowski Andrzej		1800	6	38
5. Zakrocki Sebastian	1820	1820	5,5	39,5
6. Rosik Jakub		1600	5,5	32,5

16 kwietnia 2009 r. po trwających blisko półtora miesiąca rozgrywkach, zakończono kolejny championat o tytuł mistrza Ostrowa Wielkopolskiego. W turnieju głównym wystartowało 27 zawodników z Ostrowa Wielkopolskiego i okolic. Nie było większych niespodzianek. Na czele tabeli znaleźli się bracia **Dudzińscy**. Wykonali oni między sobą „krótka rozsadę” w stosunku do roku ubiegłego i na pierwszym miejscu pojawił się **Piotr** przed **Pawłem**.

Dzięki zwycięstwu w ostatniej rundzie nad **Franciszkiem Juzlem** na trzecim stopniu podium znalazł się **Artur Grzegorowski**, który rozpoczął turniejowe zmagania dopiero od drugiej rundy!

Franciszek Juzl powrócił zresztą w tamtym roku do turniejowej gry w szachy po ponad 20 – letniej przerwie (równy 30 lat wcześniej wywalczył on tytuł mistrza Ostrowa).

W pierwszej „6” nagrodzonych uczestników znalazło się jeszcze dwóch juniorów: **Adam Pera** i zaledwie 12 – letni **Maciej Chmielarz** oraz **Andrzej Wendt**, który w ostatniej rundzie zremisował z **Piotrem Dudzińskim**.

Czołową „dziesiątkę” zamknęła **Małgorzata Jaśnikowska** – jedyna kobieta wśród startujących, która tym samym wywalczyła kolejny tytuł mistrzyni Ostrowa.

W turnieju juniorów zwycięstwo odniósł utalentowany **Dawid Płokarz**, jednakże do ostatniej rundy musiał on liczyć na potknięcie liderki **Natalii Kopackiej**, która przegrała swoją partię z **Danielem Cicharskim**. Dzięki temu zwycięstwu **Cicharski** „wskoczył” na drugie miejsce w klasyfikacji chłopców. Warto jeszcze w tej grupie odnotować start mistrza Wielkopolski przedszkolaków (a po miesiącu od zakończenia Mistrzostw - srebrnego medalistę MP Przedszkolaków z Chotowej) **Nikodema Pabiszczaka**, który zajął 3. miejsce.

Bezkonkurencyjny z kolei okazał się **Nikodem Pabiszczak** w rozegranym przez jeden dzień turnieju przedszkolaków wygrywając wszystkie swoje 4 partie, drugi był **Wiktor Jąder** – brązowy medalista Mistrzostw Wielkopolski, a trzeci 6 – letni **Bartosz Michalski** – 8. zawodnik Wielkopolski w 2009 roku. Najlepszą z dziewcząt była **Agata Majchrzak**.

W Mistrzostwach Ostrowa w Szachach Błyskawicznych tytuł sprzed roku obronił **Paweł Dudziński** przed **Piotrem**. Trzeci był **Sebastian Zakrocki** z „Pogoni” Nowe Skalmierzyce.

Na ceremonii zakończenia obecni byli m. in. wiceprezydent Ostrowa Wielkopolskiego **Beata Podsadna**, wiceprezydent Ostrowa **Stanisław Krakowski**, dyrektor Biblioteki Publicznej im. Stefana Rowińskiego **Włodzimierz Grabowski**, prezes MZO **Andrzej Strykowski** – szachista i sponsor nagród m. in. dla najmłodszego uczestnika turnieju oraz **Stanisław Kryjom** z Referatu Sportu Urzędu Miejskiego. Z ramienia zarządu OTSz turniej zamykał **Paweł Dudziński**.

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2009 - turniej główny (9 rund, 27 uczestników):

1. Dudziński Piotr	2326	2326	8,5	35,5
2. Dudziński Paweł	2269	2269	8	35,0
3. Grzegorowski Artur	1989	1989	6	31,0
4. Pera Adam	1833	1833	5,5	36,0

5. Chmielarz Maciej	1800	5,5	35,0
6. Wendt Andrzej	1800	5,5	32,5

Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 2009 - turniej „blitza” (9 rund, 30 uczestników):

1. Dudziński Paweł	2269	2269	8,5	37,5
2. Dudziński Piotr	2326	2326	7,5	36,5
3. Zakrocki Sebastian	1817	1817	6,5	38,0
4. Zimny Piotr	1711	1711	6	37,5
5. Jaśnikowska Daria	1748	1748	6	32,0
6. Pera Adam	1833	1833	5,5	39,5

Zdjęcie uczestników, organizatorów i gości na zakończeniu Mistrzostw Ostrowa Wielkopolskiego w Szachach. Stoją od lewej: Paweł Dudziński, Piotr Dudziński, Jerzy Olszewski, Jakub Rosik, Łukasz Magdziak, Krystian Oferzyński, Szymon Pieczewski, Jerzy Mirski, Andrzej Wendt, Andrzej Strykowski, Jerzy Świerczyk, Franciszek Juzł, Marian Stawik (poniżej), Andrzej Wronka, Piotr Zimny, Marcin Malak i Radosław Pabiszczak. Siedzą od lewej: Stanisław Kryjom, Włodzimierz Grabowski, Kinga Dudzińska, Beata Pasieka, Stanisław Krakowski, Beata Podsadna, Henryk Doba i Małgorzata Jaśnikowska. W kolejnym rzędzie poniżej od lewej: Tomasz Podhajski, Natalia Kopacka, Szymon Jąder, Daniel Cicharski, Augustyn Michalak i Maciej Chmielarz. W ostatnim rzędzie na dole od lewej: Katarzyna Domagała, Wiktor Jąder, Agata Majchrzak, N.N., Katarzyna Marczak, Filip Michalski, Bartosz Michalski, Adam Niezgódka, Hubert Gibasiewicz, Dawid Płokarz, Nikodem Pabiszczak, Karol Żmudka oraz Oskar Stachurski. Ostrowo Wielkopolski, 16 kwietnia 2009 r. Foto: „Corner”.

4.3. Podsumowanie Mistrzostw Ostrowa Wielkopolskiego w latach 1931 – 2009 (lista zwycięzców)

Poniżej przedstawiona została lista mistrzów Ostrowa Wielkopolskiego w szachach klasycznych w latach 1931 - 2009:

1931 - ?	... (Ostrowski Klub Szachistów 1930 „Skoczek”?)
1935/36	Bolesław Miś (Kolejowe Przystosobienie Wojskowe. Ognisko I.)
1939	Stefan Fluder (Ostrowski Klub Szachistów 1930 „Skoczek”)
1947/48	Maksymilian Walczyk (Ostrowski Klub Szachistów 1930 „Skoczek”)
1948/49	Tadeusz Pisula (Ostrowski Klub Szachistów 1930 „Skoczek”)
1949/50	Władysław Stencel (Ostrowski Klub Szachistów 1930 „Skoczek”)
1950/51	Platon Pleskacz („Stal” Ostrów Wlkp.)
1951/52	Lech Lipiński („Stal” Ostrów Wlkp.)
1952/53	Lech Lipiński („Stal” Ostrów Wlkp.)
1953/54	Lech Lipiński („Stal” Ostrów Wlkp.)
1954/55	Michał Syryński („Stal” Ostrów Wlkp.)
1956	Władysław Pojedziniec („Stal”/„Start” Ostrów Wlkp.) ³⁶
1957	Władysław Pojedziniec („Start” Ostrów Wlkp.)
1958	Władysław Pojedziniec („Start” Ostrów Wlkp.)
.....	
1979	Franciszek Juzł (KKS „Ostrovia” Ostrów Wlkp.)
.....	
1992	Przemysław Bieniek (KKS „Ostrovia” Ostrów Wlkp.)
1993	Józef Litwin (KKS „Ostrovia” Ostrów Wlkp.)
1994	Józef Litwin (KKS „Ostrovia” Ostrów Wlkp.)
1995	Przemysław Bieniek (KKS „Ostrovia” Ostrów Wlkp.)
1996	Józef Litwin (KKS „Ostrovia” Ostrów Wlkp.)
1997	Józef Litwin (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
1998	Józef Litwin (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
1999	Józef Litwin (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2000	Józef Litwin (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2001	Józef Litwin (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2002	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2003	Zbigniew Jaśnikowski (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2004	Piotr Ziółkowski (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2005	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2006	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2007	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2008	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2009	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)

³⁶ Puchar ufundowany przez „Stal” Ostrów Wlkp. W 1956 r. zawodnicy „Stali” przeszli do zrzeszenia „Start”.

Poniżej przedstawiona została lista mistrzów Ostrowa Wielkopolskiego w szachach błyskawicznych oraz szybkich w latach 1952 - 2009:

1952	Maksymilian Walczyk ³⁷ („Stal” Ostrow Wlkp.)
1955	Lech Lipiński („Stal” Ostrow Wlkp.)
1992	Henryk Doba ³⁸ (KKS „Ostrovia” Ostrow Wlkp.)
1996	Zbigniew Jaśnikowski („Hetman” Wrocław)
1999	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2000	Józef Litwin (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2001	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2004	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2005	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2006	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2007	Zbigniew Jaśnikowski (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2008	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2009	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)

Zdobywcy największej liczby tytułów w szachach klasycznych w latach 1931 - 2009:

Józef Litwin – 8
Paweł Dudziński – 4
Lech Lipiński – 3
Władysław Pojedziniec – 3
Przemysław Bieniek – 2
Piotr Dudziński – 2

Zdobywcy największej liczby tytułów w szachach błyskawicznych w latach 1952 - 2009:

Paweł Dudziński – 5
Piotr Dudziński – 2
Zbigniew Jaśnikowski – 2

4.4. Inne turnieje indywidualne organizowane przez Ostrowskie Towarzystwo Szachowe

Oprócz Otwartych Mistrzostw Ostrowa Wielkopolskiego rozgrywano w grodzie nad Ołobokiem również inne turnieje indywidualne. Poniżej zamieszczone zostało ich szczegółowe zestawienie.

12 stycznia 1997 r. rozegrano I Noworoczny Turniej Szachowy.³⁹ Była to pierwsza impreza zorganizowana przez Ostrowskie Towarzystwo Szachowe. Kurier Ostrowski

³⁷ W 1952 r. i 1955 r. rozegrano pierwsze w Ostrowie Mistrzostwa w Szachach Błyskawicznych, które jednak prawdopodobnie nie miały jeszcze rangi mistrzostw miasta. Z powodu braku odpowiedniej ilości zegarów ruchy wykonywano na komendy: „Białe ruch!”, „Czarne ruch!”.

³⁸ Rozegrano turniej w szachach aktywnych P’30. Pozostałe turnieje rozegrano tempem szachów błyskawicznych P’5.

³⁹ Tak naprawdę I Noworoczny Turniej Szachowy rozegrano 8 stycznia 1978 r. Zwyciężył w nim Henryk Dobosz.

relacjonował wtedy: „*Emocjonujący był turniej główny. Zwycięstwo odniósł w nim wielokrotny mistrz Ostrowa Józef Litwin, który wyprzedził 18 – letniego Karola Michalskiego i Henryka Dobę (wszyscy OTSz). Dopiero czwartą lokatę zajął faworyt, mistrz międzynarodowy Zbigniew Jaśnikowski. Zdecydowały o tym jego dwie porażki – z Józefem Litwinem i 14 – letnim Pawłem Dudzińskim, co była niewątpliwie największą sensacją turnieju. W grupie tej walczyło także dwoje finalistów rozpoczynających się 25 bm. Mistrzostwo Polski juniorów – Milena Magnucka. Miejsca 12 i 10 należy uznać za wysokie.*”⁴⁰ Szansę na zwycięstwo w tym turnieju miał także Henryk Doba: „*W ostatnich 2 minutach turnieju wypuściłem wygraną z mm Jaśnikowskim. Była szansa na samodzielne zwycięstwo. Bardzo udany turniej!*”⁴¹ W turnieju startowało 25 zawodników.

11 stycznia 1998 r. odbył się II Turniej Noworoczny OTSz. Ponownie wygrał **Józef Litwin** – 5,5 pkt. z 7 (OTSz). Na dalszych pozycjach uplasowali się: 2-5. **Adam Czekalski** (OTSz), **Alojzy Grobelny** („Raszkowianka”), **Henryk Doba** (OTSz) i **Przemysław Pieprzka** (LZS „Gorzyczanka”) – wszyscy po 5 pkt. W turnieju startowało 28 zawodników.

III Turniej Noworoczny miał miejsce w dniu 3 stycznia 1999 r. Tym razem zwycięzcą okazał się **Zbigniew Jaśnikowski** – 6,5 z 7 przed **Adamem Czekalskim** – 5,5, **Henrykiem Dobą** – 5 (wszyscy OTSz) oraz **Arkadiuszem Szyszka** – również 5 (LZS Gorzyczanka). Startowało 29 uczestników.

3 czerwca 1999 r. w pierwszą rocznicę śmierci **Stanisława Schulza** (ur. 6. 9. 1934 r., zm. 3. 6. 1998 r.) odbył się jego Memoriał w Szachach Błyskawicznych. W biogramie **Stanisława Schulza** stworzonym na tę okazję pisano wówczas: „*Znany był jako pasjonat szachów, zwolennik gry błyskawicznej, sumienny działacz. Jego niezwykle pogodne usposobienie i koleżeńskość wprowadzały specyficzny nastrój na zawodach i treningach. Od 1973 r. wszedł w skład Zarządu Sekcji Szachowej MZKS „Ostrowia” (później KKS „Ostrowia”). Pełnił funkcję sekretarza do 1996 r. Dalszą pracę uniemożliwiła choroba, mimo tego czynnym zawodnikiem był do końca. [...] Od 1996 r. był członkiem Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego. Pomimo, że nie należał do grona wielkich szachistów był duszą ostrowskich szachów. Będzie nam Ciebie brakowało! Szachiści z Ostrowa Wielkopolskiego.*”⁴²

W I Memoriale zwyciężył **Mirosław Maciejewski** 2327 (ranking elo) – 13,5 z 15 („Górnik” Konin). Dalej byli: 2. **Zbigniew Jaśnikowski** 2411 – 13 (OTSz), 3. **Olaf Michalski** 2325 – 12,5 („Stilon” Gorzów), 4. **Henryk Doba** 2148 – 10 (OTSz), 5. **Alojzy Grobelny** 2201 – 10 (LKS Raszków).

Przed rozpoczęciem tych ciekawych zawodów, we wspaniale zainscenizowanym i zinterpretowanym monodramie „Wariant Czigurina” **Henryka Bardijewskiego**, wystąpił **Michał Maciacyk** – ósmoklasista SP w Lewkowie, którego do tego występu przygotowała mgr **Bogumiła Bednarek**. Aktorski popis młodego wykonawcy wszystkich gości i zawodników „wprowadził w doskonały nastrój”⁴³

Sędzią głównym był **Piotr Maśliński**, a w organizacji pomagali mu prezes OTSz **Andrzej Dera** oraz wiceprezes **Henryk Doba**. Startowało 29 uczestników.

⁴⁰ J. Dudziński (pseud. Hetman), *Szachownica dla każdego*, Kurier Ostrowski, 19 I 1997 r.

⁴¹ Archiwum Henryka Doby.

⁴² Stanisław Schulz (biogram), 4 VI 1999 r., (materiał niepublikowany z archiwum Henryka Doby).

⁴³ M. Borowicz, *Szachowy Memoriał*, Kurier Ostrowski, 7 VI 1999 r.

30 września 1999 r. rozpoczęto cykl I Grand Prix Ostrowa Wielkopolskiego organizowanego przez OTSz.⁴⁴ W pierwszym turnieju tego cyklu na czele znaleźli się dwaj juniorzy OTSz **Paweł Dudziński** przed **Piotrem Dudzińskim** – obaj po 6 pkt. Trzeci był **Tomasz Nowacki** – 5,5 pkt. (LZS „Gorzyczanka”).

Regulamin zakładał rozegranie 7 turniejów na przełomie 1999 i 2000 roku, z których do klasyfikacji łącznej zaliczano 5 najlepszych wyników. Każdy z tych turniejów składał się z 7 rund, w których zawodnicy mieli do namysłu po 15 minut na partię. Za 1. miejsce przyznawano 72 punkty, 2. – 66 p., 3. – 61 p...40. – 1 p.

Ostatecznie zwycięzcą całego cyklu zakończonego 15 czerwca 2000 r. okazał się **Paweł Dudziński** - 348 pkt. Na kolejnych pozycjach znaleźli się: 2. **Piotr Dudziński** – 337 pkt., 3. **Tomasz Nowacki** – 292 pkt., 4. **Henryk Doba** – 253 pkt., 5. **Henryk Brzeziński** – 234 pkt. i 6. **Marian Stawik** – 209 pkt. Najlepszą z kobiet została 20. **Hanna Domagała** – 128 pkt. Sklasyfikowanych zostało 71 zawodników

Wcześniej 9 stycznia 2000 r. rozegrano IV Turniej Noworoczny, którego triumfator okazał się **Sławomir Smuga** z Raszkowa – 6,5 z 7, 2. **Tomasz Nowacki** – 6 („Tęcza” Turek), 3-4. **Piotr i Paweł Dudzińscy** – po 5,5, 5. **Jerzy Mirski** – 5 („Start” Ostrów).

11 czerwca 2000 r. rozegrano II Memoriał Stanisława Schulza w Szachach Błyskawicznych. W turnieju wygrał **Zbigniew Jaśnikowski** – 14,5 z 16 („Gant” Wrocław), a dalej byli: 2. **Piotr Dudziński** – 13,5 (OTSz), 3. **Tomasz Nowacki** – 12,5 („Tęcza” Turek), 4. **Oskar Włodarczyk** – 12 (OTSz), 5. **Tadeusz Zieliński** – 12 („Lech” Poznań). Turniej rozegrany został systemem kołowym wśród 17 uczestników.

W tym samym roku rozpoczął się cykl II Grand Prix Ostrowa Wielkopolskiego na sezon 2000/2001. Tym razem do klasyfikacji końcowej Grand Prix zaliczano 6 najlepszych wyników, do których włączono także m. in. Mistrzostwa Ostrowa w Szachach Klasycznych (punktacja x 2) i błyskawicznych oraz Memoriał Stanisława Schulza (punktacja x 2).

W zakończonych w dniu 21 czerwca 2001 r. rozgrywkach zwyciężył ponownie **Paweł Dudziński** – 466 pkt., 2. **Henryk Doba** – 305 pkt., 3. **Kazimierz Winiarski** – 278 pkt., 4. **Józef Litwin** – 266 pkt. (w 5 turniejach), 5. **Artur Grzegorowski** – 216 pkt., 6. **Jerzy Olszewski** – 190 pkt. W całym cyklu sklasyfikowana została rekordowa liczba 100 zawodników – mieszkańców Ostrowa i okolic.

Na początku tego roku 6 stycznia 2001 r. w V Turnieju Noworocznym wygrał **Paweł Dudziński** – 6,5 z 7, 2. **Tomasz Nowacki** – 6, 3-4. **Przemysław Bieniek** i **Marian Stawik** – po 5,5, 5-11. **Piotr Dudziński**, **Artur Grzegorowski**, **Henryk Doba**, **Andrzej Dera**, **Józef Litwin**, **Mikołaj Bugaj** oraz **Zenon Królik** – wszyscy po 5. Startowało 55 graczy.

Z kolei w rozegranym 3 czerwca 2001 r. III Memoriale Stanisława Schulza, który miał tym razem charakter międzynarodowy, padły następujące wyniki: 1. **Jerzy Kubiś** 2255 (elo) z Wrocławia – 12 z 15, 2. **Paweł Dudziński** 2091 – 11,5, 3. **Rafał Tymrakiewicz** 2234 z Kluczborka – 11, 4. **Denis Kudriawcew** 2000 z Rosji – 11, 5. **Oskar Włodarczyk** 2119 – 10,5, 6. **Maksim Ganin** 2322 z Ukrainy – 10,5 (obecnie mistrz międzynarodowy), 7. **Zbigniew Jaśnikowski** 2454 – 10, 8. **Alojzy Grobelny** 2214 z Raszkowa – 10.

⁴⁴ Podobnie jak w przypadku Turnieju Noworocznego, rozgrywki I Grand Prix Ostrowa Wielkopolskiego zainaugurowano w Ostrowie nieco wcześniej niż wskazywałaby na to nazwa turnieju – w 1993 r., a turnieje podobnego typu organizował wcześniej także Ewaryst Jacek Ruf.

W III Grand Prix Ostrowa Wielkopolskiego na sezon 2001/2002 po raz kolejny zwyciężył **Paweł Dudziński** – 480, 2. **Piotr Dudziński** – 448, 3. **Tomasz Nowacki** – 400, 4. **Henryk Doba** – 391, 5. **Mikołaj Bugaj** – 293, 6. **Jerzy Olszewski** – 247, 7. **Marian Stawik** – 242. Rozgrywki zakończono w Klubie Nauczyciela 15 czerwca 2002 r. Sklasyfikowano 88 zawodników.

VI Turniej Noworoczny na rok 2002 rozegrano tym razem tuż przed Nowym Rokiem w dniu 30 grudnia 2001 r. Wyniki były następujące: 1. **Zbigniew Jaśnikowski** – 6,5, 2-4. **Paweł Dudziński, Tomasz Nowacki, Piotr Dudziński** – po 5,5, 5-6. **Piotr Ziółkowski, Mikołaj Bugaj** – po 5, 7-8. **Jerzy Olszewski i Roman Horyza** – po 4,5, 9. **Józef Litwin** – 4 itd. Startowało 34 szachistów.

IV Memoriał Stanisława Schulza w czerwcu 2002 r. wygrał także mistrz międzynarodowy **Zbigniew Jaśnikowski** 2453 – 13 z 15, 2. **Marcin Steczek** 2274 z Konina – 12,5, 3. **Paweł Dudziński** 2151 – 11,5, 4. **Piotr Dudziński** 2000 – 11,5, 5. **Jakub Żebberski** 2351 – 11, 6. **Ryszard Grossmann** 2237 – 10,5 (obaj z Wrocławia).

W tymże roku przystąpiono do organizacji IV Grand Prix Ostrowa Wielkopolskiego 2002/2003. W pierwszym turnieju zwyciężył **Paweł Dudziński** przed **Piotrem Dudzińskim**. Jak się później okazało, był to jedyny turniej tego cyklu. Z powodu natłoku obowiązków z organizacji Grand Prix zrezygnować musiał praktycznie jedyny jego organizator - **Henryk Doba**.

Gro czasu i wysiłków poświęcił z kolei **Henryk Doba** na organizację i przygotowanie Mistrzostw Polski Kobiet, które w marcu 2002 r. odbyły się w Ostrowie Wielkopolskim. Szachistki grały i mieszkały w komfortowych warunkach w hotelu „Villa Royal”. Po kilkudniowych zmaganiach mistrzynią Polski została arcymistrzyni **Iweta Radziejewicz** (ob. **Rajlich**), która wyprzedziła **Martę Zielińską i Beatę Kądziołkę**. W tym samym roku **Iweta Radziejewicz**, grając na I szachownicy poprowadziła polską drużynę do zdobycia brązowego medalu na Olimpiadzie Szachowej w Bled. Był to największy sukces olimpijski reprezentacji kobiet w historii (brązowe medale panie wywalczyły jeszcze tylko w 1980 r. na Olimpiadzie w Valetcie).

8 czerwca 2003 r. rozegrano w Ostrowie Wielkopolskim kolejny turniej. Był to V Memoriał Stanisława Schulza. Najlepsi okazali się: 1. **Oskar Włodarczyk** – 11,5 z 13, 2. **Paweł Dudziński** – 11, 3. **Piotr Dudziński** – 10,5 (wszyscy OTSz), 4. **Maciej Sroczyński** – 10,5, 5. **Tomasz Nowacki** – 9 (obaj KTS-W Kalisz),⁴⁵ 6. **Mikołaj Bugaj** – 9 (OTSz).

Z kolei 28 grudnia 2003 r. odbył się kolejny Turniej Noworoczny. Zwycięstwo odniósł **Piotr Dudziński** – 6 przed **Piotrem Ziółkowskim** – 6, **Zbigniewem Jaśnikowskim** – 5,5, **Pawłem Dudzińskim** – 5 i **Przemysławem Bieńkiem** – 4,5.

12 czerwca 2004 w VI Memoriale Stanisława Schulza zwyciężył **Paweł Dudziński** zdobywając komplet 15 punktów w 15 partiach, zostawiając za swoimi plecami m. in. **Piotra Dudzińskiego i Józefa Litwina**.

W październiku tego roku zorganizowano w Ostrowie Ogólnopolski Turniej Szachowy „Ostrów Open 2004” z okazji 600 – lecia Ostrowa Wielkopolskiego. Wyniki zawodów były następujące: 1. **Piotr Dudziński** 8 z 9, 2. **Józef Litwin** – 6,5, 3. **Zbigniew Jaśnikowski** – 6. Sponsorami turnieju byli m. in. **Andrzej Ziółkowski i Andrzej Wendt**

⁴⁵ Tomasz Nowacki, mieszkaniec Ostrowa Wielkopolskiego, reprezentował w swojej karierze zawodniczej m. in. ZNP Klub Nauczyciela, „Gorzyczanek” Gorzyce Wielkie, „Tęczę” Turek, czy też właśnie KTS-W Kalisz.

oraz Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim. Wśród jego uczestników znalazł się znany muzyk **Adam Konkol** z Rybnika – lider grupy „Łzy” znanej m. in. z przeboju „Agnieszka, już dawno...”. Turniej rozegrano w ciągu 9 dni. Wystartowało w nim 26 uczestników.

5 czerwca 2005 r. w VII Memoriale Stanisława Schulza zwycięstwo odniósł **Piotr Dudziński** – 17 z 18 przed **Pawłem Dudzińskim** – 16,5, **Tomaszem Nowackim** – 14 i **Przemysławem Pieprką** – 13,5.

8 stycznia 2006 r. rozegrano kolejny Turniej Noworoczny. Rywalizowano nie tylko o nagrody pieniężne, ale też o puchar pośła **Andrzeja Dery**, który wciąż pełnił funkcję prezesa Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego. W turnieju zwyciężył **Piotr Dudziński** – 6,5 z 7. Na dalszych pozycjach znaleźli się: 2. **Paweł Dudziński** – 6, 3. **Zbigniew Jaśnikowski** – 5, 4. **Karolina Bukwa** – 5 („Pogoń” Nowe Skalmierzyce), 5. **Józef Litwin** – 4,5.

8 czerwca 2006 r. w VIII Memoriale Stanisława Schulza padły następujące wyniki: 1. **Piotr Dudziński** – 10 z 11, 2. **Oskar Włodarczyk** – 9,5, 3. **Paweł Dudziński** – 9,5, 4. **Maciej Sroczyński** (KTS-W Kalisz) – 8,5, 5. **Zbigniew Jaśnikowski** – 7.

14 czerwca 2006 r. rozegrano I Osiedlowy Turniej Szachowy Osiedla im. Jana Pawła II. Turniej wygrał **Paweł Dudziński** - 7,5 z 8 przed **Marcinem Malakiem**, **Mateuszem Kłopockim** i **Pauliną Dudzińską**. Organizatorem zmagania był **Andrzej Kulesza**, a sędzią głównym **Jerzy Olszewski**.⁴⁶

W kolejnym IX Memoriale Stanisława Schulza w 2007 r. znów wygrał **Piotr Dudziński**, który wyprzedził mistrza **Lecha Sopura**.

W 2008 r. wrócono w Ostrowie do idei rozgrywania turniejów Grand Prix. 15 stycznia 2008 r. rozegrano pierwszy z sześciu zaplanowanych turniejów. Zwyciężył w nim **Oskar Włodarczyk** przed **Pawłem Dudzińskim** – obaj po 6 z 7, **Sebastianem Zakrockim** – 5,5 („Pogoń” Nowe Skalmierzyce) oraz **Piotrem Dudzińskim** – 4,5. Jednakże to **Piotr Dudziński** został ostatecznym zwycięzcą cyklu, wyprzedzając **Pawła Dudzińskiego** i **Oskara Włodarczyka**.

Piotr Dudziński został także zwycięzcą X Memoriału Stanisława Schulza. Drugi był **Oskar Włodarczyk**, a trzeci **Paweł Dudziński**.

W dniach 8-9 listopada 2008 r. w Ostrowie Wielkopolskim odbył się jeden z największych turniejów szachowych w Polsce - Międzynarodowy Puchar Polski Przedsiębiorców. Na ten listopadowy weekend Ostrów stał się szachową stolicą Polski. Na zawody przyjechało aż 9 arcymistrzów i 10 mistrzów międzynarodowych, na czele z arcymistrzami: **Tomaszem Markowskim**, **Mateuszem Bartlem**, **Radosławem Wojtaszkiem**, **Grzegorzem Gajewskim** oraz **Marcinem Dziubą**.

Warto wspomnieć, iż **Wojtaszek**, **Bartel** i **Gajewski** byli wówczas aktualnymi reprezentantami Polski i start w ostrowskim turnieju był dla nich ostatnim sprawdzianem przed wyjazdem na Olimpiadę Szachową w Dreźnie.

Nie oni jednak odgrywali w Ostrowie pierwszoplanowe role. W finale rozgrywanym drugiego dnia spotkali się 20 – letni IM **Wojciech Moranda** i 19 – letni IM **Michał Olszewski**, który to został niespodziewanym triumfatorem całej imprezy.

W klasyfikacji przedsiębiorców najlepszy okazał się IM **Jacek Bielczyk** z „Progresu” Poland - Katowice przed **Zbigniewem Cylwikiem** z „Amatu” Białystok i **Krzysztofem Szadkowskim** z PW Kris Konin.

⁴⁶ D. Bilski, Zmagania szachistów, Nasz Rynek 2006, Nr 12 (36), s. 19.

W pierwszym dniu turnieju rozegrano eliminacje, z których do niedzielnego finału awansowało 16 najlepszych zawodników. Najlepiej z ostrowskich zawodników spisał się w nich IM **Piotr Staniszewski**, który jako jedyny awansował do finału (zajął w nim 15 miejsce). **Staniszewski** pokonał m. in. **Radosława Wojtaszka**, który w grudniu tego roku wywalczył tytuł indywidualnego mistrza Europy w szachach szybkich.

Inicjatorem imprezy był **Jarosław Marciniak**, członek OTSz i przedstawiciel sponsora - firmy dGCS. Kierownikiem zawodów był **Maciej Sroczyński** z KTS-W Kalisz, a sędzią głównym **Waldemar Kopydlowski** z Leszna. Turniej organizowały kluby OTSz Ostrów Wlkp. i KTS-W Kalisz.

4 stycznia 2009 r. po dwóch latach przerwy rozegrano w Ostrowie ponownie Turniej Noworoczny. Tym razem rywalizowano o puchar głównego sponsora **Arkadiusza Wronki** – dyrektora firmy „Agat”. Wysokie nagrody przyciągnęły do Klubu Nauczyciela silnych zawodników. W turnieju zwyciężył mistrz międzynarodowy **Jacek Tomczak** („Pocztowiec” Poznań), który miał w swoim dorobku m. in. tytuł mistrza świata do lat 16 przed olimpijczykiem z Calvii arcymistrzem **Łukaszem Cyborowskim** z Legnicy. Trzeci był IM **Zbigniew Jaśnikowski** („Prokonex” Brzeg). Wśród nagrodzonych znaleźli się jeszcze: **Jarosław Hemmerling** z Poznania (dawniej KKS Ostrovia) – I miejsce w kat. do elo 2000, **Arkadiusz Wronka** z Ostrowa Wlkp. – I miejsce w kat. do rank. 1800 i **Jakub Rosik** z Ostrowa Wlkp. – I miejsce w kat. do rank. 1600. Turniej tradycyjnie sędziował **Jerzy Olszewski**.

W niedzielę 1 marca 2009 r. odbył się Ogólnopolski Turniej Szachowy z okazji 100 – lecia klubu KS „Ostrovia” Ostrów Wlkp. Pierwsze miejsce w kategorii Open, jak i wśród byłych zawodników „Ostrovia” zajął **Paweł Dudziński** – 6 pkt. w 7 partiach. Drugi był **Piotr Dudziński** – 5,5 pkt. (obaj OTSz Ostrów Wlkp. – „Ostrovia”), a trzeci **Eugeniusz Murawski** – 5 pkt. z Piasta Śrem.

Z kolei 21 czerwca rozegrano XI Memoriał Stanisława Schulza. Po raz piąty z rzędu w zawodach tych zwyciężył **Piotr Dudziński**! Drugi był **Zbigniew Jaśnikowski**, a trzeci **Henryk Doba**.

W dniach 10-11 października 2009 r. rozegrano w Ostrowie Wielkopolskim II Międzynarodowy Puchar Polski Przedsiębiorców. Do Ostrowa ściągnęła tym razem prawie cała czołówka krajowa i silni gracze z zagranicy. W tym gronie znalazło się 20 arcymistrzów i 1 arcymistrzyni **Joanna Dworakowska**.

Najlepszy tym razem okazał się GM **Robert Kempieński** (dwukrotny mistrz Polski seniorów i 3 – krotny mistrz Europy juniorów). Drugi był GM **Władimir Małaniuk** z Ukrainy (złoty medalista olimpijski z 1993 r. i 3-krotny mistrz USRR). Trzecie miejsce zajął aktualny mistrz Polski GM **Bartłomiej Maciej**a (indywidualny mistrz Europy seniorów z 2002 r.).

W klasyfikacji przedsiębiorców puchar Polski zdobył GM **Jurij Zezulkin** z „Odrodzenia” Koźuchów. Pochodzący z Białorusi, a mieszkający w Polsce arcymistrz zwyciężył również w rozegranym następnego dnia Turnieju o Puchar Prezesa dGCS S. A.

Z ostrowskich graczy najlepiej spisał się **Dawid Janaszak**. Prawdziwy sukces odniosła jednak **Milena Magnucka**, która zwyciężyła w klasyfikacji kobiet, wyprzedzając arcymistrzynię i reprezentantkę kraju **Joannę Dworakowską**. Za swoje zwycięstwo otrzymała ona m. in. puchar prezesa PZSzach **Tomasza Sielickiego**.

Ten udany turniej zamknął prezes OTSz poseł **Andrzej Dera**.

3 stycznia w pierwszą niedzielę nowego 2010 roku odbył się kolejny Szachowy Turniej Noworoczny o Puchar Dyrektora firmy Agat organizowany przez Ostrowskie Towarzystwo Szachowe i Hurtownię Owocowo – Warzywną „Agat” **Arkadiusza Wronki**.

W tym roku turniej ten był wyjątkowy z dwóch powodów. Po raz pierwszy nadano mu bowiem imię **Maksymiliana Walczyka** (1908-2004), świetnego szachisty i długoletniego działacza szachowego, który swoje sukcesy odnosił już pod koniec lat 20 – tych ubiegłego wieku. Po drugie zaś turniej ten miał uświetnić obchody rocznicy 80 – lecia szachów klubowych w Ostrowie Wielkopolskim 1930 – 2010.

Zwycięstwo w zawodach odniósł mistrz międzynarodowy **Jakub Żeberski** z UKS „El Tur” SP 3 Bogatynia. Wyprzedził on **Marcina Sieciechowicza** z UMKS „Na Pięterku” Poznań i **Marcina Steczka** z „Hetmana” Konin.

Szerszy opis tego turnieju, jak i Ogólnopolskiego Turnieju z okazji 100 – lecia KS „Ostrowia” można znaleźć w podrozdziale: *4.9. 80 lat szachów klubowych w Ostrowie Wielkopolskim i 100 – lecie klubu KS „Ostrowia”*.

Poniżej przedstawiona została lista zwycięzców Grand Prix Ostrowa Wielkopolskiego:

1993	Karol Michalski (KKS „Ostrowia” Ostrów Wlkp.)
1999/2000	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2000/2001	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2001/2002	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2002/2003	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe) ⁴⁷
2008	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)

Poniżej przedstawiona została lista zwycięzców Memoriału Stanisława Schulza w Szachach Błyskawicznych:

1999	Mirosław Maciejewski („Górnik” Konin)
2000	Zbigniew Jaśnikowski („Gant” Wrocław)
2001	Jerzy Kubień (Wrocław)
2002	Zbigniew Jaśnikowski (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2003	Oskar Włodarczyk (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2004	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2005	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2006	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2007	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2008	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2009	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)

Poniżej przedstawiona została lista zwycięzców Turnieju Noworocznego w Ostrowie Wielkopolskim:

1978	Henryk Dobosz („Start” Lublin)
1997	Józef Litwin (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
1998	Józef Litwin (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)

⁴⁷ Rozegrano tylko jeden turniej w tym cyklu rozgrywek.

1999	Zbigniew Jaśnikowski (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2000	Sławomir Smuga (Raszków)
2001	Paweł Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2002	Zbigniew Jaśnikowski (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)?
2004	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2006	Piotr Dudziński (Ostrowskie Towarzystwo Szachowe)
2009	Jacek Tomczak („Pocztowiec” Poznań)
2010	Jakub Żeberski (UKS „El Tur” SP 3 Bogatynia)

Poniżej przedstawiona została lista zwycięzców Międzynarodowego Pucharu Polski Przedsiębiorców w Ostrowie Wielkopolskim:

2008	Michał Olszewski (KSz „Polonia” Warszawa)
2009	Robert Kempieński (KSz „Polonia” Warszawa)

4.5. Starty ostrowskich zawodników w Mistrzostwach Polski

W ostatnich latach ostrowscy gracze wystartowali w szeregu imprez zaliczanych do cyklu Indywidualnych Mistrzostw Polski. Wymienić tutaj można: Mistrzostwa Polski w Szachach Aktywnych, Mistrzostwa Polski Pracowników Samorządowych i Radnych, Mistrzostwa Polski Nauczycieli czy też Akademickie Mistrzostwa Polski.

Już w latach 80 – tych reprezentanci Ostrowa Wielkopolskiego brali udział w Mistrzostwach Polski Seniorów w Szachach Błyskawicznych rozgrywanych częstokroć w pobliskim Kaliszu. Nie osiągnęli oni jednak zadowalających wyników.

Sytuacja ta zmieniła się dopiero w 1997 r. W tymże roku „świeży” nabytek OTSz Ostrów Wlkp. **Zbigniew Jaśnikowski** zajął 5. miejsce w rozegranych w międzynarodowej obsadzie Mistrzostwach Polski w Szachach Aktywnych w Płocku. Zwyciężył wówczas **Konstantin Czernyszow** z Rosji, a **Jaśnikowskiego** wyprzedzili jeszcze **Tomasz Markowski** – najlepszy z Polaków, **Bartosz Soćko** i **Robert Kempieński**.

16 grudnia 2000 r. miały miejsce I Mistrzostwa Polski Pracowników Samorządowych w Turku. Wśród uczestników turnieju wymienić można było **Andrzeja Derę** – starostę ostrowskiego i **Henryka Dobę** – radnego miejskiego. **Andrzej Dera** zajął 8. miejsce, a **Henryk Doba** 15. wśród 60 uczestników. Zwyciężył wówczas **Sylwester Bednarek** z Łodzi.

Obaj uczestnicy turnieju z Ostrowa wzięli udział w symultanie z arcymistrzem **Włodzimierzem Schmidtem**. Symultana zakończyła się wynikiem 16,5 : 1,5 dla arcymistrza (+15, -0, =3), a jedną z partii zremisował **Andrzej Dera**.

8 grudnia 2001 r. zorganizowano w Turku kolejne Mistrzostwa Polski. Oprócz pracowników samorządowych wprowadzono także oddzielną klasyfikację – radnych. Najbardziej zyskał na tym Ostrów, gdyż mistrzem Polski w tej kategorii został **Henryk Doba**, a brązowy medal wywalczył **Andrzej Dera**. **Dera** oprócz funkcji starosty ostrowskiego pełnił w tamtym czasie również mandat radnego miejskiego.

W klasyfikacji generalnej zwycięstwo odniósł **Mirosław Maciejewski** z Konina, a Ostrów cieszył się jeszcze z brązowego medalu **Zbigniewa Jaśnikowskiego** i 1. miejsca w klasyfikacji drużynowej (**Jaśnikowski** – 7, **Doba** – 6 i **Dera** – 5,5). Dodatkowo w turnieju VIP – ów **Andrzej Dera** zajął 2. miejsce.

14 grudnia 2002 r. odbyły się III Mistrzostwa Polski Pracowników Samorządowych i Radnych w Turku. Miejsce w czołówce znów wywalczył **Zbigniew Jaśnikowski**, a zwyciężył **Sylwester Bednarek**. Drużyna Ostrowa zajęła 2. miejsce z 16,5 pkt. za Poznaniem – 18 pkt., a przed Wieruszowem – 13 pkt. Dla ostrowskiego zespołu punktowali: **Zbigniew Jaśnikowski** – 6,5, **Andrzej Dera** – 5 i **Henryk Doba** – 5. Sklasyfikowano 12 zespołów.

Kolejne Mistrzostwa Polski rozegrano 13 grudnia 2003 r. 5. miejsce zajął w nich **Zbigniew Jaśnikowski**. Zwyciężył **Marcin Steczek** z Konina. Tym razem w klasyfikacji drużynowej Ostrowa zajął pechowe 4. miejsce. Od tego momentu przez kilka lat reprezentanci Ostrowa ograniczyli swoje starty w tym turnieju.

W 2005 r. podczas odbywających się we Wrocławiu Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych grający w drużynie AZS UAM Poznań **Paweł Dudziński** zajął 3. miejsce na II szachownicy zdobywając 7 punktów z 9 partii (najwięcej z drużyny, która zajęła 4. miejsce w klasyfikacji uniwersytetów).

17 listopada 2007 r. w ramach VIII Ogólnopolskiego Festiwalu Szachowego „Turek 2007” rozegrano znów Mistrzostwa Polski Pracowników Samorządowych i Radnych. Zwycięzcą okazał się reprezentant Ostrowa Wielkopolskiego **Zbigniew Jaśnikowski**. Wyprzedził on obrońcę tytułu sprzed roku **Mirosława Maciejewskiego**, a także **Sylwestra Bednarka i Marka Maćkowiaka**.

W maju 2008 r. miały miejsce Mistrzostwa Polski Nauczycieli w Szachach. Brązowy medal wywalczył w nich **Oskar Włodarczyk** reprezentujący Zespół Szkół Technicznych z Ostrowa Wlkp.

Na rozegranych 15 listopada Mistrzostwach Polski Radnych i Pracowników Samorządowych w Turku tytuł mistrza Polski i puchar prezesa PZSzach **Janusza Wody** zdobył tym razem inny ostrowianin - **Paweł Dudziński**. Wyprzedził on lepszą punktacją pomocniczą **Marka Maćkowiaka** - wielokrotnego mistrza świata i Europy w szachach heksagonalnych. Trzeci był IM **Artur Sygulski** z Gniezna.

W tym samym turnieju tytuł wicemistrzyni Polski kobiet wywalczyła **Arleta Magnucka**, zawodniczka OTSz, reprezentująca na tych mistrzostwach Poznań. W klasyfikacji drużynowej **Dudziński**, wspólnie ze **Zbigniewem Jaśnikowskim** (7. miejsce indywidualnie) zajęli 4. miejsce, wysokie zważywszy na to, iż do klasyfikacji tej zaliczano trzy najlepsze wyniki.

W dniach 5-7 grudnia 2008 r. odbyły się Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych organizowane przez Politechnikę Wrocławską. Srebrny medal w klasyfikacji akademii z drużyną Akademii Ekonomicznej w Poznaniu zdobyła **Milena Magnucka**.

W dniach 11 – 14 czerwca 2009 r. w Zespole Szkół Elektrycznych w Krakowie zorganizowano kolejne Mistrzostwa Polski Nauczycieli w Szachach. Tytuł mistrza Polski wywalczył **Oskar Włodarczyk**, który zdobył 7,5 punktu w 9 partiach i wyprzedził o punkt **Pawła Jarocho** z Bydgoszczy.

21 listopada 2009 r. już po raz dziesiąty odbyły się w Turku Mistrzostwa Polski Pracowników Samorządowych i Radnych w Szachach. Tym razem impreza ta miała charakter międzynarodowy, gdyż dopuszczono do gry dwóch zawodników z zagranicy. Byli to: reprezentujący Żnin arcymistrz międzynarodowy **Andrei Maksimenko** z Ukrainy (ranking elo 2542) oraz mistrz międzynarodowy **Nikolai Aliavdin** z Białorusi (elo 2364) reprezentujący Myślubórz.

Mistrzem Polski ponownie został **Paweł Dudziński** z Ostrowa, który zgromadził 7,5 pkt. w 9 partiach. **Dudziński** wyprzedził **Kamila Szadkowskiego** z Konina,

Nikolaia Aliavdina - po 7 pkt. i arcymistrza **Maksimenkę** - 6,5 pkt. **Zbigniew Jaśnikowski** uplasował się na szóstym miejscu, wyprzedzając jeszcze IM **Artura Sygulskiego** (elo 2391) – po 6 pkt. Nieco słabiej poszło tym razem mistrzowi Polski nauczycieli **Oskarowi Włodarczykowi**, który zajął 14. miejsce – 5 pkt.

Ostrów okazał się bezkonkurencyjny w klasyfikacji drużynowej gromadząc 18,5 pkt. (**Paweł Dudziński** - 7,5 p., **Zbigniew Jaśnikowski** - 6 p. i **Oskar Włodarczyk** - 5 p.) i wyprzedzając Grudziądz – 16,5 pkt. oraz Poznań – 14,5 pkt.

Warto dodać, iż zawodniczki Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego **Arleta** i **Milena Magnuckie** zajęły dwa pierwsze miejsca w klasyfikacji indywidualnej kobiet oraz wywalczyły z ekipą Poznania brązowe medale w klasyfikacji drużynowej.

Podsumowując występ zawodników OTSz należy powiedzieć, iż zdobyli oni na tych mistrzostwach 3 złote medale (**Paweł Dudziński**, **Arleta Magnucka**, drużyna Ostrowa), 1 srebrny (**Mileny Magnuckiej**) i 1 brązowy (siostry **Magnuckie** w drużynie Poznania). Był to z pewnością najbardziej udany start zawodników z jednego miasta w historii tych mistrzostw.

4.6. Starty ostrowskich zawodników w pozostałych turniejach rejonowych, ogólnopolskich i międzynarodowych

Reprezentanci Ostrowa Wielkopolskiego, a w szczególności Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego z powodzeniem rywalizowali w turniejach indywidualnych także poza granicami miasta czy nawet kraju. Poniżej zamieszczono kalendarium tych startów wraz z krótkim opisem niektórych imprez.

W 1997 r. mistrzem okręgu w szachach błyskawicznych został **Zbigniew Jaśnikowski**, który wyprzedził **Oskara Włodarczyka** i **Karola Michalskiego**.

6 marca 1997 r. **Dariusz Dąbrowski** z OHP przy Szkole Budowlanej w Ostrowie Wielkopolskim zdobył tytuł mistrza województwa kaliskiego OHP kadry na turnieju rozegranym w WOM Kalisz.

Z kolei w maju 1997 r. drugie miejsce w Turnieju z Okazji 360 – lecia Międzyborza zajął **Paweł Dudziński**, który był zarazem najlepszym juniorem do lat 15. Zwyciężył **Alojzy Grobelny** z LZS Raszków.

W tym samym roku 3. miejsce na V Międzynarodowym Turnieju Szachowym – Krynica Open wywalczył **Zbigniew Jaśnikowski**.

Na początku lutego 1998 r. w Indywidualnych Mistrzostwach Okręgu w Szachach Błyskawicznych wygrał **Paweł Dudziński** przed **Przemysławem Bienkiem** i **Oskarem Włodarczykiem**.

W maju 1998 r. **Andrzej Dera** zwyciężył w Turnieju o Puchar Burmistrza Międzyborza. Do lat 15 najlepszy był **Paweł Dudziński**.

31 maja 1998 r. **Zbigniew Jaśnikowski** zajął 3. miejsce w VI Turnieju „Dni Leszna '98”. Wygrał IM **Artur Pieniążek** z Głogowa.

W 1998 r. I Wojewódzki Turniej o Puchar Prezesa Związku Gmin Ziemi Pleszewskiej zakończył się zwycięstwem **Mirosława Maciejewskiego** z „Górnika” Konin – 7 pkt. z 8 przed **Zbigniewem Jaśnikowskim** i **Pawłem Dudzińskim** – obaj po 6 pkt. i OTSz Ostrow Wlkp.⁴⁸

⁴⁸ R. Pych, *Panorama krajowa: Pleszew*, Szachista 1999, nr 12 (108), Rok IX, s. 358.

W tym samym roku zwycięstwo w Grand Prix Lecha Poznań odniósł **Oskar Włodarczyk**.

W 1999 r. odbył się II Wojewódzki Turniej o Puchar Prezesa Związku Gmin Ziemi Pleszewskiej. Zwyciężył **Marcin Steczek** z „Górnika” Konin przed **Zbigniewem Jaśnikowskim** z OTSz Ostrów Wlkp.

W Turnieju Międzynarodowym w Berlinie zwyciężył też **Zbigniew Jaśnikowski**.

Z kolei w Akademickich Mistrzostwach Wielkopolski P’15 w Poznaniu **Oskar Włodarczyk** zajął 2. miejsce.

W następnym 2000 r. **Oskar Włodarczyk** zajął 1. miejsce w Akademickich Mistrzostwach Wielkopolski, tym razem na dystansie P’5 (szachy błyskawiczne – 5 minut na zawodnika).

Włodarczyk zwyciężył w tamtym czasie również w innym poznańskim turnieju, rozgrywanym przy okazji Jarmarku Świętojańskiego.

3 czerwca 2000 r. odbył się III Wojewódzki Turniej Szachowy o Puchar Burmistrza Pleszewa. Zwyciężył **Marcin Steczek** z „Górnika” Konin przed **Piotrem Dudzińskim** z OTSz.

5 sierpnia 2000 r. **Paweł Dudziński** zajął 3. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Dni Odolanowa.

2 czerwca 2001 r. rozegrano IV Wojewódzki Turniej w Pleszewie. Wygrał **Zbigniew Jaśnikowski**, który reprezentował już jednak Wrocław. Drugi był **Paweł Dudziński** – OTSz.

W 2001 roku ostrowscy szachiści odnieśli nieco sukcesów międzynarodowych. **Oskar Włodarczyk** najpierw zajął 5. miejsce w Memoriale R. Shehu w Kacaniku (Kosowo), a później zajął 8. miejsce w Znojmo (Czech Tour). Z kolei **Milena Magnucka** zajęła 1. miejsce w kategorii kobiet w Międzynarodowym Turnieju Szachowym w Erfurcie.

Aktywny w tym roku **Oskar Włodarczyk** triumfował jeszcze w Akademickich Mistrzostwach Wielkopolski P’15 (sukces powtórzył w 2002 r.) oraz w Grand Prix Domu Kultury Kopernik w Poznaniu (zwycięstwo w tym cyklu odniósł jeszcze w 2003 r.).

2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Dni Odolanowa zajął **Paweł Dudziński**, który również był 2. w Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Święta Niepodległości rozegranym 11 listopada 2001 r. w Pleszewie. 4. miejsce na turnieju w Pleszewie zajął wtedy arcymistrz **Lubomir Mikhaletz**.

Z kolei w Wielkopolskiej Spartakiadzie LZS Mieszkańców Wsi 2. miejsce zajął **Sławomir Smuga** reprezentujący na tych zawodach Ostrów Wlkp., a mieszkający w Raszkowie.

8 grudnia 2001 r. odbyły się Mistrzostwa Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych, na których **Paweł Dudziński** odniósł pojedyncze zwycięstwa nad multimedalistami Mistrzostw Polski w blitzu GM **Włodzimierzem Schmidtem** (16 tytułów) i **Hanną Ereńską-Radzewską** (ob. **Ereńska-Barlo** - 11 tytułów).

W 2002 r. 1. miejsce w Memoriale S. Skowrońskiego w Poznaniu wywalczył **Oskar Włodarczyk**.

1. miejsce na liście rankingowej elo zawodników z Wielkopolski z wynikiem punktowym 2458 zajmował wtedy IM **Zbigniew Jaśnikowski**, który powrócił do ostrowskiego klubu.

Wspomniany **Jaśnikowski** zwyciężył w 2003 r. w V Otwartym Rawickim Turnieju i był 3. w Turku.

Oskar Włodarczyk triumfował natomiast w 2003 r. w Turnieju o Puchar Przewodniczącego Zgromadzenia Rady Europy Marcina Libickiego w Poznaniu. Był również pierwszy w turnieju w Międzybrodziu i drugi w Maratonie Nocnym os. Rataje w Poznaniu.

W tradycyjnym Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Dni Odolanowa i 600 – lecia miasta zwyciężył z kolei **Paweł Dudziński**.

Rok 2004 to już pasmo sukcesów zawodników z Ostrowa, którzy zaczynają dominować w turniejach w rejonie i Wielkopolsce. Poniżej wymienione zostały ich osiągnięcia w tamtym roku:

- **Paweł Dudziński** – 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Dni Kościana (przed **Dominikiem Orzechem**, dopiero 8. jest IM **Dominik Pędzich**), 2. miejsce w Turnieju z Okazji Święta Niepodległości w Pleszewie (przed **Zbigniewem Jaśnikowskim**), 1. miejsce w Mistrzostwach Jarocina;
- **Piotr Dudziński** – 1. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych (przed **Pawłem Dudzińskim**), 3. miejsce w Międzynarodowym Festiwalu Szachowym „Cracovia” w Krakowie w grupie B;
- **Zbigniew Jaśnikowski** – 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Święta 3 Maja w Kaliszu;
- **Milena Magnucka** – 2. miejsce w Akademickich Mistrzostwach Wielkopolski P’15 w kategorii kobiet;
- **Oskar Włodarczyk** – 1. miejsce w II Turnieju o Puchar Honda – Reco (przed **Piotrem Dudzińskim** i **Zbigniewem Jaśnikowskim**), 1. miejsce w turnieju „Challenge Day” w Wieruszowie, 2. miejsce w Rybniku (za IM **M. Walachem**), 4. miejsce w Międzynarodowym Turnieju w Rüdersdorfie.

W roku 2005 r. następujący zawodnicy reprezentujący Ostrów Wielkopolski odnosili sukcesy w zawodach rangi ogólnopolskiej i międzynarodowej (wg kolejności alfabetycznej):

- **Paweł Dudziński** - 1. miejsce w Akademickich Mistrzostwach Wielkopolski P’15 indywidualnie i drużynowo, 2. miejsce w Turnieju z Okazji 30 – lecia Sekcji Szachowej JKsZ Jarocin (przed **Piotrem Dudzińskim**, a za IM **Jackiem Tomczakiem**), 7. miejsce w Międzynarodowym Turnieju w Rüdersdorfie (zw. GM **Jurij Zezulkin**);
- **Piotr Dudziński** – 2. miejsce w III Turnieju o Puchar Honda-Reco (za **Marcinem Steczkiem** z „Hetmana” Konin), 4. miejsce w Międzynarodowym Turnieju w Rüdersdorfie;
- **Zbigniew Jaśnikowski** – 1. miejsce w Turnieju z Okazji Święta Niepodległości w Pleszewie (przed **Piotrem Dudzińskim**, 6. jest **Mikołaj Bugaj**, a 7. **Henryk Doba**);
- **Arleta Magnucka** – 2. miejsce w Akademickich Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Szybkich w Poznaniu;
- **Milena Magnucka** – 2. miejsce wśród kobiet w 41. Międzynarodowym Festiwalu Szachowym im. Akiby Rubinsteina w Polanicy Zdroju w grupie B;
- **Oskar Włodarczyk** – 2. miejsce w Turnieju z Okazji Święta 3 Maja w Kaliszu (za **Marcinem Steczkiem**, 6. jest **Józef Litwin**), 2. miejsce w Mistrzostwach Kalisza, 2. miejsce w turnieju w Obrze (zw. IM **Zbigniew Szymczak**), 5. miejsce w Międzynarodowym Turnieju w Rüdersdorfie, 6. miejsce w Ostródzie (zw. GM **Bartłomiej Heberla**).

Rok 2006 to następujące osiągnięcia ostrowskich seniorów:

- **Paweł Dudziński** - 2. miejsce w III Turnieju o Puchar Honda-Reco, 3. miejsce w Turnieju z Okazji Święta Niepodległości w Pleszewie;
- **Piotr Dudziński** – 1. miejsce w III Turnieju o Puchar Honda-Reco, 1. miejsce w Turnieju o Puchar Burmistrza Międzyborza;
- **Zbigniew Jaśnikowski** – 1. miejsce w Turnieju z Okazji Święta Niepodległości w Pleszewie;
- **Oskar Włodarczyk** – 2. miejsce w Turnieju w Chojnicach (za GM **Łukaszem Cyborowskim**), 1. miejsce w Kętrzyńskim Festiwalu Szachowym, podczas występu na II Bundeslidze uzyskał wynik rankingowy 2481.

W roku 2007 ostrowscy zawodnicy osiągnęli następujące sukcesy:

- **Paweł Dudziński** – 1. miejsce w Mistrzostwach Jarocina, 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju w Odolanowie;
- **Piotr Dudziński** – 1. miejsce w III Turnieju o Puchar Honda-Reco w Kaliszu, 1. miejsce w Turnieju o Puchar Burmistrza Międzyborza, 1. miejsce w Turnieju o Puchar Burmistrza Wołczyna, 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju w Namysłowie, 1. miejsce w Turnieju o Puchar Prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej „Tęcza” w Turku;
- **Zbigniew Jaśnikowski** – 4. miejsce w Turnieju z Okazji Święta Niepodległości w Pleszewie;
- **Oskar Włodarczyk** – 1. miejsce w Turnieju z Okazji Dni Leszna, 1. miejsce w Turnieju Rodzinnym w Przesiece, 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju w Odolanowie, 3. miejsce w Chojnicach.

W 2008 r. reprezentanci Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego ponownie rządili na szachownicach w rejonie i Wielkopolsce zdobywając m. in. trzy pierwsze miejsca w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych (1. **Dawid Janaszak**, 2. **Piotr Dudziński**, 3. **Paweł Dudziński**) i triumfując też w klasyfikacji drużynowej (wspólnie z juniorem **Piotrem Zimnym**). Pozostałe sukcesy osiągnęli:

- **Paweł Dudziński** – 1. miejsce w Turnieju z Okazji XV Dni Nowych Skalmierzyc i 100 – lecia miasta, 1. miejsce w Mistrzostwach Kalisza (jako pierwszy ostrowianin w historii), 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Dni Odolanowa (za **Marcinem Steczkiem** z „Hetmana” Konin, a przed **Zbigniewem Jaśnikowskim**, reprezentującym już „Prokonex” Brzeg), 2. miejsce w XIX Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Święta Niepodległości w Pleszewie;
- **Piotr Dudziński** – 1. miejsce w III Turnieju o Puchar Honda-Reco w Kaliszu, 1. miejsce w Turnieju o Puchar Burmistrza Międzyborza, 1. miejsce w Turnieju o Puchar Burmistrza Wołczyna, 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju w Namysłowie, 1. miejsce w XIX Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Święta Niepodległości w Pleszewie. **Piotr Dudziński** zdobył też w tym roku tytuł mistrza FIDE;
- **Daria Jaśnikowska** – 2. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w kategorii kobiet w ramach XVII Międzynarodowego Festiwalu Szachowego w Poznaniu (za **Agatą Sikorską**, 5. była **Barbara Litwin**, a 8. **Małgorzata Jaśnikowska**);
- **Piotr Staniszewski** – podczas Mistrzostw Europy w Szachach Szybkich w Warszawie z udziałem 671 zawodników zajął 58. miejsce;
- **Oskar Włodarczyk** – 1. miejsce w Turnieju Rodzinnym w Przesiece.

W tym roku podczas Mistrzostw Europy w Szachach Szybkich w Warszawie **Dawid Janaszak** stoczył zaciętą partię z czołowym zawodnikiem świata **Alexeim Shirovem** reprezentującym Hiszpanię.

Alexei Shirov GM 2726 - Dawid Janaszak FM 2344

Warszawa, 20.12.2008 r.

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.Gd2 Ulubiony ruch Shirova 5...Gg7 6.e4 Sb6 7.Ge3 0-0 8.Gb5 f5!? [A.Shirov - V.Ivanchuk 2008, Wasyl zagral Hd6!?! i partie wygral 8...Hd6] **9.Sge2 fxe4 10.Sxe4 Sc6!** Nowinka :-)
11.h4 Gf5 12.Sc5 Sb4!? „Fire on Board” [12...e5! 13.Hb3+(13.Gxc6 bxc6 14.h5 Hd5 15.h6 Gh8 16.0-0 Sc4 ; 13.Sxb7?! Hd5 14.Hb3 Sxd4!l) 13...Hd5 14.Hxd5+ Sxd5 15.Gc4 Scb4÷ (15...Wad8? 16.Sxb7?!)]
13.Hb3+ S6d5 [13...S4d5?! 14.h5 c6 15.Gd3] **14.Wc1** [14.Sxb7? Hc8! 15.Sc5 Sc2+ 16.Kd2c6?] **14...c6** [14...b6!?! 15.Sd3 Sxd3+ 16.Gxd3 Gxd3 17.Hxd3 e5!”] **15.Gc4 b5!** [15...Kh8 16.h5] **16.Hxb4!** [16.Gxd5+ Sxd5 17.h5 e5!] **16...bxc4 17.Hxc4 Wb8** [17...e5!?! 18.dxe5 Wb8C] **18.b3** [18.Sb3 Wb4 19.Hxc6 Wb6 20.Ha4 (20.Hc4 Wb4 21.Hc6 Wb6=) 20...Ge4!C] **18...Wb4 19.Ha6 e5!** [19...Wb6!?! 20.Ha5 e5 21.dxe5 Gxe5”] **20.Gd2** [20.Gg5 Hb6 21.dxe5 Gxe5÷] **20...Wb6** [20...Wxd4?! 21.Sxd4 exd4 22.0-0! Hxh4 23.Hxc6; 20...Hb6?! 21.0-0 Hxa6 22.Sxa6 Wb6 23.Sc5] **21.Hc4** [21.Hxa7?! exd4 22.0-0 Hxh4] **21...exd4 22.Sxd4 He7+ 23.Kf1 Gd7?** [23...Kh8?! 24.Sxf5 Wxf5 25.Kg1!?!; 23...Gg4! 24.Sxc6 Wxc6 25.Hxd5+ Wf7!! 26.Hxc6?? (26.We1? Hxc5-+; 26.Se4 Wxc1+ 27.Gxc1 Ge6= Rybka; 26.Gf4 He2+ 27.Kg1 Wcf6!) 26...He2+ 27.Kg1 Hxf2+ 28.Kh2 Ge5+ 29.Gf4 Gxf4#] **24.We1?** [24.Sxd7 Hxd7 25.Wh3!?!; 24.h5!?! Hf7 25.Sf3 Gc8 26.hxg6 Hxg6 27.We1?] **24...Hf7 25.Sf3** [25.We2!] **25...Gf5** [25...Gc8! 26.Kg1 h6C] **26.Sg5** [26.Kg1f] **26...Hf6 27.f3?!** [27.h5!?! Hb2 (27...Gd3+?? 28.Sxd3+-) 28.Hc1! Hxa2 29.hxg6 Gxg6 30.Sge6f] **27...Hb2!** Miałem 40 sekund Shirov prawie 4 minuty i nad ruchem We2 myślał prawie 3 minuty!! **28.We2 Gd4?** [28...Hxa2! 29.Gc3 Hxe2+! 30.Kxe2 Gxc3C; 28...Ha1+ 29.Hc1! Hxa2 30.h5 Wxb3 31.Sxb3 Hxb3÷] **29.Sge6! Gxc5** [29...Hxd2? 30.Wxd2 Se3+ 31.Kf2 Sxc4+ 32.Wxd4 We8 33.Wxc4+-] **30.Sxc5 Ha1+** [30...Hb1+ 31.We1 Hxa2 32.Hd4?] **31.We1 Hxa2 32.Hd4!?! Hc2?** [32...Wbb8 33.Gh6 (33.Wa1? Gd3+! 34.Kg1 Hxd2 35.Hxd3 Hxd3 36.Sxd3 Wxb3!l) 33...Wf7 34.h5?] **33.Gh6+- Sf6** [33...Hc3 34.Hxc3 Sxc3 35.Gxf8 Kxf8 36.Kf2+-] **1-0** (Komentarz: Dawid Janaszak).

Ostatnim rokiem omawianego okresu jest 2009 r. Również i w tym roku ostrowscy szachiści wygrali lub byli w czołówce wielu turniejów:

- **Paweł Dudziński** – 1. miejsce w VIII Ogólnopolskim Turnieju „Pamięci Września”. Turniej ten z udziałem 128 zawodników upamiętniał 70 – lecie wybuchu II wojny światowej. **Dudziński** zdobył 8,5 pkt. w 9 partiach i wyprzedził IM **Kacpra Piorka** (elo 2482), 1. miejsce w Mistrzostwach Kalisza, 1. miejsce w XX Turnieju z Okazji Święta Niepodległości w Pleszewie, 2. miejsce w Cyklu Ogólnopolskich Turniejów Szachowych AMDS w Kaliszu (przed **Piotrem Dudzińskim**);
- **Piotr Dudziński** – 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju w Namysłowie, 2. miejsce w XX Turnieju z Okazji Święta Niepodległości w Pleszewie, 3. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Dni Odolanowa (5. był **Kazimierz Winiarski**, a 6. **Bartosz Matuszczak**). Przy okazji można wspomnieć, iż turniej w Odolanowie rozgrywany jest na świeżym powietrzu, a po skończonych rozgrywkach można wziąć udział w licznych imprezach, koncertach itd. Wpływa to na pozytywną atmosferę

turnieju i powoduje, iż co roku zawodnicy z Ostrowa i całej Wielkopolski z chęcią powracają w to miejsce;

- **Dawid Janaszak** – podczas Międzynarodowego Festiwalu Szachowego „XIV Konkurs Morski Rewala 2009”: 2. miejsce w Turnieju Szachów Fischera, 3. miejsce w Turnieju Szachów Szybkich P’15, 5. miejsce w Turnieju Szachów Błyskawicznych (zwyciężył GM **Radosław Wojtaszek** przed GM **Jurijem Zezulkinem**), 4. miejsce w Openie A, 8. miejsce w Konkursie Rozwiązywania Zadań Szachowych organizowanym przez wielokrotnego mistrza świata **Piotra Murdzię** i 1. miejsce w klasyfikacji Grand Prix Rewala. **Dawid Janaszak** wystąpił też w Turnieju Szachów Polgara, jednak odpadł w 1 rundzie, a później okazało się, iż ze względu na brak szachownic turniej rozegrano systemem pucharowym!;
- **Barbara Litwin** – 2. miejsce wśród kobiet w 45. Międzynarodowym Festiwalu Szachowym im. Akiby Rubinsteina w Polanicy Zdroju w grupie B;

Ostrowskie szachy to nie tylko oficjalne turnieje, ale i gry towarzyskie. Na zdjęciu Kinga Dudzińska w wygranym pojedynku z Dawidem Trawińskim. Wynik meczu 1,5 : 0,5.

- **Arleta Magnucka** – 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Dni Odolanowa w kategorii kobiet;

- **Piotr Staniszewski** – 5. miejsce w 45. Międzynarodowym Festiwalu Szachowym im. Akiby Rubinsteina w Polanicy Zdroju w grupie A;

- **Oskar Włodarczyk** - 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju z Okazji Dni Międzyborza. **Oskar Włodarczyk** otrzymał w tym roku również tytuł mistrza FIDE za osiągnięty wynik rankingowy (powyżej 2300 punktów elo).

4.7. Nowoczesne technologie w ostrowskich szachach

W 1997 roku komputer Deep Blue⁴⁹ pokonał w oficjalnym meczu najlepszego spośród ludzi - **Garriego Kasparowa** 3,5 : 2,5. Dla szachów pojawiły się nowe nadzieje, ale i wyzwania. W miarę wzrostu postępu technologicznego, który w dziedzinie informatyki przejawia się chyba najjaskrawiej, realnym zagrożeniem stało się korzystanie przez nieuczciwych graczy z podpowiedzi programów komputerowych, takich jak np. Rybka⁵⁰ czy Fritz.

Ruchy wskazywane przez taki program mogłyby być przekazywane drogą radiową przez mikroskopijny odbiornik umieszczony w uchu szachisty lub też za pomocą

⁴⁹ Deep Blue obliczał nawet 200 milionów ruchów na sekundę!

⁵⁰ Warto przy tej okazji wspomnieć, iż Rybka to wielokrotny mistrz świata programów komputerowych. Siła gry tego programu oceniana jest na ponad 3000 punktów elo, a więc znacznie więcej niż posiadają najlepsi szachiści na świecie! Opracował go Amerykanin czeskiego pochodzenia **Vasik Rajlich**. Testem programu jest jego żona **Iweta Rajlich (Radziewicz)**, z którą od 2008 r. mieszka w Polsce.

specjalnego systemu znaków przekazywanych przez kibiców z widowni. Oczywiście podjęto próby przeciwdziałania tzw. „dopingowi elektronicznemu” i złapano już pierwszych sprawców takich występków.

W niebezpieczeństwie znalazły się też szachy korespondencyjne, choć w ich przypadku pewnym plusem rozwoju technologii informatycznych jest wykorzystanie poczty e-mail do wymiany posunięć. Przyspieszyło to znacznie komunikację pomiędzy szachistami i zwolniło ich od konieczności ponoszenia opłat pocztowych.

Globalnie rzecz ujmując postęp technologiczny pozytywnie wpłynął na rozwój szachów. Dzięki programom szachowym znacznie wzrosła skuteczność treningu, przygotowania na przeciwnika, jak i analizy. Możliwy jest teraz błyskawiczny dostęp do baz z milionami partii. Pojawiła się też możliwość gry poprzez Internet z zawodnikami z całego świata i to w czasie rzeczywistym.⁵¹ Z tych dobrodziejstw skorzystali również szachiści ostrowscy.

W 2006 r. **Krystian Ofierzyński** (na zdjęciu) z Gorzyc Wielkich rozpoczął organizację Internetowego Grand Prix. W turnieju tym zawodnicy z rejonu rywalizowali ze sobą poprzez turnieje szachowe rozgrywane na serwerach Kurnika (www.kurnik.pl) – popularnego serwisu gier. Nie ruszając się z domu można było toczyć zacięte boje szachowe, walcząc przy okazji o czołowe lokaty w poszczególnych klasyfikacjach.

Internetowe Grand Prix objęło swym zasięgiem południową Wielkopolskę. Startowali w nim m. in. zawodnicy z Ostrowa Wielkopolskiego, Kalisza, Pleszewa, Jarocina, Nowych Skalmierzyc, Gorzyc Wielkich, Sieroszewic itd.

Klasyfikacja generalna (lata 2006 – 2009):

	1 miejsce	2 miejsce	3 miejsce
2006	Oskar Włodarczyk (OTSz Ostrów Wlkp)	Maciej Sroczyński (KTSW Kalisz)	Krzysztof Derecki (KTSW Kalisz)
2007	Maciej Sroczyński (KTSW Kalisz)	Paweł Dudziński (OTSz Ostrów Wlkp)	Oskar Włodarczyk (OTSz Ostrów Wlkp)
2008	Paweł Dudziński (OTSz Ostrów Wlkp)	Dawid Janaszak (OTSz Ostrów Wlkp)	Piotr Dudziński (OTSz Ostrów Wlkp)
2009	Piotr Dudziński (OTSz Ostrów Wlkp)	Maciej Adamczewski (KTSW Kalisz)	Szymon Pieczewski (LKS Gorzyczanka)

Klasyfikacja elo <2100:

	1 miejsce	2 miejsce	3 miejsce
2006	Krzysztof Derecki (KTSW Kalisz)	Mikołaj Bugaj (OTSz Ostrów Wlkp)	Kazimierz Winiarski (Ostrów Wlkp.)
2007	Krzysztof Derecki (KTSW Kalisz)	Mikołaj Bugaj (OTSz Ostrów Wlkp)	Karolina Bukwa („Pogoń” NS)

⁵¹ W. Żuchowski, *Szachy i komputery: techniki informatyczne w szachach*, [online][dostęp: 11 grudzień 2009] dostępny w World Wide Web: <http://pclab.pl/art34801-4.html>.

2008	Arleta Magnucka (OTSz Ostrów Wlkp)	Henryk Doba (OTSz Ostrów Wlkp)	Anna Gadzinowska (KTSW Kalisz)
2009	Maciej Adamczewski (KTSW Kalisz)	Milena Magnucka (OTSz Ostrów Wlkp)	Henryk Doba (OTSz Ostrów Wlkp)

Klasyfikacja rankingu krajowego:

	1 miejsce	2 miejsce	3 miejsce
2006	Zbigniew Banasiak (OTSz Ostrów Wlkp)	Bartosz Matuszczak (OTSz Ostrów Wlkp)	Michał Wawrzyniak (Ostrów Wlkp.)
2007	Piotr Zimny (OTSz Ostrów Wlkp)	Bartosz Matuszczak (OTSz Ostrów Wlkp)	Zbigniew Banasiak (OTSz Ostrów Wlkp)
2008	Piotr Zimny (OTSz Ostrów Wlkp)	Krystian Ofierzyński (LKS Gorzyczanka)	Arkadiusz Wronka (OTSz Ostrów Wlkp)
2009	Szymon Pieczewski (LKS Gorzyczanka)	Bartosz Matuszczak (OTSz Ostrów Wlkp)	Krystian Ofierzyński (LKS Gorzyczanka)

Klasyfikacja kobiet:

	1 miejsce	2 miejsce	3 miejsce
2006	-	-	-
2007	Karolina Bukwa („Pogoń” NS)	Arleta Magnucka (OTSz Ostrów Wlkp)	Anna Gadzinowska (KTSW Kalisz)
2008	Arleta Magnucka (OTSz Ostrów Wlkp)	Anna Gadzinowska (KTSW Kalisz)	Milena Magnucka (OTSz Ostrów Wlkp)
2009	Milena Magnucka (OTSz Ostrów Wlkp)	Arleta Magnucka (OTSz Ostrów Wlkp)	Natalia Kopacka (OTSz Ostrów Wlkp)

Klasyfikacja seniorów (50 lat i starsi):

	1 miejsce	2 miejsce	3 miejsce
2006	Kazimierz Winiarski (Ostrów Wlkp.)	Henryk Sroka (Ostrów Wlkp.)	Jerzy Olszewski (Ostrów Wlkp.)
2007	Henryk Doba (OTSz Ostrów Wlkp)	Kazimierz Winiarski (Ostrów Wlkp.)	Jerzy Olszewski (Ostrów Wlkp.)
2008	Henryk Doba (OTSz Ostrów Wlkp)	Hieronim Pawelec (Iskra Sieroszewice)	Jerzy Mirski (Idea Świebodzin)
2009	Henryk Doba (OTSz Ostrów Wlkp)	Jerzy Mirski (Ostrów Wlkp.)	Ryszard Zielazny (LKS Gorzyczanka)

Klasyfikacja juniorów (18 lat i młodszy):

	1 miejsce	2 miejsce	3 miejsce
2006	Wojciech Biela (OTSz Ostrów Wlkp)	B. Śmieszniak (KTSW Kalisz)	Jakub Rosik (OTSz Ostrów Wlkp)
2007	Piotr Zimny (OTSz Ostrów Wlkp)	Karolina Bukwa („Pogoń” NS)	Krzysztof Sobiech (Wieża Pleszew)
2008	Piotr Zimny (OTSz Ostrów Wlkp)	Maciej Chmielarz (OTSz Ostrów Wlkp)	Anna Gadzinowska (KTSW Kalisz)
2009	Maciej Adamczewski (KTSW Kalisz)	Filip Michalski (OTSz Ostrów Wlkp)	J. Adamczewski (KTSW Kalisz)

Klasyfikacja juniorów młodszych (12 lat i młodszy):

	1 miejsce	2 miejsce	3 miejsce
2006	Marcin Malak (OTSz Ostrów Wlkp)	-	-
2007	Piotr Majas (KTSW Kalisz)	Maciej Adamczewski (KTSW Kalisz)	Kacper Tomaszewski (JKSz Jarocin)
2008	Maciej Chmielarz (OTSz Ostrów Wlkp)	Filip Michalski (OTSz Ostrów Wlkp)	Maciej Adamczewski (KTSW Kalisz)
2009	Maciej Adamczewski (KTSW Kalisz)	Filip Michalski (OTSz Ostrów Wlkp)	Kacper Zakrocki (KTSW Kalisz)

Klasyfikacja zawodników bez kategorii:

	1 miejsce	2 miejsce	3 miejsce
2006	Krzysztof Kątny (Pleszew)	Błażej Szajrych (LKS Gorzyczanka)	-
2007	Krzysztof Kątny (Pleszew)	Błażej Szajrych (LKS Gorzyczanka)	-
2008	Hieronim Pawelec (Iskra Sieroszewice)	Krzysztof Kątny (Pleszew)	Błażej Szajrych (LKS Gorzyczanka)
2009	Błażej Szajrych (LKS Gorzyczanka)	Kinga Dudzińska (Ostrów Wlkp.)	Mariusz Smeptała (LKS Gorzyczanka)

W 2006 r. została także uruchomiona strona internetowa **Krystiana Oferzyńskiego**, na której zamieszczał on wyniki z IGP, jak i innych tradycyjnych turniejów rozgrywanych w Ostrowie i rejonie. W 2008 r. strona ta została przemianowana na stronę klubową Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego, którą **Krystian Oferzyński** prowadzi do dziś wspólnie z **Pawłem Dudzińskim** (w pracach nad jej zaprojektowaniem uczestniczyła także **Kinga Dudzińska**).

Na stronie oprócz aktualnych informacji i komunikatów zamieszczane są także wyniki turniejów, galerie zdjęć, materiały szkoleniowe, filmy, testy, partie itp. Strona należy do jednej z najpopularniejszych stron szachowych w Internecie.

Ostrowscy zawodnicy korzystają także z możliwości rozwiązywania zadań szachowych znajdujących się na specjalnych stronach internetowych. Wykonują oni w ten sposób tysiące kombinacji w procesie treningu szachowego lub też po prostu dla własnej przyjemności.

Na stronie www.chesstempo.com **Paweł Dudziński** osiągnął najwyższy ranking 2428, co pozwoliło mu zajmować 5. miejsce w światowym rankingu taktyki blitzowej (z ograniczeniem czasowym). Był on też 6. w rankingu taktyki klasycznej (bez ograniczenia czasowego). Z kolei na „Szachowym Serwerze Taktycznym” (Chess Tactics Server) przez kilka miesięcy zajmował on 1. miejsce wśród zawodników z Polski. Następnie przez pewien czas na pierwszym miejscu tego rankingu znalazł się **Dawid Janaszak**, który z rankingiem ponad 2000 wszedł też do pierwszej „dziesiątki” aktywnych zawodników na świecie.

Reprezentantom OTSz Ostrów Wlkp. udało się także zmierzyć z graczami z czołówki światowej w partiach za pomocą serwera Playchess.com (www.playchess.com) niemieckiej firmy Chessbase.

W meczu składającym się z kilku partii z byłym wicemistrzem świata **Nigelem Shortem** (elo 2686) z Anglii jedno zwycięstwo uzyskał tam **Piotr Dudziński**. Remis z tym samym zawodnikiem osiągnął **Dawid Janaszak**. **Piotr Dudziński**, który zdobył na tym serwerze ranking 2833 punktów (zbliżony do poziomu arcymistrzowskiego), zremisował również mecz 1 : 1 z arcymistrzem **Michaelem Roizem** z Izraela (elo 2652). **Paweł Dudziński** pokonał z kolei 3 : 0 arcymistrza **Igora Jefimowa** i zremisował jedną partię z arcymistrzem z Chin.

Ciekawą, zwłaszcza dla kibiców, nowinką techniczną jest transmisja partii poprzez Internet. Kibice z Ostrowa i okolic mogli dzięki niej na żywo obserwować przebieg potyczek zawodników Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego m. in. podczas I Ligi w Ustroniu w latach 2008 – 2009.

W sieci dostępne są też filmy nakręcone podczas turniejów rozgrywanych Ostrowie, czy też reportaże ostrowskiej telewizji kablowej Proart dotyczące szachów. Można tu wymienić np. reportaż „Szachy – pomysł na wakacje” (<http://www.youtube.com/watch?v=dq7VhDc1DL0&feature=related>), czy też film „Rozgrzewka szachowa” (<http://www.youtube.com/watch?v=IPEc2ndpV78>).

Wszystkie te materiały obejrzeć można także w dziale „Filmy” na internetowej stronie OTSz (www.otsz.inten.pl).

4.8. Szachy młodzieżowe i szkolne w czasach Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego

Pod koniec lat 90 – tych i na początku XXI wieku nastąpił w Polsce „szachowy boom” w szachach dziecięcych i młodzieżowych. Rozgrywane były i są liczne turnieje, które mają na celu wyszkolenie jak największej liczby młodych zawodników i wyselekcjonowanie z tej grupy mistrzów, którzy w przyszłości będą stanowić o sile polskich i klubowych szachów. Rodzice rozumieją też, iż szachy przynoszą wielkie korzyści pedagogiczne dla ich dzieci i tym chętniej przyprowadzają je na zawody i szkolenia. Taka sytuacja trwa aż po dzień dzisiejszy.

W nowej rzeczywistości potrafili odnaleźć się działacze i trenerzy z Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego, którzy postawili właśnie na młodzież. W tej polityce klubu należy upatrywać przyszłych sukcesów drużyny i reprezentantów OTSz.

Na początku zajęcia szkoleniowe w klubie prowadził prezes **Andrzej Dera**. W miarę zwiększania się jego obowiązków zawodowych i uzyskania mandatu poselskiego, szkolenie jak i pracę organizacyjną przejmował **Henryk Doba**. W 2007 r. po jego czasowej rezygnacji z działalności klubowej, szkoleniem juniorów zajął się **Paweł Dudziński**. **Henryk Doba** uczestniczy wszak jeszcze doraźnie w szkoleniach i wyjazdach klubowych, a jednocześnie prowadzi zajęcia szkoleniowe w Szkole Podstawowej nr 1.

„Pracę u podstaw” z przedszkolakami i zawodnikami początkującymi wykonuje z kolei **Zenon Królik**. Wśród ostrowskich trenerów należy wymienić jeszcze **Zbigniewa Jaśnikowskiego** (trener II klasy) oraz **Piotra Dudzińskiego**, którzy od czasu do czasu uczestniczą w wyjazdach klubowych z dziećmi i szkoleniach indywidualnych.

Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie osiągnięć zawodników ostrowskich w imprezach szachowych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży począwszy od sezonu 1996/1997.⁵²

W Drużynowych Mistrzostwach Szkół Podstawowych Województwa Kaliskiego na sezon 1996/1997 zespół Szkoły Podstawowej nr 3 w Ostrowie Wielkopolskim zajął 3. miejsce. W składzie drużyny znaleźli się: **Michał Wardeński**, **Łukasz Parusiński**, **Milena Magnucka** (najlepsza na III szachownicy) i **Ewa Wardeńska**. Opiekunem drużyny był **Andrzej Dera**. Na turnieju tym najlepszy na II szachownicy okazał się jeszcze **Piotr Dudziński** z SP 7.

W Szachowym Turnieju Noworocznym dla Juniorów w 1997 r. w Ostrowie w kategorii chłopców zwyciężył **Jakub Strykowski** przed **Karolem Maryniakiem**. W kategorii dziewcząt najlepsza okazała się **Joanna Bruchwalska** przed **Katarzyną Kwaśniak**.

W styczniu 1997 r. **Paweł Dudziński** zwyciężył w Noworocznym Turnieju Szachowym Województwa Kaliskiego w Kaliszu. W tym roku **Dudziński** okazał się także najlepszy w V Międzynarodowym Turnieju o Puchar Wojewody Kaliskiego (z udziałem m. in. zawodników białoruskich) oraz w kategorii do lat 15 na turniejach w Odolanowie i Międzyborzu.

W dniach 17-19 stycznia odbył się XII Międzynarodowy Turniej Szachowy Juniorów w Sieradzu. **Arleta Magnucka** zwyciężyła tam w grupie dziewcząt do lat 15.

Z kolei **Piotr Dudziński** zwyciężył w Ogólnopolskim Turnieju Szachowym „Wakacje z szachami” w Żaganiu. W nagrodę za 1. miejsce otrzymał on komputer szachowy GK 2100. W tym samym roku wygrał on również grupę „B” Memoriału im. Czesława Błaszczaka we Wrocławiu.

„Konik szachowy”.
Rysunek Karola Żmudki z OTSz.

⁵² Do pracowania tego podrozdziału wykorzystano w głównej mierze materiały Henryka Doby i Ryszarda Pycha oraz opracowania własne autora zamieszczone m. in. na stronie www.otsz.inten.pl.

W 1997 r. odbyły się także Mistrzostwa Okręgu, w których najlepiej z reprezentantów OTSz wypadli: **Milena Pichet** – 1. miejsce w kategorii do lat 9, **Szymon Kurpiński** – 2. do lat 9, **Hanna Domagała** – 1. do lat 11, **Jakub Strykowski** – 1. do lat 11, **Arleta Magnucka** – 1. do lat 15, **Paweł Dudziński** – 1. do lat 15 oraz **Bartosz Matuszczak** – 2. do lat 17.

W połowie 1997 r. **Karol Michalski** zajął 1. miejsce w kategorii do lat 18 podczas Turnieju z Okazji 65 – lecia Klubu Sportowego „Pocztowiec” w Poznaniu.

Z kolei w I Turnieju „Challenge Day” Open dla Dzieci i Młodzieży w klasach I-IV najlepsza była **Milena Magnucka**. W tym roku **Milena Magnucka** odnotowała także inne sukcesy. Zwyciężyła w Ogólnopolskim „Gwiazdkowym” Turnieju w Olkuszu oraz wywalczyła brązowy medal Mistrzostw Polski Juniorek w Szachach Aktywnych do lat 12 w Białej k. Sulejowa. Był to pierwszy medal Mistrzostw Polski Juniorów dla reprezentanta OTSz, choć już rok wcześniej **Magnucka** wywalczyła również brąz dla klubu KKS „Ostrovia”.

Również w Białej odbyły się po raz pierwszy Mistrzostwa Makroregionu Centralnego. Awans do Mistrzostw Polski Juniorów wywalczyli tam: do lat 11 **Jakub Strykowski** – 4. miejsce, do lat 13 **Milena Magnucka** – 2. i **Piotr Dudziński** – 1., do lat 15 **Arleta Magnucka** – 2. i **Paweł Dudziński** – 3.

W Indywidualnych Mistrzostwach Województwa Kaliskiego Szkół Podstawowych i Ponadpodstawowych tytuły mistrzowskie przywieźli dla Ostrowa: **Piotr Dudziński** z SP 7 (1983/84), **Jakub Strykowski** i **Hanna Domagała** oboje z SP 1 (1985/86) oraz **Przemysław Pieprzka** z ZSTech w szkołach ponadpodstawowych. W klasyfikacji drużynowej SP 1 zajęło drugie miejsce w szkołach podstawowych, a TK Ostrów zwyciężyło w szkołach ponadpodstawowych.

13 grudnia 1997 r. odbyły się Drużynowe Mistrzostwa Województwa Kaliskiego Szkół Podstawowych na rok szkolny 1997/98. Po raz pierwszy tytuł mistrzowski wywalczyła Szkoła Podstawowa nr 1 z Ostrowa Wlkp., awansując tym samym do Mistrzostw Polski. W jej składzie znaleźli się: **Damian Nowaczyk** (najlepszy na I szachownicy), **Jakub Strykowski** (najlepszy na II szachownicy), **Katarzyna Kwaśniak** i **Hanna Domagała**. Opiekunem szachistów „jedyński” był **Henryk Doba**. Drugie miejsce zajęła SP 3 w składzie: **Łukasz Parusiński**, **Piotr Ziółkowski**, **Milena Magnucka** (najlepsza na III szachownicy) i **Milena Pichet**. Sędzią zawodów był **Ryszard Pych** z Kalisza.

Na początku 1998 r. w Turnieju Juniorów do lat 15 w Kaliszu zwycięstwo odniósł **Paweł Dudziński** przed **Piotrem Dudzińskim** i **Maciejem Sroczyńskim** z SKS „Debiuty” Kalisz.

W styczniu 1998 r. w XIII Międzynarodowym Turnieju Szachowym Juniorów w Sieradzu wśród dziewcząt do lat 15 wygrała **Hanna Domagała**, a wśród chłopców do lat 10 **Piotr Ziółkowski**.

W lutym mistrzem województwa juniorów w szachach błyskawicznych został **Piotr Dudziński** przed **Maciejem Sroczyńskim** („Debiuty”) i **Mariuszem Kisielem** (UKS Szach-Mat Syców). Mistrzem województwa seniorów w szachach błyskawicznych został wtedy też junior OTSz **Paweł Dudziński**.

W tamtym czasie Ostrowskie Towarzystwo Szachowe zorganizowało Turnieje Klasyfikacyjne dla Juniorów. W grupie „A” 1. miejsce zajęła **Katarzyna Mroczek**, w grupie „B” **Hanna Domagała**, a w grupie „C” **Łukasz Parusiński**. W Klubie Nauczyciela odbyły się również Indywidualne Szachowe Mistrzostwa Młodzików i Juniorów Województwa Kaliskiego. Tytuły mistrzowskie wywalczyli dla Ostrowa: **Piotr Ziolkowski** do

lat 9, **Hanna Domagała** do lat 11 i **Piotr Dudziński** do lat 15. Mistrzostwa sędziował **Andrzej Dera**.

Z kolei w IV Turnieju Szachowym „Challenge Day” Open w Wieruszowie najlepsza w grupie do lat 10 okazała się **Sonia Stasiak**.

4 czerwca 1998 r. odbyły się Mistrzostwa Ostrowa Szkół Podstawowych w Szachach. Wyniki grupy „A”: 1. **Paweł Dudziński** – SP 7, 2. **Piotr Dudziński** – SP 7, 3. **Łukasz Parusiński** – SP 3, 4. **Jacek Hadryś** – SP 6, itd. Grupa „B”: 1. **Jakub Strykowski** – SP 1, 2. **Szymon Strykowski** – SP 1, 3. **Łukasz Lewicki** – SP 10 i 1. **Hanna Domagała** – SP 1. Grupa „C”: 1. **Piotr Ziółkowski** – SP 3, 2. **Adam Musiał** – SP 3, 3. **Łukasz Kapoła** – SP 3 i 1. **Sonia Stasiak** – SP 1. Przedszkolacy: 1. **Tomasz Mikołajczyk**, 2. **Jakub Doba**, 3. **Grzegorz Fluder** (wszyscy Przedszkole nr 16). Drużynowo najlepsza okazała się Szkoła Podstawowa nr 1.

13 czerwca w III Międzywojewódzkim Turnieju Szachowym „Calisia” pierwsze miejsce w grupie do lat 15 zajął **Piotr Dudziński** przed **Pawłem Dudzińskim**.

Podczas wakacji letnich PZSzach i OZSzach w Suwałkach zorganizowały Turniej Kadry Narodowej A-B Juniorów i Juniorek. W turnieju tym 2. miejsce w kategorii do lat 9 uzyskał **Piotr Ziółkowski**. W kategorii do lat 15 również 2. był **Paweł Dudziński**, a 5. **Piotr Dudziński**.

Największe sukcesy święciła jednak w tym roku **Milena Magnucka** (na zdjęciu współcześnie), która wywalczyła brązowy medal podczas IV Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Szachach w Łęczyczkach k. Pniew. Tym samym uzyskała ona awans do kadry narodowej juniorów na Mistrzostwa Świata Juniorów w Oropesa del Mar (Hiszpania), gdzie zajęła 46. miejsce wśród 76 uczestniczek oraz na mecz Litwa – Polska w Radviliskis. Została ona też włączona w system szkolenia Młodzieżowej Akademii Szachowej.

Pod koniec roku (po Mistrzostwach Makroregionu Centralnego w Kaliszu) aż 7 juniorów OTSz miało zapewniony awans do Mistrzostw Polski. Byli to: do lat 10 – **Sonia Stasiak** i **Piotr Ziółkowski** (awans z Turnieju Kadry), do lat 12 – **Hanna Domagała** (1. m.), do lat 14 – **Milena Magnucka**, do lat 16 **Paweł** i **Piotr Dudzińscy** oraz do lat 18 **Arleta Magnucka**.

W dniach 25 lutego – 5 marca 1999 r. odbyły się w Wiśle Mistrzostwa Polski Juniorów. W grupie do lat 10 **Piotr Ziółkowski** wywalczył bardzo dobre 6. miejsce.

Z kolei **Milena Magnucka** zajęła 1. miejsce w kategorii juniorek w IX Ogólnopolskim Turnieju o Puchar Gór Opawskich w Głucholazach oraz 2. miejsce w Turnieju Kadry Juniorek do lat 15 w Straszęcinie.

27 maja 1999 r. odbyły się Mistrzostwa Ostrowa Szkół Podstawowych w Szachach. W grupie „A” wygrali: **Piotr Dudziński** – SP 7 i **Marta Pacholczyk** – SP Gorzyce.

W grupie „B”: **Sławomir Rudowicz** – SP Daniszyn i **Hanna Domagała** – SP 1. W grupie „C”: **Piotr Ziółkowski** – SP 3 i **Sonia Stasiak** – SP 1. W Turnieju Przedszkolaków: **Tobiasz Szczęśniak** – Przedszkole nr 16. Drużynowo: 1. SP 1, 2-3. SP Gorzyce Wielkie i SP 3. Sędziował **Henryk Doba**.

30 maja 1999 r. zorganizowano w Nowych Skalmierzycach I Powiatowe Mistrzostwa Szachowe Szkół Podstawowych. Tytuły mistrzowskie dla Ostrowa zdobyli **Piotr Dudziński** i **Hanna Domagała** oraz w młodszej grupie **Milena Pichet**. Najmłodszą zawodniczką była **Karolina Bukwa** z SP Nowe Skalmierzyce. Drużynowo wygrała SP Nowe Skalmierzyce przed SP 1 Ostrów Wlkp.

We wrześniu tego roku 1. miejsce do lat 18 podczas Mistrzostw Makroregionu Północno – Zachodniego wywalczyła **Arleta Magnucka**. Druga do lat 14 była tam **Hanna Domagała**, a czwarty do lat 16 **Piotr Dudziński**.

W listopadzie 1999 r. grupę „C” V Ogólnopolskiego Turnieju Juniorów w Szachach Aktywnych „Bomax Cup” w Ostrowie Wielkopolskim wygrała **Hanna Domagała**, 2. wśród chłopców był **Paweł Dudziński**, a grupę „A” do lat 8 wygrał **Tomasz Błaszczyk**.

W grudniu 1999 r. tytuły mistrzów powiatu ostrowskiego wywalczyli: **Hanna Domagała** – SP 1 i **Piotr Ziółkowski** – SP 6, a w szkołach gimnazjalnych **Jakub Strykowski** – Gim. 3.

Mistrzami okręgu zostali: **Hanna Domagała** do lat 12 oraz **Arleta Magnucka** i **Piotr Dudziński** w szkołach średnich.

Tuż przed Świętami Bożego Narodzenia **Hanna Domagała** potwierdziła swoją wysoką formę w tym okresie, zwyciężając w Mistrzostwach Wielkopolski Szkół Podstawowych w Poznaniu w kategorii dziewcząt.

Z kolei w Mistrzostwach Wielkopolski Szkół Średnich brązowy medal wywalczył **Piotr Dudziński** reprezentujący TK Ostrów Wlkp.

W 2000 r. ostrowscy juniorzy mieli okazję do startu m. in. w Grand Prix Ostrowa Juniorów organizowanym przez Henryka Dobę. W jednym z takich turniejów wygrał **Szymon Kurpiński** przed **Szymonem Podсадnym** i **Michałem Strykowskim**.

We wrześniu 2. miejsce w Mistrzostwach Miedzywojewódzkich w Boszkowie w grupie do lat 16 zajęła **Milena Magnucka**.

9 listopada 2000 r. mistrzami Ostrowa szkół podstawowych zostali **Piotr Ziółkowski** i **Sonia Stasiak**.

19 listopada odbył się VI Ogólnopolski Turniej Juniorów w Szachach Aktywnych „Bomax Cup” w Ostrowie Wielkopolskim. W grupie „C” (ur. 1987/88) wśród chłopców zwyciężył **Piotr Ziółkowski**, a wśród dziewcząt **Hanna Domagała**. W grupie „D” (ur. 1984/86) wygrał **Piotr Dudziński** przed **Jakubem Strykowskim** i **Mikołajem Bugajem**.

W dniach 23-24 listopada 2000 r. rozegrano Szkolne Mistrzostwa Powiatu Ostrowskiego w Szachach. W kategorii szkół podstawowych zwyciężył **Piotr Ziółkowski** – SP 6 (**Ziółkowski** zajął też pierwsze miejsce na szczeblu rejonowym). W Mistrzostwach Gimnazjów najlepsi okazali się **Jarosław Bukwa** – Gim. Nowe Skalmierzyce i **Hanna Domagała** – Gim. 3 Ostrów Wlkp. W Mistrzostwach Szkół Średnich i Zawodowych wygrał **Paweł Dudziński** – IV LO przed **Mikołajem Bugajem** – II LO i **Jackiem Hadrysiem** - ZSTech. Wśród dziewcząt zwyciężyła **Milena Magnucka** przed **Arletą Magnucką** i **Joanną Bruchwalską** (wszystkie I LO).

Paweł Dudziński po przejściu eliminacji rejonowych wywalczył później srebrny medal na Mistrzostwach Wielkopolski Szkół Średnich (zwyciężył **Marcin Szela**g).

Na przełomie marca i kwietnia 2001 r. Ostrowskie Towarzystwo Szachowe zorganizowało Turniej Klasyfikacyjny Juniorów, w którym 1. miejsce zajął **Łukasz Lewicki**.

We wrześniu **Milena Magnucka** zwyciężyła w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Junierek do lat 17.

6 listopada 2001 r. w Mistrzostwach Ostrowa Szkół Podstawowych wygrał **Robert Gajda** – SP 1 przed **Piotrem Ziółkowskim** – SP 6 i **Michałem Strykowskiem** – SP 1.

18 listopada 2001 r. podczas VII Ogólnopolskiego Turnieju Juniorów w Szachach Aktywnych „Bomax Cup” w grupie „A” zwycięstwo odniósł **Michał Walkowiak**, a w grupie „D” **Piotr Ziółkowski** i **Hanna Domagała** - wśród dziewcząt (wszyscy OTSz).

W 2001 r. rozegrano też w Ostrowie Mistrzostwa Wielkopolski Juniorów. W najstarszej grupie wiekowej do lat 18 zwyciężył **Dawid Janaszak** (Strzałkowo, a w przyszłości OTSz), który wyprzedził **Pawła Dudzińskiego**.

W 2002 r., po zajęciu 3. miejsca w Mistrzostwach Międzywojewódzkich Juniorów w Międzyzdrojach w kategorii do 17 lat, ponownie awans do finałów Mistrzostw Polski Juniorów wywalczyła **Milena Magnucka**. Dodajmy, iż w finałach tych występowała ona nieprzerwanie od 1994 r., 6 – krotnie zajmując miejsca w pierwszej „dziesiątce”.

W listopadzie 2002 r. mistrzami powiatu ostrowskiego szkół gimnazjalnych zostają **Piotr Ziółkowski** (Gim. 4) w kategorii chłopców i **Hanna Domagała** (Gim. 3) w kategorii dziewcząt.

Domagała, wychowanka **Henryka Doby**, utrzymała swoją wysoką formę również w roku 2003. Zwyciężyła ona w Turnieju Szachowym „Zima 2003” wyprzedzając **Jakuba Rosika** i **Wojciecha Biełę**. W zawodach startowało 29 uczestników.

W lipcu 2003 r. **Paweł Dudziński**, będąc jeszcze na praktyce studenckiej w Bibliotece Publicznej w Ostrowie (później już jako pracownik Biblioteki), rozpoczął organizację Wakacyjnych Turniejów Szachowych o Grand Prix Biblioteki Publicznej. Rywalizowano o puchar dyrektora Biblioteki **Włodzimierza Grabowskiego**. Turnieje te corocznie rozgrywano w lipcowe środy w Filii nr 2 Biblioteki z pomocą organizacyjną **Reginy Walotki** (kierownik Filii).

W pierwszym cyklu najlepszy okazał się **Jakub Rosik**, a wśród dziewcząt **Paulina Dudzińska**. **Rosik** wygrał również dwa następne cykle rozgrywane w latach 2004-2005. Następnie trzy razy z rzędu puchar dyrektora Biblioteki wygrywał **Adam Pera**. W kolejnych latach dodano do kategorii do lat 18, klasyfikacje do lat 14, 10 i 8.

18 grudnia 2003 r. w Gwiazdkowym Międzyszkolnym Turnieju Szachowym w Ostrowie Wielkopolskim zwycięstwo odniosła ostrowska juniorka **Małgorzata Jaśnikowska** przed **Michałem Walkowiakiem** i **Konradem Grzegorzakiem**.

Przynależność do czołówki polskich junierek potwierdziła w latach 2003-2004 **Milena Magnucka**, która zajęła m. in. 8. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów w kategorii dziewcząt do lat 18 (Krynica), 7. miejsce w Mistrzostwach Polski w Szachach Szybkich w kategorii do lat 18 (Polanica Zdrój) i 6. miejsce w Mistrzostwach Polski w Szachach Szybkich w kategorii do lat 20 (Koszalin).

W Turnieju „Zima 2004” w Ostrowie pierwsze miejsca zajęli **Szymon Podsadny** wśród chłopców i **Małgorzata Jaśnikowska** wśród dziewcząt.

Podsadny zwyciężył również w rozegranych 11 kwietnia 2004 r. Mistrzostwach Powiatu Ostrowskiego w kategorii szkół podstawowych.

W dniach 25. 09. – 3. 10. 2004 r. odbył się Turniej Juniorów do lat 15 „Ostrów Open 2004”. 1. miejsce zajął w nim **Wojciech Biela** przed **Marcinem Malakiem** i **Szymonem Podsadnym**. Sędziował **Jerzy Olszewski**.

Z kolei w rozegranych 21 listopada 2004 r. w Ostrowie Wlkp. Mistrzostwach Wielkopolski Juniorów w Szachach Szybkich brązowe medale wywalczyli **Piotr Ziółkowski** i **Hanna Domagała** (oboje w kategorii do lat 18).

W Turnieju Szachowym „Zima 2005” zwycięstwo odniósł **Wojciech Biela** przed **Małgorzatą Jaśnikowską** i **Marcinem Malakiem**.

5 czerwca 2005 r. w X Turnieju Szachowym „Calisia” 2. i 3. miejsce w kategorii do lat 13 zajęli **Jędrzej Szkudlarek** i **Adam Pera**. 3. do lat 11 była **Małgorzata Jaśnikowska**.

17 listopada odbyły się Mistrzostwa Powiatu Ostrowskiego Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych. W szkołach podstawowych zwyciężył **Piotr Nytko** – SP 6 przed **Adamem Perą** – SP 1, a w szkołach gimnazjalnych **Kamil Matuszak** z Gorzyc Wielkich przed **Karolem Tomickim** – Gim. 2.

17 grudnia 2005 r. zorganizowano w Ostrowie Ogólnopolski Turniej Szachowy dla Dzieci i Młodzieży. W najmłodszej grupie (ur. 1999 i młodszy) 1. miejsce zajął **Filip Michalski** – 10 pkt. z 10 przed **Michałem Marciniakiem** – 8 pkt. i **Marcelem Miłozem** – 7 pkt. Starszą grupę (ur. 1996/98) wygrał **Kacper Tomaszewski** z JKSz Jarocin, grupę 1993/95 **Michał Walkowiak** z OTSz, a grupę 1990/92 **Karolina Bukwa** z „Pogoni” Nowe Skalmierzyce. Zawody sędziowali **Henryk Doba** i **Zenon Królik**, a najmłodszą grupę **Paweł Dudziński**.

W 2006 r. w Turnieju „Zima 2006” w Ostrowie Wielkopolskim zwycięstwo odniósł **Wojciech Biela** przed **Darią** i **Małgorzatą Jaśnikowskimi**.

Z kolei w Mistrzostwach Ostrowa Wielkopolskiego Szkół Podstawowych zwyciężył **Marcin Malak** – SP 9 przed **Bartoszem Trzmiel** – SP 5.

W dniach 15 – 22 września 2006 r. odbyły się w Pile Mistrzostwa Międzywojewódzkie Juniorów. Awans z 4. miejsca do Mistrzostw Polski Juniorów wywalczyła tam **Małgorzata Jaśnikowska** w kategorii do lat 13.

2 grudnia 2006 r. **M. Jaśnikowska** wywalczyła też srebrny medal Wojewódzkich Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Poznaniu.

Niezwykle udany pod względem sportowym był rok 2007 r. Poniżej wymieniono reprezentantów OTSz, którzy mieli wtedy osiągnięcia na skalę rejonową i ogólnopolską.

Chmielarz Maciej - kategoria wiekowa do lat 10

- 1. miejsce w III Małej Olimpiadzie Szachowej w kategorii do 18 lat (Konin, październik),
- 1. miejsce w I Otwartych Mistrzostwach Poznania Juniorów w Szachach Szybkich (Poznań, listopad/grudzień),
- 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Juniorów w Szachach Szybkich (Kalisz, grudzień),
- 5. miejsce w Międzynarodowym Festiwalu Talentów (Chrzanów, wrzesień),
- 2. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Klasycznych (Żerków, czerwiec),
- 4. miejsce w Mistrzostwach Międzywojewódzkich - awans do finału MP Juniorów 2008 (Koszalin, wrzesień),
- 13. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów P’30 (Koszalin, 1-4 sierpień),
- 15. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów P’15 (Koszalin, 1-4 sierpień),
- 4. miejsce w I Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików (Koszalin, 5-9 sierpień),

- 1. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego – Strefy Południowej (Kalisz, kwiecień),
- 1. miejsce w Mistrzostwach Ostrowa Szkół Podstawowych (listopad),
- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Feryjnym (Kalisz),
- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp., lipiec).

Marciniak Michał - kategoria wiekowa do lat 8

- 8. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów P'30 (Koszalin, 1-4 sierpień),
- 8. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów P'15 (Koszalin, 1-4 sierpień),
- 4. miejsce w Międzynarodowym Festiwalu Talentów (Chrzanów, wrzesień),
- 1. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień),
- 2. miejsce w X Ogólnopolskim Turnieju Szachowym „Calisia” (Kalisz, czerwiec),
- 3. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Juniorów w Szachach Szybkich (Kalisz, grudzień),
- 3. miejsce w XV Ogólnopolskim Turnieju Szachowym (Kalisz, marzec/kwiecień),
- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp., lipiec).

Niezgódka Adam - kategoria wiekowa do lat 8

- 10. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów P'15 (Koszalin, 1-4 sierpień),
- 13. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów P'5 (Koszalin, 1-4 sierpień),
- 5. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych do lat 10 (Gniezno, wrzesień),
- 9. miejsce w Międzynarodowym Festiwalu Talentów (Chrzanów, wrzesień),
- 3. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp., lipiec).

Michalski Filip - kategoria wiekowa do lat 8

- 12. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów P'5 (Koszalin, 1-4 sierpień),
- 1. miejsce w Mistrzostwach Ostrowa Wielkopolskiego Juniorów (marzec),
- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Juniorów w Szachach Szybkich (Kalisz, grudzień),
- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Feryjnym (Kalisz),
- 4. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień).

Jaśnikowska Małgorzata - kategoria wiekowa do lat 14

- 1. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Klasycznych (Żerków, czerwiec),
- 2. miejsce w Mistrzostwach Międzywojewódzkich - awans do finału OOM 2008 (Koszalin, wrzesień),
- 4. miejsce w Wielkopolskich Igrzyskach Młodzieży - Gimnazjada 2007/2008 (Poznań, grudzień),
- 4. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Szybkich P'15 (Kostrzyn, październik),
- 1. miejsce w Mistrzostwach Ostrowa Wlkp. w kategorii kobiet (marzec),
- 1. miejsce w Mistrzostwach Ostrowa Szkół Gimnazjalnych (listopad),
- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp. lipiec).

Pera Adam - kategoria wiekowa do lat 14

- 4. miejsce w Mistrzostwach Międzywojewódzkich - awans do finału MP juniorów 2008 (Koszalin, wrzesień),
- 3. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Szybkich P'15 (Kostrzyn, październik),
- 5. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych (Gniezno, wrzesień),
- 1. miejsce w I Otwartych Mistrzostwach Poznania Juniorów w Szachach Szybkich (Poznań, listopad/grudzień),
- 2. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień),
- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Juniorów w Szachach Szybkich (Kalisz, grudzień),
- 2. miejsce w X Ogólnopolskim Turnieju Szachowym „Calisia” (Kalisz, czerwiec),
- 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp., lipiec).

Zimny Piotr - kategoria wiekowa do lat 14

- 1. miejsce w Wielkopolskich Igrzyskach Młodzieży - Gimnazjada 2007/2008 (Poznań, grudzień),
- 1. miejsce w Mistrzostwach Ostrowa Szkół Gimnazjalnych (listopad),
- 4. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Szybkich P'15 (Kostrzyn, październik),
- 6. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Klasycznych (Żerków, czerwiec),
- 6. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Błyskawicznych (Gniezno, wrzesień),
- 2. miejsce w I Otwartych Mistrzostwach Poznania Juniorów w Szachach Szybkich (Poznań, listopad/grudzień),
- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Feryjnym (Kalisz),
- 3. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp., lipiec).

Jaśnikowska Daria - kategoria wiekowa do lat 16

- 1. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień),
- 6. miejsce w Mistrzostwach Międzywojewódzkich (Koszalin, wrzesień),
- 6. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Szybkich P'15 (Kostrzyn, październik).

Kopacka Natalia - kategoria wiekowa do lat 10

- 1. miejsce w Mistrzostwach Ostrowa Szkół Podstawowych (listopad),
- 2. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień),
- 5. miejsce w I Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików (Koszalin, sierpień),
- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Feryjnym (Kalisz).

Malak Marcin - kategoria wiekowa do lat 12

- 2. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień),
- 4. miejsce w Mistrzostwach Wielkopolski w Szachach Klasycznych (Żerków, czerwiec).

Michalak Augustyn - kategoria wiekowa do lat 10

- 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Feryjnym (Kalisz),

- 3. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień),
- 3. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp., lipiec).

Piaskowska Kornelia - kategoria wiekowa do lat 10

- 3. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień),
- 3. miejsce w XV Ogólnopolskim Turnieju Szachowym (Kalisz, marzec/kwiecień).

Szkudlarek Jędrzej - kategoria wiekowa do lat 14

- 4. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień).

Trzmiel Bartosz - kategoria wiekowa do lat 12

- 4. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień).

Domagała Katarzyna - kategoria wiekowa do lat 8

- 4. miejsce w Mistrzostwach Rejonu Kaliskiego (Kalisz, kwiecień),
- 3. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp., lipiec).

Dudzińska Paulina - kategoria wiekowa do lat 12

- 1. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp., lipiec),
- 1. miejsce w Mistrzostwach Ostrowa Wielkopolskiego Juniorów (marzec).

Kopacka Agnieszka (niezrzeszona) - kategoria wiekowa do lat 7

- 1. miejsce w Mistrzostwach Ostrowa Wielkopolskiego Przedszkolaków (marzec).

Biała Wojciech - kategoria wiekowa do lat 18

- 2. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju o Grand Prix Biblioteki Publicznej (Ostrów Wlkp., lipiec).

Podhajski Tomasz - kategoria wiekowa do lat 8

- 3. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Feryjnym (Kalisz).

Czajka Tomasz - kategoria wiekowa do lat 18

- 3. miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Feryjnym (Kalisz).

Wyższe kategorie w roku 2007 uzyskali m. in.: **Adam Pera** z III na II+, **Piotr Zimny** z b. k. na II, **Maciej Chmielarz** z III na II, **Filip Michalski** z b. k. na III, **Michał Marciniak** z V na III, **Adam Niezgódka** z b. k. na IV, **Bartosz Trzmiel** z b. k. na IV, **Tomasz Czajka** z b. k. na IV, **Kornelia Piaskowska** z b. k. na IV i **Natalia Kopacka** z b. k. na IV.

W 2008 r. **Paweł Dudziński** wspólnie z **Małgorzatą Lubojańską** (dyrektor SP 11 w Ostrowie Wlkp.) rozpoczęli organizację Ogólnopolskich Turniejów o Puchar Prezydenta Ostrowa Wielkopolskiego dla Juniorów. Turnieje, które rozegrano także w 2009 i 2010 r. miały w zamyśle organizatorów przyciągnąć dzieci i młodzież do szachów w okresie ferii zimowych. W 2008 r. zwycięzcami zostali: **Anna Gadzinowska** z KTSW Kalisz do lat 14 i **Michał Marciniak** z OTSz do lat 10.

Zakończenie I Ogólnopolskiego Turnieju Szachowego o Puchar Prezydenta Ostrowa w Szkole Podstawowej nr 11. Ostrow Wlkp., 3. 02. 2008 r.

Poniżej kalendarium pozostałych startów ostrowskich juniorów wraz z najwyższymi osiągnięciami w 2008 roku:⁵³

Międzywojewódzkie Mistrzostwa Juniorów (Półfinały Mistrzostw Polski)

Piła 2008-09-18/2008-09-25

Juniorzy do lat 9

3. m. **Michalski Filip** 6 p./9 (awans do finału)

5. m. **Marciniak Michał** 5,5 p./9 (awans do finału)

Juniorzy do lat 11

2. m. **Chmielarz Maciej** 7 p./9 (awans do finału)

Juniorzy do lat 15

2. m. **Jaśnikowska Małgorzata** 6 p./9 (awans do finału)

Juniorzy do lat 18

3. m. **Jaśnikowska Daria** 3 p./5 (awans do finału)

Mistrzostwa Wielkopolski Juniorów

Żerków 2008-06-11/2008-06-16

Juniorzy do lat 9

2. m. **Marciniak Michał** 7,5 p./9

3. m. **Nieżódko Adam** 7 p./9

Juniorzy do lat 13

3. m. **Malak Marcin** 6 p./9

Juniorzy do lat 15

⁵³ Kalendarium w 2008 roku powstało na podstawie opracowania Henryka Doby.

6. m. **Zimny Piotr** 5,5 p./9

Juniorki do lat 11

6. m. **Piaskowska Kornelia** 4 p./9

Juniorki do lat 15

2. m. **Jaśnikowska Małgorzata** 7 p./9

Juniorki do lat 18

6. m. **Jaśnikowska Daria** 4 p./9

VII Mistrzostwa Wielkopolski Przedszkolaków

Kalisz 2008-04-19/2008-04-19

7. m. **Pabiszczak Nikodem** 4 p./7 (5 – letni **Pabiszczak** zajął później 10. miejsce na MP Przedszkolaków w Chotowej)

Finał X Gimnazjady Województwa Wielkopolskiego

Poznań 2008-12-06/2008-12-06

Dziewczeta

3. m. **Jaśnikowska Małgorzata** 7,5 p./9

Wojewódzkie Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Poznań 2008-12-06/2008-12-06

Chłopcy

6. m. **Chmielarz Maciej** 6,5 p./9

8. m. **Niezgódka Adam** 6 p./9

9. m. **Michalski Filip** 6 p./9

Błyskawiczne Mistrzostwa Wielkopolski

Gniezno 2008-11-23/2008-11-23

Juniorzy do lat 10

2. m. **Michalski Filip** 10 p./11

Juniorzy do lat 14

4. m. **Chmielarz Maciej** 8 p./11

Juniorzy do lat 18

4. m. **Pera Adam** 4,5 p./7

Mistrzostwa Wielkopolski w Szachach Szybkich

Kostrzyn 2008-12-07

Juniorzy do lat 10

3. m. **Adam Niezgódka**

4. m. **Michał Marciniak**

Mistrzostwa Europy w Szachach Szybkich – AIG Amplico Life

Warszawa 2008-12-20/2008-12-21

Juniorzy do lat 10

4. m. **Michalski Filip** 6 p. /13

23. m. **Niezgódka Adam** 5 p./13

39. m. **Marciniak Michał** 4 p./13

Uzupełniając wykaz można jeszcze dodać, iż pod koniec grudnia 2008 r. **Nikodem Pabiszczak** po raz trzeci zwyciężył w Ogólnopolskim Turnieju dla Przedszkolaków w Opolu.

Rok 2009 to pierwsze medale Mistrzostw Polski w historii Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego dla chłopców. Ale po kolei...

26 stycznia 2009 r. w Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Ostrowie Wielkopolskim odbyły się Szachowe Mistrzostwa Szkół Podstawowych i Gimnazjów. W kategorii szkół podstawowych zwyciężyła drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Ostrowie Wielkopolskim w składzie: **Filip Michalski, Michał Marciniak, Adam Niezgódka, Juliana Ashalou** i rezerwowi **Dawid Płokarz**. 2. miejsce zajęła drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 1 w składzie: **Maciej Chmielarz, Augustyn Michalak, Piotr Zaworski, Ewa Krawczyk** i rezerwowi **Daniel Cicharski** i **Szymon Jąder**. W kategorii gimnazjów 1. miejsce zdobyła drużyna Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Ostrowie Wlkp. grająca w składzie: **Marcin Malak, Bartosz Trzmiel, Robert Magnucki** i **Małgorzata Jaśnikowska**. W finale wojewódzkim młodzi szachiści z SP 1 zajęli 1. miejsce, awansując tym samym do Drużynowych Mistrzostw Polski Szkół Podstawowych.

19 lutego w ramach akcji „Zima 2009” rozegrany został Indywidualny Turniej Szachowy Szkół Podstawowych o Puchar 100-lecia KS „Ostrovia”. W turnieju zwyciężył **Chmielarz Maciej** (SP 1), który uzyskał 10 pkt. z 10 możliwych. Dalsze miejsca zajęli: 2. **Niezgódka Adam** (SP 5) - 9 p., 3. **Pabiszczak Nikodem** (przedszkolak) - 7 p., 4. **Pankowiak Patryk** (SP 6) - 6 p., 5. **Jąder Szymon** (SP 1) - 5 p. i 6. **Cicharski Daniel** (SP 1) - 5 p.

W lutym rozegrano II Ogólnopolski Turniej o Puchar Prezydenta Ostrowa Wielkopolskiego dla Juniorów, który zbiegł się tym razem z obchodami XX – lecia reaktywowania Senatu RP. Z tej to okazji Kancelaria Senatu RP ufundowała jako nagrodę dodatkowo puchar marszałka Senatu **Bogdana Borusewicza**. W meczu o wspomniany puchar zmierzili się **Piotr Majas** z KTSW Kalisz (zwycięzca grupy do lat 14) z **Adamem Niezgódką** z OTSz (najlepszy do lat 10). Po zaciętym pojedynku trofeum wywalczył **Piotr Majas**.

Świetnie spisali się najmłodszy reprezentanci OTSz w rozegranych 28 lutego 2009 r. VIII Mistrzostwach Wielkopolski Przedszkolaków. Złoty medal wywalczył z kompletem 7 punktów w 7 partiach **Nikodem Pabiszczak**, a brązowy **Wiktor Jąder** – 5 pkt. Ósme miejsce w tej grupie zajął **Bartosz Michalski** – 3 pkt., który był o rok młodszy od swoich kolegów.

Na drugi dzień rozegrano VI Turniej Szachowy Przedszkolaków o Puchar Pełnomocnika Strefy Południowej Wielkopolski. Ponownie bezkonkurencyjny okazał się **Nikodem Pabiszczak** zdobywając 9 pkt. z 10 partii. Drugie miejsce podzielili **Wiktor Jąder** – 6 pkt., a piąty był **Bartosz Michalski** – 3 pkt.

W rozegranym równolegle XVII Ogólnopolskim Turnieju o Puchar Marszałka Województwa Wielkopolskiego najlepszy rezultat osiągnął **Maciej Chmielarz**, który wygrał grupę do lat 12 wynikiem 8 pkt. z 9. Tuż za nim uplasował się **Augustyn Michalak** – 7,5 pkt.

W grupie do lat 10 trzecie miejsce zajął **Adam Niezgódka**, a za jego plecami również znaleźli się zawodnicy Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego: **Michał Marciniak, Szymon Jąder** i **Dawid Płokarz**.

Udany start zaliczyli ostrowscy juniorzy na Mistrzostwach Strefy Południowej w Kaliszu w dniu 18 kwietnia 2009 r. Prawie w komplecie awansowali oni do finałów Mistrzostw Wielkopolski. W grupie C-9: II miejsce zajął **Dawid Płokarz**, III miejsce **Nikodem Pabiszczak**, IV miejsce **Wiktor Jąder**, V miejsce **Szymon Jąder**, VIII miejsce: **Hubert Gibasiewicz**. W grupie C-11: III miejsce: **Filip Michalski** – finalista Mistrzostw Polski Juniorów 2009, IV miejsce **Adam Niezgódka**. W grupie D-11: II miejsce

Natalia Kopacka. W grupie C-13: I miejsce **Maciej Chmielarz** – finalistą Mistrzostw Polski Juniorów 2009, II miejsce **Augustyn Michalak**. W grupie C-15: I miejsce **Piotr Zimny**, III miejsce **Marcin Malak**. W grupie C-18: I miejsce **Adam Pera**, IV miejsce **Jędrzej Szkudlarek**. Finał Mistrzostw Wielkopolski zapewniony miały również **Daria** i **Małgorzata Jaśnikowskie**, jako finalistki Mistrzostw Polski Juniorów 2009.

25 kwietnia 2009 r. rozegrany został w Rybniku Międzynarodowy Turniej Małej Akademii Szachowej. Do rywalizacji przystąpiła rekordowa liczba 132 dzieci z Czech i Polski m. in. z Brna, Frydek – Mistka, Orlovej, Beneszowa, Olkusza, Katowic, Zabrze, Rybnika, Gliwic, Mysłowa, Andrychowa, Chrzanowa, Jaworzna, Polanicy Zdroju itp. Dobrze spisał się **Nikodem Pabiszczak**, który zwyciężył w klasyfikacji do 7 lat.

Na rozegranych w dniach 9 – 10 maja 2009 r. w Chotowej Międzynarodowych Mistrzostwach Polski Przedszkolaków **Nikodem Pabiszczak** osiągnął swój największy sukces - wywalczył srebrny medal. Mistrzostwa te miały wyjątkowo silną, choć wyłącznie krajową obsadę. Medal **Nikodema Pabiszczaka** był pierwszym medalem Mistrzostw Polski dla chłopca w historii OTSz.

W dniach 11 – 16 czerwca 2009 r. grupa juniorów Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego wzięła udział w Mistrzostwach Wielkopolski, które były zarazem eliminacjami do Mistrzostw Międzywojewódzkich – Półfinałów Mistrzostw Polski Juniorów 2010. Najlepiej z ostrowian spisał się: niespełna 10 – letni **Filip Michalski**, który wywalczył tytuł mistrza Wielkopolski w grupie C-11, nie ponosząc przy tym żadnej porażki oraz **Małgorzata Jaśnikowska**, która wspólnie z **Anną Gadzinowską** z Kalisza zajęła ex aequo I miejsce w grupie D-15. Brązowy medal w grupie C-13 zdobył **Maciej Chmielarz**, potwierdzając tym samym wysoką formę zasygnalizowaną już podczas Drużynowych MP Szkół Podstawowych (4. miejsce na I szachownicy w zespole SP 1).

W sierpniu juniorzy Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego przebojem weszli do krajowej czołówki w swoich kategoriach wiekowych. Na Mistrzostwach Polski Juniorów P'30, P'15 i P'5 (Koszalin, 2-5 sierpnia) **Maciej Chmielarz** (ur. 1997)

Nikodem Pabiszczak - wicemistrz Polski przedszkolaków 2009 r.

Filip Michalski i Maciej Chmielarz wraz z rodzicami i trenerem po MP w Koszalinie.

wywalczył srebrny medal do lat 12 w turnieju P³⁰ (30 minut do namysłu dla zawodnika), a **Filip Michalski** (ur. 1999) zdobył brązowy medal w P¹⁵ do lat 10. Ostrowska ekipa liczyła na Mistrzostwach w Koszalinie 6 zawodników. Oprócz wspomnianych **Chmielarza** i **Michalskiego** znaleźli się w niej **Hubert Gibasiewicz** (ur. 2001) i **Nikodem Pabiszczak** (ur. 2002) w najmłodszej kategorii wiekowej do lat 8, oraz **Adam Niezgódka** (ur. 1999) i **Dawid Płokarz** (ur. 2000) w kategorii wiekowej do lat 10. Była to więc reprezentacja bardzo perspektywiczna, złożona z najbardziej utalentowanych ostrowskich juniorów młodego pokolenia. Po tych osiągnięciach juniorzy OTSz zostali zaproszeni na spotkanie z prezydentem Ostrowa **Radosławem Torzyńskim**.

Zdjęcie ze spotkania prezydenta Ostrowa Wielkopolskiego z juniorami OTSz Ostrow Wlkp., którzy wzięli udział w Mistrzostwach Polski Juniorów P³⁰, P¹⁵ i P⁵ w Koszalinie. Stoją od lewej u góry: trener i wiceprezes OTSz Paweł Dudziński, prezes OTSz i poseł RP Andrzej Dera, zastępca prezydenta Ostrowa Beata Podsadna oraz prezydent miasta Radosław Torzyński. Poniżej od lewej: Filip Michalski – brązowy medalista P¹⁵, Hubert Gibasiewicz, Adam Niezgódka, Dawid Płokarz, poniżej Nikodem Pabiszczak – srebrny medalista MP Przedszkolaków (Chotowa, maj 2009) oraz Maciej Chmielarz – srebrny medalista P³⁰. Ostrow Wielkopolski, 31 sierpnia 2009 r. Foto: Sylwia Nowicka.

W dniach 10. 08. – 16. 08. 2009 r. odbył się obóz szachowy w Obrze. Przy okazji obozu rozegrano turniej szachowy. W głównym Turnieju „A” zwycięstwo odniósł **Maciej Chmielarz** 6,5 pkt. (z 7 partii) przed **Malgorzatą Jaśnikowską** – 6 pkt. W turnieju P¹⁵ zwycięstwo odniosła **Malgorzata Jaśnikowska** – 6,5 (7), a 5. był **Dawid Płokarz**. W ostatnim turnieju P⁵ zwycięstwo odniósł **Piotr Majas** z KTS-W Kalisz, a najlepszym zawodnikiem z OTSz był **Adam Niezgódka** – 5. miejsce i 7,5 pkt. z 11 partii.

Pod koniec sierpnia zakończył się 45. Międzynarodowy Festiwal Szachowy im. Aki-by Rubinsteina w Polanicy Zdroju. W symultanie rozegranej z **Moniką Soćko**, jedyną polską szachistką z tytułem męskiego arcymistrza, remis osiągnął tam **Filip Michalski**.

Monika Soćko GM – Filip Michalski II
Polanica Zdrój, sierpień 2009 r.

*Na diagramie widoczna jest pozycja po 27...a6. Arcymistrzyni mogła teraz wybrać efektowne 28.Hh6+!! Kg8 29.Hh8+! Kxh8 30. Sxf7+ Kg7 31. Sxd8 z przewagą i dużymi szansami na zwycięstwo. Zamiast tego zagrała **28. a4? axb5 29.axb5 Ge6 30.Hc6 Kg8 31. Kg1 Kg7 32. Kh2 Kg8 33. Hb7 Hd6 34. g3 Hb4!** i zgodzono się na remis 0,5 – 0,5 (Komentarz: Paweł Dudziński).*

3 brązowe medale i 3 awanse do Mistrzostw Polski Juniorów 2010 w Szachach Klasycznych wywalczyli natomiast juniorzy OTSz na rozgrywanych w dniach 16-24 października Mistrzostwach Międzywojewódzkich Juniorów w Sarbinowie. Wcześniej awans uzyskał **Nikodem Pabiszczak** w grupie do lat 10, z racji zdobycia wicemistrzostwa Polski przedszkolaków. Medale wywalczyli: **Maciej Chmielarz** (awans trzeci rok z rzędu) – w grupie C-13, **Natalia Kopacka** (uzyskała również II kategorię szachową) – w grupie D-11 i **Filip Michalski** (drugi rok z rzędu) – w grupie C-11. Niewiele zabrakło do awansu **Małgorzacie Jaśnikowskiej** – 5. miejsce przy 4 awansujących, która jednak zwyciężyła później w Turnieju Ostatniej Szansy i taki awans uzyskała.

Na początku listopada 2009 r. w Mistrzostwach Dolnego Śląska Juniorów IV Turnieju Prezydenta Legnicy wystartował 8 - letni **Hubert Gibasiewicz**, który po bardzo udanym starciu wywalczył 3. miejsce.

16 listopada rozegrano Indywidualne Mistrzostwa Powiatu Szkół Podstawowych w szachach. Mistrzami zostali **Filip Michalski** (SP 5) wśród chłopców oraz **Natalia Kopacka** (SP Salezjanki) wśród dziewcząt.

19 listopada w sali gimnastycznej IV LO w Ostrowie odbyły się Mistrzostwa Powiatu Szkół Średnich w Szachach. W klasyfikacji indywidualnej zwyciężył **Adam Pera** (I LO) wśród chłopców oraz **Daria Jaśnikowska** (II LO) wśród dziewcząt, zaś w klasyfikacji drużynowej I LO przed II LO i ZSTech. Zawody sędziowali **Paweł Dudziński** oraz **Krzystian Ofierzyński**.

24 listopada rozegrano Indywidualne Mistrzostwa Miasta i Powiatu Ostrowskiego w Szachach Gimnazjów. W kategorii chłopców wygrał **Piotr Zimny** – Gimnazjum Raszków, a wśród dziewcząt **Klaudia Koniarek** – Gimnazjum Nowe Skalmierzyce. Sędziowali **Henryk Doba** jako sędzia główny oraz **Zenon Królik**.

Bardzo dobrze spisał się też junior OTSz **Piotr Zimny** na Mistrzostwach Gniezna w Szachach Szybkich. Zremisował on m. in. z byłym mistrzem Polski IM **Klaudiuszem Urbanem** i w silnej stawce zawodników zajął 6. miejsce (uzyskał ranking 2110).

Kolejny sukces w tym roku osiągnął też **Nikodem Pabiszczak**, który zwyciężył w 5 - tym i zarazem ostatnim turnieju z cyklu XVII Otwartych Mistrzostw Wrocławia (do lat 7). Tym samym zajął on pierwsze miejsce w klasyfikacji generalnej.

Małgorzata Jaśnikowska zwyciężyła z kolei w Finale Województwa Wielkopolskiego XI Gimnazjady. Turniej odbył się 12 grudnia w Gimnazjum nr 25 w Poznaniu. **Maciej Chmielarz** zajął II miejsce w Finale Województwa Wielkopolskiego XI Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Szachach. Natomiast **Daria Jaśnikowska** była 2. w Wojewódzkim Finale Licealiady.

W grudniu podczas Turnieju Mikołajkowego w Koninie **Hubert Gibasiewicz** wywalczył 2. miejsce w grupie B zdobywając 6 punktów w 7 partiach.

Z kolei w XVIII Międzynarodowym Turnieju Gwiazdkowym rozegranym w Olskuszu **Nikodem Pabiszczak** potwierdził przynależność do czołówki krajowej zajmując w silnej stawce 3. miejsce w grupie C-7. 6. był mistrz Polski przedszkolaków **Jan Pułtorak** z Opola.

W dniach 19 - 20 grudnia 2009 r. odbyły się w Warszawie Mistrzostwa Europy w Szachach Szybkich – AIG Amplico Life. Turniej miał charakter otwarty i obok arcymistrzów światowej klasy wystartowali w nim także amatorzy królewskiej gry. Łączna liczba wszystkich uczestników sięgnęła 697 szachistów z 22 krajów, w tym 60 arcymistrzów. Największymi gwiazdami Mistrzostw byli: **Wasilij Iwanchuk** z Ukrainy (3 - krotny mistrz olimpijski i indywidualny mistrz świata w szachach błyskawicznych z 2007 r.), **Alexei Shirov** z Hiszpanii (wicemistrz świata z 2000 r.) oraz azerski szachista **Wugar Gaszymow** (6. gracz świata według rankingu Międzynarodowej Federacji

Szachowej FIDE - ranking 2758). W tym zacnym gronie wystartowali również reprezentanci OTSz.

Największy sukces osiągnął **Filip Michalski**, który w klasyfikacji do lat 10 zajął drugie miejsce. Szósty był mistrz Polski w tej kategorii wiekowej **Wojciech Januszkiewicz** z Koszalina, a czwarty wicemistrz Polski **Maciej Adamczewski** z Kalisza. **Filip Michalski** znakomicie finiszował, wygrywając 4 ostatnie partie i uzyskując łącznie 7 punktów w 13 partiach. Jego

Mistrzostwa Europy w Szachach Szybkich. Od lewej stoją: Hubert Gibasiewicz, Maciej Chmielarz, Daniel Cicharski, Wasilij Iwanchuk - czołowy arcymistrz na świecie, Filip Michalski i Piotr Zimny. Warszawa, 19 grudnia 2009 r.

przeciwnikami byli m. in. reprezentanci Włoch, Danii, Litwy, Ukrainy i Łotwy. Dodatkowo zajął on 3. miejsce w kategorii do rankingu 1600, a trzeba powiedzieć, iż w tej kategorii sklasyfikowano aż 174 seniorów i juniorów!

11-12 stycznia 2010 r. odbyły się Drużynowe Mistrzostwa Powiatu Ostrowskiego Gimnazjów i Szkół Podstawowych. W kategorii gimnazjów wygrało Publiczne Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w składzie: **Marcin Malak**, **Bartosz Trzmiel** i **Małgorzata Jaśnikowska**. W kategorii szkół podstawowych zwyciężyła drużyna SP 5 w składzie: **Filip Michalski**, **Michał Marciniak**, **Adam Niezgódka**, **Adrianna Jędras** i **Nikodem Pabiszczak**. 2. miejsce zajęła SP 1. Dwie najlepsze drużyny uzyskały awans do finałów wojewódzkich XI Igrzysk Młodzieży Szkolnej. W finale tym drużyna SP 1 wywalczyła drugie miejsce. Szachiści „jedyńki” grali w składzie: **Maciej Chmielarz** (9 punktów z 9 partii), **Augustyn Michalak** (6 p. z 9 p.), **Daniel Cicharski** (6 p. z 8 p), **Katarzyna Matuszewska** (1 p. z 8 p.) i **Szymon Jąder** (1 p. z 1 p.).

W styczniu 2010 r. podczas ferii zimowych w Szkole Podstawowej nr 11 odbył się III Ogólnopolski Turniej Szachowy dla Dzieci o Puchar Prezydenta Ostrowa Wielkopolskiego. Zwycięzcami okazali się: **Filip Michalski** z OTSz w grupie do lat 14, **Wiktor Dixa** z KTS-W Kalisz do lat 10, oraz **Nikodem Pabiszczak** do lat 8, który co prawda zwyciężył również z 10 – latkami, ale został sklasyfikowany w swojej kategorii wiekowej. Sponsorami imprezy byli: Piekarnictwo-Cukiernictwo **R. Janicki**, KZR „Orzeł” (**Piotr Cuprych**), RM Tuning **Roberta Michalskiego** oraz „Ataner” **Andrzeja Chmielarza**. W imprezie wystartowało 28 zawodników z Ostrowa, Kalisza, Poznania i Grabień, w tym kilkoro uczestników wakacyjnych zajęć szachowych „Graj jak Kasparow” w Filii nr 1 Biblioteki Publicznej. W zajęciach tych wzięło udział 27 dzieci w wieku od 3 do 16 lat z Ostrowa i okolic.

Osiągnięcia juniorów OTSz z 2009 r. znalazły uznanie w oczach trenera - koordynatora kadry wojewódzkiej **Magdaleny Łysiak – Półtorak**. Powołała ona **Macieja Chmielarza** do reprezentacji Wielkopolski juniorów oraz **Filipa Michalskiego**, **Nikodema Pabiszczaka** i **Natalię Kopacką** do reprezentacji Wielkopolski młodzików na rok 2010. Dodatkowo **Chmielarz**, **Michalski** i **Pabiszczak**, jako ubiegłoroczni medaliści mistrzostw kraju i Europy (**Michalski**) zostali uhonorowani nagrodą prezydenta Ostrowa Wielkopolskiego. Na spotkanie prezydenta ze sportowcami, trenerami i działaczami z różnych dyscyplin, które odbyło się 18 lutego 2010 r., zaproszono również **Pawła Dudzińskiego** i **Andrzeja Dere**. Wcześniej jeszcze wyróżnienie z rąk prezydenta Ostrowa otrzymał także **Henryk Doba** za swoją kilkunastoletnią działalność szachową i osiągnięcia w rozgrywkach szkolnych ze Szkołą Podstawową nr 1.

W marcu w Turnieju o Puchar Marszałka w Kaliszu najlepiej spisali się **Maciej Chmielarz** i **Adam Niezgódka** - dwa pierwsze miejsca w grupie do lat 13, **Nikodem Pabiszczak** - 3. miejsce do lat 10 i **Filip Michalski**, który wystartował w starszej grupie niżby wynikało to z jego wieku - do lat 16 i zajął tam nieźle 4. miejsce.

Ostatnim sukcesem ostrowskiego juniora opisywanym w tym rozdziale jest zdobycie przez **Bartosza Michalskiego** tytułu mistrza Wielkopolski przedszkolaków. Mistrzostwa odbyły się 13 marca 2010 r. w Kaliszu. 9. wśród dziewcząt była 6 – letnia **Gabrysia Pieczewska**. **Michalski** powtórzył tym samym osiągnięcie z 2009 r. **Nikodema Pabiszczaka**.

Wykaz medali juniorów OTSz na Mistrzostwach Polski Juniorów w latach 1997 - 2009:

1997 r. – brązowy medal - **Milena Magnucka**, kat. do lat 12, P’30, Biała

1998 r. – brązowy medal - **Milena Magnucka**, kat. do lat 14, Łęczeczki

2009 r. – srebrny medal – **Nikodem Pabiszczak**, kat. przedszkolaków, Chotowa
2009 r. – srebrny medal – **Maciej Chmielarz**, kat. do lat 12, P'30, Koszalin
2009 r. – brązowy medal – **Filip Michalski**, kat. do lat 10, P'15, Koszalin

4.9. 80 lat szachów klubowych w Ostrowie Wielkopolskim i 100 – lecie klubu KS „Ostrovia”

W ostatnim czasie ostrowskie szachy obchodziły dwa piękne jubileusze. Pierwszy z nich przypadł na 2009 rok. Wiązał się on ze 100 – leciem założenia Klubu Sportowego „Ostrovia” Ostrow Wielkopolski.

Aby uczcić tę rocznicę szachiści ostrowscy wspólnie z radnym miejskim **Wojciechem Matuszczakiem** postanowili zorganizować Ogólnopolski Turniej Szachowy. Termin tych zawodów wyznaczono na niedzielę 1 marca 2009 r.

Turniej stanowił okazję do wspomnień i wielu spotkań po latach. Przed rozpoczęciem rozgrywek **Paweł Dudziński** wygłosił krótką prelekcję na temat historii Klubu Sportowego „Ostrovia”, w szczególności skupiając się na Sekcji Szachowej, która istniała w klubie od początku lat 50 – tych, a w 1980 r. uzyskała awans do II Ligi.

Z kolei **Piotr Maśliński** dokonał odczytu nazwisk nieżyjących już osób szczególnie zasłużonych dla klubu.

Powitano też obecnych na sali członków Komitetu Obchodów 100 – lecia KS „Ostrovia” w osobach **Wojciecha Matuszczaka**, **Mariana Lamczaka** i **Marka Wojtasiaka**. Oklaskami nagrodzono także najstarszego uczestnika turnieju **Janusza Spalonego**, który w 1955 r. został mistrzem Sekcji Szachowej Kolejarka „Ostrovii”.

Uczestnicy turnieju mieli również okazję do obejrzenia eksponatów znajdujących się na wystawce historycznej poświęconej ostrowskim szachom. Można było też przejrzeć album ze zdjęciami ostrowskich szachistów, z których najstarsze wykonane zostały w latach 30 – tych XX wieku. Wystawka ta, jak i album ze zdjęciami cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony uczestników.

Jednym z eksponatów tej wystawki była tabela z Mistrzostw Ostrowa Wielkopolskiego z 1979 r., a więc sprzed 30 lat. Co ciekawe wielu uczestników niedzielnego turnieju startowało również i w tamtych zawodach. Byli to: mistrz Ostrowa **Franciszek Juzł**, trzeci wówczas **Kazimierz Winiarski**, czwarty **Henryk Doba**, piąty **Jacek Węgnier** z Kalisza, **Eugeniusz Murawski** z Krotoszyna (reprezentujący „Piast” Śrem), **Marian Stawik**, **Andrzej Czabański** (jako kibic), **Przemysław Bieniek**, **Krystyna Pichet** (Maślińska), **Jerzy Olszewski** (jako sędzia turnieju), **Jarosław Hemmerling**, **Jacek Bieniek** oraz **Maciej Maśliński** (jako fotograf turnieju). Wśród kibiców był także **Jerzy Mirski** – pierwszy kierownik reaktywowanej w 1972 r. Sekcji Szachowej MZKS „Ostrovia”.

Można zatem powiedzieć, iż historia dla tych osób zatoczyła koło. Skład turnieju pokazał także, jak długowiecznym sportem mogą być szachy. Swoją drogą, wielu wymienionych wyżej zawodników wystartowało w turnieju szachowym po raz pierwszy po dłuższej przerwie.

Ostatecznie pierwsze miejsce w kategorii Open, jak i wśród byłych zawodników „Ostrovii” zajął **Paweł Dudziński** – 6 pkt. w 7 partiach, drugi był **Piotr Dudziński** – 5,5 pkt. (obaj OTSz Ostrow Wlkp. – „Ostrovia”), a trzeci **Eugeniusz Murawski** – 5 pkt. z „Piasta” Śrem. Kolejne miejsca zajęli: **Jarosław Hemmerling** – 5 pkt. („Lipno”

Stęszew – „Ostrovia”), **Arleta Magnucka** (OTSz – „Ostrovia”), **Daria Jaśnikowska**, **Piotr Zimny** (oboje OTSz), **Milena Magnucka**, **Henryk Doba** (oboje OTSz – „Ostrovia”) oraz **Małgorzata Jaśnikowska** (OTSz) – wszyscy po 4,5 pkt.

Podczas zakończenia obecni na uroczystości: wiceprezydent Ostrowa **Beata Podsadna**, **Wojciech Matuszczak**, **Henryk Doba** i **Piotr Maśliński** dokonali wręczenia pucharów, dyplomów i pamiątkowych nagród najlepszym zawodnikom turnieju. Dla zwycięzcy Komitet Obchodów 100 – lecia KS „Ostrovia” ufundował m. in. jeden z dziesięciu witraży wykonanych z okazji 100 – lecia KS „Ostrovia” przez osoby niepełnosprawne na Warsztatach Terapii Zajęciowej. Przy okazji wręczono także puchary dla najlepszych zawodników III Internetowego Grand Prix 2008.

Imprezę zorganizowało Ostrowskie Towarzystwo Szachowe wraz z Komitetem Obchodów 100 – lecia KS „Ostrovia”. W organizacji pomogła także Biblioteka Publiczna im. Stefana Rowińskiego. Sponsorami byli: **Piotr Maśliński** i **Andrzej Ziółkowski** oraz firma PH „Sztukowski” autoryzowany dealer firmy Peugeot – fundator pucharów dla czołowych zawodników IGP.

Ogólnopolski Turniej Szachowy z okazji 100 – lecia KS „Ostrovia” Ostrów Wlkp. 1909 – 2009. Stoją od lewej: Dawid Pawelec, Jarosław Hemmerling, Łukasz Magdziak, Stanisław Piasecki, Szymon Pieczewski, Marek Sienkiewicz, Franciszek Juzł, Damian Sienkiewicz, Jakub Rosik, Janusz Spalony, Eugeniusz Murawski, Kazimierz Winiarski, Henryk Doba, Piotr Dudziński, Rafał Giernalczyk, Witold Tacik, Jerzy Mirski, Bartosz Matuszczak, Jacek Bieniek, Piotr Zimny, Andrzej Ziółkowski, Jacek Wegner, Andrzej Czabański, Arkadiusz Wronka, Robert Magnucki, sędzia Jerzy Olszewski, Paweł Dudziński i Maciej Maśliński. Od lewej przykleka Marcin Malak, a siedzą: Piotr Maśliński, Krystyna Pichet (Maślińska), Marian Stawik, Zuzanna Hałas, Małgorzata Jaśnikowska, Milena Magnucka, Hanna Domagała, Arleta Magnucka, Daria Jaśnikowska i Przemysław Bieniek.

Zorganizowanie turnieju szachowego nie było jedynym wątkiem obchodów 100 – lecia klubu. W Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego wystawiono ekspozycję historyczną, na której obok przedstawiciele różnych sekcji sportowych ważne miejsce zajmowali szachiści.

Publikacji doczekała się także książka **Rafała Szuberta** „Biało czerwone pasiak”. Również i tam Sekcja Szachowa była jedną z lepiej i dokładniej opisanych sekcji sportowych „Ostrovii”.

Z kolei na uroczystej gali wręczono odznaczenia z okazji 100 – lecia KS „Ostrowia”. Najwyższe odznaczenia otrzymali spośród członków Sekcji Szachowej: **Józef Litwin**, **Piotr Maśliński**, **Krystyna Pichet** i **Andrzej Dera**.

Kolejną rocznicą obchodzoną w ostrowskich szachach było 80 - lecie szachów klubowych. Jak wiemy z I rozdziału niniejszej książki, w styczniu 1930 r. powstał pierwszy klub szachowy w Ostrowie Wielkopolskim. Dlatego też ostrowscy działacze szachowi postanowili w 2010 r. uczcić tę rocznicę.

Już w 2009 r. została wydana przez **Piotra Maślińskiego** i Ostrowskie Towarzystwo Szachowe pierwsza pocztówka szachowa mająca upamiętnić to wydarzenie.

Podobnie, jak w przypadku jubileuszu „Ostrovii”, także i tym razem zorganizowano Ogólnopolski Turniej Szachowy. Ponieważ rocznica 80 – lecia przypadała na styczeń, turniej ten wpleciono w ideę rozgrywania Szachowego Turnieju Noworocznego o Puchar Dyrektora firmy Agat.

Turniej odbył się w niedzielę 3 stycznia 2010 r. Po raz pierwszy nadano mu imię **Maksymiliana Walczyka** (1908-2004), świetnego szachisty, który swoje szachowe sukcesy odnosił już pod koniec lat 20 – tych ubiegłego wieku. Był on zarazem niezastąpionym organizatorem i działaczem.

Organizatorzy postarali się, aby oprawa zawodów na długo zapadła w pamięci ich uczestników. Wszyscy szachiści grający w turnieju mieli okazję podziwiać jedną z największych, o ile nie największą w Polsce kolekcję starych zegarów szachowych **Piotra Maślińskiego** oraz wystawkę przedwojennej polskiej literatury szachowej **Pawła Dudzińskiego**.

Uczestnicy turnieju i goście stanęli też do pamiątkowego zdjęcia na kolejną pocztówkę szachową (w sumie wydano 8 pocztówek). Ostrowskie Towarzystwo Szachowe jako jeden z pierwszych klubów szachowych w Polsce wprowadziło ten rodzaj promocji szachów. W połowie turnieju przygotowano też wspólny obiad.

W zawodach zagrała rekordowa jak na warunki lokalowe Klubu Nauczyciela liczba 67 zawodników. Wśród uczestników był jeden reprezentant Włoch **Giovanni Di Pino**.

Jeżeli chodzi o aspekt sportowy, to zwycięzcą zawodów okazał się IM **Jakub Żeberski** z UKS „El Tur” SP 3 Bogatynia, drugi był utalentowany junior **Marcin Sieciechowicz**

z UMKS „Na Pięterku” Poznań, a trzeci **Marcin Steczek** z „Hetmana” Konin. Ci trzej zawodnicy zdobyli po 6 punktów w 7 partiach i o zwycięstwie **Żeberskiego** zadecydowała punktacja pomocnicza. Na dalszych pozycjach uplasowali się: IM **Jacek Tomczak** z KS Poczowiec Poznań, FM **Piotr Dudziński**, FM **Oskar Włodarczyk** – obaj z OTSz, **Eugeniusz Murawski** z „Piasta” Śrem oraz FM **Ryszard Bernard** z Poznania.

Najlepszym juniorem do lat 18 był wspomniany **Marcin Sieciechowicz**, do lat 14 **Filip Michalski**, a do lat 10 **Nikodem Pabiszczak** – obaj OTSz.

W kategorii rankingowej do 2000 nagrodę otrzymał **Sebastian Zakrocki** z KS „Pogoń” Nowe Skalmierzyce, do 1800 najlepszy okazał się **Szymon Pieczewski** z „Gorzyczanek” Gorzyce Wielkie, a do rankingu 1600 **Małgorzata Świątnicka** z „Hetmana” Konin.

Najlepszą kobietą była **Arleta Magnucka** z OTSz, a najmłodszymi uczestnikami 5 – letnia **Gabriela Pieczewska** i 6 – letni **Bartosz Michalski** – oboje OTSz.

Na ceremonii zakończenia obecny był prezydent Ostrowa Wielkopolskiego **Radosław Torzyński**, który złożył wszystkim uczestnikom turnieju życzenia noworoczne. Otrzymał on również z rąk wiceprezesa OTSz **Pawła Dudzińskiego** dyplom uznania z okazji 80 – lecia szachów klubowych w Ostrowie za pomoc jaką miasto świadczy klubowi.

Turniej Noworoczny „80 lat szachów klubowych w Ostrowie Wielkopolskim 1930 – 2010”. Od lewej na dole: Dawid Płokarz, Michał Marciniak, Ada Jędras, Simon Kolendo, Nikodem Pabiszczak, Bartosz Michalski, Klaudia Szczota, Zuzanna Misiek, Maciej Piotrowski, Marcin Sieciechowicz, Jan Czajkowski, w drugim rzędzie od lewej stoją: Hubert Gibasiewicz i Filip Michalski, siedzą: Kazimierz Winiarski, Małgorzata Jaśnikowska, Daria Jaśnikowska, Katarzyna Domagała, Sławomir Stachowiak, Miłena Magnucka, Gabriela Pieczewska, Arleta Magnucka, i przykłęka Piotr Zimny, w ostatnim rzędzie u góry od lewej stoją: Paweł Dudziński, Henryk Doba, Piotr Maśliński, Stanisław Piasecki, Jakub Rosik, Giovanni Di Pino (Włochy), Szymon Pieczewski i Tomasz Nowacki, pomiędzy tymi rzędami w środku stoją kolejno: Mirosława Niezgódka, Małgorzata Świątnicka, Marcin Steczek, Joanna Smoleńska, Jakub Żeberski, Olga Smoleńska, Jerzy Olszewski, Maciej Chmielarz, Jerzy Mirski, Stanisław Pabiszczak, Marian Stawik, Władysław Pojedziniec, Jarosław Hemmerling, Andrzej Świątnicki, Radosław Pabiszczak, Karol Żmudka (poniżej), Marek Sienkiewicz, Sebastian Zakrocki, Damian Sienkiewicz, Adam Niezgódka (poniżej), Patryk Ziąbek, Daniel Cicharski (w koszulce klubowej), Gracjan Kończyński, Michał Korycki, Piotr Dudziński, Monika Jarecka, Oskar Włodarczyk, Natalia Kopacka, Roman Piotrowski, Mirosław Marciszak, Eugeniusz Murawski, Bartosz Matuszczak, Zbigniew Banasiak, Jacek Tomczak, Ryszard Bernard, Konrad Grzegorzcyk, Janusz Woda, Maciej Lipiński i Marcin Bernat. Zdjęcie wykonał Maciej Maśliński.

Dyplomy takie otrzymali również w dniu turnieju lub krótko po jego zakończeniu zasłużeni zawodnicy i organizatorzy szachowi: **Janusz Woda** z Poznania – długoletni prezes PZSzach i WZSzach, honorowy członek PZSzach, **Władysław Pojedziniec** z Wrocławia – 3 – krotny mistrz Ostrowa Wielkopolskiego z lat 50 – tych i 3 – krotny finalista mistrzostw kraju, **Marian Stawik** – silny zawodnik, późniejszy działacz Sekcji Szachowej „Stal” i „Start” Ostrow oraz KKS „Ostrowia”, **Kazimierz Winiarski** – niegdyś czołowy zawodnik „Ostrovii” i „Startu” Ostrow Wlkp., **Jerzy Mirski** – pierwszy kierownik reaktywowanej w 1972 r. Sekcji Szachowej MZKS „Ostrowia”, **Ryszard Bernard** z Poznania – wieloletni dyrektor Młodzieżowej Akademii Szachowej, wybitny trener, **Ryszard Pych** z Kalisza – długoletni prezes OZSzach w Kaliszu, sędzia i organizator licznych turniejów w rejonie, **Zdzisław Wolender** z Nowych Skalmierzyc – wieloletni kierownik Sekcji Szachowej „Pogoń” Nowe Skalmierzycy, sędzia i działacz OZSzach, **Jerzy Kątny** – wieloletni kierownik „Gorzyczanki” Gorzyce Wielkie, **Zenon Horyza** – wieloletni działacz szachowy z Raszkowa i inni.

Dyplom uznania otrzymał również wnuk **Maksymiliana Walczyka Radosław Dankiewicz**, który przechował wiele cennych historycznie dla klubu materiałów. Prywatnie niezwykle szczęśliwym zbiegiem okoliczności żoną **Radosława Dankiewicza** jest córka **Stanisława Schulza** – innego patrona ostrowskiego turnieju – Memoriału Stanisława Schulza w Szachach Błyskawicznych.

Podczas ceremonii zakończenia **Władysław Pojedziniec** przekazał osobiście dla klubu swój srebrny puchar przechodni, który otrzymał na własność po zdobyciu trzeciego tytułu mistrza Ostrowa w roku 1958.

Turniej sędziował **Jerzy Olszewski** – sędzia klasy państwowej, a organizacją z ramienia OTSz zajęli się **Paweł Dudziński** oraz **Piotr Maśliński**, który po kilku latach przerwy wrócił w tym czasie do działalności organizacyjnej w klubie.

Inną jubileuszową imprezą zorganizowaną przez Ostrowskie Towarzystwo Szachowe była wystawa w Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego pt.: „80 lat zorganizowanej działalności szachowej w Ostrowie Wielkopolskim 1930 – 2010”. Wystawa ta odbiła się szerokim echem w lokalnych mediach.

Pokazano na niej zbiory szachowe m. in.: **Piotra Maślińskiego, Pawła Dudzińskiego, Franciszka Juzła, Janusza Spalonego, Mariana Stawika, Kazimierza Winiarskiego, Andrzeja Ziółkowskiego, Krystyny Pichet, Przemysława Bieńka** i innych. Były

to: stare zegary, komplety szachowe i literatura (w większości należące do **Piotra Maślińskiego**), a także istotne z punktu widzenia historii ostrowskich szachów zdjęcia, zapisy partii, dyplomy itd.

Otwarcia wystawy dokonali: **Witold Banach** – dyrektor Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, **Paweł Dudziński**, który przedstawił rys

historyczny ostrowskich szachów oraz **Piotr Maśliński**, który podczas swojej przemowy zwrócił także uwagę na bogactwo zbiorów innego ostrowskiego kolekcjonera **Włodzimierza Krigera**. Wspomniany **Włodzimierz Kriger** z Ostrowa, który nigdy nie zagrał w żadnym turnieju szachowym, zebrał niesamowitą ilość datowników szachowych, znaczków i kopert FDC (z pierwszego dnia obiegu).

Wystawa trwała przez cały marzec 2010 r. i cieszyła się sporym zainteresowaniem ze strony szachistów z miasta i regionu.

Ostatnim akcentem obchodów 80 – lecia szachów klubowych w Ostrowie Wielkopolskim 1930 – 2010 jest wydanie drukiem i w formie elektronicznej (na stronie internetowej klubu OTSz) niniejszej książki.

4.10. Anegdoty szachowe Franciszka Juzła

Nasz sympatyczny kolega Marian Stawik był niskiego wzrostu. Nie miało to jednak żadnego związku z jego wielkim sercem do walki na szachownicy. Kiedy się mocno angażował, podnosił się na krześle. Po jakimś czasie to nie wystarczało i podkładał jedną nogę pod „siedzenie”. Stopniowo przesunął się nad szachownicą i w skrajnym przypadku prawie dotykał głową przeciwnika. Do tego wykonywał prawą ręką jakieś koliste ruchy w powietrzu i cicho pogwizdywał lub mruczał. Wtedy mówiło się, że „Maryś zdobywa przewagę pozycyjną!”

Podczas meczu o wejście do II ligi z „Orłem” Wojcieszów podpadłem sędziemu. Nasza przewaga była olbrzymia i w dwumeczu (sobota, niedziela) wygraliśmy 19 do 1. W pierwszym dniu byłem rezerwowym. W trakcie przerw w grze wychodziłem z dziewczynkami na korytarz. Sędzia posądzał mnie o podpowiadanie, co jednak nie miało miejsca. Cały czas mnie obserwował i zagroził usunięciem z sali gry.

W końcu coś mu niemiłego odburknąłem i wyszedłem. W niedzielę, kiedy pojawiłem się z zawodnikami, od razu do mnie podszedł, aby zrealizować swoją groźbę. Wtedy Piotr Maśliński, pełniący funkcję kapitana, zaprotestował i wystawił mnie do gry. W ten sposób sędzia nie mógł nic innego zrobić, jak tylko zaakceptować moją obecność.

Podczas pobytu z drużyną KKS „Ostrovia” w Nordhausen, wybrałem się z Andrzejem Ziółkowskim na zakupy. Kolega upatrzył sobie na wystawie w sklepie sportowym pokrowiec na raketę tenisową. Nie znaliśmy języka niemieckiego. Doszliśmy do genialnego wniosku, aby na pokrowiec powiedzieć „mantel” (płaszcz). Andrzej zwrócił się do sprzedawczyni: „Byte mantel tenis”. Widocznie była jakaś „niedouczona”, bo zrobiła tylko okrągłe oczy. Potem zaczęła podawać jakieś stroje sportowe. W końcu zrezygnowani zastosowaliśmy język „migowy”. W ten sposób znaleźliśmy się przy wystawie. W dalszym ciągu nie mogliśmy się dogadać i w końcu Andrzej wlaźł na wystawę i chciał pokazać palcem „mantel tenis”. Zahaczył jednak o jakieś niewidoczne żyłki, które podtrzymywały misterną ekspozycję. Kiedy wszystko runęło, nie mieliśmy innego wyjścia, jak tylko szybka ewakuacja ze sklepu.

Kiedy do partii błyskawicznej siadali naprzeciwko siebie Henryk Brzeziński i Jacek Ewaryst Ruf, wszyscy wokoło dyskretnie się uśmiechali i czekali na „małą” wymianę zdań. Zaczynało się dość spokojnie i zawsze dotyczyło źle ustawionego zegara szachowego.

Kiedy przykładowo Jacek poprawiał czas o grubość wskazówki, do kontroli zabierał się Henryk: „Panie Jacku, jak Pan ten zegar ustawił!” Wtedy Jacek stwierdzał, że jego przeciwnik słabo widzi i ponownie przestawiał wskazówki. Potem zaczęli sobie zegar wyrywać! Konieczna była interwencja sędziego, choć i jemu nie do końca wierzyli. Podczas partii też nie było spokojnie. Koło ich stolika zawsze gromadzili się wszyscy niegrający aktualnie szachiści. Końcówki doprowadzały zawodników i publiczność do szaleństwa: trzaskanie figurami w zegar, latające po podłodze i sąsiednich szachownicach figury oraz głośne komentarze obu graczy. Trzeba jednak przyznać, że żaden z panów nie przekraczał pewnej granicy kultury.

Z kilkoma zawodnikami wracaliśmy pociągiem z Rydzyny koło Leszna z III Turnieju Zwycięstwa. W przedziale byli Krystyna i Piotr Maślińscy oraz ktoś z zawodników. Lubiłem się wygłupiać i postanowiłem bilet „dla jaj” wyrzucić przez okno. Oczywiście miał to być bilet, który był już skasowany w drodze na turniej. Próbowali mnie powstrzymać, ale zapowiedź wykonałem. Dosłownie po kilku minutach wszedł konduktor. Wtedy okazało się, że wyrzuciłem bilet powrotny a pozostał mi nieważny! Konduktor widząc rozbawienie kolegów, uwierzył w moje tłumaczenie o pomyłce i odstąpił od wymierzenia kary.

Podczas jednego z wyjazdów drużyny KKS „Ostrovia” do Nordhausen w NRD, do ekipy w charakterze tłumacza dołączył Pan Kobyłka z „Prosnego” Kalisza. Już podczas pierwszego oficjalnego spotkania drużyn, zaskoczył wszystkich. Potrafił kilkuminutowe przemówienia prezesa niemieckiego klubu przetłumaczyć jednym zdaniem. Podobnie przekładał wypowiedzi naszych „władz” na język niemiecki. Nawet ci, którzy nie znali niemieckiego, byli mocno zaskoczeni. W sumie nie było to najgorsze, gdyż nikt nie przepada za długimi przemówieniami. Do tego dochodziło zabawne dokładanie przez Kobyłkę na końcu każdego zdania słów: prawda, nieprawda. Przykładowo tłumaczył: „Witamy Was serdecznie w Nordhausen, prawda, nieprawda”. W końcu ktoś z naszych przytomnie zapytał: „Witają nas serdecznie czy też nie?” Kobyłka nie był w stanie dokładnie się określić, gdyż odpowiedział: „No pewno, że serdecznie” a po chwili „Prawda, nieprawda!?”

Nastąpił wieczór pożegnalny w gościnnym Nordhausen. Zawodnicy i działacze obu drużyn usiedli przy suto zastawionym stole. Nie da się ukryć, że piwa i nieco mocniejszych trunków było pod dostatkiem. Po kilku godzinach biesiadowania w bardzo luźnej atmosferze, nastąpił czas mów pożegnalnych. Naszym prezesem był wtedy Marian Stawik. Zawsze opanowany i ułożony, tym razem nieco „przeholował”. Kiedy wstał aby przemówić, lekko się chwia i miał wypieki na twarzy. Nie wróżyło to najlepiej, gdyż nigdy go nie widzieliśmy w takim stanie. Po „polskiej” stronie sali powiało grozą, kiedy mowę zaczął od wspomnienia o wkroczeniu Niemców w 1939 roku do Polski! Całe szczęście, że tłumaczem był Kobyłka. Przy jego sposobie tłumaczenia skrócił przekład do jednego zdawkowego zdania. Nie wiemy tylko, czy na końcu dołożył swoje: „prawda, nieprawda!” Maryś trochę się jeszcze „rzucił”, ale ostatecznie udało się go uspokoić i resztą wieczoru upłynęła w sympatycznej i przyjaznej atmosferze.

Wracaliśmy z Nordhausen pociągiem. Podczas odprawy celnej na stacji w Zgorzelcu, Kaziu Winiarski wyszedł na korytarz na papierosa. Odprawy wyglądały wtedy bardzo poważnie z przeglądaniem walizek włącznie. Ostrzegliśmy kolegę, aby nie drażnił

niemieckich urzędników i usiadł spokojnie w przedziale. Nie posłuchał. Wtedy podszedł do niego niespodziewanie od tyłu dobrze zbudowany rudy celnik i wrzasnął: „Pass Kontrolle!” Skutek był taki, że wystraszonemu koledze wypadł papieros (był o dwie głowy niższy od swego prześladowcy) i błyskawicznie znalazł się w przedziale. Niemiec wkroczył za nim i zaczął nieszczęśnika lustrować badawczym wzrokiem. Trwało to jakiś czas. Zapadła głucha cisza a Kaziu struchlał. Rudzielec poprzez tłumacza zapytał się, co ma w tylnej kieszeni spodni. Nasz kolega był tak wystraszony, że dłuższą chwilę grzebał w kieszeni. W końcu oznajmił, że nic nie ma. To dobrze - powiedział celnik spokojnym głosem i wyszedł.

Rozgrywałem kiedyś partię z Henrykiem Brzezińskim. Na szachownicy powstała pozycja remisowa „nie do ruszenia”. Połączone obustronnie łańcuchy pionów, nie pozwalały na jakiegokolwiek sensowne manewry (brakowało tylko po jednym pionku). Otwarta była jedna linia, ale jakakolwiek próba wtargnięcia przez nią, musiała się skończyć katastrofą dla śmiałka. Znałem doskonale niezwykle ambicje Pana Henryka i postanowiłem to wykorzystać! Zaproponowałem remis, co było w tej pozycji oczywiste. Odpowiedział posunięciem. Po kilku bezsensownych ruchach, postanowiłem wyprowadzić przeciwnika z równowagi kolejną propozycją remisu. Tutaj już mi odpowiedział, że nie uznaje remisów i gramy dalej. Było tylko kwestią czasu, aby sprowokować kolegę do błędu poprzez kolejną propozycję. Zdenerwowany moją bezczelnością, Pan Henryk zrobił dokładnie to, na co czekałem. Wykonał ruch, wprowadzający figurę w otwartą linię. Dalsza gra była egzekucją i po kilku posunięciach poległ. Do czego prowadzi nadmiar ambicji oraz nieco złośliwe wyrafinowanie przeciwnika!

ZAKOŃCZENIE I PODZIĘKOWANIA

Dziś po 1,5 roku badań i poszukiwań mogę powiedzieć, iż moja praca nie poszła na marne. Książek dotyczących tematyki historii szachów w danym mieście czy regionie jest w Polsce zaledwie kilka. Do tego grona dołączył teraz Ostrów Wielkopolski.

Mam nadzieję, iż dzięki temu moi koledzy i koleżanki szachiści, poprzednicy w działalności szachowej, czy też wszystkie inne wymienione w tekście osoby zapadną w pamięci przynajmniej tych osób, które przeczytają tę książkę.

Cieszy mnie również to, iż w polskich szachach zaczyna się wreszcie dostrzegać konieczność sięgnięcia do swoich korzeni i budowania przyszłości na solidnych fundamentach.

Świadczy o tym choćby powołanie do życia Komisji Historycznej Polskiego Związku Szachowego, czy też coraz większa liczba publikacji historycznych na temat polskich szachów.

Oczywiście nie byłoby tego wszystkiego bez grona pasjonatów, którzy poświęcają się propagowaniu idei królewskiej gry szachowej. Często są to osoby, które całe swoje życie spędziły z szachami.

Wśród osób, którym pragnę złożyć podziękowania za ich bezinteresowną pomoc w stworzeniu tej książki są również i tacy pasjonaci.

W pracach nad książką pomagali mi, udostępniając nierzadko swoje cenne materiały, zdjęcia i zapiski:

- Historycy szachowi - Tomasz Lissowski, prof. Tadeusz Wolsza, prof. Andrzej Kwilecki;
- Szachiści i działacze szachowi z Ostrowa Wielkopolskiego i OTSz - Piotr Maśliński, Maciej Maśliński, Krystyna Pichet, Henryk Doba, Andrzej Dera, Przemysław Bieniek, Marian Stawik, Jerzy Mirski, Kazimierz Winiarski, Franciszek Juzl, Jerzy Olszewski, Andrzej Ziółkowski, Arkadiusz Nowak, Stanisław Pyta, Jan Tomczak, Maciej Lipiński, dr Marek Lewicki, Karol Michalski, Janusz Spalony, Henryk Brzeziński, oraz Krzysztof Statnik (zmarł tuż przed drukiem książki);
- Szachiści i działacze z innych miast – Władysław Pojedziniec, Józef Caban - obaj z Wrocławia, Janusz Woda, Tadeusz Baranowski - obaj z Poznania, Ryszard Pych z Kalisza, Zdzisław Wolender z Nowych Skalmierzyc, Zenon Horyza z Raszkowa, Jerzy Kątny, Edmund Kaczmarek, Krystian Oferzyński – wszyscy z Gorzyc Wielkich;
- Inne osoby – Radosław Dankiewicz, Eugenia Pisula, Piotr Tomczak, Maria Frencel, Jerzy Mordal z Krakowa;
- Instytucje – Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim – prezydent Radosław Torzyński, Holdikom S. A. – prezes Bartosz Ziółkowski, Biblioteka Publiczna im. Stefana Rowińskiego – dyrektor Włodzimierz Grabowski, Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego – dyrektor Witold Banach.

„Gens una sumus”

INDEKS OSOBOWY

- Adamcio Kazimiera 25
Adamczak Marian 25
Adamczewski Jędrzej 139
Adamczewski Maciej 137-139, 156
Adamczyk Krzysztof 77
Alechin Aleksander 21, 95
Aliavdin Nikolai 130-131
Anczyk 81
Anders Władysław, generał 86
Antczak Małgorzata 52-53, 68, 72
Antoniewski Rafał 105
Ashalou Juliana 152
Augustyniak 13
Bachorz Stanisław 45
Baksalary 13
Balcerowski Witold 99
Banach Witold, dyrektor muzeum 162, 166
Banasiak Zbigniew 56, 62, 138, 161
Banaszak Irena 35, 48, 50
Banaszak J. 50
Banaszek Marcin 84
Baranowski Tadeusz 87-88, 166
Bardijewski Henryk 123
Bargiel Andrzej 112
Bartel Mateusz 126
Barth G. 60
Bartkowiak 13
Bartoszak 13
Bartoszek Krzysztof 75
Baumfeld 37
Bednarek Bogumiła 123
Bednarek Sylwester 100, 129-130
Berlik Jerzy 48, 50
Bernard Ryszard 45, 49, 160-162
Bernat Marcin 161
Białasik Bolesław 37
Białek Anna 115
Białkowski Adam 82
Biela 25
Biela Wojciech 104, 113-114, 139, 145-146, 149
Bielczyk Jacek 126
Bieniek Jacek 52-53, 55, 61, 68-69, 72, 80-83, 89, 158-159
Bieniek Przemysław 52-56, 58, 64, 67-75, 77, 80, 82-85, 99-101, 109-111, 121-122, 124-125, 131, 158-159, 162, 166
Bijak Andrzej 62
Blôme 60
Błaszczak Czesław 37
Błaszczak Iwona 93
Błaszczyk 14-15
Błaszczyk Henryk 50
Błaszczyk Tomasz 144
Błaszyk Gerard 45
Błazewicz Janina 63
Błazewicz Mikołaj 63
Błoch Marcin 57-58, 85, 92-93, 95-96, 110
Bobrowska (Soćko) Monika 91, 154-155
Bociański Franciszek 15
Boguta 13, 18
Bojanowski Stefan 25-27, 31-32, 34, 49-50, 52-53, 55, 67-69, 71-73, 79-80
Borek Józef 81-82
Borowiec Piotr 80-82
Borusewicz Bogdan 152
Borycza 15
Brodowski Piotr 105
Bruchwalska Joanna 77, 91, 141, 144
Bruś Tomasz 58, 79, 100
Brzeziński Henryk 34, 47, 49-52, 55, 60-61, 65-67, 69, 71, 79-82, 84, 124, 163-166
Bugaj Mikołaj 103, 113, 117, 124-125, 133, 137, 144
Bugajna A. 66
Bukwa Jarosław 104, 113, 115, 144
Bukwa Karolina 104, 115, 117, 126, 137-139, 144, 146
Burdosz Czesław 25
Caban Józef 87, 166
Cegielka Waclaw, prezydent Ostrowa 18
Chmielarz Andrzej 109, 153, 157
Chmielarz Maciej 109, 117-120, 139, 146, 149-158, 161
Chruściński 39
Chuderski Andrzej 48, 50, 52
Cicharski Daniel 109, 119-120, 152, 156-157, 161
Cieloch Władysław 16
Cieśla Jan 116
Cieślak Mateusz 77
Cuprych Piotr 157
Cyborowski Łukasz 127, 134
Cylwik Zbigniew 126
Czabański Andrzej 49-50, 60-61, 67, 69, 71-72, 79, 82, 158-159
Czajka Tomasz 149
Czajkowski Jan 161

Czarczyński 25
 Czarniecki Józef 33
 Czarnota Paweł 105
 Czekalski Adam 57-59, 74-76, 85, 90-93, 99-103, 110, 123
 Czekalski Jakub 57, 59, 75, 90, 92-93, 98
 Czernyszow Konstantin 129
 Danielak 16
 Dankiewicz Danuta, córka S. Schulza 162
 Dankiewicz Radosław 3, 162, 166
 Dawicki T. 50
 Dąbrowski Dariusz 131
 Dempeczyński Jan 13, 22
 Dera Andrzej 52-54, 56-59, 64-65, 67-68, 72, 74-77, 79, 85, 89-93, 96, 99-104, 107, 109, 114-115, 123-124, 126-127, 129-131, 141, 143, 154, 157, 160, 166
 Derecki Krzysztof 137
 Di Pino Giovanni 160-161
 Dixa Wiktor 157
 Dmyszewicz 40
 Doba Henryk 49-50, 52, 54, 56, 58-59, 61, 64, 67-69, 71-72, 74-76, 78-80, 83, 85, 90, 92, 96, 98-99, 101-103, 109-111, 113-117, 120, 122-125, 127, 129-130, 133, 138, 141-142, 144-146, 150, 156-159, 161, 166
 Doba Jakub 143
 Dobosz Henryk 78, 122, 128
 Doda Zbigniew 42-43, 45, 48-50
 Doktor 40
 Domagała Hanna 96, 98, 102-104, 110, 115, 124, 142-146, 159
 Domagała Katarzyna 110, 120, 149, 161
 Domagała Lucyna 102
 Donat Tadeusz 82
 Dopieralski 38, 86
 Drabas Franciszek 3, 25-26, 36, 74
 Duczyc Anita 108
 Duczyc Krzysztof 109
 Dudek 40
 Dudek Jarosław 63
 Dudek Marcin 63
 Dudzińska Kinga 106, 120, 136, 139
 Dudzińska Małgorzata 109
 Dudzińska Paulina 116-117, 126, 145, 149
 Dudzińska Weronika Kinga 106
 Dudziński Jerzy 84, 94, 98, 110
 Dudziński Paweł 4, 58-59, 75, 77, 92-94, 96-98, 101-135, 137, 139-146, 149, 153-155, 157-162, 166
 Dudziński Piotr 59, 75, 77, 92-94, 96-98, 102-104, 106-108, 110-111, 113-122, 124-129, 132-135, 137, 140-144, 158-161
 Durlak Jan 62-63
 Duszyński Paweł 25, 31
 Dworakowska Joanna 127
 Dybała, kpt. 19
 Dzielicki 69
 Dziuba Marcin 96, 126
 Ereńska (Ereńska-Radzewska, Ereńska-Barlo) Hanna 132
 Fischer Robert James 47, 95
 Florkiewicz Magdalena 77
 Fluder Grzegorz 143
 Fluder Stefan 12-13, 15-19, 22, 37, 39, 121
 Frantzke 61
 Frąszczak 45
 Frencel Maria, bibliotekarka 166
 Gabryelewicz Roman 17
 Gadinowska Anna 138, 149, 153
 Gajda Robert 112, 145
 Gajewski Grzegorz 93, 126
 Gałęcki Janusz 47, 50
 Gałęcki Mieczysław 15-17, 19
 Gałęcki Ryszard 25-26, 35, 38, 86
 Gandecki Adam 75
 Ganin Maksim 124
 Garsztka Zygmunt 45
 Gaszymow Wugar 156
 Gawel Robert 118
 Gaworzewski Tadeusz 8
 Gawron M. 50
 Gątkiewicz Jan 72
 Gibasiewicz Hubert 110, 120, 152, 154-156, 161
 Gibasiewicz Mariusz 109
 Giernalczyk Rafał 159
 Gierz Ryszard 62, 88
 Gilewicz Wiesław 25
 Głabisz Kazimierz, generał 4-5, 7-9
 Głuszko Krzysztof 84
 Gmur 40
 Goldyn Miłosz 96, 98, 110
 Gorzelańczyk (Pokusa) Renata 56, 59
 Górecki T. 15
 Górecki Tobiasz 57, 59, 75, 90-92
 Górska Natalia 57-59, 74, 92-93
 Górski Feliks 89
 Grabicki Józef 78
 Grabowski Witold, minister 8

Grabowski Włodzimierz, dyrektor biblioteki 84, 109, 119-120, 145, 166
 Graf Paweł 101
 Gregowski Kazimierz 22, 25-26
 Gremblewski Feliks 35-36
 Gremblewski Telesfor 36, 47-48, 50, 60
 Gręпка Zbigniew 81-82
 Grobelny Alojzy 58, 101, 123-124, 131
 Grodzki Bartłomiej 115
 Gromadzki Włodzimierz 17
 Grossmann Ryszard 125
 Gruber Henryk, przedwojenny prezes PKO 8
 Grzegorzczak Konrad 112, 145, 161
 Grzegorowski Artur 109, 113, 116, 119, 124
 Grzelak (Rachuta) Halina 50, 52, 55, 56
 Grzesiak Dominik 112
 Grzeszczyk Marian 45
 Grzybkowska Aleksandra 112
 Hadryś Bogdan 49-52, 55, 60, 78, 88, 97
 Hadryś Hanna 97
 Hadryś Jacek 143-144
 Hadryś Marta 97
 Hałas Zuzanna 118, 159
 Hampel Janusz 58
 Hanak Paulina 40
 Harhausen Berthold 6
 Hass Ryszard 82
 Haydziony Tomasz 63, 74, 85, 92-93, 95
 Heberla Bartłomiej 133
 Hedrych Jan 16
 Heerda 61
 Helpa 22
 Hemmerling Jarosław 52-53, 55, 61, 64, 67-69, 72, 79-82, 89, 158-159, 161
 Hendrysiak Grzegorz 50, 88
 Hesse 61
 Hirche M. 60
 Hoffman 40
 Hołdowski Jerzy 22, 25, 39
 Hołdowski Ludomir 22, 25, 39
 Horak Tadeusz 37
 Horbaczewski Piotr 98
 Horyza (Smuga) Dorota 56, 59
 Horyza Roman 62, 125
 Horyza Zenon 56, 85, 162, 166
 Hyla Roman 25
 Iwanchuk Wasilij 135, 156
 Jabłońska Amanda 116
 Jagielski, członek „Skoczka” 17, 19
 Jagielski, uczestnik Mistrzostw Ostrowa w 1953 r. 40
 Jagielski Władysław 45
 Jagodziński Marek 77
 Jakubczak Kacper 118
 Jakubiak B. 81
 Jakubiak W. 35
 Jakubowski Krzysztof 106
 Jamiński Jakub 114
 Janaszak Dawid 104, 106-108, 127, 134-137, 140, 145
 Janiak 40
 Janiak Jan 25, 31
 Janiak Marian 22, 25, 39, 72
 Janicki Ryszard 157
 Janik Edward 22, 37
 Janiszewska Justyna 96
 Jankowiak 40
 Janota B. 50
 Janowski 13
 Januszkiewicz Wojciech 156
 Jarecka Monika 161
 Jaroach Paweł 130
 Jaśniewicz Marek 80-82
 Jaśnikowska Daria 104, 120, 134, 146, 148, 150-151, 153, 155-156, 159, 161
 Jaśnikowska Małgorzata 104, 109, 114-117, 119-120, 134, 145-147, 150-157, 159, 161
 Jaśnikowski Zbigniew 77, 99-104, 107-109, 114, 117, 121-134, 141
 Jaworski Jan 49
 Jaździński 40
 Jąder Szymon 110, 120, 152, 157
 Jąder Wiktor 119-120, 152
 Jądrzyk 38
 Jefimow Igor 140
 Jendro Roman 87
 Jenker 30
 Jeziński 15
 Jeżewski Antoni 5
 Jędras Adrianna 110, 157, 161
 Jędrkowiak Zenon 81
 Jędrysiak 14
 Jędrzejczak Jan 22
 Joedecke 61
 Jonis 37
 Juniczak Genowefa 30, 45
 Jura 40
 Jurek W. 60
 Juzł Franciszek 4, 46, 52, 56, 66-69, 71-73, 78, 79-82, 84, 109, 119-121, 158-159, 162-166
 Kabcich, inż. 15
 Kacprzak Karolina 115

Kaczmarek Edmund 36, 47, 63, 80, 166
 Kajewski Maciej 116
 Kajewski Wojciech 116
 Kalina Łukasz 95
 Kalinin Oleg 105
 Kalinowski Henryk 25, 39
 Kanarek Marcel 105
 Kaperdowski 26, 31
 Kapoła Łukasz 110, 143
 Kargel Edward 22, 25, 39
 Karnkowski 33
 Karpiński 14
 Kasparow Garri 136
 Kaszowski Roman 37
 Kądziołka Beata 125
 Kątny Andrzej 87
 Kątny Jerzy 80, 162, 166
 Kątny Krzysztof 139
 Kempiański Aleksander 47, 51
 Kempiański Robert 127, 129
 Kempiański Zbigniew 25
 Kempaska Irena 40
 Keres Paul 35
 Kisiel Mariusz 142
 Klamczyński Henryk 24-25, 30, 32
 Klatt Herman, właściciel hotelu 10
 Kleeberg Franciszek, generał 20
 Klósak Jan 116
 Klusek Halina 118
 Kłopocki Mateusz 126
 Kobyłka Bronisław 164
 Kocański Z. 50
 Kochanowski Jan 5
 Koczura A. 55
 Koczura Sławomir 74
 Kohl Werner 61
 Kohnke Tomasz 84
 Kokociński Dragomir 16
 Kokociński Jan 16
 Kolendo Simon 161
 Koniarek Klaudia 156
 Konkol Adam 126
 Kończal 13, 15
 Kończyński Gracjan 161
 Kopacka Agnieszka 117, 149
 Kopacka Katarzyna 109
 Kopacka Natalia 109, 116, 118-120, 138, 148-149, 153, 155, 157, 161
 Kopacki Sławomir 109
 Kopeć Zdzisław 63
 Kopka Edward 35-36
 Kopydłowski Waldemar 127
 Korycki Michał 161
 Kosensky W. 60
 Kosmala Waclaw 62
 Kowal Łukasz 111
 Kowalak 35
 Kowalczyk Bartosz 113
 Kowalczyk Maciej 4
 Kowalewska Maria 25, 40
 Kowalik Stefania 109
 Kowalski Stefan 15, 19
 Krakowski Bonifacy 28
 Krakowski Stanisław 119-120
 Krasowski Sławomir 52, 64, 78, 80-83, 101
 Krawczyk 38
 Krawczyk Bartłomiej 115
 Krawczyk Ewa 118, 152
 Krawczyk Grzegorz 84
 Krenz Elżbieta 62
 Krępczyńska Justyna 56
 Kriger Włodzimierz 163
 Krokos Konstancy 22
 Królik Zenon 75, 90, 110, 124, 141, 146, 156
 Kruk Henryk 50-51, 66, 68
 Kruszyński Mirosław 64, 74-75
 Kryjom Stanisław 119-120
 Krysiński Tadeusz 25, 27-28, 32, 34
 Krysztofiak Marcin 98
 Kryś Remigiusz 80
 Krzaklewski Marian 97
 Krzywański Jakub 112
 Krzywousty Bolesław, król Polski 5
 Kubień Jerzy 124, 128
 Kubik Jan 25-26, 30-31, 40, 45
 Kubik Jan, Raszków 62, 81
 Kubik Stefan 25, 32
 Kubik Władysław 25-27, 31-32
 Kuczera Jan 50
 Kudriawcew Denis 124
 Kujawski Jan 50
 Kujawski Kazimierz 50
 Kujawski Ryszard 50
 Kujawski Zygmunt 50
 Kukuła Tadeusz 88
 Kulesza Andrzej 63, 84, 126
 Kuntze R. 61
 Kurpiński Szymon 77, 98, 110, 112, 142, 144
 Kuźniak 22
 Kveinys Aloyzas 101
 Kwaśniak Katarzyna 141-142
 Kwilecki Andrzej 3, 13, 23, 30, 38, 42-45, 166

Lamczak Marian 55, 158
 Larek Urszula 45
 Lasik Józef 88
 Lasker Emanuel 6
 Laskowski Wiesław 25
 Leitgeber Witold, wydawca 9
 Lelek Władysław 80-82
 Lewicka Anna 52-53, 72
 Lewicki Łukasz 112, 143, 145
 Lewicki Marek 50-51, 66, 166
 Liebner Lech 50
 Liebner Marian 48, 50
 Link 15
 Lins T. 61
 Lipiński Lech 24-32, 34, 38-41, 43, 45, 47, 49-51, 60, 65, 67, 69, 71-72, 79, 81, 91, 121-122
 Lipiński Maciej 57, 77, 91-92, 116, 161, 166
 Lis Stanisława 25, 27-28, 30-32, 34, 40
 Lisiak A. 80
 Lisiecki 40
 Lisik Andrzej 56, 72
 Lissowski Tomasz 3, 166
 Litmanowicz Mirosława 63
 Litwin Barbara 134, 136
 Litwin Józef 50-52, 56-58, 60, 63-65, 71, 74-78, 82-83, 88, 99-100, 102-105, 107-108, 110-114, 121-126, 128, 133, 160
 Lontzek 19
 Lorenz Michał 22, 24-25, 39
 Lubojańska Małgorzata 109, 149
 Ławniczak Wojciech 80, 82
 Łączyński Tadeusz 22, 25-28, 31-32, 39-40
 Longiewski Longrid 31
 Łysiak (Łysiak-Półtorak) Magdalena 103, 157
 Maciaczyk Michał 123
 Macieja Bartłomiej 127
 Maciejewski Mirosław 78, 83, 123, 128-131
 Maczek Stanisław, generał 86
 Maćkowiak Marek 130
 Magdziak Łukasz 120, 159
 Magnucka Arleta 57-59, 75, 77, 91-94, 96, 98-104, 106-108, 111-112, 114, 130-131, 133, 136, 138, 141-144, 159, 161
 Magnucka Milena 57-59, 75, 77, 91-94, 96, 98, 102-104, 106-108, 110-114, 123, 127, 130-133, 138, 141-145, 157, 159, 161
 Magnucki Robert 152, 159
 Majas Piotr 152, 154
 Majchrzak Agata 119-120
 Majewski J. 50
 Maksimenko Andrei 130-131
 Makuch Henryk 82
 Makuch M. 50
 Malak Marcin 109, 113, 120, 126, 145-146, 148, 150, 152-153, 157, 159
 Malchrzycka Izabela 114
 Malecha 39
 Maliński (? - nieczyt.) 22
 Malkowski 48
 Małaniuk Władimir 105-106, 127
 Małecki 39
 Małecki Leonard 35-36
 Mańka Jan 30
 Marciniak 15
 Marciniak Jarosław 109, 127
 Marciniak Michał 117, 146-147, 149-152, 157, 161
 Marcinkiewicz Aleksander 64-65, 83
 Marcinkiewicz Jan 64-65, 78, 85
 Marciszak Mirosław 80, 161
 Marczak Katarzyna 120
 Markowski Tomasz 90, 105, 126, 129
 Maroczy Geza 21
 Martin 61
 Maryniak Karol 141
 Maślankowska Daria 115
 Maślińska (Pichet) Krystyna 52-53, 55, 67-68, 72, 78, 89, 158-160, 162, 164, 166
 Maśliński Maciej 72, 75, 89-91, 158-159, 161, 166
 Maśliński Piotr 10, 20, 51-56, 67, 69, 77-78, 80, 82, 85, 89, 96, 109-110, 123, 158-164, 166
 Matuszak 13, 15
 Matuszak Kamil 146
 Matuszczak Bartosz 58, 75, 77, 92-94, 98, 109, 135, 138, 142, 159, 161
 Matuszczak Wojciech 158-159
 Matuszewska Katarzyna 157
 Matuszewski Stanisław, inż. 12, 18
 Matylewski Bernard 21, 25-26, 28, 31-32, 40, 45
 Mazurowski Kazimierz 25-26, 31
 Michalak Augustyn 117, 120, 148, 152-153, 157
 Michalak Leon 25
 Michalski Bartosz 119-120, 152, 157, 161
 Michalski Filip 109, 116-117, 120, 146-147, 149-158, 161
 Michalski Karol 57-59, 77, 85, 90-93, 96, 98-100, 123, 128, 131, 142, 166
 Michalski Olaf 123
 Michalski Robert 109, 153, 157

Michałowski 13
 Mielcarek Edward 15, 17
 Mielcarek K. 64
 Mielcarek Kazimierz 59
 Mielcarek Z. 64
 Mieloch Tadeusz, inż. 15, 17, 19
 Mierziak Jerzy 40
 Mięśowicz Adam 30, 37, 42-43, 45
 Mikhaletz Lubomir 132
 Mikołajczyk Józef 75
 Mikołajczyk Tomasz 143
 Mikusiński Bartosz 57, 73-75, 89-90, 103
 Miłosz Marcel 116, 146
 Mirski Jerzy 47-50, 55, 60, 62-63, 65, 69, 71, 84, 120, 124, 138, 158-159, 161-162, 166
 Misiaczyk Dariusz 90
 Misiek Zuzanna 161
 Miś Bolesław 13, 18-19, 121
 Miśta Aleksander 106
 Moranda Wojciech 126
 Mordal Jerzy 166
 Morisson Stanisław, prezes „Stali” 24, 26
 Mroczek Katarzyna 142
 Mrozek Przemysław 95
 Müller 60
 Müller M. 60
 Müller W. 60
 Mundry Edmund 25
 Murawski Eugeniusz 64, 72, 82-84, 127, 158-161
 Murdzia Piotr 85, 136
 Musiał Adam 143
 Myśliwiec J. 60
 Nagłowski Jerzy 75, 80-81
 Nawrot Stefan 35-36, 48, 50
 Niemiec 40
 Niemiec Irmina 62
 Niezgódka Adam 109, 117, 120, 147, 149-152, 154, 157, 161
 Niezgódka Mirosława 109, 161
 Nowacki Tomasz 62-63, 76-77, 95, 110-111, 113, 115-116, 124-126, 161
 Nowacki Z. 35
 Nowaczekiewicz 15
 Nowaczyk Damian 98, 142
 Nowak 25, 32
 Nowak Arkadiusz 62, 75, 85, 111, 166
 Nowak Grzegorz 69
 Nowak Paweł 69
 Nowak, zegarmistrz 39
 Nowicka Sylwia 154
 Nowicki Stefan 25, 31
 Nytko Piotr 146
 Nytschke 13
 Ofierzyński Krystian 109, 120, 137-139, 155, 166
 Ofierzyński Narcyz 64
 Ohlaszeny Zbigniew 86-88
 Oklitz Henryk 40
 Olejniczak Józef 35, 41
 Oleksy Danuta 50
 Oleksy Krzysztof 50
 Olszewski Jerzy 56, 62-63, 72, 78, 80-81, 84, 111-115, 120, 124-127, 138, 145, 158-159, 161-162, 166
 Olszewski Michał 126, 129
 Orłowski J. 64
 Orzech Dominik 105, 133
 Ostroróg Jan 5
 Owczarek 25
 Pabiszczak Nikodem 118-120, 151-158, 161
 Pabiszczak Radosław 120, 161
 Pabiszczak Stanisław 75, 85, 110, 116, 161
 Pacholczyk Marta 143
 Pająk Piotr 52-53, 67-68, 72, 89
 Pankowiak Patryk 117, 152
 Parusiński Łukasz 91-93, 110, 141-143
 Pasięka Beata 120
 Paszow J. 40
 Paterek 40
 Paterek Bolesław 48, 50
 Patryas Jan 15-16
 Pauter 16-17
 Pawelec Dawid 113, 159
 Pawelec Hieronim 138-139
 Pawelczak Jan 22
 Pera Adam 112, 114-115, 117, 119-120, 145-146, 148-149, 151, 153, 155
 Pędzich Dominik 133
 Pędziński Ryszard 30, 40
 Piasecki Stanisław 117, 159, 161
 Piaskowska Kornelia 118, 149, 151
 Pichet Ewelina 77, 96
 Pichet Krystyna, patrz Maślińska Krystyna
 Pichet Milena 57, 77, 92-93, 96, 142, 144
 Piechowiak 15
 Pieczewska Gabriela 157, 161
 Pieczewski Szymon 95, 120, 137-138, 159, 161
 Pieczyński Florian 25, 39
 Pieczyński Warot 39
 Pieniążek Artur 131

Pieprzka Przemysław 63, 74-75, 77, 85, 92,
 95, 123, 126, 142
 Pietrusiak Bogdan 30
 Pietrzykowski Eugeniusz 81
 Piękoś 22
 Pilarczyk Stefan 15-17, 19, 22, 24-25, 30, 39
 Pilczewski Bogusz 84
 Piłsudski Józef, marszałek Polski 7-8
 Piłsudski Kazimierz 8
 Piorun Kacper 135
 Piotrowski Maciej 161
 Piotrowski Roman 161
 Pisula Eugenia 166
 Pisula Tadeusz 13, 15-22, 24-26, 30, 35, 37,
 39-40, 42, 45, 68, 72, 121
 Pisznot 26, 31
 Pitka 15, 17, 19
 Pleskacz Platon 24-34, 38-40, 45, 48-50, 121
 Pluta Roman 66, 68-69, 71, 85
 Płokarz Dawid 110, 119-120, 152, 154, 161
 Płokarz Karol 109
 Płończak Stefan 35
 Płończak, radca miejski 38
 Pochowski Ferdynand 47
 Podhajski Tomasz 120, 149
 Podsadna Beata 120, 154, 159
 Podsadny Szymon 112-115, 144-145
 Pojedziniec Władysław 25, 27, 31-34, 38, 40-
 41, 43-46, 63, 121-122, 161-162, 166
 Pokusa Renata, patrz Gorzelańczyk Renata
 Polcyn Stanisław 45
 Popiel Mieczysław 36
 Porankiewicz Zbigniew 24-25, 39-40
 Poszwa Aleksandra, patrz Stasiak Aleksandra
 Poszwa Stanisław 26-27, 31-32, 34, 63, 80, 82
 Potasznik 40
 Poturalska Kazimiera 9
 Pracki Leon 25-26, 28, 31
 Prasol Elżbieta 85
 Przeniczny Ryszard 40
 Przewoźnik Jan 105
 Przybylski Benedykt 84
 Przybylski Wojciech 105
 Przybył Bartosz 117
 Psyk Halina 50
 Psyk Jadwiga 48-50, 60
 Psyk Stanisław 50, 88
 Ptaszek 25
 Puchalski Dariusz 109
 Pułkownik Paweł 114
 Pułtorak Jan 156
 Pusiak Stanisław 88
 Pużanowski Janusz 88
 Pych Janina 54
 Pych Ryszard 54, 58, 62, 64, 75, 85, 90, 92-94,
 96, 98, 141-142, 162, 166
 Pyta Krzysztof 56, 62
 Pyta Stanisław 56, 62-63, 77, 80-82, 166
 Rabczewski Wojciech 82
 Rachuta Halina, patrz Grzelak Halina
 Rachuta Paulina 57, 92
 Rachwański Arkadiusz 62-63
 Racziewicz Władysław, prezydent Polski 9
 Radojewski Z. 15
 Radziejewicz (Rajlich) Iweta 125, 136
 Radzik Franciszek 35, 47-48, 50
 Rajlich Iweta, patrz Radziejewicz Iweta
 Rajlich Vasik 136
 Ratajczak Antoni 30
 Ratajczyk Rafał 116
 Ratajczyk Robert 116
 Reschke D. 60
 Rhode Arthur 3, 5-7, 9
 Rogaliński 16
 Rogalka 15
 Roiz Michael 140
 Rosiek Ryszard 93
 Rosik Jakub 63, 109, 117-120, 127, 145, 159,
 161
 Rosik Tomasz 63
 Rosiński 40
 Roszak 39
 Rowiński Stefan, burmistrz Ostrowa 4-5, 9
 Rozpęda 47
 Rożański Bolesław 15, 17, 43
 Rudowicz Sławomir 144
 Ruf Ewaryst Jacek 63, 72, 74, 78-79, 82, 84-
 85, 124, 163-164
 Rusinek Jan 84
 Sawicki Kazimierz 72
 Schiebeck 61
 Schilling Rolf (Schülling?) 61
 Schlossarek G. 7
 Schmidt Włodzimierz 38, 43, 96-97, 129, 132
 Schmidt, Ostrów Wlkp. 15
 Schmidt H. – J. 61
 Schroetel A. 60
 Schülling 61
 Schulz Bolesław 48, 50, 52
 Schulz Stanisław 48, 50, 52-55, 60, 66-69, 71-
 72, 79, 81-82, 89, 123
 Serafiniak Sabina 35, 40

Shirov Alexei 135, 156
 Short Nigel 140
 Sianowski Marian 15, 17
 Sieciechowicz Marcin 128, 160-161
 Siejek Leszek 78
 Sielicki Tomasz 127
 Sienkiewicz Damian 159, 161
 Sienkiewicz Marek 159, 161
 Sieradzki 19
 Sikora Edmund 25-26
 Sikorska Agata 134
 Sitarek Józef 39
 Sitko 15
 Skrobek Ryszard 87
 Skubiszewski Jan 50
 Skurpiński Feliks 63
 Skweres Zbigniew 30
 Smardz Adam 111
 Smektała Feliks 25-26, 31, 40
 Smektała Mariusz 139
 Smętek Edmund 24-25, 29, 39
 Smoleńska Joanna 161
 Smoleńska Olga 75, 77, 161
 Smuga Dorota, patrz Horyza Dorota
 Smuga Sławomir 58, 101, 124, 129, 132
 Sobala Marian 13, 25-26, 31-32, 39
 Sobański Kazimierz 36
 Sobczak 40
 Sobczak Andrzej 72
 Sobczak Damian 112
 Sobczak Jan 35, 48, 50
 Sobczak Maciej 52-53, 66-68, 89
 Sobczak Marian, zięć S. Rowińskiego 9
 Sobczak Romana 62
 Sobiech Krzysztof
 Soćko Bartosz 129
 Soćko Monika, patrz Bobrowska Monika
 Sokołowska Ludosława 25
 Sokołowski Stefan 25
 Sokołowski Zygmunt 24-26, 31-32, 39-40, 45
 Sopor Lech 126
 Sosnkowski Kazimierz, generał 8
 Sosnowska Elżbieta 103
 Spalony Janusz Andrzej 21, 35-36, 55, 69, 71, 109, 158-159, 162, 166
 Spasski Borys 47
 Sroczyński Maciej 125-127, 137, 142
 Sroka Henryk 62, 113, 138
 Stachowiak Sławomir 161
 Stachurski Oskar 120
 Stanisław Biskup Męczennik, św. 6
 Staniszewski Piotr 104-108, 127, 134, 136
 Stasiak (Poszwa) Aleksandra 26, 32
 Stasiak Sonia 111-112, 143-144
 Statnik Krzysztof 88, 94-95, 166
 Stawik Marian 25, 27-28, 31-34, 38, 40-41, 45-46, 51-52, 54-56, 66-69, 71-72, 76, 80-84, 111, 120, 124, 158-159, 161-164, 166
 Stawik Piotr 69
 Stawiński Roman 25, 40
 Steczek Marcin 125, 128, 130, 132-134, 160-161
 Steifer Marian, płk. dypl. dr 8
 Stencel Władysław 15-17, 22, 24-25, 29-30, 39, 45, 86, 121
 Stodolny 40
 Stoiński Kazimierz 30
 Stróźniak Bronisław 30
 Strykowski Andrzej 53-54, 57, 59, 63, 68, 72, 99, 102, 109, 119-120
 Strykowski Jakub 75, 77, 93-94, 96, 98, 102-103, 110, 113, 141-144
 Strykowski Michał 112, 144-145
 Strykowski Szymon 93, 112, 143
 Strzała Kazimierz 84
 Strzelec Krystian 116
 Subda Jerzy 46
 Sygulski Artur 130-131
 Synowiec Tadeusz 87
 Syryński Marian (Michał?) 41
 Syryński Michał 25-28, 30-32, 34, 41, 50, 60, 66-67, 72, 80, 121
 Szadkowski Kamil 130
 Szadkowski Krzysztof 126
 Szajrych Błażej 139
 Szczegółski 13
 Szczep Zbigniew 84
 Szczepaniak Alicja 62-63
 Szczepaniak Andrzej 62-63, 65, 85
 Szczepaniak Józef 62
 Szczęśniak Tobiasz 144
 Szczodrowski Bolesław 13, 18
 Szczota Klaudia 161
 Szelaż Marcin 144
 Szeremat 18
 Szeszycki Wiesław 90
 Szklarek Stefan 81
 Szuklarek Jędrzej 112, 114-115, 146, 149, 153
 Szpunt Jan 24
 Szpytman Leszek 81-82
 Sztukowski Eugen 109
 Szubert Rafał 160

Szukowski Krzysztof 56, 69, 71, 90
Szukowski Stanisław 35, 66-67, 69, 71, 84
Szumacher Wincenty 15-17, 19
Szymaniak Andrzej 50
Szymańska Marta 112
Szymański Marcin 93
Szymczak Jacek 57, 92
Szymczak Zbigniew 133
Szyszka Arkadiusz 56, 111, 123
Szyszka Jerzy 50, 63-64, 67-68, 78, 85, 89
Szyszka Sławomir 64
Szyszka Wojciech 50, 52, 60, 66-68, 78, 89
Śliwa Bogdan 44
Śmieszniak Bartłomiej 139
Świątnicka Małgorzata 161
Świątnicki Andrzej 161
Świerczyk Jerzy 62, 72, 120
Święcicka Agata 57-58, 92
Tacik Jerzy 88
Tacik Witold 159
Talaga Przemysław 95, 101, 117-118
Talbierz 40
Tarrasch Siegbert 6
Tasiemski Edmund 15
Tomaszewski Alfred 30
Tomaszewski Kacper 115, 139, 146
Tomaszewski Marek 50
Tomaszewski Tomasz 112
Tomczak 40
Tomczak Jacek 127, 129, 133, 160-161
Tomczak Jan 84, 166
Tomczak Piotr, informatyk 166
Tomczyk Zygmunt 24
Tomiak 17, 19, 22, 25
Tomicki Karol 146
Tomicki Zbigniew 72
Torzewska Jolanta 62
Torzyński Radosław, prezydent Ostrowa 109, 154, 161, 166
Trachimowicz Przemysław 52, 66-67
Trajchel 69
Trawiński Dawid 136
Treichel Jarosław 90
Trentkiewicz Patrycja 116
Trzeciak Marian 40
Trzmiel Bartosz 117, 146, 149, 152, 157
Turkiewicz Bogusław 87
Tuszyński Paweł 25-26, 32
Twardowski Jan 47
Tylkowski Roman 22
Tymrakiewicz Rafał 124
Urban Klaudiusz 156
Urbaniak Marian 25
Urbaniak Władysław 24-26, 31-32, 40
Urbaniak Zbigniew 50, 52, 55, 60-61, 69, 78-79, 82
Uzarowicz Czesław 85
Vehuilänen Peutti 64
Vida Marek Hieronim 5
Wachowicz 30
Walczak 40
Walczak Dawid 98, 101
Walczak P. 79
Walendowski K. 36
Waleń 37
Walkowiak Krzysztof 52-53, 72
Walkowiak Michał 112-113, 145-146
Walkowiak Szymon 115-116
Walotka Regina, bibliotekarka 145
Wałach Marcin 133
Wańczyk Anna 21, 40, 45
Wańczyk Maksymilian 3, 10, 12-13, 15, 17-19, 21-25, 27, 29-30, 32, 35-40, 42-43, 45, 64, 78, 85, 121-122, 128, 160, 162
Wańczyk Zygmunt 39
Wardęńska Ewa 141
Wardęński Michał 77, 91, 141
Warot Bolesław 25
Wasielewski Edward 25
Wasielewski Edmund 26, 31
Wasielewski Tomasz 95
Wawrzyniak Michał 85, 138
Wawrzyniak Wojciech 92
Weclez (?) Irena 25, 31
Wegner Jacek 72, 79, 158-159
Wendt Andrzej 109, 114, 119-120, 125
Wesołowski Witold 17
Wesołowski Włodzimierz 17
Widermański Leon 17, 22, 30, 45
Wielgosz Katarzyna 92
Wietrzykowski 15
Winiarski Kazimierz 47-50, 52-53, 55-56, 60, 62-65, 67, 69, 72, 74-75, 83, 85, 112-113, 115-116, 124, 135, 137-138, 158-159, 161-162, 164-166
Wiśniowski 40
Witczak Zbigniew 50
Witkowski Kazimierz 16
Włodarczyk Oskar 57-59, 74, 85, 90-93, 96, 100, 102-104, 106-108, 117, 124-126, 128, 130-134, 136-137, 160-161
Woda Janusz 87-88, 130, 161-162, 166

Wodniczak Paweł 72
Wojkowski 22
Wojtasiak Marek 158
Wojtaszek Radosław 105, 126-127, 136
Wolender Włodzimierz 90
Wolender Zdzisław 162, 166
Wolsza Tadeusz 4, 7-8, 166
Woźniak Eugeniusz 79
Woźniak Paweł 95
Wójcik Lech 69
Wronka Arkadiusz 109, 120, 127-128, 138, 159
Wronka Stefan 25, 40
Wulbach Ewa 109
Wypych K., bud. 15, 17, 19, 22, 39
Zając Mateusz 110
Zajączkowski Krzysztof 68, 72
Zajączkowski Tadeusz 35, 39, 86
Zakrocki Kacper 117, 139, 161
Zakrocki Sebastian 90, 115-120, 126, 161
Zatułowska Tatiana 78
Zawadzka Jolanta 105
Zawidzki Antoni, właściciel „Carltona” 24
Zaworski Piotr 116, 152
Zborowski 30
Zdziubany Andrzej 85
Zemski Idzi 38-39
Zenker Leon 13
Zezulkin Jurij 105, 127, 133, 136
Ziąbek Patryk 161
Zielazny Ryszard 116, 138
Zielińska Marta 105, 125
Zieliński Henryk, sekretarz miejski 114
Zieliński Tadeusz 124
Zimny Piotr 106, 109, 117-120, 134, 138-139,
148-149, 151, 153, 156, 159, 161
Ziółkowska Alicja 116
Ziółkowski Andrzej 5, 52-53, 66-68, 89, 102,
109, 113-114, 119, 125, 159, 162-163, 166
Ziółkowski Bartosz, prezes Holdikomu 109,
166
Ziółkowski Piotr 102-104, 113-115, 121, 142-
146
Zuchowski Krzysztof 50
Zydorczak 36
Zydorowicz A. 84
Żarnecka Marlena 98
Żeberski Jakub 125, 128-129, 160-161
Żmudka Karol 120, 141, 161

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I POCZĄTKI	5
1.1. Szachy w Wielkopolsce	5
1.2. Przełom XIX i XX wieku w Ostrowie – pastor Arthur Rhode, gen. Kazimierz Głabisz i burmistrz Ostrowa Stefan Rowiński	5
1.3. Ostrowski Klub Szachistów 1930 „Skoczek”, KPW Ostrów Wlkp. i inne sekcje szachowe na terenie miasta	10
1.4. Turnieje o Indywidualne Mistrzostwo Ostrowa Wielkopolskiego	18
1.5. II wojna światowa – okres zastoju w życiu szachowym	20
II LATA 1945 – 1972	22
2.1. Reaktywacja życia szachowego po wojnie	22
2.2. Reorganizacja instytucji szachowych – „Dekada upowszechniania”(1951 – 1960)	23
2.3. Powstanie i działalność Sekcji Szachowej „Stal” Ostrów Wielkopolski i „Start” Ostrów Wielkopolski	24
2.4. Udział „Stali” i „Startu” w rozgrywkach drużynowych o Mistrzostwo Okręgu oraz na II Lidze	28
2.5. Sekcja Szachowa KS Kolejarz „Ostrovia” Ostrów Wielkopolski	35
2.6. Inne kluby i sekcje szachowe w mieście	36
2.7. Udział zawodników ostrowskich w reprezentacji Poznania i Południowej Wielkopolski	37
2.8. Indywidualne Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 1947 – 1958	38
2.9. Inne turnieje indywidualne: Mistrzostwa Wielkopolski, turnieje korespondencyjne i turnieje błyskawiczne	41
III LATA 1972 – 1996	47
3.1. Reaktywacja Sekcji Szachowej MZKS „Ostrovia” Ostrów Wielkopolski	47
3.2. Mecze „Ostrovii” z drużynami partnerskimi z NRD	60
3.3. Inne kluby w Ostrowie Wielkopolskim oraz udział zawodników ostrowskich w reprezentacji województwa kaliskiego w grze korespondencyjnej	62
3.4. Indywidualne Mistrzostwa KKS „Ostrovia” Ostrów Wielkopolski	65
3.5. Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego 1979, 1992 - 1996	71
3.6. Inne turnieje indywidualne	78
3.7. Szachy młodzieżowe i szkolne w Ostrowie Wielkopolskim do 1996 r.	85
IV LATA 1996 – 2010	99
4.1. Powstanie i działalność Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego	99
4.2. Indywidualne Mistrzostwa Ostrowa Wielkopolskiego	110
4.3. Podsumowanie Mistrzostw Ostrowa Wielkopolskiego w latach 1931 – 2009 (lista zwycięzców)	121

4.4. Inne turnieje indywidualne organizowane przez Ostrowskie Towarzystwo Szachowe	122
4.5. Starty ostrowskich zawodników w Mistrzostwach Polski	129
4.6. Starty ostrowskich zawodników w pozostałych turniejach rejonowych, ogólnopolskich i międzynarodowych	131
4.7. Nowoczesne technologie w ostrowskich szachach	136
4.8. Szachy młodzieżowe i szkolne w czasach Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego	140
4.9. 80 lat szachów klubowych w Ostrowie Wielkopolskim i 100 – lecie klubu KS „Ostrowia”	158
4.10. Anegdoty szachowe Franciszka Juzła	163
ZAKOŃCZENIE I PODZIĘKOWANIA	166
INDEKS OSOBOWY	167

Paweł Dudziński (ur. 19 lutego 1983 w Kępnie) – ostrowski szachista, trener, działacz i sędzia szachowy. Absolwent pedagogiki na UAM Poznań. Temat pracy dyplomowej: „Rozwiązywanie problemów w nauce gry w szachy przez dzieci”. Redaktor internetowej strony Ostrowskiego Towarzystwa Szachowego (wspólnie z Krystianem Ofierzyńskim). Jako zawodnik m. in. kilkakrotnie zdobywał mistrzostwo Ostrowa Wielkopolskiego, Kalisza i Jarocina. Dwukrotnie też w latach 2008-2009 wywalczył tytuł indywidualnego mistrza Polski pracowników samorządowych i radnych. Obecnie pełni funkcję wiceprezesa OTSz (prezesem jest poseł Andrzej Dera), przewodniczącego Komisji Rewizyjnej WZSzach i członka Komisji Historycznej PZSzach.

Tomasz Lissowski (ur. 1 czerwca 1952 w Warszawie) – historyk i dziennikarz szachowy. Współpracownik gazet codziennych (m. in. „Rzeczpospolitej”), w których prowadził rubryki szachowe. Autor licznych artykułów w magazynach szachowych (m. in. w „Szachiście”) oraz książek z zakresu historii szachów (debiutował „Zagadką Kieseritzky’ego” wraz z Bartłojem Macieją w 1996 r.). Posiada I kategorię szachową, którą otrzymał w roku 1980 oraz II klasę trenerską (od roku 1989). W 2009 r. został wybrany na pierwszego przewodniczącego Komisji Historycznej Polskiego Związku Szachowego.

Z recenzji **prof. dr. hab. Tadeusza Wolszy**:

Złoty okres w historii polskich szachów obejmował pierwsze czterdzieści lat dwudziestego wieku. Zwłaszcza zaś w latach 1918 – 1939 polscy arcymistrzowie i mistrzowie zanotowali szereg wartościowych rezultatów, z mistrzostwem olimpijskim włącznie w 1930 r. Do historii królewskiej gry na stałe weszli: Szymon Winawer, Dawid Janowski, Akiba Rubinstein, Ksawery Tartakower, Mieczysław Najdorf, Dawid Przepiórka, Paulin Frydman, Kazimierz Makarczyk i Regina Gerlecka – medaliści olimpiad szachowych, triumfatorzy najsilniejszych turniejów międzynarodowych, autorzy niezapomnianych partii...

Literatura przedmiotu na temat złotego okresu w dziejach polskiej królewskiej gry jest już dość bogata. Z braku miejsca przywołam tu jedynie nazwiska autorów najważniejszych publikacji: Stanisława Gawlikowskiego, Władysława i Marię Litmanowiczów, Stefana Witkowskiego, Andrzeja Kwileckiego, Tomasza Lissowskiego i niżej podpisanego. Powoli ruszają prace traktujące o historii regionalnej królewskiej gry. Dzięki tym badaniom dysponujemy już cennymi publikacjami na temat szachów w Poznaniu i Wielkopolsce, Krakowie, Lwowie, Warszawie i na Pomorzu. Wzbogaceniu ciągle ulega biografistyka szachowa, zarówno dotycząca tych najwybitniejszych oraz – co należy przyjąć z zadowoleniem – graczy z drugiego, a nawet trzeciego planu.

W wymieniony wyżej zestaw wpisuje się praca Pawła Dudzińskiego *Historia szachów na ziemi ostrowskiej*. Jest to udany debiut autorski szachisty wyczynowego i badacza w jednej osobie. Paweł Dudziński przeprowadził szeroko zakrojone badania archiwalne. Dotarł do szeregu niezanych dokumentów i materiałów ikonograficznych. Odtworzył tabele turniejowe imprez szachowych w Ostrowie Wielkopolskim od pierwszych zawodów w dwudziestolecu międzywojennym po czasy nam współczesne. Za niezwykle istotne uznałbym zwłaszcza pomieszczone w pracy dane osobowe na temat najlepszych zawodników miasta i regionu. Ów ostrowski panteon otwierają: Arthur Rhode, gen. Kazimierz Głabisz, Stefan Rowiński, Stefan Fluder, Bolesław Miś i Maksymilian Wałczyk. Z równie podobną skrupulatnością Autor przedstawił kolejnych miejscowych mistrzów, już po drugiej wojnie światowej. Szachowym życiorysom towarzyszą fotografie i niezapomniane ostrowskie potyczki szachowe. Wyróżniłbym również zainteresowanie Autora rozwojem szachów młodzieżowych od lat osiemdziesiątych XX w.

W sumie Czytelnik otrzymał barwny i szczegółowy obraz szachów ostrowskich w XX i XXI wieku.

ISBN 978-83-88480-59-1

